

ผ้าทอภูเจีย เส้นด้ายลายวิวัฒน์: การจัดการเพื่ออนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย เมือง
ไหลเผิง จังหวัดเชียงใหม่

WANG PENG

คุณฉวีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ผ้าทอภูเจีย เส้นด้ายลายวิวัฒน์: การจัดการเพื่ออนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย เมือง
ไหลเผิง จังหวัดเชียงใหม่

WANG PENG

คุณฉวีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

Research on The Protection of Intangible Cultural Heritage: A Case Study of Tujia
Brocade

WANG PENG

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY
IN ART AND CULTURAL ADMINISTRATION
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS
BURAPHA UNIVERSITY
2024
COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ได้พิจารณาคุณิพนธ์
นิพนธ์ของ WANG PENG ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญา
คุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภวษา เรืองชีวิน)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เอกภูมิวงศา)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ศาสตราจารย์ภรดี พันธุมภกร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภวษา เรืองชีวิน)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ภรดี พันธุมภกร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกามาศ สุวรรณนิภา)

..... กรรมการภายนอก
มหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง)

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

62810018: สาขาวิชา: การบริหารศิลปะและวัฒนธรรม; ปร.ด. (การบริหารศิลปะและวัฒนธรรม)

คำสำคัญ: ผ้าทอถูเจีย, มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้, การจัดการวัฒนธรรม

WANG PENG : ผ้าทอถูเจีย เส้นด้ายลายวิวัฒน์: การจัดการเพื่ออนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนถูเจีย เมืองไหลเผิง จังหวัดเซียงซี. (Research on The Protection of Intangible Cultural Heritage: A Case Study of Tujia Brocade) คณะกรรมการควบคุมดุซุฎนิพนธ์: ภูเขา เรื่องชีวิต, ภารดี พันธุภากร ปี พ.ศ. 2567.

ผ้าทอถูเจียได้รับการอนุมัติจากสภาแห่งรัฐของจีนในปี ค.ศ. 2006 ว่าเป็นเทคนิคดั้งเดิมชุดแรกที่จะรวมไว้ในบัญชีรายชื่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การปกป้องและการสืบทอดกำลังเผชิญหน้ากับการพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่มากเกินไป การขาดทรัพยากรนวัตกรรม และขาดการยอมรับจากชุมชนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบ การพัฒนาก็ถูกยับยั้งไปด้วยเช่นกัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองและการสืบทอดในปัจจุบันของเทคนิคการทอผ้าจีนของชนกลุ่มน้อยเผ่าถูเจียในอำเภอหลงซานเขตปกครองตนเองเผ่าถูเจียและเผ่าเหมียวเมืองเซียงซีมณฑลหูหนานและอำเภอไหลเผิงเขตปกครองตนเองเผ่าถูเจียและเผ่าเหมียวเอนมณฑลหูเป่ย์ ด้วยความสำเร็จขั้นสูงในสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แนวคิดและรูปแบบของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และนวัตกรรม ตลอดจนการผสมผสานประสบการณ์เชิงปฏิบัติเพื่อช่วยให้พื้นที่ชนกลุ่มน้อยเผ่าถูเจียสามารถปกป้องและสืบทอดเทคนิคการทอผ้าจีนอันเป็นเลิศและสร้างแผนการจัดการสืบทอดทอผ้าจีนของชนกลุ่มน้อยเผ่าถูเจีย

62810018: MAJOR: ART AND CULTURAL ADMINISTRATION; Ph.D. (ART AND CULTURAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: Tujia brocade, Intangible cultural, Heritage protection, Cultural management

WANG PENG : RESEARCH ON THE PROTECTION OF INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE: A CASE STUDY OF TUJIA BROCADE. ADVISORY COMMITTEE: PUVASA RUANGCHEWIN, Ph.D. PORADEE PANTHUPAKORN 2024.

Tujia brocade weaving was approved by the State Council of China in 2006 as one of the first batch of traditional arts to be inscribed on the Intangible Cultural Heritage List, and its preservation and inheritance are currently facing negative impacts brought about by such problems as excessive commercialization, lack of innovative resources, and insufficient community recognition, thus hampering the development of the art.

This paper will take the current protection and inheritance of Tujia brocade skills in Longshan County, Xiangxi Tujia and Miao Autonomous Prefecture, Hunan Province, and Laifeng County, Enshi Tujia and Miao Autonomous Prefecture, Hubei Province, as the main scope of the study, and will draw on the advanced achievements in the related fields at home and abroad, concepts and forms of intangible cultural heritage inheritance and innovation, and combine them with the practical experience, to help the Tujia area further protect and inherit the excellent brocade skills, and to build a Tujia brocade inheritance management program.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณอาจารย์Puvasa Ruangchewin ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้า ในระหว่างขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่การเลือกหัวข้อ โครงเรื่อง ไปจนถึงวิธีการ อาจารย์ได้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ข้าพเจ้า เป็นเพราะคำปรึกษาคำแนะนำเหล่านี้ถึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ อาจารย์Puvasa เป็นอาจารย์ที่เข้มงวด แต่เมื่อมองย้อนกลับไป ข้าพเจ้าดีใจมากที่ได้เจออาจารย์ที่เข้มงวดอย่างนี้เป็นเพราะวิธีการสอนที่เข้มงวดของอาจารย์ถึงทำให้ข้าพเจ้าได้มองเห็น

ข้อจำกัดของตัวเองและพัฒนาความสามารถทางวิชาการของตัวเองด้วย หากไม่มีการดูแล การชี้แนะและความรักของอาจารย์ข้าพเจ้าคงไม่มีความภาคภูมิใจและการสำเร็จการศึกษาในวันนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์Ye Jianxinซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาด้านชีวิตของข้าพเจ้า หลังจากที่ข้าพเจ้าพูดคุยถึงแนวคิดที่จะเรียนต่อในระดับปริญญาเอกกับอาจารย์เป็นครั้งแรก อาจารย์ก็สนับสนุนข้าพเจ้าอย่างมุ่งมั่น ช่วยขจัดความกังวลของข้าพเจ้าออกไป อาจารย์คอยชี้ทางให้ข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่รู้จะไปต่ออย่างไร สำหรับข้าพเจ้า การได้รับเกียรติให้เป็นลูกศิษย์ของท่านถือเป็นความโชคดีในชีวิต

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ข้าพเจ้าได้พบระหว่างการศึกษาที่มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ Poradee Panthupakorn, อธิการบดีอาจารย์Cezanne, รองอธิการบดีอาจารย์Bunchoo, อาจารย์Huang Hongshu, อาจารย์Manus ได้ให้คำปรึกษาแนะนำมากมายตั้งแต่เลือกหัวข้อจนถึงการสอบวิทยานิพนธ์อาจารย์ทุกท่านจะเป็นแบบอย่างที่ดีของข้าพเจ้าในอาชีพครูในอนาคต

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทีมสปีลันของปริญญาเอกรุ่น 19 ในยามที่ข้าพเจ้าเจอปัญหาพวกคุณได้ให้ความช่วยเหลืออย่างอบอุ่นทุกครั้ง ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงแม้ว่าอยู่ต่างประเทศแต่ก็ได้รับความรักเหมือนพี่น้อง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทีมแปลภาษาของวิทยาลัยและอาจารย์แปลภาษาของข้าพเจ้าขอบคุณจริง ๆ ในช่วงเวลาที่เรารู้จักกันเพราะความช่วยเหลือของพวกคุณ ข้าพเจ้าจึงสามารถเอาชนะอุปสรรคด้านภาษาและมาถึงจุดนี้ได้

ต่อมาข้าพเจ้าต้องขอขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้าเป็นพิเศษ ในการศึกษาต่อครั้งนี้ครอบครัวให้การสนับสนุนและความรักอย่างที่สุด ทำให้ข้าพเจ้าสำเร็จการศึกษาได้อย่างสบายใจ ไม่ว่าข้าพเจ้าจะอยู่ที่ไหนและเมื่อไหร่ ครอบครัวของข้าพเจ้าคือท่าเรือและการสนับสนุนที่มั่นคงที่สุด และต้องขอบคุณลูกสองคนของข้าพเจ้าด้วย พวกเขาคือความตั้งใจดั้งเดิมของข้าพเจ้าที่เรียนต่อปริญญาเอก ข้าพเจ้ารักลูกอย่างสุดซึ้ง ดังนั้นข้าพเจ้าต้องการที่จะพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้นและนำพวกคุณก้าวไปข้างหน้า

ด้วยกัน สำหรับครอบครัว นอกจากการขอบคุณ ข้าพเจ้ายังรู้สึกผิดมากด้วย ในช่วงเวลาที่ผ่านมาเนื่องจากต้องเร่งเขียนวิทยานิพนธ์และความเครียดจากการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้คุณพ่อคุณแม่ต้อง

เป็นห่วง ในเมื่อใจของข้าพเจ้าเต็มไปด้วยวิทยานิพนธ์ข้าพเจ้าลืมไปว่าความหวังพวกเขาคือลูกมีความสุขที่
แข็งแรงและมีความสุข เมื่อคิดถึงตรงนี้ข้าพเจ้าก็รู้สึกผิดอย่างมาก ข้าพเจ้าหวังว่าในอนาคต ข้าพเจ้า
สามารถสร้างความมั่นใจให้กับพวกคุณอย่างแท้จริงและเป็นที่พักพิงของพวกเขา

เมื่อข้าพเจ้าเขียนกิตติกรรม ข้าพเจ้ารู้สึกผสมปนเป การเรียนระดับปริญญาเอกเกือบ 5 ปีของ
ข้าพเจ้ากำลังจะจบแล้ว แม้ว่าจะคิดถึงช่วงเวลานี้แต่เส้นทางที่สู่ออนาคตก็อยู่ตรงหน้าข้าพเจ้าแล้ว และ
ข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะก้าวไปข้างหน้า

WANG PENG

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
คำถามวิจัย	5
วัตถุประสงค์.....	5
กรอบแนวคิด	6
ขอบเขตการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
นิยามศัพท์	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และการทบทวนวรรณกรรม.....	11
ต้นกำเนิดและพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ของชุมชนภูเก็ต.....	11
ความสัมพันธ์ทางสังคมชาวภูเก็ต.....	16
การพัฒนาทางวัฒนธรรมพื้นบ้านชาวภูเก็ต.....	17
1. เทศกาลตรุษจีน.....	18
2. เทศกาลวันที่ 8 เมษายน	21

จุดเริ่มต้นและการก่อตัวของวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย	21
วัฒนธรรมผ้าทอภูเจียในหลางซานและเมืองไหลเฟิง	23
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	25
1. แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน	25
2. แนวคิดการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม	26
3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสืบสานและการอนุรักษ์วัฒนธรรม	27
4. แนวคิดเกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม.....	28
5. แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
1. งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน	30
2. งานวิจัยเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม	32
3. งานวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม	35
4. แนวคิดเกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม.....	37
5. แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน.....	39
สรุป41	
บทที่ 3 อัตลักษณ์และวัฒนธรรมของศิลปะผ้าทอภูเจีย	43
ต้นกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงของผ้าทอพื้นบ้านภูเจีย.....	44
สัญลักษณ์และความหมายทางวัฒนธรรมของศิลปะผ้าทอภูเจีย.....	46
1. ช่างทอผ้าทอภูเจีย	47
2. กระบวนการทอผ้าภูเจีย	49
3. วัตถุประสงค์ในการทอผ้าทอภูเจีย	56
4. กระบวนการย้อมสี.....	57
5. องค์ประกอบคู่สีในเส้นด้ายทอภูเจีย.....	58
6. รูปแบบและโครงสร้างการทอ.....	61

พัฒนาการของผ้าทอภูเจียในชวงเวลา ค.ศ. 1949 - ปัจจุบัน	64
1. ชวงระยะเริ่มต้น (ค.ศ. 1949 – ค.ศ. 1959)	64
2. ระยะหยุดนิ่ง (ค.ศ. 1960 ค.ศ.1979).....	65
3. ระยะฟื้นตัวและการพัฒนา (ค.ศ. 1980 – ค.ศ. 1989).....	65
4. ชวงตกต่ำ (ค.ศ. 1990 ถึงปัจจุบัน).....	66
การสืบทอดผ้าทอภูเจียในวัฒนธรรมชุมชน.....	67
1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้.....	67
2. สภาพแวดล้อมทั่วไปเปลี่ยนแปลง	68
3. สถานการณ์การผลิตผ้าทอภูเจีย	68
4. ปัจจัยต่อการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทอภูเจีย.....	68
สรุป 70	
บทที่ 4 คุณค่าและการสืบทอดเพื่อการอนุรักษ์ผ้าทอภูเจีย	71
การสืบทอดและฝึกฝนทักษะการทอผ้าทอภูเจีย	71
1. ศูนย์ฝึกอบรมทางมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้.....	71
2. บริษัทผ้าทอภูเจีย	75
3. วิถีชีวิตดั้งเดิมของผ้าทอภูเจีย.....	79
4. แนวคิดของประชาชนและช่างฝีมือในพื้นที่การทอผ้าภูเจีย	80
5. การขาดแคลนกลุ่มเยาวชนในการสืบทอด	83
6. การขาดแหล่งเงินทุนและการสนับสนุนด้านนโยบาย	84
7. วิถีการตลาดของผลิตภัณฑ์ของงานฝีมือผ้าทอภูเจีย	85
8. การสืบทอดทักษะการทอผ้าทอภูเจีย.....	88
คุณค่าร่วมสมัยของการทอผ้าภูเจีย.....	88
1. คุณค่าทางสังคมและประวัติศาสตร์	89
2. คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม.....	89

3. คุณค่าทางสุนทรียภาพ	89
4. คุณค่าทางชาติพันธุ์	89
5. มรดกและมูลค่าการใช้ประโยชน์	89
บทที่ 5 กลยุทธ์และแผนการจัดการเพื่อสืบทอดผ้าทอพื้นเมืองภูเก็ต	91
กลยุทธ์เพื่อการจัดการพื้นฐานของการอนุรักษ์และสืบทอด	92
1. ด้านการสร้างสรรค์เพื่อรักษาความมั่นคง.....	93
2. ด้านวัตถุดิบผ้าทอ.....	93
3. ด้านทักษะการทอผ้า	93
4. ด้านการจับคู่ รูปแบบ ลวดลาย และคู่สี	93
กลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม	93
กลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน.....	94
กลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์การตีความทางวัฒนธรรม	94
กลยุทธ์มาตรการเฉพาะในการอนุรักษ์การสืบทอด.....	95
1. การสร้างพื้นที่อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศระดับชาติ	95
2. การอนุรักษ์โดยใช้การสืบทอดเป็นหลัก.....	97
3. การสร้างแพลตฟอร์มการอนุรักษ์ผ่านทางสื่อดิจิทัล.....	98
กลยุทธ์การสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม	99
1. กลไกการจัดการ.....	99
2. กลไกการฝึกอบรมผู้สืบทอด	101
แนวทางการอนุรักษ์การสืบทอดและการใช้ประโยชน์จากการพัฒนา	104
1. การสร้าง “รูปแบบใหม่” เพื่อแสดงถึง “งานฝีมือแบบดั้งเดิม”.....	105
2. ส่งต่องานฝีมือแบบดั้งเดิมผ่านผู้สืบทอดที่ไม่ใช่ผู้สืบทอดทางพันธุกรรม	105
3. การสร้างรูปแบบใหม่ของมรดกทางวัฒนธรรมในฐานะผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้.....	106

การเสริมสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์.....	106
1. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต้องร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ.....	106
2. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ร่วมมือกับสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์.....	107
แนวทางการเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	108
1. เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างประเทศ	108
2. เสริมสร้างความร่วมมือในโครงการระหว่างประเทศในฐานะผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม.....	109
3. ดำเนินการความร่วมมือด้านการศึกษาาระหว่างประเทศ.....	109
4. ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	109
แนวทางแผนโครงการการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมลวดลายผ้าทอคู่เจีย	110
1. แผนโครงการ	110
2. แผนการบริหารโครงการ	112
3. แผนการออกแบบกิจกรรม	118
บทที่ 6 บทสรุป	122
การอภิปรายผล	123
ข้อเสนอแนะในงานวิจัย.....	125
สรุป 125	
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก	133
ภาคผนวก ข	141
ประวัติย่อของผู้วิจัย	144

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2-1 แม่น้ำหลวงเซอ อำเภอลงชาน จังหวัดเชียงซี มณฑลหูหนาน	11
ภาพที่ 2-2 การเดินรำโบกมือ	13
ภาพที่ 2-3 การเดินรำหมาคู่ชื่อ	13
ภาพที่ 2-4 สถานการณ์การกระจายตัวของประชากรชนเผ่าตู้เจีย.....	14
ภาพที่ 2-5 เขตการปกครองของมณฑลเชียงซี	15
ภาพที่ 2-6 วิธีการตีขนมเค้กจีน (บาบ่า 粑粑).....	19
ภาพที่ 2-7 อาหารถ่วนซ่าน	19
ภาพที่ 2-8 การรับประทานอาหารร่วมกัน	20
ภาพที่ 2-9 แผนที่การแบ่งเขตการปกครองของอำเภอลงชาน	23
ภาพที่ 2-10 แผนที่เขตการปกครองของเมืองไหลเผิง	24
ภาพที่ 2-11 บริเวณลุ่มแม่น้ำซีเซอเหอในอำเภอลงชาน	25
ภาพที่ 3-1 หลิวไตเออร์กำลังทอผ้าที่ลานหน้าบ้านของเธอ.....	47
ภาพที่ 3-2 ผ้าทอตู้เจีย (ซ้าย) ลายหยางเซว่ฮวา (ขวา) ลายสี่สีแปดยก.....	50
ภาพที่ 3-3 ภาพซ้าย:ลายกล่องไก่ ภาพขวา:ลายรอยเสือ.....	51
ภาพที่ 3-4. ภาพด้านซ้าย : ลายดอกบัว ภาพด้านขวา : ลายดอกบัว.....	52
ภาพที่ 3-5ภาพด้านซ้าย : ลวดลายของโครงบาบ่า ภาพด้านขวา : ลวดลายของเก้าอี้.....	53
ภาพที่ 3-6 ภาพซ้ายเป็นลาย “One-of-a-kind” ภาพด้านขวาเป็นลายเบ็ดแปดตัวเดียว	54
ภาพที่ 3-7 ด้ายฝ้ายหลากสีที่ซื้อมาจากท้องตลาด (ภาพซ้าย) เส้นไหมใยธรรมชาติของหลิวไตเออร์ (ภาพขวา).....	57
ภาพที่ 3-8 ลักษณะโครงสร้างของการทอผ้าตู้เจีย.....	62

ภาพที่ 3-9 การใช้ “เส้นทแยงมุม” ที่แขนเสื้อของเสื้อผ้าทอถูเจีย.....	63
ภาพที่ 3-10 การประยุกต์ใช้เทคนิค “ทแยงขึ้นลง”และ “ทแยงตัด” ในการทอผ้ายกดอก	64
ภาพที่ 4-1 ฝักอบรมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของหลิวไต๋เออร์ในหมู่บ้านลาวเซอเหอ เทศมณฑล หลงชาน.....	73
ภาพที่ 4-2 เครื่องทอผ้าขนาดใหญ่ (ซ้าย) และเครื่องทอผ้าธรรมดา (ขวา).....	74
ภาพที่ 4-3 บทนำและการแสดงประวัติของ Chengju Tujia Brocade Co., Ltd. ในเขตหลงชาน..	77
ภาพที่ 4-4 ศิลปินผ้าทอกำลังทำการทอผ้า (ภาพซ้าย) และแสดงผลิตภัณฑ์ผ้าทอ (ภาพขวา)	78
ภาพที่ 4-5 ซุปเปอร์มาร์เก็ตโอท็อปเล่อปาลาในหมู่บ้านลาวเซอเหอ	87
ภาพที่ 4-6 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอถูเจียซุปเปอร์มาร์เก็ตโอท็อปเล่อปาลา.....	87
ภาพที่ 5-1 ผ้าทอถูเจียจริงของ “ดอกหยางเซวี่” และตัวอย่างลวดลายที่ดึงออกจากผ้าทอถูเจีย “นก หยางเซวี่”	115
ภาพที่ 5-2 ผลงานออกแบบตามรูปแบบลวดลายของนกหยางเซวี่.....	115
ภาพที่ 5-3 ตัวอย่างการจับคู่สีสำหรับผลงานออกแบบ 1.....	116
ภาพที่ 5-4 ตัวอย่างการจับคู่สีสำหรับผลงานออกแบบ 2.....	116
ภาพที่ 5-5 ตัวอย่างการจับคู่สีสำหรับผลงานออกแบบ 3.....	117
ภาพที่ 5-6 การออกแบบโปสเตอร์กิจกรรม	117
ภาพที่ 5-7 การออกแบบปกคลุม.....	118

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ประเทศจีนมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “สาธารณรัฐประชาชนจีน” มีประวัติศาสตร์และการสืบทอดวัฒนธรรมมาอย่างยาวนาน ลึกลับ ซึ่งหนึ่งอัตลักษณ์สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้มีความยิ่งใหญ่รอบด้านได้นั้นก็คือ “คนจีน” ที่มีความขยันขันแข็ง อดทน และชาญฉลาดเป็นพื้นฐานสำคัญ ได้สร้างมรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน ทั้งประเภทมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) อาทิ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ภาพจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม เป็นต้น ส่วนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) อาทิ ภาษา ศิลปะการแสดง งานช่างฝีมือ ฯลฯ ทางกฎหมายว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของประเทศจีนให้ความหมาย “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ หมายถึงการแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบต่างๆ ที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นโดยคนกลุ่มต่างๆ และถือเป็นส่วนหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรม ตลอดจนวัตถุทางกายภาพและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม”

ความเป็นมรดกทางวัฒนธรรมทั้งสองประเภทที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่น มาจากการก่อปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างธรรมชาติและประวัติศาสตร์ที่สั่งสมมานานกว่า 5,000 ปี ย่อมต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมโดยรอบ เกิดการพัฒนาและรังสรรค์ขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง แน่ใจว่าคนจีนที่นอกจากมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ มีการขยายชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้เกิดวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์หรือความเป็นตัวตน เกิดความรู้สึกหวงแหน แสดงความเป็นเจ้าของ เคารพ และศรัทธาต่อมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเปรียบเสมือนอัญมณีล้ำค่าของพวกเขา โดยเฉพาะมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีความโดดเด่นมากประเทศหนึ่งเมื่ออยู่ท่ามกลางมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของโลก

หากมองมรดกทางวัฒนธรรมทั้งมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ล้วนถูกออกแบบให้มีความเป็นสากลและมีอัตลักษณ์ ตั้งแต่รูปแบบ ชั้นเชิง และเอกลักษณ์ที่บ่งบอกบุคลิกทางศิลปะประจำชาตินั้นๆ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้คนในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ต่างก็มีรากฐานมาจากวิถีทางสังคม ประเพณีพื้นบ้าน และถิ่นที่อยู่ที่แตกต่างกัน พวกเขาจึงค่อยๆ สร้างวัฒนธรรมของตนเองขึ้น ซึ่งวัฒนธรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดความหลากหลายทางศิลปะบนโลก ตั้งแต่ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะด้านการแต่งกาย ศิลปะด้านการทำอาหาร เป็น

ต้น ต่างเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ถ่ายทอดเป็นงานศิลปะที่มาจากธรรมชาติเพื่อการดำรงอยู่ถึงแม้วิถีการใช้ชีวิตและวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคจะมีการแสดงออกที่แตกต่างกันก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้โดยอิสระ ต่างต้องยึดโยงพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งสิ้น ฉะนั้น การสร้างสรรค์งานศิลปะจะไม่ใช่ว่าเพียงแค่ว่าให้สอดคล้องกับลักษณะนิสัยของชนเผ่าเท่านั้น แต่จะต้องแสดงออกให้มีความเป็นสากล และสามารถจัดให้เป็นศิลปะประจำชาติ สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลที่มีต่อกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นการผสมผสานระหว่างศิลปะต่างๆ ที่พวกเขาได้รับอิทธิพลจากศิลปะอื่นๆ ในกระบวนการพัฒนาไม่มากก็น้อย รวมไปถึงวิถีวัฒนธรรมสิ่งทอที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้คนในทุกๆ ด้านมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยสังเกตได้จากชุดที่สวมใส่ในชีวิตประจำวันจนถึงงานเทศกาลพื้นบ้านต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงศิลปะสิ่งทอได้โดยรอบ

ในด้านทฤษฎีความต้องการพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตและการเอาตัวรอดของมนุษย์ มนุษย์สามารถเรียนรู้และพัฒนาเส้นใยธรรมชาติที่ได้จากพืชและสัตว์ สร้างสรรค์ให้เป็นสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต จนกลายเป็นจุดเริ่มต้นของอารยธรรมและการพัฒนาทางเทคโนโลยี เส้นใยของศิลปะสิ่งทอคือผลผลิตจากรูปแบบการปรับวิถีการใช้ชีวิต มีประโยชน์และมีคุณค่าทั้งในด้านศิลปะและความงาม โดยเป็นจุดเริ่มของวัฒนธรรมและทักษะการทอผ้าที่สืบทอดจากอดีตถึงปัจจุบัน แต่เมื่อวิถีของสังคมปัจจุบันเปลี่ยน สิ่งเหล่านี้ยังไม่ได้สูญหาย แต่อาจถูกมองข้ามและขาดความเข้าใจในเชิงลึกด้านประวัติศาสตร์ ภูมิหลัง และความหมาย เราจึงต้องทำหน้าที่สืบสานส่งเสริม และสร้างสรรค์งานศิลปะสิ่งทอ เพื่อให้วัฒนธรรมสิ่งทอนี้คงอยู่สืบไป

ผ้าทอภูเจียของชนเผ่าภูเจีย เขตเทือกเขาหว่าหลิง ประเทศจีน ถือเป็นหนึ่งในห้าศิลปะผ้าทอที่มีชื่อเสียงที่สุดของจีน เกิดจากการผสมผสานกระบวนการคิดที่เชื่อมโยงกับการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม คติชน ความเชื่อในแต่ละช่วงของประวัติศาสตร์ และมีบทบาทสำคัญต่อผ้าทอมาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งผ้าทอของชนเผ่าภูเจียมีรูปแบบสำคัญที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมประจำชาติ สื่อให้เห็นถึงทักษะ และจิตวิญญาณ บ่งบอกเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประจำชนชาติของชนเผ่าภูเจียที่มีแบบแผนซึ่งในบรรดาศิลปะสิ่งทอของประเทศจีน ผ้าทอของชนเผ่าภูเจียมีความงดงามทางศิลปะที่โดดเด่นที่สุด เพราะนอกจากการทอจะเน้นสีสันทึบแต่ลวดลายบนผืนผ้าสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวภูเจียได้อย่างสมบูรณ์ โดยสื่อสารผ่านรูปทรงของสัตว์ พืชในธรรมชาติ สิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน และตัวอักษรต่างๆ เสมือนอยู่ในอ้อมกอดของธรรมชาติที่เต็มเปี่ยมด้วยความรักและความอบอุ่นอย่างแท้จริง

การสร้างสรรค์ศิลปะการทอผ้าของชาวภูเจียปรับเปลี่ยนไปเมื่อครั้งที่ชาวฮั่นได้อพยพถิ่นฐานมาที่ภูเจีย พวกเขาได้ซึมซับวัฒนธรรมของชาวฮั่นในทุกมิติ ซึ่งเห็นได้จากการใช้ค่านิยมตามลักษณะของวัฒนธรรมจีน เครื่องทอผ้าเปลี่ยนมาใช้เครื่องทอผ้าแบบมัดเอวตามสมัยราชวงศ์ฮั่น ส่วน

วัสดุในการทอผ้าจะนำผ้าฝ้ายสีแดงและสีครามเป็นพื้น ส่วนผ้าไหมและผ้าฝ้ายหลากสีเนื้อหยาบใช้เดิน ลวดลายแทน เป็นต้น

หากมองลึกไปถึงความหมายเชิงสัญลักษณ์ต่อการรังสรรค์ผ้าทอแต่ละผืนของชาวภูเจียงจะ แสดงให้เห็นถึงความเคารพ ยำเกรงต่อทุกสรรพสิ่ง แสดงเอกลักษณ์ของชนชาติผ่านลวดลายทาง ศิลปะที่มีเอกลักษณ์ของผ้าทอ Xing, Luo (2001) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผ้าทอของ ชาวภูเจียง ซึ่งไม่เพียงเป็นการวิเคราะห์รูปแบบการดำรงอยู่ของลักษณะทางศิลปะเท่านั้น แต่ยังเป็น การวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การจัดการและการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากส่วนที่ลึกที่สุดของโครงสร้างทาง วัฒนธรรมประจำชนชาติของประเทศ อาจกล่าวได้ว่าศิลปะสิ่งทอเป็นผลิตผลทางวัฒนธรรมดั้งเดิม และแสดงให้เห็นถึงแก่นแท้ทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ยาวนาน ผ่านรูปแบบและสไตล์ที่สวยงามเป็น เอกลักษณ์

จากความสนใจเหล่านี้จึงนำไปสู่การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่อ้างอิงเกี่ยวกับงานหัตถกรรม สิ่งทอพบว่า ผ้าทองานฝีมือแบบดั้งเดิมได้สืบทอดจากคนรุ่นหลัง รุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ตามที่ถูกจารึก ไว้เป็นประวัติศาสตร์ และได้ถูกเชื่อมโยงให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ ดังเช่นในปัจจุบันเครื่องจักรมีอิทธิพลต่อ อุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายอย่างมาก ฉะนั้น งานหัตถกรรมสิ่งทอจึงต้องคำนึงถึงการ ผสมผสานกันระหว่างศิลปะกับการใช้งานจริงอย่างมีแบบแผน ตั้งแต่วิธีการจัดการ แนวคิด การตัด เย็บ และการทอด้วยมือ

เมื่อยุคสมัยเปลี่ยน งานหัตถกรรมเหล่านี้ก็กลับลดน้อยลง งานหัตถกรรมผ้าทอกำลังเผชิญ กับความท้าทายอย่างต่อเนื่องจากการถูกแทนที่ด้วยผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยเครื่องจักร ฉะนั้น เพื่อเป็น การอนุรักษ์และสืบสานมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในปี ค.ศ. 2003 ได้มีการนำ “อนุสัญญาว่าด้วย การคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” มาใช้ในการประชุมครั้งที่ 32 ของยูเนสโก ได้กระตุ้น ความสนใจอย่างมากจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่มีต่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และได้ นำเสนอนโยบายเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่างๆ สำหรับประเทศของตนอย่าง ต่อเนื่อง

จากการศึกษาพบว่า การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ประดิษฐ์ด้วยมือ นั้น กำลังเผชิญกับภัยคุกคามที่ร้ายแรง และพื้นที่ใช้สอยของงานฝีมือและกระบวนการทอผ้าด้วยมือลดลง การพยายามหาทางจึงมีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการมากมายได้ทำการวิจัยและสำรวจถึงมรดกทาง วัฒนธรรมของงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิม โดยใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่างๆ เช่น Wang (2014) ได้อภิปรายเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเชิงนวัตกรรมของมรดกทางวัฒนธรรมจากมุมมองด้าน การจัดการ Luo (2015) ได้เสนอแนวคิดจากมุมมองของศิลปะการออกแบบโดยเสนอให้ใช้สื่อดิจิทัล เพื่อปกป้องและเผยแพร่งานฝีมือแบบดั้งเดิม Liu (2015) ได้เสนอแนวคิดการสร้างรูปแบบพัฒนาการ ท่องเที่ยวและการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมจากมุมมองของการท่องเที่ยว และยังคงมีผู้เชี่ยวชาญ

นักวิชาการจำนวนมากที่พยายามแก้ไขปัญหานี้จากหลายๆ มุมมอง เช่น ในด้านชาติพันธุ์วิทยา นิเวศวิทยาและการสื่อสาร เป็นต้น

ประเทศจีนเองยังให้ความสำคัญต่อมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นอย่างมาก หลังจากเข้าร่วม “อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” เมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2004 ก็ได้มีการออกกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในปี ค.ศ. 2005 สำนักงานทั่วไปแห่งสภาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ออก “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในประเทศของจีน” ในปี ค.ศ. 2011 ได้มีการประกาศใช้ “กฎหมายมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” และมีผลบังคับใช้ ในปี ค.ศ. 2006 2008 2011 2014 รวมถึงปี ค.ศ. 2021 จีนได้ระบุรายชื่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ระดับชาติจำนวน 5 ชุดจาก 1,557 รายการ ซึ่งรวมถึง 19 หมวดหมู่และรายการย่อย 3,610 รายการ¹

จากการพัฒนาและการอนุรักษ์อย่างเต็มกำลัง ระดับของอุตสาหกรรมยิ่งสูงขึ้น ปัญหาในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ก็จะยิ่งมากขึ้น มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จำนวนมากยังคงเผชิญกับวิกฤตการสืบทอดครั้งใหญ่ และบางอย่างก็ยังมี การลดเลือนและสูญหายไปอีกด้วย เทคนิคการทอผ้าทอถูเจียได้รับการอนุมัติจากสภาแห่งรัฐของจีนในปี ค.ศ. 2006 ว่าเป็นเทคนิคดั้งเดิมชุดแรกที่จะรวมไว้ในบัญชีรายชื่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การปกป้องและการสืบทอดกำลังเผชิญหน้ากับการพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่มากเกินไป การขาดทรัพยากรนวัตกรรม และขาดการยอมรับจากชุมชนทำให้เกิดผลกระทบด้านลบ การพัฒนาก็ถูกยับยั้งไปด้วยเช่นกัน

จากกระแสการพัฒนาของยุคสมัยในปัจจุบัน ประกอบกับการศึกษาเอกสารงานวิจัยเบื้องต้นที่ผ่านมา รวมถึง “รายงานการวิเคราะห์วิจัยเชิงลึกและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การลงทุนของตลาดอุตสาหกรรมวัฒนธรรมของจีนในปี ค.ศ. 2020–2025” ซึ่งจัดพิมพ์โดยสถาบันวิจัยแห่งประเทศไทย จีน มีการชี้ให้เห็นว่า อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้เป็นเพียงการสนับสนุนที่สำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่ยังเป็นวิธีสำคัญในการดึงดูดการจ้างงานและปกป้องการดำรงชีวิตของผู้คน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและบริการออกแบบ การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการรูปแบบใหม่ การส่งเสริมการผสมผสานอย่างลึกซึ้งกับเศรษฐกิจที่แท้จริง เป็นมาตรการสำคัญในการปลูกฝังจุดเติบโตใหม่ในเศรษฐกิจและเพิ่มพลังทางวัฒนธรรมของประเทศ พร้อมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางอุตสาหกรรม เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ เร่งการเปลี่ยนแปลงจาก “ผลิตในประเทศจีน”(Made in China) เป็น “สร้างขึ้นโดยประเทศจีน” (Created in China) และเป็น

¹ จาก <https://www.chinanews.com.cn>

แนวทางสำคัญในการส่งเสริมนวัตกรรมการผลิตภัณฑ์และบริการกระตุ้นการสร้างรูปแบบธุรกิจใหม่ ผลักดันการจ้างงาน ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลายและปรับปรุงคุณภาพชีวิต

ดังนั้น ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการวิเคราะห์กระบวนการในการศึกษา การหาแนวทางการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมสิ่งทออย่างไรเพื่อจะรักษา สืบทอดงานหัตถกรรมสิ่งทอแบบดั้งเดิม ด้วยการผสมผสานแนวคิดด้านการจัดการเพื่อนำไปสู่การวิจัยเพื่อสร้างกรอบทฤษฎี และทำความเข้าใจในประเพณีพื้นบ้านในท้องถิ่น ด้วยกระบวนการวิธีการสังเกต การบันทึก และการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อสร้างแผนการจัดการด้านวัฒนธรรม รวมถึงแนวทางในการการอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ

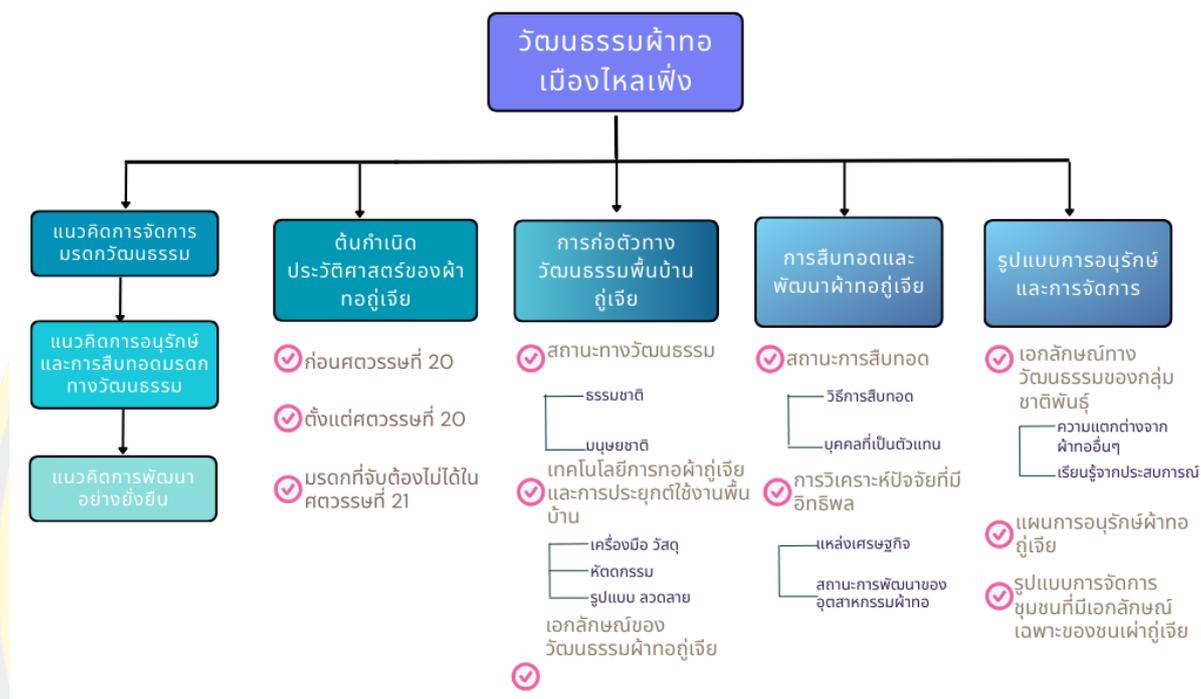
คำถามวิจัย

1. ผ้าทอภูเจีย มีพัฒนาการความเป็นมาและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมสิ่งทอในด้านต่างๆ อย่างไร
2. ปัญหาและสถานการณ์ของผ้าทอภูเจียในมิติมุมมองด้านต่างๆ เป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อสถานะการพัฒนาผ้าทอของชนเผ่าภูเจียในปัจจุบัน
3. ในการบริหารจัดการจะมีแนวทางการสืบทอดเพื่ออนุรักษ์ผ้าทอของชนเผ่าภูเจีย และรูปแบบการจัดการมรดกวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียอย่างเหมาะสมได้อย่างไร
4. การนำแนวคิดการจัดการแบบมีส่วนร่วม สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการมรดกวัฒนธรรมในกลุ่มชาติพันธุ์ภูเจีย อย่างมีประสิทธิภาพได้หรือไม่ ด้วยรูปแบบไหนและอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาพัฒนาการ แหล่งกำเนิดทางวัฒนธรรม รูปแบบลวดลายผ้าทอ อัตลักษณ์ ความเชื่อของผ้าทอภูเจียในช่วง ค.ศ. 1962 – ค.ศ. 2021
2. วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มในการสืบทอด และการดำรงอยู่ของผ้าทอภูเจียของชนเผ่าภูเจีย เพื่อนำไปสู่กระบวนการจัดการด้านวัฒนธรรมและการอนุรักษ์อย่างเหมาะสม
3. เพื่อสร้างแนวทางการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมและแผนอนุรักษ์พัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับการสืบทอดวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียในเมืองไหลเผิง

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนำเสนอรูปแบบแนวทางการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมแผนกลยุทธ์ที่ยั่งยืนสำหรับการสืบทอดวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียในเมืองไหลเผิง โดยศึกษาการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ และสถานการณ์ปัจจุบันของผ้าทอภูเจียที่ประสบกับวิกฤตการสืบทอด เพื่อเสนอกระบวนการพัฒนาร่วมสมัยเพื่อการอนุรักษ์ผ้าทอภูเจียอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตเนื้อหา:** ศึกษาที่มาและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของผ้าทอภูเจียในเทือกเขาฮู๋หลิงของจีน ตั้งแต่ผ้าไหมของชาวปาในยุคนั้น (ยุคหินใหม่ - 221 ปีก่อนคริสตกาล) ผ้าในสมัยราชวงศ์ฉินและฮั่น (221 ปีก่อนคริสตกาล) และผ้าไหมสมัยสามก๊ก (ค.ศ. 220 - 8.ศ. 289) บานบูจากราชวงศ์ถังและซ่ง (ค.ศ. 619 - ค.ศ. 1279) ผ้าทอภูเจียจากสมัยอู่ซี (ค.ศ. 1368 - ค.ศ. 1449) และผ้าทอภูเจียจากสมัยใหม่ (ค.ศ. 1449 ถึงปัจจุบัน) แยกแยะบริบททางประวัติศาสตร์ของการทอผ้าทอภูเจีย เมื่อนำมารวมกับการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการตรวจสอบภาคสนาม

สถานะการณ์พัฒนาของผ้าทอภูเจียจะถูกวิเคราะห์ ค้นหาปัญหาที่มีอยู่ในสถานการณ์การพัฒนา ปัจจุบัน วิจัย สํารวจ และวิเคราะห์เพื่อหาแนวคิดและกลยุทธ์ในการอนุรักษ์ผ้าทอภูเจีย จากนั้นนำ ข้อมูลมาจัดเรียงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของผ้าทอภูเจีย โดยศึกษารูปแบบ ลวดลาย อัตลักษณ์ คติความเชื่อของวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย ในบริบทของการเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และ วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันรวมทั้งแนวโน้มในการดำรงอยู่เพื่อนำไปสู่กระบวนการจัดการอนุรักษ์

2. ขอบเขตพื้นที่: ศึกษาพื้นที่ชุมชนภูเจีย เมืองไหลเผิง จังหวัดเอนซือ มณฑลหูเป่ย์ 2 พื้นที่

3. ขอบเขตเวลา: ช่วงระยะเวลา ค.ศ. 1962 – ค.ศ. 2021

4. ขอบเขตการจัดการ: วิเคราะห์เพื่อสร้างแผนการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม จัดทำกลยุทธ์การอนุรักษ์ที่ยั่งยืนสำหรับการสืบทอดวัฒนธรรมผ้าทอในเมืองไหลเผิงอย่างเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีแนวคิดในการฟื้นฟูสิ่งทอแบบดั้งเดิมและปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมของสิ่งทอ ใช้ผ้าทอภูเจียเป็นตัวอย่างในการศึกษาการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ประจำชนเผ่าของชนเผ่าภูเจียในเขต เทือกเขาหู่หลิง โดยมีวิธีการวิจัยหลักคือการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องภายในขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสารจากการศึกษาค้นคว้า เอกสารอ้างอิง โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย

ชุมชนวัฒนธรรม มรดกวัฒนธรรม การคุ้มครองวัฒนธรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการ สนับสนุนทางทฤษฎี และรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของชนเผ่าภูเจีย และผ้าทอภูเจีย รวบรวม สถานะในปัจจุบันของการวิจัยทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังศึกษาการใช้เหตุผลเชิงตรรกะเพื่อ แยกแยะและจัดเรียงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุมชนวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรม การคุ้มครอง วัฒนธรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ใช้ทฤษฎีการคุ้มครองและมรดกทางวัฒนธรรมและแนวคิดของการ พัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไปของผ้าทอภูเจีย

2. การวิจัยภาคสนาม ด้วยการลงพื้นที่สำรวจเมืองไหลเผิง จังหวัดเอนซือ มณฑลหูเป่ย์ และเมืองหลงซาน จังหวัดเซียงซี มณฑลหูหนาน เพื่อเก็บรวบรวมแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีเก็บข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์ผ่านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ผู้สืบทอดที่ไม่ใช่ ทางพันธุกรรม นักธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมผ้า และการใช้แบบสอบถามสำหรับสมาชิกในชุมชน

จำนวน 50 ชุด การสัมภาษณ์บุคคลเฉพาะเจาะจง 5 ท่าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การลงพื้นที่จากการสังเกตและประสบการณ์การใช้ชีวิตโดยตรง โดยเริ่มจากการสังเกตสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของวัฒนธรรมผ้าทอพื้นเมืองภูเก็ต สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของวัตถุดิบผ้าทอ เช่น ป่าน ไผ่ฝ้าย และวัตถุดิบย้อมสี

2) การสัมภาษณ์ช่างฝีมือด้านการทอผ้าอย่างละเอียด เพื่อศึกษา เรียนรู้ และทำความเข้าใจเหตุผลที่มีต่อวัฒนธรรมการทอผ้าภูเก็ตที่ได้รับการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน เช่น สัตว์ส่วนในผลผลิต และวิถีชีวิตของชาวบ้าน

3) เน้นสำรวจเชิงลึกของหมู่บ้านภูเก็ตอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจในกระบวนการทอผ้าของสตรีชาวภูเก็ตอย่างละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทอผ้าเพื่อทำเสื้อผ้าและกระบวนการทางเทคนิคอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลมือแรกที่ครอบคลุมมากขึ้น

4) เพื่อนำแนวคิดของการจัดการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมประจำวันของคนในหมู่บ้าน และพยายามเข้าถึงมารยาททางวัฒนธรรมของชาวบ้านภูเก็ตให้ได้มากที่สุด ซึ่งวิธีการในขั้นตอนนี้ไม่ใช่แค่การสังเกต แต่ต้องจดบันทึกเป็นการส่วนตัว ซึ่งวิธีการตรวจสอบภาคสนามจะใช้วิธีการสังเกตโดยตรง และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมมากที่สุดผสมผสานวิธีการตรวจสอบและการวิจัยอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3. การวิจัยแบบสหวิทยาการ โดยใช้ศาสตร์ความรู้หลายสาขาวิชา เช่น สังคมวิทยา มานุษยวิทยา ศิลปะ การจัดการและการสื่อสาร เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์เนื้อหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน

4. การวิจัยเชิงประจักษ์ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงทั้งหมดที่เป็นทั้งสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มาวิเคราะห์ แยกแยะ แดกประเด็น หาสาเหตุของปัญหาที่มีต่อพัฒนาการวัฒนธรรมผ้าทอภูเก็ตอย่างละเอียด เพื่อนำมาขมวดรวม สรุปผลการวิจัย และนำเสนอกลยุทธ์ในการอนุรักษ์และจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ อย่างเช่นผ้าทอภูเก็ต โดยเริ่มตั้งแต่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมของชนเผ่าภูเก็ต ทฤษฎีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของมณฑลภูเก็ตและมณฑลภูเก็ต บันทึก กฎหมายและข้อบังคับของรัฐบาลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง นโยบายชาติพันธุ์ เอกสาร จดหมายเหตุ เป็นต้น และสุดท้ายจะใช้วิธีอุปนัยเพื่อสรุปผลการวิจัยและเสนอกลยุทธ์ในการคุ้มครองและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของภูเก็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้จากฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมและพัฒนาการทางรูปแบบลวดลายรวมทั้งอัตลักษณ์ของงานหัตถศิลป์มรดกทางวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย
2. ได้กระบวนการจัดการทางวัฒนธรรมนำไปสู่แนวทางเพื่อสืบทอดพัฒนาและอนุรักษ์ผ้าทอภูเจียในชุมชนเมืองไหลเผิง
3. ได้แผนพัฒนาด้านการอนุรักษ์และการสืบทอด และรูปแบบการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียอย่างยั่งยืนในชุมชนเมืองไหลเผิง

นิยามศัพท์

เส้นด้ายลายวิวัฒน์ หมายถึง ผ้าทอภูเจียเป็นแก่นแท้ของวัฒนธรรมภูเจีย ซึ่งเริ่มต้นในสมัยราชวงศ์ซางโจว และเริ่มก่อตัวในราชวงศ์ฉินและฮั่น และเริ่มเป็นรูปเป็นร่างในราชวงศ์จิ้นและฉิน เตียบโตในราชวงศ์ถังและซ่ง และใกล้กับความสมบูรณ์แบบที่สุดในราชวงศ์หมิงและชิง โดยในอดีตผู้นำชนเผ่าภูเจียจะมีการถวายเป็นเครื่องบรรณาการต่อกษัตริย์และราชสำนักทุกราชวงศ์ และได้รับการยกย่องว่าเป็นเครื่องบรรณาการที่ดีที่สุด

ผ้าทอภูเจีย หมายถึง ผ้าทอสีล้วนห้าของชนเผ่าภูเจียที่อาศัยอยู่ในเขตเทือกเขาหวู่หลิง ประเทศจีน เป็นหนึ่งในห้าผ้าทอที่มีชื่อเสียงที่สุดของประเทศ ผ้าทอภูเจียมีรูปแบบที่สำคัญในการแสดงออกถึงวัฒนธรรมประจำชาติ ทักษะ และจิตวิญญาณ แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประจำชาติของชนเผ่าภูเจีย

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าภูเจีย หมายถึง ศิลปะผ้าทอภูเจีย ซึ่งเป็นหนึ่งในมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งของจีน นอกเหนือจากโครงการอื่นๆ อาทิ การเต้นรำโบกมือของชนเผ่าภูเจีย การแสดงหม่ากู่ซื่อ วงดนตรีพื้นบ้านต้าหลิวจื่อ ศิลปะผ้าทอภูเจีย เทคนิคการก่อสร้างอาคารสูงเดี่ยวเจียวโหลว บทเพลงคูเจีย (บทเพลงร้องให้แต่งงาน) เป็นต้น

การสืบทอดและการอนุรักษ์ หมายถึง ผ้าทอภูเจียซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีประวัติยาวนาน ผ่านการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และพัฒนา ปรับเปลี่ยนรูปแบบ ลวดลายอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้มรดกวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียคงอยู่อย่างยั่งยืนและสืบทอดต่อไปในอนาคตจึงต้องอาศัยผลการวิเคราะห์จากบทวิจัยต่างๆ มาทำเป็นแผนการอนุรักษ์ต่อไป

การจัดการมรดกทางวัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการคุ้มครองและการจัดการองค์ประกอบที่หลากหลายของผ้าทอภูเจียให้ดำรงคุณค่าไว้ ผ่านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และก่อให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของผ้าทอภูเจีย โดยใช้แผนดำเนินการวิจัยรูปแบบการจัดการวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียร่วมกับการวิจัยก่อนหน้านี้ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดทางทฤษฎี และออกแบบ

สำรวจลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย สดท้ายสร้างแผนการจัดการเบื้องต้นผ่านการสังเกต และการวิเคราะห์หลังการบันทึก

การจัดการหมู่บ้านลักษณะเฉพาะ หมายถึง การพัฒนามนุษย์ จากการสำรวจภาคสนาม และบนพื้นฐานของการเคารพหัวข้อดั้งเดิมของวัฒนธรรม ค้นพบการมีอยู่ของวัฒนธรรมหมู่บ้าน ค้นพบความต้องการทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมของชาวบ้าน วัฒนธรรม เพื่อสร้างความสอดคล้อง กับวัฒนธรรม โหมตการจัดการเริ่มต้นของประเพณีพื้นบ้านและความรู้สึก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และการทบทวนวรรณกรรม

ในกระบวนการวิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศมาศึกษา โดยงานวิจัยนี้จะยกระดับการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมผ้าภูเจียในชุมชนภู

เจียในเขตไหลเผิงให้เป็นประเด็นการจัดการวัฒนธรรม และมีเป้าหมายที่จะตอบปัญหาและอุปสรรคที่พบในการพัฒนาผ้าภูเจียในช่วง 60 ปีที่ผ่านมา (ค.ศ. 1962 – ค.ศ. 2021) การทบทวนวรรณกรรมของการศึกษานี้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ เช่น วัฒนธรรมชุมชน การจัดการมรดกวัฒนธรรม การคุ้มครองวัฒนธรรม กระบวนการสืบทอดวัฒนธรรม การจัดการวัฒนธรรมที่ยั่งยืน เป็นต้น การคัดแยกและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกี่ยวข้องเหล่านี้จะกลายเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีและแนวทางการวิจัยต่อไป

ต้นกำเนิดและพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ของชุมชนภูเจีย

ภาพที่ 2-1 แม่น้ำหลาวเซอ อำเภอหลงซาน จังหวัดเซียงซี มณฑลหูหนาน (Wang Peng, 2021)

บรรพบุรุษของชาวภูเจียอาศัยอยู่ตามลุ่มแม่น้ำโหยวสุ่ย แนวเทือกเขาหู่หลิงมาหลายชั่วอายุคน สามารถมองเห็นภูเขาที่ทับซ้อนกัน เช่น ภูเขาปาเมี่ยน ภูเขาอูหลง และเทือกเขาอู่หลิง เป็นต้น ด้วยระบบนิเวศทางธรรมชาติที่เหนือกว่า ที่มีทั้งภูเขาสูงเรียงสลับซ้อนทอดด้วยยาวเรียงรายสุดลูกหูลูกตา มีลำที่สวยงามมากมาย ด้านล่างเต็มไปด้วยลำธารที่คดโค้งวนเวียนอยู่นับไม่ถ้วน รวมตัวจนเกิด

แม่น้ำสายสำคัญหลายต่อหลายสายโอบล้อม เหล่านี้เป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ชาวภูเจียอาศัยอยู่ได้อย่างสงบสุข และผลพวงที่ธรรมชาติได้รับจากชาวภูเจีย คือ การรักษาลักษณะนิเวศวิทยาแบบดั้งเดิมให้คงอยู่กับชาวภูเจียเอาไว้ได้อีกด้วย

ลำธารน้อยใหญ่ที่ดูไม่สำคัญกลับมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ภูเจียเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงดินแดนในเทือกเขาหิมาลัยและเป็นช่องทางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ ในบรรดาแม่น้ำหลายสายเหล่านี้มีแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดคือ แม่น้ำโหยวสุย ซึ่งเปรียบเสมือนมารดาของชาวภูเจีย ชาวภูเจียเชื่อว่า ภูเขาเป็นตัวแทนของผู้ชาย มีจิตใจกว้างขวางและร่างกายแข็งแรง และยังเชื่อว่าพระเจ้าจะประทานรางวัลแก่ทุกคนตามการทำงานหนักของพวกเขา ซึ่งเห็นได้จากการทำงานการเกษตรอย่างหนักตลอดทั้งวัน

สำหรับแม่น้ำเปรียบเสมือนตัวแทนของผู้หญิงชาวภูเจีย มีความเรียบง่ายและอ่อนโยน การทอจึงเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านของผู้หญิงชาวภูเจียที่แสดงออกให้เห็นถึงความงดงามระหว่างการทำงานในเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพักผ่อนยามพระอาทิตย์ตก จะเห็นได้ว่าวิถีชีวิตการทำนาของผู้ชายและการทอผ้าของผู้หญิงแยกออกจากกันไม่ได้ด้วยเพราะสภาพแวดล้อมรอบตัวและการเจริญเติบโตของชาติพันธุ์อย่างแท้จริง

กลุ่มชาติพันธุ์ในภาพรวมจะมีการแสดงออกผ่านรูปแบบวิถีชีวิต ภาษา ภูมิปัญญา และจารีตประเพณีร่วมกัน และกลุ่มชาติพันธุ์ภูเจียก็เป็นเช่นนั้น พวกเขาค่อยๆ ก่อตัวจนเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในระหว่างช่วงเวลาของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ รวมถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรม การออกแบบเครื่องแต่งกายและการแต่งกาย การละเล่นดนตรีและการเต้นรำ คติความเชื่อทางศาสนา รวมถึงประเพณีต่างๆ โดยเฉพาะการแต่งงานของชนเผ่าภูเจีย และการนับถือการเคารพบรรพบุรุษโดยปายโซ่วถางเป็นห้องโถงเพื่อสักการะบรรพบุรุษของชาวภูเจีย ซึ่งมีบทบาททางสังคมของกลุ่มชนเผ่า บรรพบุรุษของกลุ่มชาติพันธุ์ภูเจียมีตำนานลึกลับที่กล่าวกันว่าเทพเจ้าที่สร้างชนเผ่าภูเจียคือปรมาจารย์ด้านการผลิตอันยอดเยี่ยม และเป็นวีรบุรุษผู้อยู่ยงคงกระพันในสงคราม พวกเขาถูกยกย่องให้เป็นบรรพบุรุษของชนเผ่าภูเจีย และเป็นเทพเจ้าแห่งการล่าสัตว์ เทพเจ้าแห่งการสร้างและเทพเจ้าสงครามในเวลาเดียวกัน

ในสมัยโบราณ ปายโซ่วถางเป็นเพียงสถานที่สักการะ แต่ในปัจจุบันปายโซ่วถางเป็นการแสดง ซึ่งส่วนใหญ่ถูกจัดขึ้นในพิธีกรรมเพื่อสักการะบรรพบุรุษของชาวภูเจียเพื่อเป็นการแสดงในรูปแบบดั้งเดิมของการเต้นรำโบกมือ (ปายโซ่ว) และการเต้นรำแบบหมากูซื่อ ซึ่งการแสดงในรูปแบบนี้ส่วนใหญ่จำลองโครงเรื่องของแรงงานและวิถีชีวิตของบรรพบุรุษในสมัยโบราณ เพื่อระลึกถึงการบุกเบิกถิ่นทุรกันดารของบรรพบุรุษ วิถีชีวิตการตกปลาการล่าสัตว์ และการเกษตรในหมู่บ้านเหล่าเซอเหอ มักจะพบเห็นชุดระบำหมากูซื่อแขวนอยู่บริเวณผนังด้านนอกของบ้านพร้อมกับหมวกใบสีน้ำตาลฟาง และหมวกมุงจากพันกันเป็นเสื่อผ้าที่สามารถพันรอบเอวได้ ซึ่งถูกใช้ในพิธีเฉลิมฉลองของชาวภูเจีย

ลักษณะของการเต้นรำโบกมือและการเต้นรำหมากู่ซื่อยังคงเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน
Ruan Pu, (1989)

ภาพที่ 2-2 การเต้นรำโบกมือ (sohu.com/a/330452775_740471)

ภาพที่ 2-3 การเต้นรำหมากู่ซื่อ (cn-zhangjiajie.cn)

ภาพที่ 2-4 สถานการณ์การกระจายตัวของประชากรชนเผ่าตู่เจีย(He, 2017)

จากการสำรวจสำมะโนประชากรครั้งที่ 7 ของจีนในปี ค.ศ. 2564 ประชากรของชนเผ่าตู่เจียมี 8.0281 ล้านคน รองจากชนเผ่าจ้วง ชนเผ่าแมนจู ชนเผ่าหุย ชนเผ่าเหมียว และชนเผ่าอูยกูร์ เป็นประชากรที่มีจำนวนมากเป็นอันดับ 6 จากในบรรดาชนกลุ่มน้อย 56 กลุ่มชาติพันธุ์ของจีน จากมุมมองของภูมิศาสตร์ประชากร การเปลี่ยนแปลงของการกระจายตัวและการเพิ่มขึ้นของประชากรชาวตู่เจียในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมอย่างแน่นแฟ้น ปัจจุบัน ชาวตู่เจียส่วนใหญ่กระจายอยู่ในพื้นที่เขาหู่หลง ติดกับหูหนาน หูเป่ย์ เสฉวน และก๊วยโจว รวมถึงเมืองซีเซียง เขตปกครองตนเองชนเผ่าตู่เจีย ชนเผ่าเหมียว และอำเภออู่เฟิง เขตปกครองตนเองชนเผ่าตู่เจีย มณฑลหูเป่ย์ เมืองฉงชิ่ง มณฑลก๊วยโจว อำเภอซีหยาง เขตปกครองตนเองชนเผ่าตู่เจีย และชนเผ่าเหมียว อำเภอชิวชาน เขตปกครองตนเองชนเผ่าเหมียวและชนเผ่าตู่เจีย เขตเฉียนเจียง อำเภอฉือจู้ เขตปกครองตนเองชนเผ่าตู่เจีย อำเภอฝิงสุ่ย เขตปกครองตนเองชนเผ่าเหมียวและชนเผ่าตู่เจีย เมืองฉงชิ่ง โดยเฉพาะจังหวัดซีเซียง ในมณฑลหูหนานและจังหวัดเอินซี ในมณฑลหูเป่ย์ เป็นเมืองที่มีมรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายที่สุดของกลุ่มชาติพันธุ์ (Huang Shiqing, 2003)

ประชากรชาวตู่เจียส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ทางภาคกลางตอนใต้และบางส่วนของภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีน โดยมักอยู่รวมกันในพื้นที่ชายแดนของมณฑลหูหนาน หูเป่ย์ ฉงชิ่ง และก๊วยโจว รวมถึงเขตปกครองตนเองซีเซียง ตู่เจีย และเหมียวทางตะวันตกเฉียงเหนือของหูหนานและต้าหยง ซีอี่ ลี ซางจื่อ และเมืองต่างๆ เช่น ซีอี่เหมิน เขตปกครองตนเองเมืองเอินซีอี่มั่งในฉางหยาง และมณฑลปกครองตนเองหู่เฟิงตู่เจียทางตะวันตกเฉียงใต้ของหูเป่ย์; ซีอี่จู้ ชิวชาน ฝิงสุ่ย เฉียนเจียง และ โยวหยาง ห้ามณฑลปกครองตนเองทางชาติพันธุ์ในเขตพัฒนาเฉียนเจียงของฉงชิ่ง บริเวณริมแม่น้ำไนเซตอง

เทรินทางตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลปกครองตนเองก๊วยโจว มณฑลปกครองตนเองหยินเจียง ภู่เจียและมั่ง และซีหนาน เต๋อเจียง เจียงโจ้ว และมณฑลอื่นๆ²

ภาพที่ 2-5 เขตการปกครองของมณฑลเซียงซี (xxz.gov.cn)/

ในเขตพื้นที่จังหวัดปกครองตนเองเซียงซีเป็นบ้านเกิดของผ้าทอภู่เจีย จังหวัดเซียงซีตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลหูหนาน มี 7 มณฑลและ 1 เมืองภายใต้เขตอำนาจ มีพื้นที่ 15,500 ตร.กม. และมีประชากรทั้งหมด 2.96 ล้านคน โดยชาวภู่เจียจะรวมตัวกันอยู่บริเวณ เป่าจิง เคาน์ตี้ กู่ซาง หลงชาน หย่งซุ่นและพื้นที่อื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีการกระจายประปรายในเมืองจีโจ้ว เทศมณฑลหลูซี เฟิงหวง และพื้นที่อื่น ๆ สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของเซียงซี สร้างลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างของชาวภู่เจีย และการก่อตัวของวัฒนธรรมพื้นบ้านของพวกเขาก็มีลักษณะเฉพาะของการพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนที่ชัดเจน

ในสังคมจีนโบราณ ชนเผ่าเป็นรูปแบบหลักในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมในพื้นที่ชนบท แต่ละกลุ่มมีลำดับวงศ์ตระกูล บรรพบุรุษ และผู้ควบคุมอำนาจร่วมกันคือ หัวหน้าเผ่า ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ในประวัติศาสตร์เสรีภาพในการแต่งงานของชาวภู่เจีย ทั้งชายและหญิงสามารถหั้นและแต่งงานกันได้หลังจากได้รับอนุญาตจากหัวหน้าเผ่า ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในสังคมชนเผ่า ตำแหน่งของหัวหน้าเผ่ามีความโดดเด่น แต่หลังจาก “กลับสู่การปกครองของรัฐบาลท้องถิ่น” ก็เกิดการ

² Huang Shiqing การวิจัยประเด็นทางการศึกษาในพื้นที่ Tujia [M] ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์หมินจู่. 2003

เปลี่ยนแปลงขึ้น นอกจากนี้ เนื่องจากรูปแบบการใช้ชีวิตของชาวภูเจียที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มีการจัดตั้ง และซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ร่วมกันภายในครอบครัว ในการก่อตั้งความสัมพันธ์ทางสังคมของชาวภูเจีย สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับข้อบังคับของชนเผ่า ซึ่งในข้อบังคับของชนเผ่าภูเจีย ประเภทสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ร่วมกันโดยกลุ่ม จะต้องได้รับการยอมรับโดยสมาชิกของชนเผ่า เช่น ถนน สะพาน บ่อน้ำ และคลอง กิจกรรมกลุ่มใหญ่จะจัดขึ้นภายในกลุ่ม เช่น งานแต่งงาน การไหว้บูชา การเดินรำ โบกมือ และหมากูซื่อ เป็นต้น ในระหว่างการก่อตัวและการพัฒนาของชนเผ่าภูเจีย การสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมจึงต้องเกี่ยวข้องกับที่ตั้งภูมิศาสตร์ การผลิต และวิถีชีวิต ตลอดจนเทศกาลและพิธีกรรมของชาวบ้าน

ความสัมพันธ์ทางสังคมชาวภูเจีย

ชนเผ่าภูเจียมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดตรงกับนิสัยการดำรงชีวิตของพวกเขาด้วยกัน ซึ่งรูปแบบการดำรงชีวิตของชาวภูเจียยังคงอยู่กันเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ จากหลายสิบหรือหลายร้อยครัวเรือนรวมกันเป็นหมู่บ้าน และพื้นที่ของชาวภูเจียส่วนใหญ่ยังปฏิบัติตามหลักการสืบทอดเชื้อสายจากบิดา กล่าวคือแต่ละหมู่บ้านประกอบด้วยกลุ่มที่สืบเชื้อสายจากบิดา ซึ่งรวมถึงเครือญาติด้วย นั่นคือ กลุ่มที่มีนามสกุลเดียวกันจำนวนมากอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน นามสกุล เฝิงเถียนเซียง เป็นนามสกุลหลักสามสกุลของชนเผ่าภูเจีย แต่ทุกคนที่มีนามสกุลเดียวกันเป็นทายาทของบรรพบุรุษคนเดียวกัน และชาวภูเจียที่มีนามสกุลเดียวกันในแต่ละหมู่บ้านจะต้องมีการเกี่ยวดองกันในหมู่เครือญาติบางส่วน หน่วยพื้นฐานของหมู่บ้าน คือ ครอบครัว คนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่บ้านจะเป็นผู้สูงอายุและเด็ก จำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ย 5-6 คนต่อครัวเรือน รูปแบบการอยู่ร่วมกันของพวกเขา คือ ญาติสนิทที่อาศัยอยู่ด้วยกัน หากลูกๆ ของพวกเขาเริ่มต้นมีครอบครัว พวกเขาจะสร้างบ้านใหม่ใกล้บ้านเก่า ซึ่งได้รับจากการสืบทอดประเพณีของชนเผ่าภูเจียว่า “ไม่มีความแตกแยกระหว่างครอบครัว” ในด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของชาวภูเจีย โดยเฉพาะชาวภูเจียที่อาศัยอยู่ด้วยกันจะมีความสนิทสนมใกล้ชิดมากกว่า ซึ่งเห็นได้จากการได้รับความช่วยเหลือทั้งด้านเศรษฐกิจและวัตถุมากกว่าญาติพี่น้องตระกูลเดียวกัน แต่อยู่ไกลออกไป

ในเขตพื้นที่จังหวัดปกครองตนเองเซียงซีเป็นบ้านเกิดของผ้าทอภูเจีย จังหวัดเซียงซีตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลหูหนาน มี 7 มณฑล และ 1 เมือง ภายใต้เขตอำนาจ มีพื้นที่ 15,500 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรทั้งหมด 2.96 ล้านคน โดยชาวภูเจียจะรวมตัวกันอยู่บริเวณเป่าจิง เคาน์ตี้ กู่ซาง หลงซาน หย่งซุ่น และพื้นที่อื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการกระจายประปรายในเมืองจีโจว เทคมณฑลหลู่ซี เฟิงหวง และพื้นที่อื่นๆ สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของเซียงซี

สร้างลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างจากชาวญ้อเจีย และการก่อตัวของวัฒนธรรมพื้นบ้านของพวกเขา ก็มีลักษณะเฉพาะของการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน³

การพัฒนาทางวัฒนธรรมพื้นบ้านชาวญ้อเจีย

วัฒนธรรมจีนมีวัฒนธรรมของชาวฮั่นเป็นวัฒนธรรมหลัก คัมภีร์ซื่อจิงกั๋วเฟิงในยุควางจั้นกั๋ว ได้รวบรวมบทกวีตาม 15 ภูมิภาค ซึ่งแสดงให้เห็นขนบธรรมเนียมและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคอย่างชัดเจน พื้นที่วัฒนธรรมญ้อเจียเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมเซียงฉู่ หากมองจากสาขาวิชาและมุมมองต่างๆ จะพบว่ามีการแสดงออกที่ค่อนข้างแตกต่างจากเขตภูมิภาคที่อื่น ๆ

ชาวญ้อเจียอาศัยอยู่เขตพื้นที่ภูเขาหู่หลิงมาหลายชั่วอายุคน หมายถึงพื้นที่ตามแนวภูเขาหู่หลิงและเส้นทางบริเวณแถบนั้น (รวมทั้งภูเขา แอ่งน้ำขนาดเล็ก และเนินเขา เป็นต้น) ตั้งอยู่ชายเขตของการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมฮั่นในที่ราบตอนกลางและวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยทางตะวันตกเฉียงใต้ เป็น 1 ใน 14 พื้นที่ทุรกันดารในปัจจุบันของประเทศจีน ภูเขาหู่หลิงมีแม่น้ำแยงซีอยู่ทางตอนเหนือ เสดวนอยู่ทางทิศตะวันตก ที่ราบสูงยูนนาน กุ้ยโจวอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ และกวางตุ้งและกวางสีทางตอนใต้ ภูมิประเทศตามธรรมชาติของที่ราบสูงในหุบเขา ก่อนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเป็นเรื่องยากที่จะสื่อสารกับโลกภายนอกซึ่งทำให้วิถีชีวิตตามธรรมชาติของชาวญ้อเจียที่ยังคงมีอยู่มาตั้งแต่สมัยโบราณยังคงยึดติดกับบ้านเกิด โดยผู้ชายทำงานทางการเกษตรและผู้หญิงทำงานทอผ้า

บรรพบุรุษของชาวญ้อเจียได้รับผลกระทบจากวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ค่อยๆ ก่อร่างสร้างวัฒนธรรม การผลิต และวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของพวกเขา ระหว่างการอพยพของชาติพันธุ์ต่างๆ วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์มีความสำคัญมากสำหรับชาวญ้อเจีย หมายถึง ลักษณะทางวัฒนธรรมที่ชาวญ้อเจียใช้ร่วมกันในฐานะกลุ่มเฉพาะ ครอบคลุมทุกด้านทั้งภาษา ประเพณี ขนบธรรมเนียม ศาสนา และค่านิยม วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ของชาวญ้อเจียเป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งหล่อหลอมมาจากบรรพบุรุษของพวกเขาและสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

ในฐานะสัญลักษณ์ของอัตลักษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์สามารถเสริมสร้างความรู้สึกเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์และพันธกิจที่มีต่อวัฒนธรรมประจำชาติของตนเอง และมีบทบาทสำคัญในการทำงานร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์ เมื่อพิจารณาจากประเพณีเทศกาลดั้งเดิมของวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อเจียแล้ว เทศกาลทั้งหมดของชาติจีนจะเฉลิมฉลองร่วมกัน และชาวญ้อเจียยังมีเทศกาลและประเพณีประจำชาติที่เป็นเอกลักษณ์อีกด้วย ประเพณีและในเทศกาลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงประเพณีดั้งเดิม การปลูกฝังศีลธรรม ประเพณีพื้นบ้าน ความเชื่อทางศาสนา ฯลฯ และเป็นที่มา

³ Zhu Shixue ที่มา ลักษณะและหน้าที่ของชนเผ่าญ้อเจียซีลันกาผู่. การวิจัยประเด็นทางการศึกษาในพื้นที่ญ้อเจีย (04),61-64.doi:10.19683/j.cnki.mzlt.1994.04.015.(1994)

ของวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ฉู่เจีย สามารถเข้าใจวิสัยทัศน์ที่สวยงามของชาวฉู่เจียได้มากขึ้น โดยเทศกาลสำคัญของชาวฉู่เจีย มีดังนี้

1. เทศกาลตรุษจีน

วันส่งท้ายปีเก่าของชาวฉู่เจียเรียกอีกอย่างว่า “วันฉลองส่งท้ายปี” ซึ่งหมายถึงพิธีขึ้นปีใหม่ในวันก่อนวันส่งท้ายปีเก่าของชาวจีน มีคำกล่าวพื้นบ้านเกี่ยวกับที่มาของวันตรุษจีนนั้น เป็นเพราะบริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้มีสงครามเกิดขึ้น ซึ่งวันที่ทหารชาวฉู่เจียจะเดินทางไปสนามรบนั้น ตรงกับวันตรุษจีน จึงทำการฉลองล่วงหน้าก่อนหนึ่งวัน เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่พวกทหารชาวฉู่เจียที่กำลังจะเดินทางไปสนามรบและจะได้ไปถึงจุดหมายตามเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นสงครามได้รับชัยชนะ ทหารชาวฉู่เจียกำชัยชนะและประสบความสำเร็จอย่างมาก เพื่อเป็นการรำลึกถึงชัยชนะของสงคราม ชาวฉู่เจียจึงย้ายปีใหม่อีกขึ้น 1 วันทุกปี โดยกำหนดธรรมเนียมว่า “วันฉลองส่งท้ายปี” และส่งต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ตรุษจีนของชาวฉู่เจีย ยังมีเอกลักษณ์ในด้านเวลาและเนื้อหาของกิจกรรมพิธีกรรมประจำปีอีกด้วย โดยทั่วไปในวันเพ็ญเดือนสิบสองของปีนั้น (เริ่มธันวาคม ตามปฏิทินจันทรคติจีน) ชาวฉู่เจียจะเริ่มเตรียมงานปีใหม่โดยจะทำอาหารตามเทศกาลต่างๆ เช่น การทำขนมเค้กจีน และทำอาหารเป็นหมู่คณะ จนถึงวันที่สิบห้าของเดือนจันทรคติแรกของปีที่สอง (ปฏิทินจันทรคติจีนวันที่ 15 มกราคม) ตรุษจีนจึงเป็นงานประจำปีที่ใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะสิ้นสุดซึ่งหาได้ยากในหมู่ชนกลุ่มน้อยในประเทศจีน

กิจกรรมที่สำคัญ ในช่วงเทศกาลตรุษจีนก็คือ การทำขนมเค้กจีน (بابا 粿) ชาวฉู่เจียใช้ข้าวเหนียวแช่ค้างคืน นำมาหนึ่ง วันถัดไปนำไปใส่ภาชนะ และตีซ้ำๆ แล้วนวดเป็นก้อนกลม ซ้อนขนมกลม 5 ชั้นเข้าด้วยกัน ฝังให้แห้ง ใส่ภาชนะแช่ไว้ในถัง ให้เติมน้ำสะอาดจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 1 ก่อนนำออกมารับประทาน เนื่องจากบรรพบุรุษของชาวฉู่เจียในอดีตมักประสบกับความยากลำบาก และขนมเค้กจีน (بابา 粿) นี้ถูกใช้เป็นอาหารประทังชีวิตเมื่อพวกเขาหลบหนี ดังนั้น ก่อนวันตรุษจีนทุกๆ ปีจึงมีการทำبابาก้อนใหญ่เพื่อแบ่งปันกันกิน ถือเป็นสัญลักษณ์ของการรวมตัวกันของสมาชิกในครอบครัว และยังใช้เลี้ยงญาติสนิท มิตรสหายอีกด้วย ซึ่งประเพณีนี้ยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบันเพื่อเป็นข้อเตือนใจคนรุ่นหลังไม่ให้ลืมความทุกข์ยากในอดีต และร่วมรับประทานอาหารร่วมกันในช่วงตรุษจีน

ภาพที่ 2-6 วิธีการตีขนมเค้กจีน (บาบ๋า 粿粿)

(baijiahao.baidu.com/s?id=1589280805108841432)

นอกจากนี้ยังมีการทำอาหารถ่วนซ่าน ซึ่งเป็นอาหารที่ชาวถู่เจียต้องทำไว้รับประทานในช่วงวันตรุษจีนทุกปีในวันเพ็ญเดือนสิบสอง ก่อนกิจกรรมทำขนมเค้กจีน (บาบ๋า 粿粿) ชาวถู่เจียจะต้องทำถ่วนซ่านก่อน โดยเริ่มจากการปั้นข้าวเหนียวหนึ่งให้เป็นก้อนกลมๆ ในขนาดต่างๆ แล้วนำไปวางข้าวเหนียวหนึ่งไว้ในหว่งไม้ไผ่ เพื่อให้ข้าวเหนียวหนาสม่ำเสมอและเป็นวงกลมทุกอัน จากนั้นนำไปผึ่งแดดหรือใช้ผึ่งไฟถ่านให้แห้ง ต่อมาจะใช้ปากกาสีแดงวาดดอกบัวลงไปบนก้อนข้าวเหนียว นำไปทอดในกระทะที่มีน้ำมันร้อนๆ ตักขึ้นมาจะมีหน้าตาสวยงามน่ารับประทาน โดยในช่วงปีใหม่ในเดือนแรกทางจันทรคติ หากมีแขกมาเยี่ยมเยียนถึงบ้าน ชาวถู่เจียจะยกถ่วนซ่านมาให้แขกผู้มาเยือนรับประทานก่อนถือเป็นการให้เกียรติและเป็นการทำความเคารพต่อผู้มาเยี่ยมเยียน

ภาพที่ 2-7 อาหารถ่วนซ่าน (sohu.com/a/280898835_667462)

ไม่เพียงประเพณีการทำอาหาร ในเทศกาลตรุษจีนชาวถู่เจียยังมีการตกแต่งประดับบ้านเรือนด้วยการการประดับกิ่งสน ดอกเหมย และติดกระดาษเงิน ทุกครัวเรือนของชาวถู่เจียจะวางกิ่งสนและกิ่งดอกเหมยบนศาลเจ้า (ศาลาเล็ก ๆ ที่วางรูปปั้นเทพเจ้าหรือบรรพบุรุษ) บนประตู และบน

เสาด้านกลางกลางห้องนั่งเล่น โดยวิธีการทำอย่างนี้จะมีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และประวัติศาสตร์การออกแบบของชาวภูเจีย กล่าวกันว่า บรรพบุรุษของชนเผ่าภูเจียจะออกรบในช่วงเวลาตรุษจีน จึงไม่มีที่พักอาศัยในช่วงเวลานั้น พวกเขาจึงได้แต่ฉลองปีใหม่มากลางป่าสนและสวนดอกเหมยแทน นี่จึงเป็นสาเหตุที่คนรุ่นหลังนิยมปลูกต้นสน ประดับกิ่งสน และดอกเหมยในเทศกาลตรุษจีน เพื่อรำลึกถึงบรรพชนของพวกเขา นอกจากนี้ยังมีการแปะเงินกระดาษเพื่อไหว้เทพเจ้าตามประตู หน้าต่างของบ้าน รวมถึงบนเครื่องมือทำงาน ต้นไม้ ผลไม้ในสวน คอกเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อขอพรให้พวกเขาได้มั่งคั่ง ร่ำรวย เป็นมงคลแก่ตัวเอง จนถึงเวลาสิบห้าค่ำเดือนอ้ายจึงจะดึงกระดาษไหว้เจ้ามาเผาต่อไป

ในคืนวันส่งท้ายปีของเทศกาลตรุษจีน ที่ถือเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวภูเจีย คือ การร่วมรับประทานอาหารเย็นกับครอบครัวในงานเลี้ยง ซึ่งหมายถึงการรวมตัวของครอบครัว ในวันนี้ญาติพี่น้องที่อยู่ไกลบ้านก็จะกลับมาร่วมรับประทานอาหารร่วมโต๊ะเดียวกันทั้งครอบครัว ทั้งคนแก่และเด็ก เรียกว่าการคืนสู่เหย้า งานเลี้ยงคืนสู่เหย้าของชาวภูเจียนั้นเน้นเรื่องการกินเป็นพิเศษ หลังเสิร์ฟ แต่ละคนต้องใส่ขันน่องในสามชั่วโมงก่อนแล้วจึงเสียบตะเกียบเพื่อแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษ ในวันตรุษจีนนี้ จึงไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมจะมีเฉพาะครอบครัวเท่านั้นที่รับประทานอาหารเย็นร่วมกันได้

ภาพที่ 2-8 การรับประทานอาหารร่วมกัน

(rmh.pdnews.cn/Pc/ArtInfoApi/article?id=10922323)

2. เทศกาลวันที่ 8 เมษายน

ในวันที่ 8 เมษายน เป็นอีกหนึ่งเทศกาลสำคัญของชาวอุ้งเจีย เพราะวันนี้ชาวอุ้งเจียจะทำการเซียดหมูและแกะในกระท่อม ทำขนมเค้กจิน (บาบ่า 粿粿) เพื่อเลี้ยงรับรองญาติสนิทมิตรสหาย มาร่วมฉลองเทศกาลซึ่งยิ่งใหญ่ มาก ซึ่งมีสองตำนานหลักเกี่ยวกับเทศกาลในวันที่ 8 เมษายน

ตำนานแรก เรียกว่า “เทศกาลราชาว้าว” ว่ากันว่า บรรพบุรุษของชาวอุ้งเจียพ่ายแพ้ในการสู้รบ และอยู่ในสภาพวิกฤต เมื่อพวกเขาถูกศัตรูไล่ล่าจนถึงแม่น้ำ ในเวลานี้ว้าวกระหิงวายข้ามวิกฤต จบลงแล้ว ตั้งแต่นั้นมาชาวอุ้งเจียจึงได้กำหนดให้ทุกวันที่ 8 เมษายนของทุกปีเป็นเทศกาลราชาว้าวเพื่อได้ระลึกถึงราชาว้าวกระหิง

ตำนานที่สอง คือ “วันรำลึกถึงการอพยพของบรรพบุรุษชาวอุ้งเจีย” เพราะเมื่อครั้งก่อนกาลที่บรรพบุรุษชาวอุ้งเจียได้อพยพมาตามแม่น้ำหุยสู่ยจนกระทั่งมาถึงเทือกเขาซางซานที่ชายแดนหูหนาน หูเป่ย์ เสฉวน และกุ้ยโจว ดังนั้น เพื่อเป็นการระลึกถึงวันนี้จึงมีพิธีฉลองในวันที่ 8 เมษายนของทุกปี

เทศกาลตรุษจีนและเทศกาลวันที่ 8 เมษายน ถือเป็นเทศกาลที่กลุ่มชาติพันธุ์อุ้งเจียให้ความสำคัญและเคร่งครัดต่อสองประเพณีนี้มากที่สุด แม้จะมีเทศกาลพิเศษอื่นๆ ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าก็ตาม อย่างเช่น พิธีเซ่นไหว้วีรชนอุ้งเจียในวันที่ 6 มิถุนายน และพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษของชาวอุ้งเจียเพื่อรำลึกถึงชาวอุ้งเจียกว่าครึ่งหนึ่งที่ได้อพยพไปมณฑลยูนนานในเดือนกรกฎาคม หรือเทศกาลที่อิงประเพณีร่วมกันกับชาวฮั่นที่มีความพิเศษต่อชาวอุ้งเจียด้วย เช่น เทศกาลเรือมังกรในเดือนพฤษภาคม และเทศกาลเก้าคูในเดือนกันยายน เป็นต้น

จุดเริ่มต้นและการก่อตัวของวัฒนธรรมผ้าทออุ้งเจีย

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของผ้าทออุ้งเจียในเทือกเขาอุ๋หลิงของจีน เริ่มมีมาตั้งแต่อดีต โดยแบ่งช่วงระยะเวลาออกเป็น 6 ช่วง ดังนี้

1. ผ้าไหมของชาวปาในยุคก่อนฉิน (ยุคหินใหม่ - 221 ปีก่อนคริสตกาล)
2. ผ้าในสมัยราชวงศ์ฉินและฮั่น (221 ปีก่อนคริสตกาล) อุตสาหกรรมสิ่งทอได้รับการพัฒนาในพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชาวอุ้งเจีย และให้เป็นการจ่ายภาษีด้วยผ้าทออุ้งเจีย
3. ผ้าไหมสมัยสามก๊ก (ค.ศ. 220 - 8.ศ. 289) ชาวอุ้งเจียผู้คนในพื้นที่อุ้งเจียค่อยๆ เรียนรู้เทคนิคการย้อมขั้นสูงของชาวฮั่น และทำให้ผ้าทออุ้งเจียมีสีสันหลากหลายสีเพิ่มมากขึ้น
4. ผ้าไหมสมัยบานบูจากราชวงศ์ถังและซ่ง (ค.ศ. 619 - ค.ศ. 1279) เทคนิคการย้อมสีผ้าทออุ้งเจียไปจนกรรมวิธีการทอผ้าค่อยๆ เติบโตขึ้นเรื่อยๆ
5. ผ้าทออุ้งเจียจากสมัยฉู่ซี (ค.ศ. 1368 - ค.ศ. 1449) ผ้าทออุ้งเจียเป็นผ้าทอที่ดีที่สุดในซีปั๋วมีลวดลายมากกว่า 400 แบบ ถือเป็นเครื่องบรรณาการให้กับกษัตริย์และราชสำนัก

6. ผ้าทอภูเจียจากสมัยใหม่ (ค.ศ. 1449 ถึงปัจจุบัน) งานฝีมือผ้าฝ้ายภูเจียได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมและใช้กันอย่างแพร่หลายในด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม โดยค่อยๆ ก่อให้เกิดกระบวนการทอผ้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

“ผ้าทอภูเจีย” เป็นงานฝีมือดั้งเดิมของชนเผ่าภูเจียที่ได้รับการอนุรักษ์ให้เป็นมรดกของชาติที่จับต้องไม่ได้มาจนถึงทุกวันนี้ มีความหมายแฝงทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งในทุกช่วงเวลาตั้งแต่เกิดจนสิ้นอายุขัย ยามเกิดเป็นทารกก็ถูกห่อร่างกายด้วยผ้าทอภูเจีย เด็กผู้หญิงเมื่อเติบโตใหญ่ก็ต้องเรียนรู้การทอผ้าภูเจียติดตัว เมื่อเป็นเจ้าสาวออกเหย้าออกเรือนก็ต้องทอผ้าใช้เองในชีวิตประจำวัน ครั้นเป็นยายก็ต้องทอผ้าให้เป็นของขวัญแก่ลูกหลานในวันเกิด เป็นต้น หรือแม้แต่ในงานเทศกาลสำคัญ เช่น งานประเพณีเต็นรำโบกมือของชาวภูเจียก็มักสวมใส่ผ้าทอ การบูชาบรรพบุรุษจะต้องไหว้ด้วยผ้าทอ และเมื่อเสียชีวิตก็ต้องสวมใส่ผ้าทอด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่า ผ้าทอภูเจียไม่ได้เป็นเพียงสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของชนเผ่าภูเจียเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงรากเหง้าทางวัฒนธรรมของชนเผ่าภูเจียที่สืบทอดมาหลายพันปี

แต่ปัจจุบันการพัฒนาผ้าทอภูเจียยังคงมีปัญหา เมื่อมองในแง่ภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมชนบทรอบเนินม ประเพณีพื้นบ้าน ซึ่งมักถูกแยกออกจากสภาพแวดล้อมของวิถีชีวิตและรากฐานทางวัตถุ อาจส่งผลให้เกิดการบิดเบือนของการตีความ และความหมายเชิงนัยยะแฝงทางวัฒนธรรม ต่างๆ ที่อยู่ภายใต้คำว่ามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การศึกษาภูมิศาสตร์วัฒนธรรมเป็นความสัมพันธ์เชิงโต้ตอบระหว่างภูมิศาสตร์ท้องถิ่น (สิ่งแวดล้อม) กับวัฒนธรรม (มนุษย์) จากมุมมองแบบองค์รวม และศึกษาสำรวจวิธีการก่อตัวของแต่ละภูมิภาคและท้องถิ่น อาจสามารถช่วยควบคุมข้อบกพร่องในปัจจุบันได้ แต่ด้วยวัฒนธรรมจารีตประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวภูเจียซึ่งมีความผูกพันยึดโยงกันอย่างแน่นแฟ้น ผ้าทอภูเจีย จึงเปรียบเสมือนตัวแทนที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องแต่งกายของชนเผ่าภูเจียในช่วงเทศกาลสำคัญ สามารถแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ คุณค่าทางวัฒนธรรม และควรรักษาและอนุรักษ์

ดังนั้นในการศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้านและผ้าทอของชนชาติภูเจียนั้น การศึกษาภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลของวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียทั้งด้านความหมายแฝง และสถานะทางมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ รวมถึงการให้ความสนใจกับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ลักษณะทางศิลปะสุนทรียศาสตร์ของลวดลาย การทอผ้า งานฝีมือ และลักษณะทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ถือเป็น การสร้างมุมมองใหม่สำหรับการศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้าน ในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

เมืองไหลเผิงเป็นส่วนหนึ่งของเขตปกครองตนเองเอ๋นชื้อ และชนเผ่าม้งในมณฑลหูเป่ย์ ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลหูเป่ย์ บริเวณต้นน้ำของแม่น้ำติดกับเทศมณฑลเซี่ยนเฟิง และเทศมณฑลเฉียนเอิน ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับเขตปกครองตนเองชาวเผ่าถู่เจียและชนเผ่าม้ง เทศมณฑลยู่หยางของมณฑลฉงชิ่ง และทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับอำเภอหลงชาน ในมณฑลหูหนาน เมืองไหลเผิงเป็นภูมิภาคแรกในประเทศจีนที่มีการปกครองตนเองในระดับภูมิภาค สำหรับสัญชาติถู่เจีย จากแผนที่จะเห็นว่าแม้ว่าเมืองไหลเผิงและหลงชานจะอยู่ใน 2 จังหวัดที่แตกต่างกันและเมืองในจังหวัดเดียวกัน แต่ก็มีเพียงแม่น้ำหนึ่งสายก็ผ่านจึงดูเหมือนเป็นเขตที่ตั้งเดียวกัน

ภาพที่ 2-10 แผนที่เขตการปกครองของเมืองไหลเผิง (lfbxw.com/)

ที่ราบลุ่มแม่น้ำโย่ว คือเขตชายแดนระหว่างอำเภอหลงชานและอำเภอไหลเผิง ถือเป็นแหล่งกำเนิดของวัฒนธรรมผ้าทอถู่เจียที่มีประวัติยาวนานกว่า 3,000 ปี ได้รับอิทธิพลจากลักษณะทางภูมิประเทศของภูเขาหู่หลิง บรรพบุรุษของชนเผ่าสืบทอดประเพณีการทำนาของผู้ชายและการทอผ้าของผู้หญิง ในแง่ของวิถีและการดำเนินชีวิต ดังนั้น เพื่อตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวัน ผู้หญิงถู่เจียจึงสร้างสรรค์งานทอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองและส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้วัฒนธรรมผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวถู่เจียค่อยๆ ก่อตัวขึ้น ปัจจุบันบริเวณลุ่มแม่น้ำซีเซอเหอ ในอำเภอหลงชานจึงเป็นพื้นที่ของการผลิตผ้าทอถู่เจียได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

ภาพที่ 2-11 บริเวณลุ่มแม่น้ำซีเซอเทอในอำเภอหลงชาน (xxls.gov.cn/)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน

วัฒนธรรมชุมชน (Community Culture) หนึ่งในวัฒนธรรมองค์กรของกลุ่ม เป็นคำเรียกรวมกันสำหรับวัฒนธรรมทางวัตถุ สถาปัตยกรรม และจิตวิทยาในชุมชน ในฐานะหน่วยงานพื้นฐานของโครงสร้างเมืองชุมชนถือเป็นเป้าหมายโดยตรงของการจัดการวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่เขตเมือง และมีบทบาทพื้นฐานในรูปแบบโดยรวมของการกำกับดูแลของชาติ ในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของการจัดการชุมชน การจัดการวัฒนธรรมชุมชนสามารถปกป้องสิทธิทางวัฒนธรรมขั้นพื้นฐานของคนในท้องถิ่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม และพัฒนาประชาธิปไตยทางวัฒนธรรม ในทางกลับกัน การจัดการวัฒนธรรมชุมชนยังสามารถส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนและเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชน

Gu (1992) เชื่อว่า วัฒนธรรมชุมชนเป็นวัฒนธรรมองค์กรแบบกลุ่มซึ่งครอบคลุมหลากหลายตั้งแต่เพื่อนบ้านที่ถือเป็นหน่วยชุมชนเล็กที่สุดไปจนถึงวัฒนธรรมเมืองใหญ่ที่ดีสามารถปลูกฝังความสามารถให้กับชุมชนและมีผลกระทบที่ดีต่อวัฒนธรรมชุมชน

Long, Feng (2002) เชื่อว่า คำจำกัดความของวัฒนธรรมชุมชนควรผสมผสานความเข้าใจที่กว้างและแคบเข้าด้วยกัน เพื่อเปิดเผยความหมายแฝงของวัฒนธรรมชุมชนอย่างครอบคลุม วัฒนธรรมชุมชนในความหมายกว้าง หมายถึง ผลรวมของวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณที่สร้างขึ้นโดยคนในชุมชนในพื้นที่เฉพาะผ่านการปฏิบัติระยะยาว วัฒนธรรมชุมชนในความหมายแคบ หมายถึง การบูรณาการปรากฏการณ์วัฒนธรรมชุมชน กล่าวคือ ปรากฏการณ์ทาง

วัฒนธรรม เช่น ค่านิยม วิถีชีวิต รูปแบบพฤติกรรม และจิตสำนึกกลุ่ม โดยมีลักษณะเฉพาะบางประการที่คนในชุมชนค่อยๆ ก่อรูป และพัฒนาไปในการปฏิบัติในระยะยาว กระบวนการในพื้นที่เฉพาะ

2. แนวคิดการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม

“มรดกทางวัฒนธรรม” (Cultural Heritage) อุดมไปด้วยความหมายแฝง ส่วนใหญ่ประกอบด้วยสองส่วน ส่วนแรกเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ คือ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ส่วนที่สองคือ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

2.1 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

“อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก” ซึ่งให้ชื่อว่า “มรดกทางวัฒนธรรม” ในความหมายดั้งเดิมรวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น โบราณวัตถุและซากปรักหักพังใต้ดินที่ค้นพบโดยนักโบราณคดี โบราณวัตถุที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และโบราณวัตถุที่มีอยู่อาคารบนพื้นดิน⁴

2.2 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

“อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ของยูเนสโก (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) ให้คำจำกัดความมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ว่า: แนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมโดยกลุ่ม และบางครั้งเป็นรายบุคคล การแสดง รูปแบบ การแสดงออก ความรู้ ทักษะ เครื่องมือ วัตถุ หัตถกรรม และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง

Wang (2013) เชื่อว่า มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ส่วนใหญ่หมายถึง “อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ซึ่งนำโดย UNESCO และผ่านในปี 2003 และ “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” ที่จีนนำมาใช้และดำเนินการใน 2554 มรดกทางวัฒนธรรมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมรดก องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก ให้คำนิยาม “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ใน “อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ว่า “หมายถึงการปฏิบัติ การแสดง และการแสดงออกต่างๆ ที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมโดยแยกตามกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล ความรู้ ทักษะ และมรดกทางวัฒนธรรม เครื่องมือ วัตถุ หัตถกรรม และสถานที่ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง” ตามคำจำกัดความนี้ อนุสัญญาระบุว่า “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ประกอบด้วยห้าประเด็นต่อไปนี้: (1) ประเพณีและการแสดงออก รวมถึงภาษาที่เป็นสื่อกลางของ

⁴ จาก https://www.gov.cn/test/2006-05/23/content_288352.htm

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (2) ศิลปะการแสดง (3) การปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม เทศกาล (4) ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับโลกธรรมชาติและจักรวาล (5) ทักษะงานฝีมือแบบดั้งเดิม

ดังนั้นจึงเสนอแนวคิดของ “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” โดยเปรียบเทียบและสอดคล้องกับ “มรดกทางวัฒนธรรมทางวัตถุ” เป็นความเข้าใจของผู้คนเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษย์นอกเหนือจากมรดกทางวัตถุ เช่น โบราณวัตถุทางวัฒนธรรม กลุ่มสถาปัตยกรรม และซากปรักหักพัง การค้นพบ การสรุปแนวความคิด การดำรงอยู่และคุณค่า และยังมิวัตุประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าและเสริมการละเลยอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติโลกในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสืบสานและการอนุรักษ์วัฒนธรรม

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อย คือ การแสดงออกอย่างเข้มข้นของความหลากหลายทางวัฒนธรรมทางชาติพันธุ์ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยนั้นเอื้อต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยและความสามัคคีของชาติ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรม

Wang (2013) ผู้เขียน “การคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” เชื่อว่าการคุ้มครองวัฒนธรรมเป็นระบบที่รวมถึงมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ มรดกทางธรรมชาติ มรดกภูมิทัศน์วัฒนธรรม จากจุดสูงสุดของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เขาได้ทำการวิเคราะห์และวิจัยจากมุมมองระหว่างประเทศและในประเทศ

Yang (2006) เชื่อว่า การคุ้มครองวัฒนธรรมในพื้นที่ชนกลุ่มน้อย หมายถึง การคุ้มครองโดยรวมของมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชน บันทึก ปกป้อง และเผยแพร่แก่นแท้ทางวัฒนธรรมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ และส่งเสริมการพัฒนาของชุมชน

Ding (2017) เชื่อว่า การคุ้มครองวัฒนธรรม คือ การรับรู้ เข้าใจ และตีความประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของประเทศ เชื่อมโยงกับความเป็นจริง เศรษฐกิจ และดูดซับประสบการณ์และจุดแข็งของวัฒนธรรมอื่น ๆ และสร้างบริบททางวัฒนธรรมใหม่กับวัฒนธรรมอื่น ๆ การมีส่วนร่วมทั้งรัฐบาล ผู้รับมรดก เจ้าหน้าที่อนุรักษ์ และประชาชนทั่วไป

การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต้องดำเนินการทางวิทยาศาสตร์เมื่อครอบคลุม และเป็นระบบเพื่อช่วยเหลือและปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีอยู่ด้วยวิธีและหลักการที่ถูกต้องตามความเป็นจริง

ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2005 สำนักงานกลางสภาแห่งรัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การเสริมสร้างการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในสาธารณรัฐประชาชนจีน” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าหลักการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มี “ความเป็นผู้นำจากรัฐบาล การมีส่วนร่วมทางสังคม มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนและการสร้างการทำงานร่วมกัน การ

วางแผนระยะยาว การนำไปปฏิบัติที่ละขั้นตอน การผสมผสานประเด็นและแง่มุมต่างๆและการเน้นที่ผลลัพธ์เชิงปฏิบัติ”⁵

Wang (2013) กล่าวว่าหลักการที่ควรปฏิบัติตามในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และวิธีการคุ้มครองนั้นแยกจากกันไม่ได้ ประการแรก ลักษณะที่ไม่หมุนเวียนและเปราะบางของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นตัวกำหนดว่าเราต้องให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือและการคุ้มครองเป็นอันดับแรก ประการที่สอง ปฏิบัติตามหลักการป้องกันเชิงรุกบนพื้นฐานของการมีจุดยืนที่จะใช้วิธีการปกป้องที่แตกต่างกันตามประเภทต่างๆ เราต้องตระหนักถึงลักษณะของกระแสวิทยาการดำรงชีวิตของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งกำหนดว่าเราควรพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อหลีกเลี่ยงการปกป้องสิ่งเหล่านั้นในลักษณะคงที่และมั่นคง บนสมมติฐานที่จะไม่เปลี่ยนแปลง กระบวนการเจริญเติบโตของวิวัฒนาการตามธรรมชาติตามกฎหมายที่มีอยู่ และไม่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาในอนาคต ควรพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อค้นหาวิธีการปกป้องการผลิตและการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ประการที่สาม มีจุดยืนที่จะสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุม ชามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของประเทศ ชุมชน หรือกลุ่มภูมิภาคจะไม่เป็นขึ้นเดียว ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่ได้รับการคุ้มครองแบบองค์รวมทั้งในแง่ของวิธีการป้องกันและการก่อตัวของระบบนิเวศที่ได้รับการคุ้มครองด้วยวิธีนี้เท่านั้นที่โครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จำนวนมากสามารถยั่งยืนและพัฒนาได้ดีขึ้นผ่านอิทธิพลเชิงโต้ตอบ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นส่วนสำคัญของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และการสืบทอดเป็นวิธีการสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในกระบวนการสืบสานวัฒนธรรมพื้นบ้าน ผู้สืบทอด คือ แก่นแท้ของมรดกวัฒนธรรมพื้นบ้าน นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐ แวดวงการศึกษาวัฒนธรรม และคนในชุมชนท้องถิ่นต่างก็แบกรับความรับผิดชอบในการรับมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อให้มรดกของวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้

Zhao (2002) เชื่อว่า มรดกทางวัฒนธรรมโดยพื้นฐานแล้วเป็นการทำซ้ำทางวัฒนธรรม การพัฒนาตนเองของกลุ่มชาติพันธุ์ การถ่ายทอดสิทธิและหน้าที่ในสังคม การสั่งสมจิตสำนึกของชาติอย่างลึกซึ้ง และการทำซ้ำในแนวตั้งของ “ยีนวัฒนธรรม”

Qi (2006) เชื่อว่า การสืบทอดเป็นลักษณะพื้นฐานของวัฒนธรรมพื้นบ้าน แต่ปรากฏการณ์ของการสืบทอดทางวัฒนธรรมไม่ได้จำกัดอยู่เพียงประเภทของคติชนเท่านั้น แต่เป็นลักษณะพื้นฐาน

⁵ จาก https://www.gov.cn/gongbao/content/2021/content_5633447.htm

ของวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังนั้นจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญในการวิจัยทางมานุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา โบราณคดี สังคมวิทยา วัฒนธรรมศึกษา และสาขาวิชาอื่นๆ ความเข้าใจแนวคิดเรื่อง “มรดก” ควรกว้างและลึกซึ้งยิ่งขึ้นจากมุมมองที่กว้างขึ้นของ “วัฒนธรรม”

Lu, Peng(2009) เชื่อว่า มรดกทางวัฒนธรรมเป็นกลไกพื้นฐานที่ทำให้วัฒนธรรมมีลักษณะประจำชาติ และยังเป็นแรงจูงใจภายในสำหรับวัฒนธรรมเพื่อรักษาชุมชนระดับชาติอีกด้วย การศึกษาคำจำกัดความของมรดกทางวัฒนธรรมจะช่วยให้เรามีความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับ “มรดก” และความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อที่เราจะได้เข้าใจได้ดีขึ้นว่าอะไรคือมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และเข้าใจการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้ดีขึ้น

5. แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในปี พ.ศ. 2530 คณะกรรมาธิการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (พ.ศ. 2540) ได้กำหนดแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ในรายงาน “อนาคตร่วมกันของเรา” การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การตอบสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่เป็นภัยคุกคามต่อความสามารถของคนรุ่นอนาคตในการตอบสนอง ความต้องการ การพัฒนา ของพวกเขา

Fan (2022) เชื่อว่า แนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นผลมาจากความเข้าใจของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมใหม่อีกครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับแนวคิดการพัฒนาก่อนหน้านี้ มีความก้าวหน้า มีเหตุผล และโน้มน้าวใจได้มากกว่า

You (2015) เชื่อว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนส่วนใหญ่รวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนทางสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนของระบบนิเวศ การพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ และหลักการสำคัญสามประการควรสะท้อนให้เห็นในการพัฒนา ประการแรกคือหลักการของความเป็นธรรม ซึ่งหมายความว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนคือการพัฒนาโอกาสและผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน ประการที่สองคือหลักการของความยั่งยืน ซึ่งหมายความว่า การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของมนุษย์จะต้องไม่เกินความสามารถในการรองรับของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แน่ใจว่าผลประโยชน์ในปัจจุบันของมนุษย์และผลประโยชน์ระยะยาวจะรวมกันอย่างเป็นธรรมชาติ ประการที่สามคือหลักการของความเหมือนกันซึ่งเน้นว่าแม้รูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศต่างๆจะแตกต่างกัน แต่หลักการของความเป็นธรรมและความยั่งยืนก็เป็นหลักการพื้นฐานที่ทุกประเทศควรปฏิบัติตามในการพัฒนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน

Tang (2020) ได้กล่าวถึง การสร้างกรอบการวิเคราะห์สำหรับการดำเนินการตามนโยบาย การก่อสร้างชุมชนในพื้นที่ชาติพันธุ์ ได้เสนอแนวคิดให้สังเกตการสร้างชุมชนจากมุมมองของการ ดำเนินนโยบายจากทิศทางการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของการดำเนินการตามนโยบายในพื้นที่ชาติพันธุ์ โดยกล่าวถึงการปฏิรูประบบเศรษฐกิจตลาดสังคมนิยมของจีนอย่างลึกซึ้ง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เศรษฐกิจทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการทางสังคม การเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งได้ เกิดขึ้นในโครงสร้างทางสังคมระดับรากหญ้าและระบบบริการการจัดการทางสังคมของจีน ชุมชน ค่อยๆ กลายเป็นจุดนัดพบของกลุ่มสังคม จุดเน้นของความขัดแย้งทางสังคม และจุดเน้นของธรรมาภิ บาลทางสังคม การสร้างชุมชนได้รับการยอมรับว่าเป็น “หน่วยธรรมาภิบาลทางสังคม” จากรัฐบาล และแวดวงวิชาการ ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 รัฐบาลกลางได้ออกนโยบายหลายชุดเกี่ยวกับการสร้าง ชุมชน ครอบคลุมอำนาจของชุมชน องค์กรชุมชน การก่อสร้างประชาธิปไตยระดับรากหญ้า การ ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การบริการชุมชน ฯลฯ ภายใต้การแนะนำของนโยบาย โมเดลการสร้าง ชุมชนที่มีเอกลักษณ์ได้ปรากฏขึ้นในส่วนต่างๆของประเทศ อย่างไรก็ตามโมเดลเหล่านี้ส่วนใหญ่มัก ปรากฏในพื้นที่ที่พัฒนาทางเศรษฐกิจ เช่น บริเวณชายฝั่งทะเลหรือลุ่มน้ำแยงซี มีส่วนร่วมในการ ปกครองของชุมชน ความสนใจไม่เพียงพอต่อความจำเป็นทางชาติพันธุ์ การขาดการลงทุนที่มี แนวโน้มทางชาติพันธุ์ ความยากจน และความแตกต่างทางชาติพันธุ์เชิงพื้นที่ในชุมชน การขาดความ ไว้วางใจในหมู่ผู้อยู่อาศัยในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นต้น

ดังนั้น จากมุมมองของการดำเนินการตามนโยบายสังเกตการสร้างชุมชนหรือการพูด ใช้ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างชุมชนเป็นนโยบายสาธารณะ ภูมิภาคชาติพันธุ์จะดำเนินนโยบายนี้ อย่างไร เหตุใดจึงมีการดำเนินการประเภทต่างๆ ในกระบวนการดำเนินการในบรรดาประเภทต่างๆ ของการดำเนินการ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินการนโยบายคืออะไร คุณสมบัตินโยบายที่ แตกต่างกันจะนำไปสู่การดำเนินการประเภทต่างๆ

Ba (2008) ในงานวิจัยการศึกษาในโรงเรียนและองค์ความรู้ท้องถิ่นจากมุมมองของ มานุษยวิทยา กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยของเขา คือ การให้ประสบการณ์ในท้องถิ่นสำหรับ การศึกษากับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในหลักมานุษยวิทยาการศึกษาของจีน และเพื่อ ส่งเสริมการศึกษาจีนด้วยการวิจัยชาติพันธุ์ที่แข็งแกร่ง และเพื่อดำเนินการต่อ และส่งต่อภาษาจีน มานุษยวิทยา ประเพณีการศึกษาบ้านเกิด วิธีการวิจัย และมุมมองของเขาให้การอ้างอิงสำหรับ งานวิจัยนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการและการพัฒนาของวัฒนธรรมชุมชน ดังนั้นใน งานวิจัยนี้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการชุมชนวัฒนธรรมถู่เจีย คุณสามารถอ้างอิงถึงประสบการณ์การ

พัฒนาของชุมชนหมิงฮวา รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนการเปลี่ยนแปลงจากการบริหารที่นำโดยรัฐบาลไปสู่การจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่เป็นอิสระของชุมชน

Zhang&Sun (2020) กล่าวถึงการพัฒนาตรรกทางวัฒนธรรมของชุมชนชาติพันธุ์มักมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แต่ปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาตรรกได้ค่อยๆ เติบโตขึ้น และต้องใช้ความพยายามร่วมกันจากหลายฝ่าย การวิจัยของนักวิชาการจางโร่วหลาน และ ชุนเหมิงเจี๋ยชี้ให้เห็นถึงการแนะนำและความก้าวหน้าของ “การท่องเที่ยวทั่วโลก” อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจีนได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว ตัวเลือกการเดินทางของผู้คนจึงมีความหลากหลายมากขึ้น ส่วนหมู่บ้านโบราณและเมืองโบราณที่มีมรดกตกทอดต่างก็ได้รับความนิยมมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยว การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านและเมืองโบราณ และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้นไม่เพียงพอต่อการพึ่งพาเพียงการดำเนินการของรัฐบาลเท่านั้น แต่ยังต้องใช้ความพยายามร่วมกันจากหลายฝ่าย เมืองโบราณของสี่โจวในต้าหลี่เป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างชุมชนวัฒนธรรมที่มีอยู่ ยังอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างหลวม และข้อได้เปรียบที่เป็นไปได้ของชุมชนที่ยังไม่ได้รับการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงศักยภาพของชุมชน ในด้านหนึ่งรัฐบาลท้องถิ่นจำเป็นต้องมีบทบาทในการประสานงานและเป็นผู้นำของผู้จัดการชุมชนอย่างแข็งขัน ทำลายความรู้สึกที่เป็นระยะห่างระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้สืบทอดและผู้ค้าหัตถกรรมและส่งเสริมการพัฒนาตรรกทางวัฒนธรรม การคุ้มครองการพัฒนาและการค้าที่เหมาะสม ในทางกลับกันด้านอื่นๆ ก็จำเป็นต้องมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการจัดการวัฒนธรรมของชุมชน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการชุมชนจากมุมมองของตนเอง และเสริมสร้างมาตรฐานและการปรับปรุงการจัดการชุมชนวัฒนธรรม

Chen (2019) ผู้เขียน “The Shaping of a Cultural Community - Take a Community Cultural Center as a Example” เชื่อว่า วัฒนธรรมชุมชนเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนวัฒนธรรมระดับรากหญ้าและชุมชนแห่งชีวิตชุมชน และเป็นองค์ประกอบภายใน กำลังสร้างศูนย์วัฒนธรรมชุมชน ผ่านเส้นทางการวิจัยจากการศึกษาชุมชนสู่การศึกษาวัฒนธรรมชุมชน และจากคุณลักษณะการแข่งขันสามประการและความร่วมมือของ “หน่วยเชื่อมต่อ” “หน่วยการเมือง” และ “หน่วยบริการกิ่งสังคม” ของชุมชน เขาวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรและกลไกการดำเนินงานของชุมชน จากการปฏิบัติ ได้รับเส้นทางการพัฒนา “ความเป็นอิสระในตัวเอง” สามเส้นทางและกลไกการปรับตัวของการก่อสร้างของรัฐบาล การมีส่วนร่วมในตลาด และการสร้างร่วมทางสังคม

Xu,Zhi (2020) ผู้เขียน “Liangzhu Cultural Village: Chinese Contemporary Practice of Garden City” ได้สำรวจกลไกระยะยาวของการพัฒนาชุมชนและวัฒนธรรมชุมชนผ่านการแยกแยะและวิจัยกรณีของหมู่บ้านวัฒนธรรมเลี้ยงจู้ ได้เสนอว่าการปกครองชุมชนควรอยู่บน

พื้นฐานของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน และควรใช้จิตวิญญาณของชุมชนที่มีความเสมอภาค และวินัยในตนเองเพื่อขับเคลื่อนชาวบ้านในชุมชนให้ร่วมกันรักษาความสามัคคีของหมู่บ้านวัฒนธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงกิจกรรมของชุมชน ผู้อยู่อาศัย การมีส่วนร่วม เอกลักษณ์ของท้องถิ่นและความรู้สึกเป็นเจ้าของ

Tan & Huo (2013) ได้เสนอกลยุทธ์การฟื้นฟูพื้นที่วัฒนธรรมผ้าผ้าทอภูเจีย ในการวิจัย เกี่ยวกับการคุ้มครองและการสืบทอดผ้าผ้าทอภูเจียจากมุมมองของพื้นที่วัฒนธรรม เพื่อให้ผ้าทอภูเจีย ได้รับการคุ้มครองและสืบทอดอย่างมีประสิทธิภาพ ในพื้นที่ทางวัฒนธรรมควรสร้างผ้าทอภูเจียให้ เหมาะสมกับการพัฒนา ก่อนอื่นชาวภูเจียจะต้องตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของผ้าทอภูเจีย และสร้างพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาของตนเองผ่านการปรับตัวที่เป็นอิสระ เป็น พื้นฐานและข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับการสร้างพื้นที่ทางวัฒนธรรมสำหรับผ้าทอภูเจีย ประการที่สอง กิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผ้าผ้าทอภูเจียให้แพร่หลายในชุมชนภูเจีย เพื่อดึงดูดผู้คนให้หันมาสนใจ วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาติมากขึ้น ประการสุดท้ายคือการสนับสนุนและความสนใจแก่ผู้รับมรดกจะ ได้รับการสนับสนุนและความสนใจมากขึ้นผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมนักวิชาการ และการมีส่วนร่วมของประชาชน หากสิ่งต่าง ๆ ดำเนินไปเช่นนี้ พื้นที่ทางวัฒนธรรมใหม่ก็จะเกิดขึ้นใน พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาผ้าทอภูเจีย ผ้าทอภูเจียจะไม่ตอบสนองความต้องการของเศรษฐกิจตลาดและตัดสินใจเลือกที่ยั่งยืนระหว่างการอยู่รอดและการพัฒนา งานฝีมือ แบบดั้งเดิมจะได้รับการสืบทอดและสร้างสรรค์ตามธรรมชาติและการพัฒนาตามอย่างยั่งยืน

2. งานวิจัยเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม

Bennion & Kelly (2021) กล่าวถึงการเสนอทางเลือกการอนุรักษ์โดยรวมมือกับมรดก ทางวัฒนธรรมของชาวอะบอริจินเพื่อพัฒนาการแยกอาณาเขตในบริบทของการจัดการมรดกทาง วัฒนธรรมของออสเตรเลีย ด้วยการใช้อนุรักษ์ศึกษาเกี่ยวกับการทำลายแหล่งมรดก Juukan Gorge พวกเขาได้พัฒนาแนวทางที่นำโดยชุมชนเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาวอะบอริจิน

Folorunso A. (2021) กล่าวถึงข้อกำหนดที่เข้มงวดสำหรับการจัดการมรดกทาง วัฒนธรรมโดยคณะกรรมการมรดกโลกขององค์การยูเนสโก และนักวิชาการในประเทศและ ต่างประเทศยังได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ภายใต้ภูมิหลังของนโยบายที่แตกต่างกัน งานวิจัยของ เบนเนี่ยนและเคลลี นักวิชาการชาวตะวันตก อยู่ภายใต้บริบทของการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของ ออสเตรเลีย และเสนอแผนการคุ้มครองโดยรวมมือกับมรดกทางวัฒนธรรมของชาวอะบอริจินเพื่อ ส่งเสริมการแยกอาณาเขต ผ่านกรณีศึกษาเกี่ยวกับการทำลายแหล่งมรดกของเขาคูคัง พวกเขาได้ จัดทำแผนที่นำโดยชุมชนเพื่อปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง

จากสถานการณ์ที่แสดงออกในการรายงาน จำเป็นต้องมีกลุ่มสังคมเพิ่มเติมเพื่อมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนการจัดการการคุ้มครองมรดกและการสื่อสารทางสังคม การระบาดของโรคโควิด19

ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่องานมรดกโลก ประเทศของเราปฏิบัติตามความรับผิดชอบและพันธกรณีของ รัฐผู้ทำสัญญาอย่างแข็งขัน ดำเนินการตามเงื่อนไขของประเทศอย่างเคร่งครัด และส่งเสริมการพัฒนา งานต่างๆ ไปสู่ความเป็นมืออาชีพและการปรับแต่งอย่างต่อเนื่อง ในปี ค.ศ. 2020 คุณค่าทางสากลที่ โดดเด่นของมรดกวัฒนธรรมโลกของจีนจะยังคงมีเสถียรภาพที่มั่นคง และระบบกฎหมายจะได้รับการ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ผลกระทบจากการปฏิรูปสถาบัน จำนวนพนักงานในอุตสาหกรรมมรดก วัฒนธรรมโลกของจีนลดลงเมื่อเทียบเป็นรายปี และสัดส่วนของบุคลากรมืออาชีพและด้านเทคนิค ยังคงต่ำ รายจ่ายค้ำครองรวมเพิ่มขึ้น 4 ปีติดต่อกันแล้วลดลง การลงทุนที่ใหญ่ที่สุดยังคงอยู่ใน โครงการฟื้นฟูบุคลากรภาครัฐและสิ่งแวดล้อม สัดส่วนรายจ่ายด้านวิศวกรรมป้องกันลดลงติดต่อกัน 5 ปี แต่ยังคงเป็นประเภทที่ใหญ่ที่สุด จำนวนการใช้งานในสถานที่ อีกทั้งผลกระทบจากการระบาดของ โรคโควิด-19 ความเสียหายที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นลดลง ความกดดันจากนักท่องเที่ยวลดลง จำนวน การฝึกอบรมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างมาก และในเวลาเดียวกันปัญหาที่โดดเด่นต่อไปนี้ยังคงมีอยู่ในแหล่ง มรดก เช่นการเตรียมและการดำเนินการตามแผนการค้ำครองและการจัดการสำหรับแหล่งมรดกบาง แห่งนั้นไม่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการประสานงานอย่างเร่งด่วนในการปกป้องมรดกและการ พัฒนาภูมิภาค ฯลฯ

Gao (2021) กล่าวถึง มรดกทางวัฒนธรรมว่า เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการ จัดการชุมชนและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในการวิจัยวรรณกรรม ในการวิจัย พบว่านักวิชาการจำนวนมากขึ้นมีความกังวลเกี่ยวกับคุณค่าทางสังคมและคุณค่าทางวัฒนธรรมของ มรดกทางวัฒนธรรม โดยพยายามจัดหากลยุทธ์การพัฒนาเพิ่มเติมสำหรับการจัดการมรดกทาง วัฒนธรรมผ่านการวิจัยของตนเอง ดังนั้น นักวิชาการจึงได้เสนอวิธีการวิจัยการจัดการมรดกทาง วัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยในจำนวนนี้ นักวิชาการเกาเจียใช้วิธีการวิจัยเปรียบเทียบเพื่อเปรียบเทียบ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการจัดการมรดกวัฒนธรรมจีนและตะวันตกจากมุมมองทาง วัฒนธรรม เขาเสนอว่า การเปรียบเทียบวัฒนธรรมจีนและการจัดการมรดกวัฒนธรรมตะวันตก สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ การเปรียบเทียบแนวนอนและการเปรียบเทียบแนวตั้ง

การเปรียบเทียบแนวนอน แบ่งเป็น คอนทราสต์คงที่และคอนทราสต์แบบไดนามิก กล่าวคือ คอนทราสต์คงที่ระหว่างระบบการจัดการจีนและตะวันตกและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมใน การจัดการมรดก แนวตั้ง การเปรียบเทียบคือการเปรียบเทียบขั้นตอนการพัฒนาการจัดการมรดกจีน และตะวันตก การเปรียบเทียบการจัดการมรดกในแนวนอนเริ่มจากสามส่วน ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มรดกทางวัฒนธรรม และระบบการจัดการคนกลาง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหน่วยงานหลักในการ จัดการมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงผู้จัดการ ผู้อนุรักษ์ ผู้ประกอบการ ผู้อยู่อาศัยในชุมชน นักท่องเที่ยวเชิงมรดก องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไป ผู้จัดการและผู้อนุรักษ์บางครั้งถูก บูรณาการ บางครั้งก็มีหลายเรื่องภายในประเทศ รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดการมรดกทาง

วัฒนธรรม แต่ไม่ควรละเลยบทบาทของผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครอง ในแง่ของแนวคิดและเนื้อหาการวิจัย เปรียบเทียบช่องว่างสองแห่งคือจีนและตะวันตก โดยแยกออกเป็นสองทิศทาง - แนวนอนและแนวตั้ง และวิเคราะห์องค์ประกอบสามส่วน - หัวเรื่อง วัตถุประสงค์ และตัวกลางของการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนวิธีในการวิจัย ใช้วิธีการวิจัยแบบสหวิทยาการ รวมทฤษฎีและวิธีการที่เกี่ยวข้องทางประวัติศาสตร์ การเปรียบเทียบวัฒนธรรม การจัดการระหว่างประเทศ และการท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน การจัดการไม่ได้เป็นเพียงศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเป็นวัฒนธรรมชนิดหนึ่งด้วย ใช้ทฤษฎีวัฒนธรรมและข้ามวัฒนธรรม อภิปรายความแตกต่างระหว่างจีนกับตะวันตก เรียนรู้จากประสบการณ์ และสำรวจความเป็นสากลของมรดกทางวัฒนธรรมของจีน

Liu (2017) ได้อธิบายในการวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยนักวิชาการหลิว เจิง ได้นำเสนอแบบจำลอง "ที่มุ่งเน้นมนุษย์" ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยผสมผสานความสัมพันธ์ระหว่างมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้กับผู้คนประเภทต่างๆ ที่อยู่ในกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายของโมเดล "ที่มุ่งเน้นมนุษย์" ไม่เพียงเพื่อแก้ปัญหาของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในการสืบทอดและการพัฒนาทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ที่สำคัญกว่านั้น คือการแก้ปัญหาของชาติที่ต้องเผชิญกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

Tu (2018) กล่าวถึงการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของหวู่ฮั่นในบริบทของการคุ้มครองวัฒนธรรม โดยเสนอโมเดล "Dn+1" โดยมีการสร้างชุมชนที่น่าสนใจเป็นแกนหลัก "Dn" เป็นตัวแทนของหลายวิชาในการคุ้มครอง การพัฒนา และการใช้ประโยชน์ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งรวมถึงเจ้าของและผู้สืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ผู้จัดการและผู้ประสานงาน ผู้แสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ ผู้ดำเนินการและผู้ให้ทุน ฯลฯ "Dn" เป็นตัวแปรในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และหน่วยงานราชการที่มี "1" เป็นค่าคงที่ในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แบบจำลอง "Dn+1" อิงตามทฤษฎีระบบเป็นจุดเริ่มต้นเชิงตรรกะ โดยเปลี่ยนบทบาทดั้งเดิมของรัฐบาลในการคุ้มครอง พัฒนา และใช้ประโยชน์จากมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่เกี่ยวข้องจะเข้าร่วมใน การคุ้มครอง การพัฒนา และการใช้ประโยชน์ของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การดำเนินงาน เช่น สิทธิในการเสนอแนะ สิทธิในการเสนอแนะ และสิทธิในการทบทวนและกำกับดูแล เพื่อให้มรดก การคุ้มครอง การพัฒนาและการใช้ประโยชน์ของวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

มรดกทางวัฒนธรรมได้รับการอนุรักษ์จากรุ่นสู่รุ่น คุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับประวัติศาสตร์เท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจุบันและอนาคตด้วย เพื่อการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ เราจึงมีหน้าที่ที่ต้องทำการวิจัยเกี่ยวกับมรดกโลกและการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง

3. งานวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อย คือ การแสดงออกอย่างเข้มข้นของความหลากหลายทางวัฒนธรรมทางชาติพันธุ์ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยนั้นเอื้อต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยและความสามัคคีของชาติจีน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรม

Wang (2013) ผู้เขียน “การคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” เชื่อว่า การคุ้มครองวัฒนธรรมเป็นระบบที่รวมถึงมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ มรดกทางธรรมชาติ มรดกภูมิทัศน์วัฒนธรรม จากจุดสูงสุดของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เขาได้ทำการวิเคราะห์และวิจัยจากมุมมองระหว่างประเทศและในประเทศ และสรุปได้ว่าหลักการทางการเมืองของการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้คือ: ความเป็นผู้นำของรัฐบาล การมีส่วนร่วมทางสังคม ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และการทำงานร่วมกัน การวางแผนระยะยาว การดำเนินการที่ละขั้นตอน การผสมผสานแบบตรงจุด เน้นผลลัพธ์ที่ใช้งานได้จริง ในงานวิจัยของเขา เขาพบว่า การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จะทำให้ได้คืบคอดเมื่อให้บทบาทอย่างเต็มที่แก่อาสาสมัครคุ้มครองต่างๆ ในทุกระดับ ด้านหนึ่งเราต้องให้ความสำคัญกับบทบาทของชุมชนระดับรากหญ้าหรือหมู่บ้านและเมืองในการปกป้องวัฒนธรรม ปกป้องดินแดนเพื่อคนรุ่นหลัง สืบทอดและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อให้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สามารถอยู่ในชีวิตของผู้คนได้ตลอดไป มาช้านาน และกลายเป็นแหล่งสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ในทางกลับกัน จำเป็นต้องปรับปรุงจิตสำนึกในการคุ้มครองวัฒนธรรมของประชาชน ขจัดความเข้าใจผิด สร้างความเชื่อมั่นในตนเองทางวัฒนธรรมของชาติ เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน และทำให้ร่วมปกป้องและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างมีสติ และร่วมเป็นส่วนหนึ่งของงานคุ้มครอง เรื่องจริงจำเป็นต้องปรับปรุงจิตสำนึกในการคุ้มครองวัฒนธรรมของประชาชน ขจัดความเข้าใจผิด สร้างความเชื่อมั่นในตนเองทางวัฒนธรรมของชาติ เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน และทำให้ร่วมปกป้องและส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างมีสติและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของงานคุ้มครอง

Huang (2013) วิฤตความไม่สมดุลของระบบนิเวศทางวัฒนธรรมที่ต้องเผชิญกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีน ได้ดึงดูดความสนใจของนักวิชาการฮวงหยงหลิน จากการตีความสองลักษณะทางความคิดที่เกี่ยวข้องกันของ “นิเวศวิทยาวัฒนธรรม” และ “วัฒนธรรมโปรโต-นิเวศวิทยา” เขาได้กล่าวถึงนวัตกรรมของทฤษฎีการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ นโยบาย และการปฏิบัติจากมุมมองของ “นิเวศวิทยาวัฒนธรรม” โดยเน้นที่การวิจัยภายใต้ทฤษฎีของ “นิเวศวิทยาวัฒนธรรม” มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีนใช้กระบวนการที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นตั้งแต่การคุ้มครองการกุ้ย การคุ้มครองโดยรวม ไปจนถึงการจัดตั้งการคุ้มครองเขตนิเวศวัฒนธรรมแล้วจึงเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้วัฒนธรรม เขตนิเวศวิทยา เขา

ชี้ให้เห็นว่า ในกระบวนการของการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ วัฒนธรรมนิเวศวิทยาดั้งเดิมจำเป็นต้องได้รับการปกป้องและอนุรักษ์ แต่การป้องกันแบบนี้ไม่ควรปิดกั้น แต่ควรเป็นการอนุรักษ์แบบเปิดกว้าง โครงการมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่เกี่ยวข้องได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ต่อไป

Chang (2017) เสนอให้จัดประเภทและปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยจากสาขาชาติพันธุ์วิทยา เพื่อที่จะเข้าใจธรรมชาติของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้แต่ละประเภทได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้นและปกป้องได้ดียิ่งขึ้น เขาเชื่อว่า ในกระบวนการของความทันสมัย การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ และการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมดั้งเดิมก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน ดังนั้น ชนกลุ่มน้อยจึงต้องเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งและการปรับตัวที่สำคัญระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมกับความทันสมัยในยุคของ “การเปลี่ยนแปลง” มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยกำลังเผชิญหน้ากับวิกฤติ การใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยในระดับสูงสุดคือทูตแห่งกาลเวลา ในการวิจัยเสนอให้จัดประเภทมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยระดับโลก ระดับชาติ และระดับจังหวัดที่ได้รับเลือกในกาณชู่ และแบ่งออกเป็น 4 ประเภท โดยให้ใช้กลยุทธ์การสืบทอดและการป้องกันในทางปฏิบัติและเป็นไปได้สำหรับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อย

Lu (2009) จากมุมมองของการปกป้องความแตกต่างทางวัฒนธรรม นักวิชาการหลู่ฝินเถียน เสนอว่าการไหลเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของวิธีการผลิตด้วยมือและเทคนิคดั้งเดิมและยังเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เฉพาะวิธีการผลิตแบบใช้มือซึ่งสร้างความแตกต่างเนื่องจากสาระสำคัญของเทคนิคเท่านั้นที่สามารถให้กุญแจสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งก็คือการรักษาความแตกต่างทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ดำรงอยู่ในพื้นฐานที่เป็นจริงสำหรับการอยู่รอดและการปกป้องระบบนิเวศขั้นพื้นฐาน

An (2005) ในการศึกษาภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกที่แท้จริง และมาตรการรับมือของการปกป้องอย่างยั่งยืนของเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมขนาดเล็กและขนาดกลางทางตะวันตก นักวิชาการอันตึงเสนอว่า ทิศทางของการวิจัยเกี่ยวกับการปกป้องอย่างยั่งยืนสามารถแบ่งออกเป็นสองส่วน สถานการณ์ปัจจุบัน การวิจัยและการวิจัยมาตรการตอบโต้ในการวิจัยเกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ เขาได้วิเคราะห์ภูมิหลังปัจจุบันของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมขนาดเล็กและขนาดกลางทางตะวันตกก่อน จากนั้นจึงแนะนำภาพรวม การพัฒนา และแนวโน้มของการปกป้องมรดกเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเสนอเพิ่มเติมแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิด “การปกป้องอย่างยั่งยืน” ของเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ร่วมกับการสำรวจภาคสนามของเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมขนาดเล็กและขนาดกลางทางตะวันตก บทความนี้สรุปสถานะปัจจุบันของการคุ้มครองมรดกของวัตถุวิจัยจากระดับต่างๆ จากแต่ละกรณี ความเข้าใจผิด ความสับสน การตรัสรู้ และ

ชี้ให้เห็นว่า เมืองขนาดเล็กและขนาดกลางในปัจจุบันทางตะวันตกกำลังเผชิญกับ “การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม” และ “การพัฒนาเมือง” ตกอยู่ในภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกทั้งคู่ การมีอยู่ของมรดกทางวัฒนธรรมแสดงถึงความยั่งยืนของวัฒนธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพิจารณามรดกทางวัฒนธรรมด้วยมุมมองที่ต่อเนื่อง และวางมรดกทางวัฒนธรรมไว้ในบริบทของวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อทำความเข้าใจและจัดการ จากการวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของสถานการณ์ ได้มีการเสนอกิจกรรมการป้องกันที่ยั่งยืนโดยมีความหมายว่า “การบูรณาการภารกิจทางประวัติศาสตร์ในการปกป้องมรดกและความจำเป็นของยุคสมัยเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในเมือง” และชี้ให้เห็นเพิ่มเติมว่าการตระหนักถึง “ข้อได้เปรียบของทรัพยากรทางประวัติศาสตร์เพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันในเมือง” “การเปลี่ยนแปลง” เป็นกุญแจสำคัญสู่ “เส้นทางสู่การแก้ไขปัญหา” ในการศึกษามาตรการรับมือนั้น เขาได้กล่าวถึงกลยุทธ์การปกป้องอย่างยั่งยืนของเมืองขนาดเล็กและขนาดกลางทางตะวันตก โดยเฉพาะจากมุมมองที่แตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ สำนวนกลยุทธ์ “การรวมทรัพยากรทางประวัติศาสตร์” ในระดับรูปแบบเมือง โดยแนะนำแนวคิดเรื่อง “การจัดการเชิงกลยุทธ์” กลยุทธ์ของ “นวัตกรรมกลไกการจัดการ” ด้วยความช่วยเหลือของมุมมองของการตลาดสมัยใหม่ กลยุทธ์ของ “การตลาดภาพเมือง” จากสภาพที่เป็นอยู่จนถึงมาตรการรับมือ กระบวนการวิจัยของเขาให้ข้อเสนอแนะและการอ้างอิงที่เป็นจริงและใช้งานได้จริงสำหรับการวิจัยนี้

ด้วยการเติบโตของการท่องเที่ยวในรูปแบบพื้นฐานและรูปแบบผลิตภัณฑ์ลวดลายและวัสดุของงานฝีมือแบบดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยในพื้นที่จำนวนมาก มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับให้เข้ากับการปรับปรุงตัวบ่งชี้เชิงเศรษฐกิจการท่องเที่ยว รวมไปถึงสิ่งทอแบบดั้งเดิม เป็นรูปแบบวัฒนธรรมและศิลปะที่สำคัญกำลังจางหายไปจากปัจจุบันและต้องการความช่วยเหลือและการอนุรักษ์อย่างเร่งด่วน

4. แนวคิดเกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม

Sun (2018) ได้ทำการวิเคราะห์การกำกับดูแลเชิงพื้นที่ของรูปแบบโลกาภิวัตน์จากมุมมองของภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ว่า เราควรทำอย่างไรถึงจะสามารถสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมต่อไปได้ เช่น วิธีการสืบทอดท้องถิ่นของวัฒนธรรมจีนและวิธีทำความเข้าใจแก่นของความรู้ในท้องถิ่น ด้วยการสืบทอด นวัตกรรมและการพัฒนาวัฒนธรรมจีน ประสิทธิภาพของการกำกับดูแลพื้นที่และการบูรณาการในท้องถิ่นควรที่จะได้รับการปรับปรุง ดังนั้น การวิจัยเกี่ยวกับธรรมาภิบาลเชิงพื้นที่ในภูมิศาสตร์จึงควรให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และ “ท้องถิ่น” มากขึ้น เธออภิปรายอย่างเป็นระบบถึงอิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรมและปัจจัยทางวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น ชนบท) ที่มีต่อธรรมาภิบาลพื้นที่ในธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่และความเชื่อทางวัฒนธรรมระดับภูมิภาค พื้นที่เมืองดั้งเดิม พื้นที่ในชนบท ธรรมชาติในชนบท วัฒนธรรมท้องถิ่น และชนชั้นสูง และประเด็นธรรมาภิบาลอีกหลายด้าน เช่น การปฏิบัติและการปฏิบัติทางกายภาพส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาโดยอาศัยหลักธรรมาภิบาลเชิงพื้นที่ที่สามระดับของภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ การปฏิบัติในชนบทและระดับ

ท้องถิ่น ประเด็นทางภูมิศาสตร์ของจีนและการศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นในการปกครองเชิงพื้นที่ควร
ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

Qi (2009) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาด้วยการเร่งการปฏิรูปของจีน การเปิดกว้างและความ
ทันสมัยที่รวดเร็วมีผลกระทบอย่างมากต่อวัฒนธรรมกระแสหลักและวัฒนธรรมต่างประเทศ
สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยกำลังเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง
และการคุ้มครองและมรดกของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ยังเผชิญกับความท้าทายที่ร้ายแรง
และตกอยู่ในภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออก ด้วยเหตุผลนี้ นักวิชาการซึ่งผู้ได้เสนอจากมุมมองของ
ความสมเหตุสมผลของการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ว่าจุดประสงค์พื้นฐานของการ
ปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้คือการอยู่รอด “มรดกการดำรงอยู่” ซึ่งเป็นเกณฑ์พื้นฐาน
ในการวัดความสมเหตุสมผลของการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ มรดกทางวัฒนธรรม
ที่จับต้องไม่ได้ประเภทต่างๆ ต่างก็มีวิธีการต่างๆ ในการปกป้องมรดกเพื่อให้ดำรงอยู่ที่แตกต่างกัน และ
ไม่ใช่ใช้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งหมดที่จะสามารถ “ผลิต” หรือ “แสดง” ได้ การโฆษณา
เชิงพาณิชย์ภายใต้ร่มธงของมรดกทางวัฒนธรรมที่ว่าด้วย “ระบบนิเวศดั้งเดิม” ล้วนเป็นความเข้าใจ
ผิดโฆษณาเชิงพาณิชย์ภายใต้ร่มธงของ “ระบบนิเวศดั้งเดิม” ยังคงมีอยู่ในชุมชนชนบทห่างไกลบาง
แห่งและเป็นหนึ่งในปัญหาที่ต้องให้ความสนใจในมรดกทางวัฒนธรรม

Zhang (2021) นักวิชาการจางจิ้นกล่าวถึงสถานะมรดกของผ้าทอฤดูเจีย จากมุมมองของ
การพัฒนาการท่องเที่ยว เขาชี้ให้เห็นว่าด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวและการพัฒนาเชิงพาณิชย์ในช่วง
ไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผ้าทอฤดูเจียพบปัญหาใหม่ในกระบวนการเชิงพาณิชย์ เช่น การเสื่อมคุณภาพ สูญเสีย
ทักษะและสูญเสียวัฒนธรรม มรดกของผ้าทอฤดูเจียทำให้เกิดผลเสีย จำเป็นต้องแนะนำคนในท้องถิ่นให้
ใส่ใจกับการพัฒนาทักษะหัตถกรรมดั้งเดิมและความหมายแฝงของวัฒนธรรมดั้งเดิม และกำหนดกลไก
การใช้งานตลาดที่เหมาะสมเพื่อให้ผ้าทอฤดูเจียจะสืบทอดต่อไปสู่คนรุ่นหลัง

Qiao (2021) เชื่อว่า มรดกของชุมชนในหมู่บ้านยังคงรักษารูปแบบวัฒนธรรมชาติพันธุ์
ดั้งเดิมที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิตและเป็นแหล่งพันธุกรรมของวัฒนธรรมชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรมที่
จับต้องไม่ได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับประเพณีวัฒนธรรมของหมู่บ้านเพื่อความอยู่รอด การศึกษาชุมชน
หมู่บ้านเกี่ยวกับวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ได้นำเราไปสู่ระบบนิเวศทางวัฒนธรรมทั้งหมด กลับไปที่
หมู่บ้านเพื่อค้นหาการมีอยู่จริงของวัฒนธรรม และค้นพบจิตวิทยาทางอารมณ์และความต้องการทาง
สังคมของผู้คนในหมู่บ้าน เขายกตัวอย่างการตัดกระดาดวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เขาพูดถึง
งานวิจัยก่อนหน้านี้ของเราเกี่ยวกับการตัดกระดาดที่ให้ความสำคัญกับระบบลวดลายมากเกินไป โดย
ไม่สนใจการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมการตัดกระดาดในประเพณีวัฒนธรรมของหมู่บ้าน และแม้แต่
ละเลยศึกษาการคืนการตัดกระดาดสู่วัฒนธรรมของหมู่บ้านชาติพันธุ์เฉพาะ ความจำเพาะของ
วัฒนธรรมไม่เพียงแต่ไม่สมบูรณ์ในการศึกษาก่อนหน้านี้ แต่ยังสับสนและอึดอัดได้ง่ายในแง่ของกรอบ

เวลาและลักษณะของความรู้ท้องถิ่น ซึ่งทำให้ทฤษฎีอนุमानมีความหยาบอย่างเป็กลาง และไม่มีค่า และคุณค่าของการฟื้นฟูชีวิตและความถูกต้อง

Li (2019) ในงานสัมมนาทางด้านมรดกวัฒนธรรมที่ไม่มีตัวตนของจีนในปี พ.ศ. 2564 หลี่ ก่วงซุนเสนอว่า หัวข้อของวัฒนธรรมคือมนุษย์ และผู้รับมรดกคือมนุษย์ ประการแรก ฟังพาคนในวัฒนธรรมที่มีความรับผิดชอบ ประการที่สอง ฟังพาช่างฝีมือ ประการที่สาม ฟังพาผู้บุกเบิกที่มีใจเมตตา ประการที่สี่ ฟังพาชาวบ้านที่เป็นผู้ปกป้องวัฒนธรรม

Yang (2019) เสนอให้มีการสำรวจรูปแบบใหม่ๆ ของกลุ่มมรดกพื้นบ้านและมรดกทางวิชาการ กลุ่มมรดกพื้นบ้าน(Yang, 2019)บ้านใช้ขนบธรรมเนียมพื้นบ้านเป็นสถานที่เรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมเทคนิคผ้าทอญี่เย็บเป็นประจำ กลุ่มมรดกทางวิชาการต้องฟังพาแพลตฟอร์มของโรงเรียนเพื่อถ่ายทอดเทคนิคผ้าทอญี่เย็บผ่านกิจกรรมการสอนอย่างเป็นทางการ เฉพาะในการปฏิสัมพันธ์ที่อ่อนโยนภายใต้โหมดที่หลากหลายเท่านั้นที่สามารถส่งต่องานหัตถกรรมชาติพันธุ์ของผ้าทอญี่เย็บจากรุ่นสู่รุ่น

Chen (2009) ได้ดำเนินการสำรวจภาคสนามและศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ชุมนุมของชาวญี่เย็บและชาวเผ่าม้ง ในหุหนานตะวันตกพบว่า การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยในหุหนานตะวันตกจำเป็นต้องยึดถือหลักการสำคัญของความถูกต้อง บูรณภาพ การดำรงชีวิต ความยั่งยืน และผู้คนในท้องถิ่นเสนอว่าการคุ้มครองพื้นที่วัฒนธรรมและการคุ้มครองและการฝึกอบรมผู้สืบทอดมีความสำคัญอย่างมาก และเหตุผลพื้นฐานสำหรับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเป้าไปที่ปัญหาการใช้ทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยทางตะวันตกของหุหนานมากเกินไป และประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว แบบจำลองพื้นฐานและมาตรการแก้ไขสำหรับการพัฒนาอย่างมีเหตุผลและการใช้ประโยชน์ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ สิ่งนี้จะให้การสนับสนุนทางทฤษฎีและคำแนะนำในการตัดสินใจสำหรับการปกป้องและการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนกลุ่มน้อยในหุหนานตะวันตกตลอดจนการพัฒนาและการใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุผล

ด้วยการเปลี่ยนแปลงไปในวิถีชีวิตสมัยใหม่และวิธีการทางสุนทรียศาสตร์ มรดกร่วมสมัยของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จึงเป็นหัวข้อที่สำคัญ มรดกนี้เป็นมรดกของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สามารถ “พัฒนาอย่างยั่งยืน” และ “พัฒนาใหม่” เพื่อสืบทอดต่อไป

5. แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Gregory (2011) ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่าง “อดีต” กับ “ปัจจุบัน” เขาเสนอแนวคิดหลักสามประการในการจัดการ “สภาพแวดล้อมที่สร้างขึ้น” ได้แก่ “การอนุรักษ์” (Preservation) “การอนุรักษ์” (Conservation) และ “มรดก” (Heritage) กระบวนทัศน์การพัฒนาอย่างยั่งยืน “มรดกตกทอด” ของเกรกอรี (Heritageization Para-digm) ยังสามารถยกมาใช้ในการวิจัยการ

จัดการวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนได้อีกด้วย โดยเน้นว่า จุดเริ่มต้นของการดำเนินการคือ “ปัจจุบัน” และ “อนาคต” เป็นแกนหลัก และได้ตรวจสอบมรดกทางวัฒนธรรมจาก มุมมองของคุณค่ามรดก ปัญหา การอยู่รอดของผู้คน เช่น ทักษะมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ มรดกความรู้ ฯลฯ

Qu (2021) การวิจัยมรดกทางวัฒนธรรมเป็นการวิจัยสหสาขาวิชาชีพที่ครอบคลุม และสามารถยืดหยุ่นที่นำเชื่อถือมากขึ้นจากมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติด้าน มรดก ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการคิดเชิงทฤษฎีในเชิงลึก

Zhou & Huang (2021) ชี้ให้เห็นว่า ในการรวมผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของนัก มานุษยวิทยาชาวจีนเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พวกเขาชี้ให้เห็นว่า การวิจัย ภาคนามของมรดกทางวัฒนธรรมควรให้ความสนใจกับความต้องการของคนในท้องถิ่นและเคารพ สิทธิของคนในท้องถิ่น เนื่องจากผู้ถือวัฒนธรรมเพื่อแสดงมรดกวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือสิทธิในการ แสดงออกในหนังสือ “การจัดการมรดก การท่องเที่ยว และธรรมาภิบาลในประเทศจีน (Heritage Management, Tourism, and Governance in China: Managing the Past to Serve the Present)” แก้ไขโดย Robert J. Shepherd และ Yu (2012) กล่าวถึง การจัดการมรดกของจีนและ ประเด็นการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเฉพาะ พวกเขาตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่างๆ การหารือเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของมรดกที่สะท้อนอยู่เบื้องหลังในประเทศจีน วิเคราะห์ สถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมของจีนอย่างลึกซึ้ง และหารือเกี่ยวกับการ พัฒนาสร้างสรรค์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะของชุมชนท้องถิ่น แบบจำลองการ พัฒนา ของวัฒนธรรม เป็นต้น พวกเขาเชื่อว่าการผลิตมรดกต้องสอดคล้องกับค่านิยมระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้เปลี่ยนให้เป็นสินค้าสาธารณะที่เหมาะสมกับการพัฒนาเชิง พาณิชยกรรม

Gao (2021) กล่าวถึง การพัฒนาอย่างยั่งยืนของเมืองประวัติศาสตร์จากมุมมองทาง วัฒนธรรม เธอเปรียบเทียบเมืองโบราณของแซนติเอโกในสเปนกับเมืองฉู่ฟู่ ในมณฑลซานตง มรดกทั้ง สองนี้ต่างก็เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางวัฒนธรรมในประเทศของตน วิธีแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างประเพณี กับความทันสมัยเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมือง ประวัติศาสตร์มาหลายชั่วอายุคนและเมืองประวัติศาสตร์ก็เป็นมรดกที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ดีที่สุด วิธีบรรลุนการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งเช่นกัน เธอกล่าวว่าแนวโน้มการค้าทั่วไปของเมืองและเมืองประวัติศาสตร์อาจทำให้ความศักดิ์สิทธิ์และคุณค่า ทางวัฒนธรรมของพวกเขาอ่อนแอและเสื่อมถอยลง และอาจมี “การทำลายล้างอย่างสร้างสรรค์” ด้วย การพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์อย่างยั่งยืนเป็นวิธีการแก้ปัญหาตามวัฒนธรรม นอกเหนือจากการ ปกป้องมรดกทางวัตถุแล้วยังต้องให้ความสนใจต่อคุณค่าและสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของมรดกด้วย และให้ความสนใจกับภูมิศาสตร์และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแหล่งมรดก ใน

ขณะเดียวกันต้องหาความสมดุลระหว่างการปกป้องประเพณีและการพัฒนาสมัยใหม่ โดยคำนึงถึง ปัจจัยต่างๆ เช่น ที่อยู่อาศัย ประชากร การจ้างงาน ธุรกิจ สิ่งแวดล้อม การรวมตัวของชุมชน และ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยประกอบด้วย การมีอยู่ของมรดกทางวัฒนธรรมแสดงถึงความ ยั่งยืนของวัฒนธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพิจารณามรดกด้วยมุมมองที่ต่อเนื่อง และวางมรดกทาง วัฒนธรรมไว้ในบริบทของวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อทำความเข้าใจและจัดการ

สรุป

โดยสรุปแล้ว นักวิชาการในประเทศและต่างประเทศได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน การจัดการมรดกวัฒนธรรม การคุ้มครองวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรม และการพัฒนาวัฒนธรรมที่ ยั่งยืนมากขึ้น แล้วการจัดการวัฒนธรรมชุมชนและการสร้างกรอบทฤษฎีจำเป็นต้องผสมผสานกับ วัฒนธรรม การจัดการมรดก พลวัตของนโยบายและวิธีการวิจัยตลอดจนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการคุ้มครองและมรดกทางวัฒนธรรม และคำอธิบายเชิงทฤษฎีของการพัฒนาวัฒนธรรมที่ ยั่งยืน ในการศึกษาเน้นไปที่ปัญหาที่มีอยู่ของการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและการสืบทอดใน ชุมชนผู้เจีย โดยใช้นวัตกรรมการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมและเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทาง สังคมและโครงสร้างพื้นฐานของวัฒนธรรมชุมชน รวบรวมข้อมูล และจัดการมรดกทางวัฒนธรรม

ประการแรก การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนจำเป็นต้องบูรณาการมุมมองของ รุ่นก่อน มองประเด็นปัจจุบันจากมุมมองแบบองค์รวม และสร้างกรอบทางทฤษฎี ในขณะเดียวกันก็ จำเป็นต้องพิจารณาถึงอิทธิพลของผู้จัดการและสมาชิกในชุมชนในการนำกลยุทธ์ไปใช้ แม้ว่าแวดวง วิชาการจะเสนอกรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแต่ก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนลักษณะเฉพาะของภูมิภาคต่างๆ ทางชาติพันธุ์ ปัจจัยเหล่านี้อาจถูกละเลยในการศึกษาก่อนหน้านี้ ดังนั้นในการศึกษานี้ เราจะอ้างถึง คำแนะนำก่อนหน้าเกี่ยวกับกรณีการคุ้มครองทางวัฒนธรรม สืบค้นความเฉพาะเจาะจงของการ อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและมรดกในชุมชนผู้เจียผ่านการวิจัยภาคสนาม สังเกตและบันทึกการเกิดขึ้น ของพฤติกรรมเหล่านี้ และสร้างตรรกะหลังการวิเคราะห์ ให้ประสบการณ์ในการปกป้องวัฒนธรรม และการสืบทอดในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ

ประการที่สอง พื้นที่ของชนกลุ่มน้อยมีลักษณะเฉพาะในแง่ของการคุ้มครองวัฒนธรรมและ มรดก การศึกษาก่อนหน้านี้ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการคุ้มครองวัฒนธรรมและมรดกของพื้นที่ชน กลุ่มน้อย เช่น รูปแบบโลกาภิวัตน์ ภูมิหลังของความทันสมัย พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ นิเวศวิทยาทาง วัฒนธรรม กลุ่มผู้นุรักษ์และสืบทอดและปัจจัยอื่นๆ ดังนั้น ในการวิจัยนี้ เราจะเจาะลึกเข้าไปใน ชุมชนผู้เจียในเมืองไหลเผิง จังหวัดเฮนซี มณฑลหูเป่ย์ เพื่อสำรวจลักษณะเฉพาะของการคุ้มครอง วัฒนธรรมและมรดกผ่านการวิจัยภาคสนาม สังเกตและบันทึกการเกิดขึ้นของพฤติกรรมเหล่านี้ และ

สร้างตระกราะหลังจากการวิเคราะห์ ให้ประสบการณ์ในการปกป้องวัฒนธรรมและมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยน้อยอื่นๆ

ประการที่สาม การวิจัยเชิงทฤษฎีของการพัฒนาวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนให้แนวคิดการวิจัยการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการวิจัยนี้นักวิจัยและนักทฤษฎีการจัดการวัฒนธรรมได้เลือกมรดกทางวัฒนธรรมประเภทต่างๆ เพื่อการวิจัย และมีการศึกษาจำนวนมากที่อิงจากการอภิปรายนโยบายวัฒนธรรม และแนวคิดการจัดการ งานวิจัยนี้พยายามที่จะสร้างกรอบสำหรับการจัดการชุมชนวัฒนธรรมคู่เจียในแนวทางการจัดการแบบมีส่วนร่วม และให้กลยุทธ์และข้อเสนอแนะบนพื้นฐานของการวิจัยภาคสนาม

บทที่ 3

อัตลักษณ์และวัฒนธรรมของศิลปะผ้าทอภูเจีย

เทคโนโลยีผ้าทอไหมของประเทศจีนมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยมีมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซาง ตามบันทึกทางประวัติศาสตร์จีน ส่วนผ้าไหมผืนแรกถูกค้นพบที่มณฑลเจียงซี ในสมัยราชวงศ์โจว ซึ่งผ่านเทคนิคการทอที่ซับซ้อนเก่าแก่ที่สุด ย้อนเวลาไปในยุคสมัยกว่าพันปีนั้น ผ้าทอไหมของจีนขึ้นชื่อเรื่องลวดลายความงาม มีความหรูหรา และเป็นที่ต้องการของผู้คนเป็นอย่างมาก ชื่อเสียงของผ้าทอไหมจีนจรไกลไปทั่ว จากที่เคยใช้ผ้าทอไหมเป็นเครื่องบรรณาการระหว่างราชวงศ์แล้ว ต่อมาจึงเกิดเป็นเส้นทางการค้าระหว่างจีนและชาติตะวันตก จนได้รับการกล่าวขานว่าเป็น “เส้นทางสายไหม” มาจนถึงปัจจุบัน

เส้นทางสายไหมเชื่อมโยงการค้าผลิตภัณฑ์ผ้าทอไหมของจีนสู่ตะวันตกมานับพันๆ ปี และผ้าทอภูเจีย เป็นชื่อเรียกรวมๆ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอทางวัฒนธรรมภูเจียที่ร่วมเดินทางสู่เส้นทางสายไหม ซึ่งหมายรวมถึง “เครื่องนอนภูเจีย” และ “เข็มขัดดอกไม้ภูเจีย” “เครื่องนอนดินและดอกไม้” หรือเรียกว่า “ซีหลัน กาปู” (Xilan Kapu) เป็นสิ่งทอหัตถกรรมแบบดั้งเดิม “ซีหลัน” หมายถึงผ้าปูที่นอน “กาปู” หมายถึงดอกไม้ และ “ซีหลันกาปู” หมายถึง เครื่องนอนปกคลุมดอกไม้ของสมาชิกในครอบครัว ผู้คนมักจะเติมคำว่า “ดิน” ไว้ข้างหน้า เพื่อแสดงถึงลักษณะของชนชาติภูเจียที่มีอยู่ในงานหัตถกรรมพื้นบ้านเหล่านี้ ผ้าปูที่นอนภูเจียเป็นที่ชื่นชอบของชาวภูเจีย แม้ผ้าปูผืนเดียวก็สามารถอธิบายถึงการตกผลึกของภูมิปัญญาและทักษะ โดยทั่วไปจะใช้ “เข็มขัดดอกไม้ภูเจีย” เป็นเครื่องประดับตกแต่งเสื้อผ้าที่มีความสวยงามและใช้ได้จริงและมีวิธีการผลิตง่าย ไม่ซับซ้อน จึงถูกนำมาเป็นแบบการเรียนรู้ด้านการทอผ้าภูเจียขั้นพื้นฐาน และเป็นงานฝีมือพื้นบ้านดั้งเดิมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

หากพูดถึงผ้าทอพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของชนเผ่าภูเจียและได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ ผ้าทอที่มีชื่อเสียงที่สุดของประเทศจีน 4 แบบ ดังนี้

- 1) ผ้าซวง
- 2) ผ้าหลี่
- 3) ผ้าไต
- 4) ผ้าทอภูเจีย

ผ้าทอพื้นบ้านทั้งหมดซึ่งถูกจัดเป็นงานศิลปะสุดยอดฝีมือของหญิงชาวภูเจีย เพราะไม่ใช่แค่ใช้ทักษะ ความชำนาญด้านการทอที่เริ่มกันตั้งแต่วัยเด็กแล้ว การออกแบบลวดลายบนผืนผ้าสะท้อนแนวคิดรอบด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน ความเชื่อในประวัติศาสตร์ ความรู้สึกเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และศิลปะการใช้ชีวิตได้อย่างสวยงาม ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาวเผ่าภูเจียทั้งสิ้น

จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของจีน การปกป้องวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนในปัจจุบันและวัฒนธรรมของชาติกำลังเผชิญกับความท้าทายครั้งใหญ่ การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในเมืองอย่างไม่รอบคอบและการค้าที่มากเกินไป ส่งผลให้มีมรดกทางวัฒนธรรมจำนวนมากรวมถึงผ้าทอภูเจีย ประสบกับผลกระทบที่ไม่เคยมีมาก่อน ในประเทศจีนการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมเป็นงานที่รัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการสืบทอดและพัฒนาอย่างเป็นระเบียบ รวมไปถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการแสดงออกทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมนั้นไม่อาจแยกออกจากการคุ้มครองโดยรวมของนิเวศวิทยาวัฒนธรรมในภูมิภาคได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเราจำเป็นต้องใส่ใจกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ระบบนิเวศทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม นิเวศวิทยาวัฒนธรรม ฯลฯ การปกป้องธรรมชาติ และนิเวศวิทยาวัฒนธรรมจะค่อยๆ ครอบคลุมถึงการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อให้สามารถพัฒนาได้อย่างเป็นระเบียบและยั่งยืนในอนาคต

ต้นกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงของผ้าทอพื้นบ้านภูเจีย

เทคโนโลยีการทอผ้าและลวดลายของจีนมีประวัติอันยาวนาน ผ้าทอได้ปรากฏขึ้นในยุคราชวงศ์ซางในประวัติศาสตร์จีน ตามบันทึกทางประวัติศาสตร์ ผ้าทอที่เก่าแก่ที่สุดคือ “ผ้าทอจีน” ในสมัยราชวงศ์โจว การทอจีน เป็นการนำด้ายที่ย้อมสีเอาไว้แล้วมาทอเป็นผ้าที่มีลวดลาย ในฐานะที่ผ้าทอจีนใช้เทคโนโลยีการทอผ้าที่เก่าแก่ที่สุดของจีน ผ้าทอจีนจึงได้เดินทางไปทั่วโลกตามแนวเส้นทางสายไหม โดยเฉพาะผ้าทอพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงมากที่สุดชนิดในประเทศจีน ได้แก่ ผ้าทอภูเจียจีน ผ้าทอจ้วงจีน ผ้าทอหลี่จีน และผ้าทอไตจีน เป็นตัวแทนที่โดดเด่นทางด้านศิลปะและหัตถกรรมของชนเผ่าภูเจีย ด้วยการผสมผสานระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง คติชนวิทยา และความเชื่อของชนเผ่าภูเจียในยุคประวัติศาสตร์ต่างๆ และประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์ของสตรีชาวภูเจีย จึงกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ภูเจีย

จากการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผ้าทอภูเจีย จะเห็นว่าไม่มีบันทึกทางประวัติศาสตร์และไม่สามารถตรวจสอบยืนยันได้ว่า ผ้าทอภูเจียถือกำเนิดขึ้นเมื่อไร ในหนังสือ “ประวัติศาสตร์ศิลปะภูเจีย” ของนักประวัติศาสตร์ศิลปะชาวจีนที่มีชื่อเสียงนายห้วนผู้ ได้กล่าวถึง

ในหนังสือในสมัยจักรพรรดิถังจื้อ “พงศาวดารของอำเภอยงชุน” และ “พงศาวดารของอำเภอหลงชานยงชุน” ผู้วิจัยหลายคนต่างเชื่อตรงกันว่า “ผ้าเนื้อบางลั่นกัน” ที่ “ทอเป็นผืนเหมือนผ้าทอจินหลิง” ที่กล่าวถึงใน “หนังสือหลังยุคราชวงศ์ฮั่น ชิวประวัติซีหนานอี่” อาจเป็นบรรพบุรุษของผ้าทอคู่เจียในสมัยใหม่ (Ruan,1989)

ต่อมาในหนังสือ “ซีหม่านฉงเซี่ยว” ที่เขียนโดยผู้ ซี (หนังสือ “ซีหม่านฉงเซี่ยว” เป็นหนังสือที่บันทึกขนบธรรมเนียมและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ “มาว เหยา เหลียว และฉง” ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตฉินหยวนของจีนโบราณ และมีวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมใกล้เคียงกัน) ในช่วงสมัยตอนท้ายของราชวงศ์ซ่งได้ มีบันทึกตอนหนึ่งกล่าวถึง “ชีวประวัติฮั่น” ว่ามีการบันทึกคำว่า “ลั่นกัน” “ลั่นกัน” ชาวอวี๋พูดถึง ในปัจจุบันมีการทอเส้นใยป่านรามิที่ละเอียดและใช้เวลาทอไม่นาน ถูกเรียกว่า “ผ้าเหนียงจื้อ (ผ้าของสตรี)” (Fu, 2003)

การตีความข้อความในตอนนี้อาจหมายถึงการกำหนดให้ “ผ้าลั่นกัน” หรือ “ผ้าเหนียงจื้อ (ผ้าของสตรี)” เป็นของชาวเผ่าเหลียวในจังหวัดเซียงซี ในสมัยราชวงศ์ซ่ง กลุ่มชาติพันธุ์คู่เจียไม่มีชื่อเรียกที่แน่ชัด ในช่วงเวลานี้สิ่งทอของชนเผ่าคู่เจียไม่สามารถยืนยันได้ เพราะยืนยันไม่ได้ว่าผู้เขียน “ซีหม่านฉงเซี่ยว” จะไม่ได้นำสิ่งของที่มีใช้สัญชาติคู่เจียไปรวมไว้ในกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ที่มีขนบธรรมเนียมการดำรงชีวิตคล้ายคลึงกัน

สำหรับ “หนังสือแห่งราชวงศ์ฮั่นยุคหลัง: ชิวประวัติของอี่ทางตะวันตกเฉียงใต้” ได้กล่าวถึง “ชนเผ่าหู่หลิงหมาน” ซึ่งอาศัยอยู่ทางพื้นที่ชายแดนของมณฑลหูหนานและหูเป่ย์ กล่าวว่าพวกเขาเชื่อในสัญลักษณ์สุนัขห้าสีของเทพผานหู่ ประเพณีวิถีชีวิตของพวกเขาคือ “การทอผ้าด้วยเปลือกไม้ ย้อมด้วยหญ้า” “เสื้อผ้าที่ดีต้องมีห้าสีสั่น” และ “เสื้อผ้าหลากหลายสีสั่น” ยังกล่าวอีกว่า ในสมัยราชวงศ์ฮั่น ชนเผ่าหู่หลิงหมาน “ผ้าที่ถูกใช้สำหรับจ่ายเป็นภาษีของชนกลุ่มน้อยในเขตหู่หลิงในสมัยราชวงศ์ฉินและราชวงศ์ฮั่น เรียกว่าผ้าฉงปู้” (Fan, (1965)

ดังนั้นจากเอกสารทางประวัติศาสตร์เหล่านี้จึงสามารถระบุได้อย่างคร่าวๆว่า ชนเผ่าคู่เจียมีพื้นที่บริเวณที่อยู่อาศัยและประเพณีการทอผ้าอันยาวนาน ซึ่งสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมของชนเผ่าคู่เจียที่ทั้งชาย หญิง และเด็กยังคงยึดมั่นใน “ความสุขของการสวมใส่เสื้อผ้าหลากสีสั่น” หลังจาก “กลับสู่การปกครองของรัฐบาลท้องถิ่น” แน่แน่นอนว่าเราไม่สามารถสรุปได้ว่า ชนเผ่าหู่หลิงหมานในสมัยราชวงศ์ฮั่น และชนเผ่าซีหมานในสมัยราชวงศ์ซ่งที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นบรรพบุรุษของชนเผ่าคู่เจีย และไม่สามารถกล่าวได้โดยพลการว่า ผ้าที่มีหลากสีสั่น เช่น ผ้าฉงปู้ ผ้าลั่นกันปู้ และผ้าเหนียงจื้อปู้ เป็นบรรพบุรุษของผ้าทอคู่เจีย อย่างไรก็ตาม จากบันทึกทางประวัติศาสตร์เหล่านี้พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการทอผ้าของชนเผ่าในสมัยโบราณที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเซียงซี ซึ่งรวมถึงชนเผ่าคู่เจีย ในการทอผ้าชาติพันธุ์ในเวลานั้นถือเป็นข้อมูลอ้างอิงที่มีคุณค่าเลยทีเดียว

จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ของผ้าทอฉู่เจียตามยุคสมัยต่างๆ ในประวัติศาสตร์จีน สามารถจัดเรียงการเปลี่ยนแปลงของผ้าทอฉู่เจียได้ตามลำดับ อาทิ วัสดุ มีตั้งแต่ใยป่านในช่วงเริ่มต้น ไปจนถึงเส้นด้ายฝ้าย และต่อมาเป็นผ้าไหม งานฝีมือก็มีความวิจิตรงดงามยิ่งขึ้นด้วยความอุดมสมบูรณ์ของวัสดุ โดยคุณค่าอาจเทียบเท่ากับคุณค่าของผ้าซาติน ซึ่งสะท้อนถึงการปรับปรุงสถานะของผ้าพื้นเมืองอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงราชวงศ์ชิง ผ้าทอฉู่เจียประสบความสำเร็จอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ซึ่งคงอยู่บนสิ้นราชวงศ์ชิง หลังจาก “กบฏผู้ปกครองของรัฐบาลท้องถิ่น” จากปีที่ 4 ถึงปีที่ 13 ของจักรพรรดิหย่งเจิ้ง (ค.ศ. 1726 - ค.ศ. 1735) ชาวชนเผ่าอื่นได้มีโอกาเข้าไปในพื้นที่ภูเขาหู่หลิงที่ซึ่งเป็นสถานที่ที่ชาวฉู่เจียอาศัยอยู่ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างฉู่เจียและฮั่นแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้ชาวฮั่นยังนำเครื่องมือการผลิตและวิถีชีวิตอันทันสมัย รวมถึงพันธุ์ฝ้ายและพันธุ์ไหมคุณภาพสูงมาสู่ชนเผ่าฉู่เจีย ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาสังคมเกษตรกรรมฉู่เจียและนวัตกรรมเทคโนโลยีการผลิต (Chen, 2018)

การเปลี่ยนแปลงประเพณีพื้นบ้านของผ้าทอฉู่เจียได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมและวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และด้วยวัสดุทางประวัติศาสตร์ของกระบวนการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ของผ้าทอฉู่เจียที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์การอยู่รอดและกระบวนการเปลี่ยนแปลงของผ้าทอฉู่เจียในประวัติศาสตร์จีน นำมาสู่แนวคิดด้านการศึกษาบริบทของผ้าทอฉู่เจียและความพยายามค้นหาสาเหตุของผ้าทอฉู่เจียและคนชนเผ่าฉู่เจียที่ยังคงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้หลังจากหลายพันปีก่อน

สัญลักษณ์และความหมายทางวัฒนธรรมของศิลปะผ้าทอฉู่เจีย

ผ้าทอฉู่เจีย ถือเป็นตัวแทนการบันทึกประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ความเชื่อทางศาสนา และสุนทรียภาพทางศิลปะ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงรูปแบบ ลวดลาย สีเส้นทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าฉู่เจีย และยังเป็นงานฝีมือพื้นบ้านที่ได้รับความนิยมมากที่สุดที่อาศัยอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำโหยวสุ่ย แนวเทือกเขาหู่หลิง เอกลักษณ์ด้านศิลปะที่โดดเด่นที่สุดของผ้าทอฉู่เจีย คือ ลวดลายที่สมบูรณ์ สีสดใส ร้อนแรง แสดงถึงลักษณะทางสุนทรียะของชาวฉู่เจีย ส่งผลต่อมรดกทางวัฒนธรรมของชาวฉู่เจียจากรุ่นสู่รุ่น ลวดลายผ้าทอฉู่เจียแบบดั้งเดิมมีมากมายหลายร้อยแบบ ปัจจุบันได้มีการรวบรวมไว้ โดยหลิวได้อ๋เออร์ ปรมาจารย์แห่งผ้าทอฉู่เจีย (Liu Dai'e, a master craftsman of Tujia brocade.)

1. ช่างทอผ้าทอภูเจีย

ปัจจุบันนี้มีช่างทอผ้าภูเจียน้อยลง และเหลือช่างฝีมือทอผ้าภูเจียรระดับเชี่ยวชาญไม่กี่คน แต่ผู้ที่ได้รับการกล่าวขานและมีชื่อเสียงที่สุดในตอนนี้ก็คือ “หลิวใต้เออร์” ซึ่งเป็นปรมาจารย์ช่างฝีมือแห่งผ้าทอภูเจีย และเป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในปัจจุบัน

หลิวใต้เออร์ เกิดเมื่อปี ค.ศ. 1955 ปัจจุบันอายุ 67 ปี เป็นผู้มีทักษะความชำนาญด้านการทอผ้าภูเจีย สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้สู่คนรุ่นหลัง และได้รับการยกย่องให้เป็นตัวแทนระดับประเทศในฐานะแขกของมหาวิทยาลัยประชาชนในกรุงปักกิ่งเพื่อเข้าร่วมประชุมครบรอบ 70 ปี สาธารณรัฐประชาชนจีน ในการทำงานตลอดอายุของปรมาจารย์หลิวฯ ได้อุทิศชีวิตและจิตวิญญาณเพื่อค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ด้านการทอผ้าภูเจียเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทอผ้าให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

เธอเคยกล่าวไว้ว่า “ถ้าหากไม่มีการทอผ้าชีวิตคงไม่มีความสุขอย่างทุกวันนี้” ปัจจุบันเธอเป็นผู้สานต่ออาชีพการทอผ้าในหมู่บ้านเหล่าเซอ หลิวใต้เออร์ ได้อธิบายขั้นตอนการทอผ้าว่า “ทุกขั้นตอนตั้งแต่เลือกสรรวัตถุดิบจนถึงการทอผ้าควรทำด้วยมือ จุดประสงค์เพื่อนำเสนองานหัตถกรรมดั้งเดิมนี้อย่างเต็มที่” ซึ่งจากแนวคิดนี้จึงเป็นสิ่งควรสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

“หลิวใต้เออร์” คือผู้สืบทอดผ้าทอภูเจียแห่งชาติ อยู่ในหมู่บ้านเหล่าเซอ เมืองหลงซาน มณฑลเสฉวน ปัจจุบันอายุ 67 ปี หลิวใต้เออร์มีพี่น้องทั้งหมดสามคน คนแรก หลิวใต้หยูพี่สาวของเธอ ปัจจุบันอายุ 70 ปีและอาศัยอยู่ที่เมืองฉางซา และคนสุดท้าย หลิวใต้อิงน้องสาว ที่ยังคงสืบทอดการเป็นช่างฝีมือผ้าทอ จากประสบการณ์ตรง เธอเรียนรู้การทอผ้าดอกไม้จากหลิวใต้หยูพี่สาว เมื่อเธออายุได้ 12 ปี เนื่องจากทั้งคุณย่าและคุณแม่ของเธอทอผ้าดอกไม้ตลอดทั้งปี พี่สาวและน้องสาวรวมทั้งเธอ จึงหลงใหลและเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เมื่อครั้งยังเด็ก ในการเรียนรู้ ขณะที่อยู่บ้านเธอมักจะตามพี่สาวไปปลุกฝ้าย เก็บฝ้าย ปั่นเส้นฝ้าย และขึ้นดอຍไปเก็บสมุนไพรย้อมสีธรรมชาติ ต่างๆ เช่น ดอกพุทเหื่อง รากผักโขม รากอิสาน ฯลฯ เพื่อใช้ในการย้อมผ้า กระบวนการเตรียมการทั้งหมดจึงมักเสร็จสิ้นด้วยตัวเธอเอง

ภาพที่ 3-1 หลิวใต้เออร์กำลังทอผ้าที่ลานหน้าบ้านของเธอ (ihchina.cn/)

ต่อมาภายใต้อิทธิพลของพี่สาวคนโต หลิวได้อีร์เริ่มเรียนรู้การทอรูปแบบต่างๆ มากมาย และมักจะพูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์การทอผ้าดอกไม้กับพี่สาวคนโตของเธอ พวกเขาจำได้ว่าไม่ได้เรียนกับครูเมื่อยังเด็ก แต่พวกเขาทั้งหมดได้เรียนรู้อย่างละเอียดในครอบครัวของตนเองโดยไม่มี ความลับ หลิวได้อีร์จึงได้สืบทอดทักษะการทอผ้าและได้แนะนำประสบการณ์การทำงานของเธอใน การถ่ายทอดความรู้ของผ้าทอภูเจีย

ด้วยประสบการณ์ที่คร่ำหวอดอยู่กับการทอผ้าภูเจียมาตลอดชีวิต หลิวได้อีร์ได้รับเชิญให้ เข้าร่วมกิจกรรมทอผ้าแบบดั้งเดิมที่จัดโดยท้องถิ่นอยู่เสมอ เธอเล่าว่าในยุคปฏิรูปเศรษฐกิจจีน ช่วง ทศวรรษที่ 1980 และ 1990 ได้เปิดโรงงานที่ฉางซา มีคนงานมากกว่า 370 คน ซึ่งเป็นคนในพื้นที่จะ ทำงานตามสั่งจากที่บ้านแล้วนำมาส่งให้ที่โรงงาน ซึ่งผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ผลิตจากโรงงานของหลิวได้อีร์ในเวลานั้นได้รับความนิยมอย่างมาก ซึ่งสินค้าจะถูกจัดจำหน่ายไปที่เชียงใหม่เป็นหลัก และ บางส่วนถูกส่งไปจำหน่ายที่เมืองไถหนาน โดยมีสามีของเธอเป็นผู้จัดส่งไปจำหน่าย ต่อมาก็ขยาย กระจายสินค้าไปจำหน่ายยังเมืองฉางซา จางเจียเจีย และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากตลาดมีความต้องการเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่อง ทำให้ผลประกอบการของโรงงานดีขึ้นอย่างมาก แต่เวลาต่อมา จากการเติบโตของเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดดก็ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับกิจการ ทำให้ ต่างคนต่างทยอยออกไปทำงานที่อื่นแทน จึงทำให้มุมมองต่อสถานการณ์การทอผ้าในเมืองหลงซานไม่ ค่อยดีนัก การทอผ้าไม่ได้กลายเป็นอุตสาหกรรมพัฒนาหลักที่สำคัญ แต่ยังมีผลิตภัณฑ์ผ้าประเภท อื่นๆ ได้รับความนิยมอยู่ตามเมืองต่างๆ มากมาย แต่เธอยังคงอุทิศชีวิตและประสบการณ์การทอผ้าภู เจีย ที่ถือเป็นผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่มีคุณภาพสูง และเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เพื่อมอบ ให้แก่คนรุ่นต่อไป แม้หลายคนผลิตผ้าทอภูเจียเพื่อธุรกิจก็ตาม

ในกระบวนการสืบทอดมรดกของผ้าทอภูเจีย และสถานการณ์พัฒนาของผ้าทอภูเจียใน เมืองหลงซานและเมืองไหลเผิง นอกจากช่างฝีมือ หลิวได้อีร์แล้ว ยังมีช่างฝีมืออื่นๆ ของมณฑลหู เป่ย์และมณฑลหูหนาน ที่รวบรวมดังที่แสดงในภาพด้านล่าง ต่อไปนี้

ตารางที่ 3-1 ตารางข้อมูลของช่างทอผ้าทอภูเจียในเมืองเซียงซี มณฑลหูหนาน (บางส่วน)

ชื่อ-สกุล	ปีเกิด	อายุ (ปี)	ตำแหน่งที่ได้รับ
Liu Daie หลิว ได้อีร์	ค.ศ. 1955	67 ปี	<ul style="list-style-type: none"> ตัวแทนผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าทอภูเจีย ซึ่งเป็นโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ
Ye Shuiyun เย่ สู่หยุน	ค.ศ. 1967	55 ปี	<ul style="list-style-type: none"> ตัวแทนผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าทอภูเจีย ซึ่งเป็นโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ ศิลปินด้านศิลปหัตถกรรมแห่งชาติ

ชื่อ-สกุล	ปีเกิด	อายุ (ปี)	ตำแหน่งที่ได้รับ
Li Chengfeng หลี่ เฉิงเฟิง	ค.ศ. 1965	57 ปี	<ul style="list-style-type: none"> ตัวแทนผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าถูเจีย ซึ่งเป็นโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในจังหวัดเซียงซี มณฑลหูหนาน
Liu Daiying หลิว ไตอิง	ค.ศ. 1960	62 ปี	<ul style="list-style-type: none"> ตัวแทนผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าถูเจีย ซึ่งเป็นโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในจังหวัดเซียงซี มณฑลหูหนาน

ตารางที่ 3-2 ตารางข้อมูลของช่างทอผ้าทอถูเจียในเมืองเอินซือโจว มณฑลหูเป่ย์ (บางส่วน)

ชื่อ-สกุล	ปีเกิด	อายุ (ปี)	ตำแหน่งที่ได้รับ
Tang Hongxiang ถัง หงเสียง	ค.ศ.1943	79 ปี	<ul style="list-style-type: none"> ศิลปินด้านศิลปหัตถกรรมและงานฝีมือมณฑลหูเป่ย์ ช่างฝีมือจิ้งฉู่
Liu Moxiang หลิว โม่เซียง	ค.ศ.1955	67 ปี	<ul style="list-style-type: none"> ศิลปินด้านศิลปหัตถกรรมและงานฝีมือมณฑลหูเป่ย์ ตัวแทนผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าทอถูเจีย ซึ่งเป็นโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ มณฑลหูเป่ย์

2. กระบวนการทอผ้าถูเจีย

ในกระบวนการทอผ้าถูเจียนั้น ผ้าทอกว่าหลายร้อยแบบนั้น ใช้เส้นไหมหลากสีเข้ากับด้ายยืนและด้ายพุ่งเข้าหากัน แต่มีนัยยะทางวัฒนธรรมชาติพันธุ์ที่โดดเด่นและมีอัตลักษณ์เฉพาะของชาวถูเจียแฝงอยู่ โดยลักษณะทางศิลปะ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ลวดลาย

ด้วยความรักงานทอผ้าของชาวถูเจีย การผสมผสานความงามในทุ่งธรรมชาติกับการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อให้เกิดรูปแบบของลวดลายพืชในธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และยังคงสืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น ลวดลายที่สำคัญ ได้แก่ ดอกหวาย ดอกกุยช่าย ดอกบัวทอง ดอกหอมโป๊ยก็๊ก ต้นข้าวหล้า เป็นต้น เนื่องจากพวกเขาอาศัยอยู่ในเทือกเขาหวิงหลิงมาหลายชั่วอายุคน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทำให้ชาวถูเจียสามารถอยู่ร่วมกับนกและสัตว์ที่อาศัยอยู่ในภูเขาและป่าไม้ได้ รวมทั้งอุปนิสัยชอบเลี้ยงไก่ ดังนั้น การสังเกต สัตว์ ธรรมชาติจึงกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสร้างสรรค์ลวดลายผ้าทอถูเจีย ไม่ว่าจะเป็นลวดลายของสัตว์ที่หลากหลาย เช่น นกหยางเซวี่ มือลิง ดินแมว หัว

เสื่อ เป็นต้น หรือลวดลายที่แสดงถึงเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ลวดลายโต๊ะ ลวดลายเก้าอี้ ลวดลายชั้นวางของ และลวดลายกระดานหมากรุก ฯลฯ หญิงสาวชาวตุ๋เจียจะผสมผสานสิ่งที่เป็นธรรมชาติในความเป็นระบบนิเวศเข้ากับลวดลายเรขาคณิตอย่างชาญฉลาด เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงสถานะการผลิตและรสนิยมในการใช้ชีวิตของชนเผ่าตุ๋เจีย และเป็นเหตุผลหลักที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการแสดงความรักและความกตัญญูต่อวิถีชีวิตของชาวตุ๋เจียทั้งสิ้น

ภาพที่ 3-2 ผ้าทอตุ๋เจีย (ซ้าย) ลายหยางเซว่ฮวา (ขวา) ลายสี่สีแปดยก (He Jingwei. (2017).

Vector Atlas of Tujia Brocade in Xiangxi. Hunan: Hunan Normal University Press)

2.1.1. การจัดหมวดหมู่ลวดลายของผ้าทอตุ๋เจีย

โครงสร้างการทอผ้าทอตุ๋เจียมีลักษณะที่ทรงพลัง มีสีสันสดใสและสวยงาม ลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์ แสดงผลงานทางศิลปะที่สำคัญ ถือเป็นหัวใจหลักของศิลปะพื้นบ้านของชาวตุ๋เจีย เมื่อมองลึกลงไปในพื้นผ้าอารมณ์แต่ละผืนจะเห็นว่า ช่างทอได้ใช้เทคนิคการทอที่แสดงสัญลักษณ์และลวดลายแบบดั้งเดิม มีมากมายกว่าสองร้อยชนิด ซึ่งสามารถแบ่งออก ได้ 4 รูปแบบ ได้แก่

1) ลวดลายนกและสัตว์

ในบรรดาลวดลายผ้าแบบดั้งเดิมของผ้าทอตุ๋เจีย ลวดลายของสัตว์จะมีมากที่สุด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับพื้นที่อยู่อาศัยและวิถีชีวิตของชาวตุ๋เจีย ชาวตุ๋เจียอาศัยอยู่ตามภูเขาและ

พุงนาตลอดทั้งปี โดยมีการทำเกษตรกรรม ตกปลาและล่าสัตว์ เป็นวิถีชีวิตหลัก ดังนั้น พวกเขาจึงได้รวบรวมลวดลายสัตว์ต่างๆไว้เป็นจำนวนมากในกระบวนการของวิถีชีวิต เช่น นกบนต้นไม้ ปลาในน้ำ ลิงบนภูเขาและป่าไม้ มังกรและนกฟีนิกซ์ในตำนาน เป็นต้น ผ่านการสังเกตชีวิตในชนบทอย่างรอบคอบภาพวาดเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงจิตสำนึกด้านสุนทรียศาสตร์ที่เรียบง่ายและเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเจียวด้วยการผสมผสานระหว่างลวดลายตรงกลางและลวดลายขอบที่หลากหลายรวมกับการผสมสีที่หลากหลายและหลากหลายจึงเต็มไปด้วยความงามที่สดใส และสะท้อนถึงคุณค่าของศิลปะพื้นบ้านดั้งเดิมได้อย่างเต็มที่ในการออกแบบลวดลายนั้น การจัดเรียงและการผสมผสานของรูปทรงเรขาคณิตนั้นดำเนินการผ่านความเข้าใจรูปทรงอันเป็นเอกลักษณ์ของสาวทอผ้า การสร้างสรรค์เหล่านี้สะท้อนถึงความเข้าใจและความแตกต่างและเป็นเหตุผลพื้นฐานว่าทำไมผ้าทอภูเจียวจึงอุดมสมบูรณ์และมีสีสันมานานนับพันปี

ภาพที่ 3-3 ภาพซ้าย:ลายกลองไก่ ภาพขวา:ลายรอยเสือ (ภาพถ่ายถ่ายที่พิพิธภัณฑ์เมืองเอน์ซือ เขตปกครองตนเองของชนเผ่าภูเจียวและม้งในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2021 ภาพขวาถ่ายที่บ้านของหลิวใต้เออร์ ในหมู่บ้านลาวเซอเหอ เทศมณฑลหลงซาน เชียงซี และเขตปกครองตนเองชนเผ่าภูเจียวและม้งในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2021)

2) ลวดลายดอกไม้และพืช

ต้นกำเนิดของลวดลายดอกไม้และพืช เช่นเดียวกับลวดลายของสัตว์ คือการทอผ้าที่เกิดจากการสังเกตดอกไม้ พืช และต้นไม้ในภูเขาและป่าไม้ของช่างทอภูเจียว ในบรรดาลายผ้าก็มีลายพืชที่อุดมสมบูรณ์มากซึ่งบางลายก็เป็นรูปดอกไม้ เช่น ลายดอกบัวเป็นภาพนามธรรมของดอกบัว ภาพดอกบัวต่อเนื่องในแนวตั้งต่อกันที่ละภาพจนกลายเป็นผ้ายกดอกบัวทั้งผืน ดอกไม้ คือสัญลักษณ์แห่ง

ความโชคดี ความสงบสุข ครอบครัว ฯลฯ มีความหมายที่สวยงามและสมบูรณ์ เนื่องจากผ้าทอเป็นของจำเป็นในชีวิตประจำวันที่ชาวภูเจียมักใช้ในชีวิตประจำวันและในพิธีแต่งงาน การทอผ้าจึงมักผสมผสานกับการสร้างลวดลาย และการออกแบบและเลือกรูปแบบที่มีอุปมาอุปไมยที่สวยงามมารวมกันเนื่องจากความหมายที่สวยงามทำให้เป็นที่รักของชาวภูเจียอย่างลึกซึ้ง โดยสามารถนำไปใช้กับวิถีชีวิตได้มากขึ้นดังนั้นจึงมีคุณค่าในทางปฏิบัติมากมาย

ภาพที่ 3-4. ภาพด้านซ้าย : ลายดอกบัว ภาพด้านขวา : ลายดอกบัว (พิพิธภัณฑ์ศิลปะมวลชนหวู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์)

3) ลวดลายเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต

ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันบางอย่างแยกออกจากชีวิตของชาวภูเจีย เครื่องใช้เหล่านี้ใช้ในการทำเกษตรกรรม การล่าสัตว์ ตกปลา และงานฝีมือ สาวทอผ้าผ้าทอภูเจียที่คล่องแคล่วได้เปลี่ยนเครื่องใช้เหล่านี้ให้เป็นริมนผ้าโดยใช้ลวดลายเครื่องใช้ จากบันทึกภูมิปัญญาชีวิตของคนภูเจีย ทำให้สัมผัสได้ถึงด้านที่เรียบง่ายที่สุดของชาวภูเจียผ่านลวดลายของเครื่องใช้ ตัวอย่างเช่น ชั้นวางตอกข้าวที่ใช้ในเทศกาลภูเจียเพื่อทำเค้กข้าวเหนียวถูกช่างทอแปลงเป็นรูปทรงเรขาคณิตและบันทึกเป็นผ้า เช่นนี้ลวดลายบนเครื่องใช้ ได้แก่ ดอกไม้โต๊ะ ดอกไม้เก้าอี้ ดอกไม้กระสวย ฯลฯ ลวดลายของเครื่องใช้ประจำวันเหล่านี้มีความสดใสและมีเอกลักษณ์ แสดงออกถึงความรู้สึกพิเศษของสาวทอผ้าที่มีต่อสิ่งของในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 3-5ภาพด้านซ้าย : ลวดลายของโคร่งบาบ๋า ภาพด้านขวา : ลวดลายของเก้าอี้ (พิพิธภัณฑ์เครื่องแต่งกายแห่งชาติของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง)

4) ลวดลายเรขาคณิต ลวดลายข้อความ และอื่นๆ

นอกจากลายสัตว์ ลายพืช และลายภาชนะแล้ว ยังมีลายชนิดพิเศษคือ ลายข้อความ ลวดลายเรขาคณิต ซึ่งรวมถึงรูปแบบลวดลายตะขอที่มีลักษณะเฉพาะที่สุดของชาวภูเก็ต เช่นเดียวกับรูปแบบของทุกสิ่งในโลก บางส่วนแสดงปรากฏการณ์ท้องฟ้า บางส่วนแสดงถึงกิจการของมนุษย์ และรูปแบบการประดิษฐ์ตัวอักษรและภาพวาดบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอื่น ลายเหล่านี้มีลักษณะเฉพาะประจำชาติที่โดดเด่น เช่น ลายฟู ลายหลู่ ลายโซว และลายมงคล

ลายบริเวณกลางประกอบด้วย ลายฟู ลายหลู่ ลายโซว ลายโซว ลายชี ลายหมื่น ตัวอักษร และลายเสือที่มีลักษณะคล้ายคำว่า “กษัตริย์” (王) ของราชวงศ์ชิง ก่อตั้งขึ้นหลังจากที่ “ชาวภูเก็ตหวนคืนสู่บ้านเกิด” ซึ่งสะท้อนถึงการแลกเปลี่ยนและบูรณาการวัฒนธรรมของชาติภายหลังการหลั่งไหลของวัฒนธรรมอื่น และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การก่อตัวของประเภทนี้ รูปแบบข้อความมงคลบันทึกพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ของชาวภูเก็ต และเป็นที่ยึดมั่นในนาม “วัฒนธรรมภูเก็ตแบบย่อสูง”

ภาพที่ 3-6 ภาพซ้ายเป็นลาย “One-of-a-kind” ภาพด้านขวาเป็นลายเบ็ดแปดตัวเดียว (ผู้เขียนถ่ายทั้งหมด ณ จุดนั้น ภาพซ้ายถ่ายที่พิพิธภัณฑ์เอินซื่อ เขตปกครองตนเองกู่เจียและมั่ง ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ 2021 ภาพขวาถ่ายที่บ้านของหลิวไต้เออร์ ในหมู่บ้านลาวเซอเหอ เทศมณฑลหลงซาน เชียงซี และเขตปกครองตนเองกู่เจียมั่ง ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ 2021)

ตารางที่ 3-3 ตารางหมวดหมู่และลวดลายของผ้าทอกู่เจีย

หมวดหมู่(Sort)	ความหมาย (Implication)	ลวดลาย (Pattern)	ที่มา(Origin)
ลายพิเศษ ลายตะขอ (Hook pattern)	บรรพบุรุษของชาวกู่เจีย อาศัยอยู่บริเวณริมแม่น้ำ และบูชาเทพเจ้ากบ ลักษณะของมือและเท้าของกบยื่นออกไปเหมือนขอเกี่ยว จึงเป็นที่มาของลวดลายตะขอ เป็นรูปแบบดั้งเดิมที่พบเห็นได้ทั่วไปที่สุดของผ้ากู่เจีย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นลาย 1 ตะขอ ลาย 2 ตะขอ ลาย 8 ตะขอ ลาย 12 ตะขอ ลาย 24 ตะขอ ลาย 48 ตะขอ และลาย 72 ตะขอ ความหมาย: ลูกหลานมากมาย ครอบครัวมีความสุข	 ลวดลาย 48 ตะขอ(48-hook)	 กบ (Frog)

หมวดหมู่(Sort)	ความหมาย (Implication)	ลวดลาย (Pattern)	ที่มา(Origin)
ลายสัตว์ (Animal pattern)	ผ้าทอฤดูเจียส่วนใหญ่มักเป็นลวดลายของสัตว์ ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากวิธีการทำการเกษตรของชาวฤดูเจีย เช่น การตกปลา และล่าสัตว์ของชาวฤดูเจีย โดยตัวแทนของสัตว์ต่างๆจะเป็นสัตว์มงคล เช่น นกคัตคู มังกร และนกฟีนิกซ์ในตำนาน ลายนกคัตคูส่วนใหญ่มีลวดลายเป็นรูปนก (หรือเรียกขานนกกาเหว่า) นกคัตคูถูกชาวฤดูเจียเรียกว่า “นกกมงคล” เมื่อใดก็ตามที่ฤดูใบไม้ผลิมาถึง นกคัตคูจะร้องเพลงในตอนเช้าตรู่ และเสียงที่ชัดเจนและไพเราะ มันคือ “นกที่บอกการมาถึงของฤดูใบไม้ผลิ” ซึ่งเป็นตัวแทนทั่วไปของลวดลายผ้าทอฤดูเจีย	 <p>ลวดลายนกคัตคู/ Cuckoo pattern</p>	 <p>นกคัตคู(วงสีนกคัตคู)/ Cuckoo</p>
ลายพืช (Plant pattern)	สาวทอผ้าชาวฤดูเจียได้ทำการสังเกตพืชในท้องถิ่นและได้คัดเลือกพืชพรรณพฤษา เช่น ดอกบัวและดอกเหมย เพื่อสร้างรูปแบบการทอที่หลากหลาย	 <p>ลวดลายดอกบัว/Lotus pattern</p>	 <p>ดอกบัว /Lotus</p>

หมวดหมู่(Sort)	ความหมาย (Implication)	ลวดลาย (Pattern)	ที่มา(Origin)
ลายอื่นๆ (Other pattern)	ลวดลายของผ้าฤดูเจียเกี่ยวข้องกับทุกด้านของวิถีชีวิตของฤดูเจีย รวมถึงตัวอักษร เครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวัน ฯลฯ เมื่อ ผสมผสานกับวัฒนธรรมจีน ลวดลายผ้าที่มีลักษณะเฉพาะ ของการประดิษฐ์ตัวอักษรจีน และภาพวาดก็ถูกสร้างขึ้น เช่นกัน	 ลายแสดงความสุข มีวาสนา อายุยืน(ฮก ลก ชิว) (Fortune and Shouxi)	

3. วัตถุดิบในการทอผ้าทอฤดูเจีย

บรรพบุรุษของชาวฤดูเจีย อาศัยอยู่ตามแนวภูเขาหู่หลิง และมีอัตลักษณ์เฉพาะของตนเอง ได้รังสรรค์ผ้าทอฤดูเจียทอตามลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของตน ตั้งแต่กรรมวิธีการผลิต การ รวบรวมและแปรรูปวัตถุดิบ การนับเส้นด้ายจนถึงผ้าทอ การเชื่อมโยงทางเทคนิค และทุกอย่างที่สตรี ชาวฤดูเจียมักอยู่เบื้องหลังกรรมวิธีที่ละขั้นตอน จนเสร็จสิ้นกระบวนการทางเทคโนโลยีที่ซับซ้อน รวมถึงการคัดสรรนำความพิเศษเฉพาะของวัตถุดิบจากธรรมชาติมาใช้ในการทอผ้าแต่ละผืนได้อย่าง วิจิตร สวยงามจนถึงปัจจุบัน

วัตถุดิบดั้งเดิมของผ้าทอฤดูเจีย เริ่มใช้ตั้งแต่ ดอกวิสทีเรียจีน ป่านรามิ ไปจนถึงเส้นไหมและ ฝ้ายในปัจจุบัน ตลอดจนเส้นใยสังเคราะห์และเรยอนร่วมสมัย ในช่วงก่อนสมัยราชวงศ์หมิงและชิง ไม่ มีการปลูกฝ้ายในพื้นที่ ชนเผ่าฤดูเจียและผ้าในช่วงเวลานั้น มักใช้ประโยชน์จากเส้นไหมและเส้นป่าน แทน แต่พอมารวมในสมัยราชวงศ์หมิง ราชวงศ์ชิง ฝ้ายเริ่มได้รับความนิยม มีการส่งเสริมการผลิตฝ้ายมาก ขึ้น พื้นที่ของชนเผ่าฤดูเจียจึงเริ่มมีการปลูกฝ้ายเพื่อใช้เป็นวัสดุหลักในการทอผ้ามาจนถึงปัจจุบัน

ในยุคปัจจุบัน ภายใต้อิทธิพลของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการ ธุรกิจผ้าจำนวนมากได้รับผลกระทบและหันมาเลือกเส้นใยสังเคราะห์มาทดแทนเส้นไหมและด้ายฝ้าย เพื่อเร่งการผลิตและลดต้นทุน จึงมีช่วงหนึ่งของการทอผ้าทอฤดูเจียใช้เส้นใยสังเคราะห์เป็นวัตถุดิบหลัก ส่วนใหญ่เป็นเส้นด้ายและเส้นใยขนสัตว์ แต่ทุกวันนี้วัตถุดิบหลักที่ใช้ทอผ้าทอฤดูเจีย ถูกปรับเปลี่ยนกลับไป เป็นวัสดุด้ายฝ้ายและเส้นไหมเหมือนดั้งเดิม เนื่องจากผ้าที่ทอจากเส้นด้ายใยสังเคราะห์และขนสัตว์ไม่ เหมาะในแง่ของลวดลายและคุณภาพของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป และไม่สามารถสะท้อนถึงคุณลักษณะที่ ผ้าทอฤดูเจียควรมีได้

อย่างไรก็ตาม ด้ายฝ้ายและเส้นไหมที่ใช้ในการทอผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิมนั้น เป็นการรวบรวมมาจากพืชที่มีเส้นใยธรรมชาติหรือที่ปลูกเอง หลังจากผ่านขั้นตอนการแปรรูปหลายขั้นตอน เช่น ด้ายฝ้ายจะต้องถูกนำมาตากให้แห้ง นำเมล็ดฝ้ายออก ยืดฝ้าย ฯลฯ จากนั้นผ่านการปั่นฝ้าย ย้อมสี ลี้อคสี เข้าสู่กระบวนการทอ และกระบวนการอื่นๆ หากปราศจากการแปรรูปวัตถุดิบจากเส้นใยธรรมชาติ กระบวนการทอผ้าที่สมบูรณ์ก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ปัจจุบันในบริษัทโรงทอผ้าส่วนใหญ่ที่ดำเนินการผ้าทอภูเจีย มักจะใช้เส้นด้ายที่ซื้อมาจากตลาด ทำให้กรรมวิธีการแปรรูปจึงคงเหลือแค่เพียงการทอเท่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นการยากที่จะอนุรักษ์หรือสืบทอดทักษะมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

4. กระบวนการย้อมสี

ภาพที่ 3-7 ด้ายฝ้ายหลากสีที่ซื้อมาจากท้องตลาด (ภาพซ้าย) เส้นไหมใยธรรมชาติของหลิวใต้เออร์ (ภาพขวา) (Wang Peng, 2023)

วัตถุดิบดั้งเดิมของการทอผ้าทอภูเจียล้วนมาจากธรรมชาติทั้งหมด โดยเฉพาะกรรมวิธีการย้อมและการทอต่างปกป้องสมดุลทางนิเวศวิทยาของสิ่งแวดล้อม และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งสีย้อมบางชนิดก็เป็นยาสมุนไพรจีนที่ส่งผลให้ธรรมชาติบริสุทธิ์ แต่ในปัจจุบันเส้นด้ายที่ใช้กันทั่วไปในการทอผ้าทอภูเจีย มักจะนำมาจากโรงงานที่จำหน่ายเส้นด้าย โดยเฉพาะ เส้นด้ายเหล่านี้ผลิตขึ้นเพื่ออุตสาหกรรมและจะสูญเสียขั้นตอนทักษะและอุณหภูมิที่เหมาะสมแบบดั้งเดิมไป วัสดุในการย้อมสีก็มาจากสารเคมีซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดมลพิษทางธรรมชาติ

4.1 สีย้อมเส้นด้ายทอผ้าฤดูเจีย

รูปแบบของสีย้อมแบบดั้งเดิมและวิธีการย้อมแบบดั้งเดิมได้จากธรรมชาติ แม้จะให้สีที่เรียบง่าย แต่ก็มีความทนทานมาก ส่วนหนึ่งของลักษณะพิเศษทางวัฒนธรรมของผ้าทอฤดูเจีย คือ สีเส้นที่สวยงามและสะดุดตา โดยในผ้าทอฤดูเจียแบบดั้งเดิมจะมีสีเส้นที่หลากหลาย เช่น สีแดง สีเหลือง สีฟ้า สีเขียว สีม่วง และสีดำ และแต่ละสีมีชื่อเรียกที่สอดคล้องกัน สีย้อมส่วนใหญ่จึงเป็นสีแร่หิน สีจากพืช และสีที่ได้จากสัตว์ที่มาจากท้องถิ่น ได้แก่

1) **สีย้อมแร่** ในบรรดาสีย้อมธรรมชาติหลายชนิด ชาดแดง คือสีที่ได้จากแร่ธาตุ ชาดให้สีย้อมเป็นสีแดง ถือเป็นสีที่เก่าแก่ที่สุดและใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุด เป็นสีย้อมที่ใช้มาตั้งแต่สมัยโบราณ จากการศึกษาพบว่า สมัยราชวงศ์ซางและโจวมีบันทึกการย้อมผ้าสีว่า “ชาดขาว ชาดผุ คนขาวซีหนานหนาน สวมเสื้อที่มีสีชาด” Zhu (1994)

2) **สีย้อมจากพืช** เป็นสีที่ได้มาจากพืช ใช้ในการย้อมสีตามธรรมชาติ โดยทั่วไปแล้วพืชเหล่านั้นสามารถถูกใช้เป็นอาหาร แต่สำหรับการนำมาทำสีย้อม มักจะใช้เปลือก ราก ใบไม้ ลำต้น หรือผล ของพืชสมุนไพรเหล่านั้น เช่น Rubia Cordifolia งามั่มอ่อน ต้นมะฮอกกานีจีน ป่านหลานเกิน ขมิ้น พุด งามั่มอ่อน ส้มผด ฯลฯ โดยสามารถปลูกได้ในภูเขา และสามารถนำมาใช้เป็นสีย้อมเส้นด้ายได้ ซึ่งมีความสามารถในการย้อมที่ดีและละลายได้ง่ายในน้ำ จึงสะดวกต่อการใช้งานได้จริง

3) **สีย้อมจากสัตว์** เมื่อเทียบกับความหลากหลายจากสีย้อมของพืชแล้ว สีย้อมจากสัตว์นั้นได้ถูกนำมาใช้น้อยกว่ามาก ส่วนใหญ่จะได้จากพวกแมลงหรือเลือดหมูเพราะอุดมไปด้วยสี โดยพื้นฐานแล้วสามารถตอบสนองความต้องการของการย้อมสีได้ ดังนั้น โดยทั่วไปแล้วสีย้อมจากสัตว์มักจะไม่ถูกนำมาใช้มากนัก

เมื่อทำการย้อม เส้นด้ายฝ้ายจะถูกนำไปต้มและล้างเพื่อล้างไขมันในน้ำอัลคาไลน์ (หรือน้ำปูนขาว) ล้างด้วยน้ำสะอาดแล้วตากให้แห้งเพื่อรอการย้อมในขั้นตอนต่อไป สีที่ต่างกันจะถูกแปรรูปด้วยวิธีที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของสีย้อมที่นำมาย้อม วิธีการย้อมใหม่คล้ายกับวิธีการย้อมเส้นด้ายฝ้าย (ผ้า) แต่ต้องใช้เวลาทำซ้ำมากขึ้น และยังคงเติมสารส้มและน้ำส้มสายชูเพื่อแก้ไขสี อย่างไรก็ตาม ในการทอผ้าแบบดั้งเดิม ผ้าไหมส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องย้อม แต่ใช้ไหมสีธรรมชาติของไหมอย่างชาญฉลาด เพราะผ้าไหมสีธรรมชาตินี้จะสว่างขึ้นหลังการซัก และมีเนื้อสัมผัสที่เรียบง่ายและอ่อนนุ่ม

5. องค์ประกอบคู่สีในเส้นด้ายทอฤดูเจีย

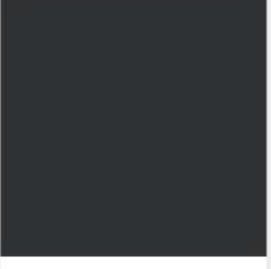
ชาวฤดูเจียมีวัฒนธรรมการจับคู่สีของตนเอง ในองค์ประกอบสีของผ้าทอฤดูเจีย มีการผสมผสานของสีอันหลากหลาย สีเหล่านี้สะท้อนถึงรสนิยมทางสุนทรียะของศิลปินผู้ทอผ้า ในอีกด้านหนึ่งยังแฝงไปด้วยเส้นทางการพัฒนาของต้นกำเนิดของผ้าทอฤดูเจีย จากมุมมองของความสำคัญทางวัฒนธรรมของชนเผ่า ผ้าทอฤดูเจียได้สร้างสัญลักษณ์ทางศิลปะเฉพาะตัวและเป็นสื่อทางวัฒนธรรม

ประจำขนเผ่าที่มีเอกลักษณ์ ด้วยมุมมองของชนเผ่าสะท้อนให้เห็นในผ้าหลากสี ศิลปะแห่งสีช่วยให้ผู้ชมรู้ว่านี่คือผ้าทอภูเจียได้อย่างรวดเร็ว เช่น การใช้สีแดงและสีดำ โดยสีแดงหมายถึงแสงสว่าง สีดำหมายถึงความเคร่งขรึม ซึ่งเป็นคู่สีที่มักใช้ในการทอผ้า ส่วนสีขาวเรียกว่า “อาซื่อ” ในภาษาภูเจีย ซึ่งแปลว่าโชคร้าย จึงมักหลีกเลี่ยงการใช้สีขาวขนาดใหญ่ในการจับคู่สี

ผ้าฝ้ายภูเจียแบบดั้งเดิมมีโทนสีที่หลากหลาย นอกจากสีแดงและสีดำแล้ว สีเหลือง สีฟ้า สีเขียว สีม่วง และไม่มีสี (สีเทา) ล้วนแต่เป็นสีที่ใช้กันทั่วไปในผ้า โดยทั่วไปจะใช้สีที่แตกต่างกัน 5-10 สีเพื่อรวมเป็นผ้าที่สมบูรณ์ สาวทอผ้าจะผสมสีต่าง ๆ ได้อย่างอิสระตามรูปแบบผ้า นอกจากการผสมผสานที่มีสีเส้นแล้วยังมีงานสีเดียวจำนวนเล็กน้อย ทุกอย่างขึ้นอยู่กับ การจับคู่สีขึ้นอยู่กับความเข้าใจของสาวทอผ้า ดังนั้นงานผ้าแต่ละชิ้นที่ทอโดยสาวทอผ้าจึงสามารถแสดงผลทางศิลปะที่แตกต่างกันได้

ตารางที่ 3-4 ตารางคู่สีและต้นกำเนิดสีจากธรรมชาติ

ประเภทของสี	ขั้นตอนการสกัด	ที่มาของสีย้อม
<p>สีดินแดง</p> <p>RAL 030 50 10 土红</p>	<p>สกัดจากดอกคำฝอยและต้นเมตเตอร์ เมื่อสกัดออกมาแล้วจะได้สีโทนน้ำตาลอมแดง</p>	 <p>ดอกคำฝอย</p> <p>ต้นเมตเตอร์</p>

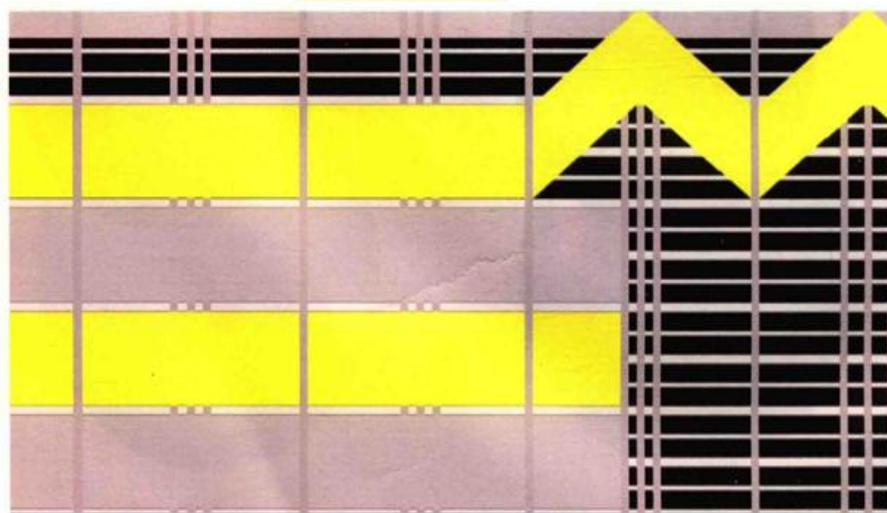
ประเภทของสี	ขั้นตอนการสกัด	ที่มาของสีย้อม
<p>สีแดงกุหลาบ</p> <p>RAL 010 60 35 玫瑰紅</p>	<p>สกัดจากผักโขมเป็นวัตถุดิบหลัก เมื่อสกัดสีออกมาแล้วจะได้สีโทนแดงชมพู</p>	 <p>ผักโขม</p>
<p>สีเหลือง</p> <p>TOYO 21黄</p>	<p>สกัดจากพุดเหลืองและขมิ้นเป็นวัตถุดิบหลัก ขึ้นอยู่กับปริมาณของน้ำที่สกัด สามารถย้อมด้วยสีเหลืองต่างๆ เช่น สีเหลืองปานกลางและสีเหลืองทอง</p>	 <p>ดอกพุดจีน</p> <p>เหลืองขมิ้น</p>
<p>สีดำ</p> <p>RAL 7021 黑灰色</p>	<p>สกัดโดยการต้มลูกส้มผลหรือมะผลและเปลือกลูกเกาลัดเป็นวัตถุดิบหลัก เมื่อสกัดมาแล้วจะได้สีโทนเข้มออกดำ</p>	 <p>ส้มผล(มะผล)</p>

ประเภทของสี	ขั้นตอนการสกัด	ที่มาของสีย้อม
		 <p data-bbox="1118 663 1310 701">เปลือกลูกเกาลัด</p>
<p data-bbox="352 719 416 757">สีม่วง</p> <p data-bbox="256 1059 320 1122">TOYO 80紫</p>	<p data-bbox="571 719 979 813">สกัดจากบ๊วยดำเป็นวัตถุดิบหลัก เมื่อสกัดมาแล้วจะได้สีออกโทนม่วง</p>	 <p data-bbox="1166 987 1254 1025">บ๊วยดำ</p>
<p data-bbox="328 1227 440 1265">สีฟ้าคราม</p> <p data-bbox="256 1570 360 1664">RAL 290 20 25 靛蓝紫罗兰</p>	<p data-bbox="571 1173 979 1491">สกัดจาก "ดินคราม" เป็นวัตถุดิบหลัก หรือที่เรียกว่า "คราม" ของเหลวที่ได้จากการแช่และตากหญ้าครามซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการย้อมผ้าในพื้นที่ภูเจีย เมื่อสกัดมาแล้วจะได้สีโทนน้ำเงินคราม</p>	 <p data-bbox="1150 1487 1270 1525">หญ้าคราม</p>

6. รูปแบบและโครงสร้างการทอ

ผ้าทอภูเจียส่วนใหญ่ใช้ด้ายฝ้ายสีแดง คราม และดำเป็นด้ายยืนและด้ายพุ่งสีเข้ม (ด้าย Thoreau) และไหมหลากหลายสีเป็นด้ายพุ่งลายดอกซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของกระบวนการทอผ้าในประเทศจีน โครงสร้างของการทอเกิดจากการผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีลวดลายหลายร้อยแบบบนผืนผ้า ชาวภูเจียมักจะทอผ้าได้โดยไม่ต้องดูลวดลายขณะทอ เนื่องจากผ้าทอภูเจียโดยทั่วไปใช้เค้าโครงที่

สมมาตร ซ้ำเติม และต่อเนื่องในการจัดองค์ประกอบ ด้วยโครงสร้างที่มีลักษณะเช่นนี้ทำให้ผ้าทอฉลุเจีย
คูสง่างามในองค์ประกอบและลวดลายอันโดดเด่น อีกทั้งยังเอื้อต่อทักษะของช่างฝีมือในการทอผ้าและ
เอื้อต่อการสืบทอด โดยสามารถแบ่งลักษณะโครงสร้างรูปแบบการทอได้ดังนี้

ภาพที่ 3-8 ลักษณะโครงสร้างของการทอผ้าฉลุเจีย (Xiangxi Tujiu Brocade Vector Dictionary)

6.1 การทอผ้าฉลุเจีย “แนวทแยง”

เทคนิคนี้ส่วนใหญ่จะใช้ในผ้าลายเรียวธรรมดาและผ้าที่มีขอบมากที่สุด ซึ่งได้รับอิทธิพล
จากเทคนิคการ “ปักครอสติช” ของชาวฉลุเจียตามความต้องการของรูปแบบการออกแบบ เมื่อทอผ้า
ด้ายพุ่งจะแสดงเฉพาะเมื่อต้องแสดงแบบและสีเท่านั้น และซ่อนด้ายพุ่งและกดลงไปทีกันผ้าโดยที่ไม่
ต้องเปิดเผยแบบและสี สิ่งสำคัญทางเทคนิคคือควรแบ่งด้ายยืนเป็นชั้นบนและชั้นล่างเมื่อทอ และด้าย
ยืนของชั้นบนควรแบ่งเท่าๆ กัน และด้ายพุ่งควรใช้ในการทอและสานลวดลายอย่างสมเหตุสมผลตาม
ส่วนต่างๆ ของก็ วิธีการทอแบบนี้เรียกว่าแนว “ทแยง”

ภาพที่ 3-9 การใช้ “เส้นทแยงมุม” ที่แขนเสื้อของเสื้อผ้าผ้าทอภูเจีย (Longshan Chengju Tujia Brocade Company)

6.2 การทอ “ทแยงขึ้นและลง”

เทคนิคนี้ใช้เป็นหลักสำหรับผ้าทอลายทแยงสีฝักของผ้าทอภูเจีย ด้ายยืนและด้ายพุ่งถูกจัดเรียงบนพื้นผิวของผ้าตามกฎของเส้นเฉียงที่จุดประสานและหลังจากการรักษาและการบดอัดแล้ว รูปแบบการสานของเส้นทแยงมุมเกิดขึ้น ในแง่ของกระบวนการทางเทคโนโลยี ความแตกต่างระหว่าง “ทแยงขึ้นและลง” และ “ด้านทแยงมุม” คือ “ด้านทแยง” เป็นโครงสร้างสานธรรมดา และต้องใช้ “ทแยงกลาง” และ “ทแยงลง” เท่านั้น ในขณะที่โครงสร้างการสานของ “ทแยงขึ้นและลง” ต้องใช้ ความลาดเอียง เนินกลาง และเนินลาดตรงกลางทั้งหมด

ภาพที่ 3-10 การประยุกต์ใช้เทคนิค “ทแยงขึ้นลง” และ “ทแยงตัด” ในการทอผ้ายกดอก (Longshan Chengju Tujia Brocade Company)

6.3 การทอ “ทแยงตัด”

โดยทั่วไปใช้ร่วมกับ “ทแยงขึ้นลง” และส่วนใหญ่จะใช้ในรูปแบบลายทแยงสี่ที่เป็นโครงสร้างการทอแบบเบ็ดเสร็จซึ่งสามารถเปลี่ยนลายธรรมดาหรือลายทแยงกับด้านซ้ายได้ เรียงแถวขึ้นและสานลวดลายในอุดมคติ

พัฒนาการของผ้าทอฤดูเจียในช่วงเวลา ค.ศ. 1949 - ปัจจุบัน

ผ้าทอฤดูเจียมีพัฒนาการที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา และไม่มีบันทึกมากมายก่อนปี ค.ศ. 1949 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งการพัฒนาผ้าทอฤดูเจียออกเป็นช่วงเวลาต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ช่วงระยะเริ่มต้น (ค.ศ. 1949 – ค.ศ. 1959)

ในช่วงต้นหลังจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนิยม ประเทศจีนได้ทำการเปลี่ยนแปลงแนวคิดทางอุตสาหกรรมหัตถกรรมของประเทศ ทำให้การพัฒนาผ้าทอฤดูเจียมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเรื่อยๆ ในปี ค.ศ.1948มณฑลหูหนานและหูเป่ย์ได้จัดนิทรรศการศิลปะ “First Hubei Art Works Exhibition” และผ้าทอฤดูเจียจากหลงชานในมณฑลหูหนาน และไหลเฟิงในมณฑลหูเป่ย์ได้รับเลือกให้เข้าร่วมในนิทรรศการที่จัดขึ้นในแต่ละมณฑล โดยผ้าทอฤดูเจีย 2 ชิ้นที่คัดเลือกจากไหลเฟิงในมณฑลหู

เป้ย ได้รับรางวัลที่ 1 และรางวัลที่ 2 ตามลำดับจนกระทั่งปลายปี ค.ศ. 1953 ผ้าทอภูเจียในเทือกเขาหลงซานได้รับเลือกให้เข้าร่วมใน “นิทรรศการศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านแห่งชาติ” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงวัฒนธรรมในช่วงเวลานี้ จนในที่สุดผ้าทอภูเจียก็ได้ถูกเผยแพร่ไปทั่วประเทศ

จวบจนในปี ค.ศ. 1959 ทีมสืบค้นวรรณกรรมและศิลปะภูเจียได้มีการเขียนร่างฉบับแรกของ “History of Tujia Literature and Art” ในขณะที่ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ศิลปะภูเจียถูกดำเนินการเขียนโดย Mr. Ruan Pu จากสถาบันศิลปะหูเป่ย์ และหนังสือ “คอลเลกชันรูปแบบการทอผ้าภูเจียสี” ถูกจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ประชาชนหูเป่ย์ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1959 และเป็นกิจกรรมการวิจัยเชิงวิชาการที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศเพื่อตรวจสอบและวิจัยผ้าทอภูเจียและเผยแพร่ผลการวิจัย

2. ระยะหยุดนิ่ง (ค.ศ. 1960 ค.ศ.1979)

จากการเปลี่ยนแปลงในช่วงทศวรรษแรกตั้งแต่ ค.ศ. 1960 ถึงต้น ค.ศ.1970 (1960 ถึงต้นทศวรรษ 1970) เนื่องจากอิทธิพลแนวคิด “การเมืองฝ่ายซ้ายจัด” ในขณะนั้น ผ้าทอภูเจียได้รับการขนานนามว่าเป็น “สี่สิ่งเก่าแก่” (Four Olds) นั่นก็คือ อุดมคติ จารีต วัฒนธรรม และความเคยชิน รัฐบาลเชื่อว่า หากกำจัดสิ่งเหล่านี้ได้ การเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆ ก็คงไม่ยากอะไร ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของวัฒนธรรมภูเจียในเวลานั้นอย่างร้ายแรง ซึ่งขณะนั้นสหกรณ์ผ้าหลายแห่งถูกยกเลิก ทำให้ช่างฝีมือทอผ้าจำนวนมากต้องผันไปทำงานอย่างอื่นแทน ส่วนเครื่องทอผ้าซึ่งเป็นเครื่องมือการผลิตที่สำคัญสำหรับผ้าทอภูเจียก็ถูกไฟไหม้เสียอีก เหลือทีมผู้ผลิตเพียงไม่กี่ทีมที่ยังคงเดินหน้าผลิตผ้าทอภูเจียเป็นงานอดิเรกและมีช่างทอผ้าจำนวนน้อยที่ยังคงยึดการทอผ้าไว้ดำรงชีพ

3. ระยะฟื้นตัวและการพัฒนา (ค.ศ. 1980 – ค.ศ. 1989)

ในช่วงต้นทศวรรษ 1980 เศรษฐกิจของจีนเริ่มเติบโตและดูเหมือนจะก้าวกระโดดไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบข้างเคียงด้านลบต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นเงินเฟ้อ การคอร์รัปชัน และความป่วยไข้ทางสังคม และจบลงด้วยการล่มสลาย การฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศและการประกาศใช้นโยบายปฏิรูปและการเปิดเสรีของจีนทำให้ค่านิยมของประชาชนเริ่มเปลี่ยนไป เกษตรกรเริ่มนำครอบครัวมาเป็นหน่วยการผลิตรูปแบบการดำรงชีวิตและสังคมเริ่มแตกต่างกันระหว่างคนรวยและคนจนอย่างเห็นได้ชัด

ต่อมาช่วงกลางทศวรรษที่ 1980 ถึงต้นทศวรรษที่ 1990 งานศิลปะและงานฝีมือได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและกลายเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ที่สำคัญสำหรับการส่งออกแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น ผ้าทอภูเจียจึงได้รับการบูรณะและพัฒนาในขั้นตอนนี้ค่อนข้างค่อยเป็นค่อยไป และผู้หญิงจำนวนมากที่เคยทำงานเกี่ยวกับผ้าทอก็กลับเข้าทำงานเป็นช่างทอดั้งเดิม (หฺร่านหงฟาง, 2007) ในสถานที่ที่ผ้าทอภูเจียเคยเป็นที่นิยม เช่น เมืองไหลเผิง หูเป่ย์ หลงซาน หูหนาน และหย่งชุน ได้มีการ

จัดตั้งรัฐวิสาหกิจผ้าทอภูเจียซึ่งเป็นของภาครัฐในตำบลต่างๆ ที่รวมแล้วกว่า 10 แห่งซึ่งมีการจ้างงานมากมายหลายร้อยคน

4. ช่วงตกต่ำ (ค.ศ. 1990 ถึงปัจจุบัน)

จากทศวรรษ 1990 ถึงต้นศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจจีนพัฒนาอย่างรวดเร็ว แต่การพัฒนาศิลปะและงานฝีมือแบบดั้งเดิมได้รับผลกระทบจากเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น จึงเป็นการซ้ำเติมให้อุตสาหกรรมสิ่งทอถึงจุดตกต่ำ เมื่อโรงงานผ้าทอที่เคยรุ่งเรืองหลายแห่งในมณฑลหูเป่ย์และมณฑลหูหนานต่างเลิกกิจการและปิดตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงศตวรรษที่ 21 ประเทศจีนได้เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมรวมทั้งผ้าทอภูเจียได้รับความสนใจจากทุกสาขาอาชีพ

ปี ค.ศ. 2006 “เทคนิคการทอผ้าผ้าทอภูเจีย” ที่มีเขตปกครองตนเองเซียงซีเป็นหน่วยงานคุ้มครองรวมอยู่ในรายการการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ชุดแรก

ปี ค.ศ. 2008 เมืองหลงซานเหมียวเออร์ฐานได้รับการขนานนามว่าเป็น “บ้านเกิดของวัฒนธรรมและศิลปะพื้นบ้านจีน – บ้านเกิดของผ้าทอภูเจีย”

ปี ค.ศ. 2009 เทคนิคการทอผ้าลายเฟิงภูเจียถูกรวมอยู่ในรายการการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมณฑลหูเป่ย์

ปี ค.ศ. 2010 ได้ประกาศใช้ “กฎหมายมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” และมีผลบังคับใช้ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีนได้เข้าสู่ขั้นตอนใหม่ของการคุ้มครองทางกฎหมายและการคุ้มครองทางกฎหมาย หลังจาก UNESCO ผ่าน “อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ประเทศจีนได้กลายเป็นหนึ่งในประเทศที่เร็วที่สุดในโลกในการออกกฎหมาย เพื่อคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ มรดกทางวัฒนธรรมกำลังก้าวไปสู่ยุคใหม่แห่งการพัฒนาอย่างรวดเร็วด้วยการดำเนินการตาม “กฎหมายมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” การพัฒนาผ้าทอภูเจียเป็นที่สนใจของนักวิจัยมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักวิจัยจากหูเป่ย์และหูหนาน

เดือนมีนาคม ค.ศ. 2017 ได้มีการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 5 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนชุดที่ 18 “แผนฟื้นฟูงานฝีมือแบบจีน” ที่ร่วมกันกำหนดขึ้นโดยกระทรวงวัฒนธรรมจีน กระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม ฟื้นฟูงานฝีมือแบบดั้งเดิม ด้วยเหตุนี้งานฝีมือจีนโบราณรวมถึงผ้าทอภูเจียได้เข้าสู่ยุคใหม่ของการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้แบบถูกต้องตามกฎหมาย ในบริบทของการฟื้นฟูงานฝีมือแบบดั้งเดิมในปัจจุบัน รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และช่วยให้ผ้าทอภูเจียค่อยๆ ฟื้นฟูขึ้นอีกครั้ง

ปัจจุบันการพัฒนาผ้าทอภูเจียกำลังเผชิญกับปัญหา เช่น สภาพการพัฒนาที่อ่อนแอและความแข็งแกร่งในการพัฒนาไม่เพียงพอ ยกตัวอย่าง สถานะการพัฒนาผ้าทอภูเจียในมณฑลหูเป่ย์ ประการแรก การพัฒนาอุตสาหกรรมผ้ามีจำกัด ยังไม่มีการจัดตั้งสมาคมอุตสาหกรรม และรูปแบบธุรกิจของผู้ปฏิบัติงานกระจุกกระจายและขาดความสามัคคี ประการที่สอง ข่างฝีมือและผู้สืบทอดขาดโอกาสสำหรับการสื่อสาร และขาดความตระหนักในนวัตกรรม ประการที่สาม การพัฒนาผ้าทอภูเจียไม่เพียงพอและขาดระบบการจัดการที่เป็นระบบ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาเพิ่มเติม ดังนั้น ในกระบวนการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนามรดก “ความรู้สึกของการมีส่วนร่วม ความรู้สึกในการได้มา และสำนึกในอัตลักษณ์” ของพลเมืองทุกคน ดังนั้นจึงควรได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และการมีส่วนร่วมจากสาธารณชน และในที่สุดก็สามารถปรับให้มีระดับที่สูงขึ้น เป็นที่ยอมรับจากสาธารณชนในวงกว้าง ประชาชนยิ่งตระหนักถึงวัฒนธรรมผ้าที่สร้างขึ้น และพร้อมจะปกป้อง อนุรักษ์ และสืบทอดสานต่อสืบไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

อาจกล่าวได้ว่า จากการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาการของผ้าทอภูเจียในช่วงเวลาด้านทศวรรษแรก จนถึงปัจจุบัน ผ้าทอภูเจียได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ประวัติศาสตร์ประเทศมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง กระบวนการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ของผ้าทอภูเจียโบราณผ่านสถานการณ์เพื่อความอยู่รอดและกระบวนการเปลี่ยนแปลงของผ้าทอภูเจียได้รับความสนใจและถูกวิเคราะห์ บริบทต่างๆ ของผ้าทอภูเจียถูกศึกษาแยกแยะ โดยผ้าทอภูเจียก็ยังคงดำรงอยู่ได้ในวิถีชีวิตของชาวเผ่าภูเจียแม้จะผ่านมาหลายพันปีแล้วก็ตาม ซึ่งทำให้เกิดการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดและแนวโน้มการพัฒนาของการทอผ้าไหมภูเจียที่ส่งผลต่อความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การสืบทอดผ้าทอภูเจียในวัฒนธรรมชุมชน

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

ผ้าทอภูเจีย ในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติที่สำคัญของชาวภูเจียซึ่งมีส่วนสำคัญต่อวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และมีบทบาทสำคัญต่อการเชื่อมโยงอารมณ์ของชุมชนที่จะร่วมด้วยช่วยกันรักษามรดกวัฒนธรรมของชุมชนให้คงอยู่สืบไป เพื่อเป็นการปกป้อง สืบทอด และใช้ทักษะผ้าทอภูเจียอย่างมีเหตุผลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสานต่อทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเสริมสร้างความเชื่อมั่นทางวัฒนธรรมของสัญชาติ และการส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม แต่เมื่อมองภาพรวมในปัจจุบันจะเห็นว่า ผู้คนในชุมชนภูเจียที่ต้องการจะเรียนรู้การทอผ้าทอภูเจียน้อยลง เนื่องจากสาเหตุดังนี้

2. สภาพแวดล้อมทั่วไปเปลี่ยนแปลง

สภาพแวดล้อมดั้งเดิมสำหรับการสืบทอดทักษะผ้าทอภูเจียเปลี่ยนไป จากผ้าทอภูเจียดั้งเดิมที่เป็นเพียงเครื่องนอนผ้าทอที่ชาวภูเจียทอและใช้เอง รูปแบบการสืบทอดทางวัฒนธรรมจึงมีลักษณะแบบธรรมชาติ คือ การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นภายในครอบครัว ตอบสนองต่อความต้องการด้านสุนทรียศาสตร์และการดำรงชีวิตของชาวภูเจียเท่านั้น แต่เมื่อปัจจุบันสังคมโดยรวมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ้าในฐานะปัจจัยที่สำคัญจึงต้องเผชิญกับแนวคิดด้านสุนทรียศาสตร์และความต้องการในการดำรงชีวิตคนรุ่นใหม่หนุ่มสาวสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้าทางสังคม จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนหนุ่มสาวสมัยใหม่ และยากที่จะปรับระหว่างเก่าและใหม่เข้ามามีความร่วมสมัยด้วยกัน

3. สถานการณ์การผลิตผ้าทอภูเจีย

ผ้าทอภูเจีย มักทอด้วยวิธีการทอย้อนกลับ คือ “การทอผ่านด้ายยืนและด้ายพุ่ง” ส่วนวัสดุและเทคนิคการทอก็มีความพิเศษเฉพาะ ทำให้ผ้ามีน้ำหนักมากและทำความสะอาดยาก นอกจากนี้กระบวนการทอผ้าภูเจียใช้เวลานาน และใช้ความพยายาม ความอดทนอย่างมาก ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้ราคาแพงและไม่สามารถผลิตได้ในจำนวนมาก หากนำมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่พิมพ์ด้วยระบบดิจิทัลสมัยใหม่ที่ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาการผลิต ราคา และการใช้งานได้จริงเกิดผลกระทบต่อรายได้ และช่างทอผ้าจำนวนมากจึงต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อการดำรงชีพต่อไป ดังนั้นหากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้นเท่าไร มรดกเหล่านี้ก็จะสูญเสียคุณค่าในทางปฏิบัติ และอาจจะเห็นมรดกทางวัฒนธรรมต่างๆ ถูกจัดแสดงแค่ในพิพิธภัณฑ์ในฐานะตัวอย่างของผ้าทอภูเจียในอนาคต

4. ปัจจัยต่อการส่งเสริมและพัฒนาผ้าทอภูเจีย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเงินได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องตามนโยบายของรัฐบาล และมีคนจำนวนมากขึ้นที่ต้องการปกป้อง อนุรักษ์ผ้าทอภูเจีย และเชื่อว่าการอนุรักษ์เท่านั้นที่จะทำให้การทอผ้าทอภูเจียได้รับการพัฒนาได้อย่างจริงจัง การทอผ้าภูเจียแบบดั้งเดิมที่สืบทอดตามธรรมชาติจึงจำเป็นต้องค้นหาเส้นทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนภูเจียให้กับทักษะการทอผ้า และสานต่อความหมายแฝงทางวัฒนธรรมเพื่อให้การพัฒนาผ้าทอภูเจียคงอยู่ จึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญของชุมชนดังนี้

4.1 พื้นฐานด้านเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนและความสมดุลทางระบบนิเวศวัฒนธรรม

การทอผ้าทอฤดูเจีย ถือเป็นทักษะหลักของสตรีชาวฤดูเจีย ได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนโดยได้มีการนำเครื่องจักรกลมาใช้ ก็ทำให้ความสมดุลของระบบนิเวศทางวัฒนธรรมเปลี่ยนไป เช่น หัตถกรรมการทอผ้าแบบดั้งเดิม และทักษะการทอผ้าทอฤดูเจียได้รับผลกระทบ และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเริ่มมีปัญหา ดังนั้น ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2564 สำนักงานคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและสำนักงานสภาแห่งรัฐ จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับ “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม” ซึ่งเน้นการคุ้มครองโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สำหรับทั้งภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับโครงการมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เท่านั้น แนวคิดนี้จึงเสริมเพิ่มเติมในด้านการคุ้มครองการผสมผสานของวัฒนธรรมและระบบนิเวศทางธรรมชาติที่มีความครอบคลุมอยู่แล้ว เน้นให้เกิดความเฉพาเจาะจงอย่างลึกซึ้ง ทำได้จริง และยั่งยืนมากขึ้น โดยจำเป็นต้องใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อช่วยให้ชุมชนชาติพันธุ์ได้รับการแก้ปัญหาความไม่สมดุลของระบบนิเวศทางวัฒนธรรม ภายใต้การนำนโยบายของภาครัฐ Wang & Chen (2008)

Chen (2021) ได้กล่าวถึงทฤษฎีวิทยาศาสตร์วัฒนธรรม (Culturology) การเกิดขึ้นของเหตุการณ์ทางวัฒนธรรมอาจเป็นเรื่องบังเอิญ แต่มีความหมายเชิงตรรกะอยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ จากความสัมพันธ์โดยธรรมชาติที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและภูมิอากาศของภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กับประเพณีทางประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมและการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ในเวลาเดียวกัน การดำรงอยู่และเอกลักษณ์จะต้องเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง และไม่ใช่การดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยว เช่น งานฝีมือผ้าทอฤดูเจียสัมพันธ์กับวัฒนธรรมชาติพันธุ์และรูปแบบการจัดระเบียบทางสังคม ตลอดจนความเชื่อและวิถีชีวิตพื้นบ้านในท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของงานฝีมือผ้าทอฤดูเจียภายในชุมชนฤดูเจีย จำเป็นต้องทำการวิเคราะห์วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การคุ้มครองโดยรวมของนิเวศวิทยาวัฒนธรรมในภูมิภาคนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับของชุมชนตามแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมชุมชนดังกล่าวให้ครอบคลุม ถูกต้อง และยั่งยืน

4.2 การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมผ้าทอฤดูเจียในช่วงต้นศตวรรษที่ 20

โดยพื้นฐานแล้วเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของงานฝีมือผ้าทอฤดูเจีย คือ การสำรวจการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เริ่มต้นจากแนวคิดเรื่องการคุ้มครองและสืบทอด และการพัฒนาที่ครอบคลุมและเป็นระบบ และในที่สุดก็ตระหนักถึงการฟื้นคืนของวัฒนธรรมและบรรลุเป้าหมายในการ “ดำเนินการต่อไป” บริบททางประวัติศาสตร์ในการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ “เป้าหมายเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองทางวัฒนธรรม” Longshan County Chronicle

(1939) ในฉบับสาธารณรัฐจีนระบุถึงผ้าทอฤดูเดียวว่า “มีผู้ที่เคยไปฉางซา หนานจิง และประเทศอื่นๆ แต่ก็ยังไม่สามารถปรับปรุงได้มานานนับพันปีแล้ว (Ruan, 1989)

อาจกล่าวได้ว่า หลังจากผ้าทอประสบความสำเร็จรุ่งเรือง ในปีสุดท้ายของราชวงศ์ชิงอันเนื่องมาจากสงครามและความโกลาหลตั้งแต่ปลายราชวงศ์ชิงจนถึงสาธารณรัฐจีน การพัฒนาของกลับไม่ได้รับการปรับปรุงเป็นเวลานาน

สรุป

ดังนั้น ในกระบวนการทางประวัติศาสตร์อันยาวนานของการก่อตัว การพัฒนา และวิวัฒนาการของประเทศต่างๆ ในโลก ต่างได้รับผลกระทบจากอิทธิพลสองประการ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางสังคม ก่อให้เกิดวัฒนธรรมของชาติที่มีลักษณะระดับภูมิภาคและระดับชาติที่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์เชิงโต้ตอบระหว่างมนุษย์กับภูมิศาสตร์ทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ที่หลากหลาย วัฒนธรรมพื้นบ้านเกิดขึ้นในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจง

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงศึกษาที่มาและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมพื้นบ้านของชนเผ่าฤดูเดียวผ่านแง่มุมต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประชากร และวัฒนธรรมจากคนในชนเผ่าฤดูเดียวในฐานะตัวแทนทั่วไปของวัฒนธรรมพื้นบ้านฤดูเดียวเพื่อผลในการวิจัยเชิงลึกของผ้าทอฤดูเดียวในด้านต่างๆ รอบด้าน ตั้งแต่สุนทรียศาสตร์ทรงคุณค่าของผ้าทอฤดูเดียว คุณค่าทางวัฒนธรรมและศิลปะ คุณค่าทางสังคมและประวัติศาสตร์ คุณค่าทางชาติพันธุ์ คุณค่าทางมรดกที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงวิธีการเสริมสร้างการคุ้มครองมรดกผ้าทอฤดูเดียวให้เป็นที่ต้องการของคนรุ่นหลังสืบไป

บทที่ 4

คุณค่าและการสืบทอดเพื่อการอนุรักษ์ผ้าทอภูเจีย

ชาวภูเจีย อาศัยอยู่ในบริเวณเทือกเขาห้วยหลิงที่ล้อมรอบด้วยภูเขา ด้วยระบบนิเวศทางธรรมชาติของภูเขาทำให้ชาวภูเจียมีทักษะในการสำรวจและค้นพบความงามของธรรมชาติ มีความเข้าใจเกี่ยวกับเส้นใย พืชธรรมชาติและสีของผลไม้ในภูเขาที่มีมาอย่างช้านาน เกิดการเรียนรู้นำไปสู่วิธีนำไปใช้งาน ทั้งการปลูก การเก็บเกี่ยว การทอ การย้อม วัสดุดิบแปรรูป และทักษะอื่นๆ ส่งผลให้ผ้าทอมีสีสวยงามและลวดลายที่หลากหลาย สิ่งทอเหล่านี้มักถูกใช้ในการตกแต่งเพื่อความสวยงามของชีวิตประจำวัน และปัจจุบันสิ่งทอเหล่านี้ยังคงหลงเหลือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า ส่งผลให้เกิดการสนับสนุนสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอของจีน อย่างไรก็ตาม ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคม ความคิดของผู้คนจึงเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ในวันนี้ทักษะการทอผ้าทอภูเจียยังคงพบกับปัญหาในการคุ้มครองและการสืบทอดอีกหลายประการ

การสืบทอดและฝึกฝนทักษะการทอผ้าทอภูเจีย

ผ้าทอภูเจีย ได้รับการสืบทอดการทอโดยผู้หญิงชาวภูเจียจากรุ่นสู่รุ่น ถ่ายทอดกันมาแต่สมัยโบราณจนถึงทุกวันนี้ พวกเขาฝึกทักษะการทอและเรียนรู้กันตั้งแต่เด็กจนโตเป็นสาว หลายคนมีทักษะสามารถใช้เพื่อการดำรงชีพ แต่ด้วยสังคมที่เปลี่ยนไปทักษะนี้เริ่มขาดการสานต่อ และเพื่อการอนุรักษ์ผ้าทอภูเจียยังคงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไปได้ นั่น จำเป็นต้องอาศัยภาครัฐเข้ามาดูแล สนับสนุน ส่งเสริม และผลักดันให้เกิดนโยบายการสืบทอด โดยเฉพาะการจัดการพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลอย่างเป็นทางการ มุ่งเป้าหมายให้หมู่บ้านและชุมชนเข้ามาเป็นตัวแทนสืบทอดทักษะผ้าทอภูเจียให้อยู่ในระดับชาติและระดับจังหวัด และจัดตั้งพื้นที่เพื่อการผลิตเกิดเป็นบริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอภูเจียซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยบุคคลเพื่อรับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งแตกต่างจากการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมเพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดนั้นล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ บทบาทในการส่งเสริมและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียให้คงอยู่สืบไป

1. ศูนย์ฝึกอบรมทางมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

พื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในการทอผ้าทอภูเจีย เช่น เมืองไหลเผิงและเมืองหลงชาน ทั้งสองเมืองมีพื้นที่ติดกันและเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าภูเจียที่ประสบปัญหาความล้าหลังทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่อดีต ความยากจนครอบคลุมเมืองถึงขั้นรุนแรง ผู้คนขาดทรัพยากรทางการเงินอย่างมาก ไม่ว่าจะเงินกองทุนจากองค์การที่มีอยู่หรือการจัดหาได้ ทั้งทุนส่วนตัวและ

จากแหล่งอื่นๆ ฯลฯ ด้วยปัญหาปากท้องการดำรงชีพเพื่อประทังชีวิตภายในชุมชน การทอผ้าจึงเป็นเครื่องมือสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัวชาวเผ่าภูเจียวทุกหลังคาเรือน เพราะมีตลาดรับซื้อผ้าทอรองรับคั้งที่ ดังนั้น คราวเรือนส่วนใหญ่จึงมีเครื่องทอผ้า และได้เรียนรู้การทอผ้าตั้งแต่วัยเป็นเด็ก ครั้นถึงเวลาที่หญิงสาวเข้าพิธีวิวาห์ ผ้าทอภูเจียวยังคงต้องเตรียมพร้อมเพื่อวันมงคลสมรสที่สำคัญในชีวิตอีกด้วย

1.1 ก่อนจะมาเป็นศูนย์ฝึกรวมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

หลิวใต้เออร์ ปรมาจารย์ด้านการทอผ้าทอภูเจียว เรียนรู้การทอผ้ามาตั้งแต่เด็ก ความรักในด้านการทอผ้าทอภูเจียว เธอใช้หัวใจและจิตวิญญาณเพื่อการอนุรักษ์การทอผ้าทอภูเจียว และจากประสบการณ์การบริหารจัดการเมื่อครั้งเธอได้เปิดโรงงานผ้าทอภูเจียวในช่วงทศวรรษ 1980 และ 1990 ซึ่งเป็นทศวรรษที่เศรษฐกิจผ้าทอภูเจียวมีความเจริญรุ่งเรืองที่สุดในรอบสิบปี โรงงานของเธอมีพนักงานมากกว่าสามร้อยคนรังสรรค์ความงามทางอารมณ์ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ ลวดลาย และสีได้อย่างวิจิตรตระการตาตามคำสั่งซื้อเพื่อส่งไปจำหน่ายยังหัวเมืองใหญ่ๆ เช่น เชียงไฮ้ ไท่หนาน และสถานที่ท่องเที่ยวอย่างฉางซาและจางเจียในมณฑลหูหนาน นับจากปี ค.ศ. 1985 ถึง ค.ศ. 1995 แต่เมื่อพายุเศรษฐกิจสงบลงอย่างรวดเร็วและตกต่ำถึงขีดสุด โรงงานของเธอปิดตัว พนักงานช่างทอผ้าต่างแยกย้ายออกไปทำมาหากินตามเมืองใหญ่ แต่เธอยืนกรานที่จะอยู่ในหมู่บ้านลาวเซอเฮอ และเปิดศูนย์วิจัยผ้าทอภูเจียวในเวลาต่อมา

หลิวใต้เออร์ได้ปรับปรุงบ้านของเธอให้เป็นศูนย์วิจัยผ้าทอภูเจียว จากนั้นในปี ค.ศ. 2006 หลิวใต้เออร์ได้แต่งตั้งให้เป็นตัวแทนผู้สืบทอดการทอผ้าทอภูเจียว จากการค้นคว้าเกี่ยวกับการทอผ้าทำให้เธอได้รับรางวัลมากมาย และยังได้รับรางวัลอันทรงเกียรติ National Inheritance of Intangible Cultural Heritage อีกด้วย โดยได้รับเลือกให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ

1.2 การสนับสนุนจากรัฐในการเปิดศูนย์ฝึกรวมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

เพื่อเป็นการสืบสานมรดกของชาติผ้าทอภูเจียวให้คงอยู่ในปี ค.ศ. 2010 รัฐบาลเขตปกครองตนเองชนเผ่าภูเจียว มณฑลหูหนาน เซียงซี เขตเขตหลงชาน หมู่บ้านลาวเซอเฮอ ได้จัดสรรห้องพักหลายห้องในหมู่บ้านให้กับหลิวใต้เออร์ในฐานะตัวแทนผู้สืบทอดผ้าทอภูเจียวระดับชาติ และสนับสนุนการเปิดศูนย์ฝึกรวมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในหมู่บ้านลาวเซอเฮอ เทศมณฑลหลงชาน ซึ่งภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วยห้าส่วน ได้แก่ ห้องนิทรรศการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ห้องฝึกรวม ห้องออกแบบ ห้องผู้อำนวยการและห้องเก็บของ โดยห้องนิทรรศการจะประกอบด้วย การแนะนำสั้นๆ เกี่ยวกับศูนย์ฯ รวมไปถึงการแนะนำโครงการและผู้สืบทอดของศูนย์ฯ ตลอดจนอุปกรณ์การทอผ้า คำอธิบายเกี่ยวกับลวดลายผ้าทอ การจัดแสดงผลงานใบรับรองและรางวัลต่างๆ ในขณะที่ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกรวม และห้องออกแบบจะใช้ในการเรียนการสอน ถ่ายทอดทักษะ

และการสืบทอด ในศูนย์ฯแห่งนี้มีกฎระเบียบที่เคร่งครัดในการฝึกอบรม อุปกรณ์ เครื่องมือครบครัน และมีหนังสือเฉพาะทางที่สามารถยืมออกมาได้

จากประสบการณ์การจัดการของหลิวใต้เออร์ในการบริหารโรงงานทอผ้าและร่วมมือกับสถาบันวิจัยศิลปะและหัตถกรรมของสำนักแสงแห่งที่สองของมณฑลปกครองตนเองเซียงซี หลิวใต้เออร์ได้กำหนดกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เข้มงวดสำหรับสถาบันฝึกอบรมและกำหนดมาตรฐานการนำไปปฏิบัติ

ศูนย์ฝึกอบรมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ภายใต้การดูแลของหลิวใต้เออร์ ถึงแม้ว่าจะมีขนาดเล็ก แต่มีนักเรียนจากทั่วประเทศมารวมตัวกันที่ศูนย์ฝึกอบรมแห่งนี้ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว อาจารย์ นักเรียนจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างๆ นักทอผ้าจากจังหวัดใกล้เคียง และชาวบ้านจากหมู่บ้านโดยรอบ

ภาพที่ 4-1 ฝึกอบรมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของหลิวใต้เออร์ในหมู่บ้านลาวเซอเหอ เทศมณฑลหลงชาน (Wang Peng,2023)

1.3 การเปลี่ยนแปลงเป็นสถานساتิการคุ้มครองการผลิตมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

ในปี ค.ศ. 2011 ศูนย์ฝึกอบรมฯ แห่งนี้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็น “สถานساتิการคุ้มครองการผลิตมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นที่แรก” โดยกระทรวงวัฒนธรรม มีลูกศิษย์ประมาณ 10,000 คนที่มาที่สถาบันทุกปี และประมาณ 100 คนที่สามารถจบการศึกษา สอบผ่าน และเชี่ยวชาญทักษะการทอผ้าได้ ในส่วนค่าเล่าเรียนรวมค่าวัสดุสำหรับการเรียนรู้การทอผ้าคือ 3,000

หยวนต่อคน ภายใต้สถานการณ์ปกติ สำหรับเนื้อหาการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 เนื้อหาหลัก ได้แก่ การทอธรรมดา การทอลายทแยง และการทอสวมลายทแยง

ภาพที่ 4-2 เครื่องทอผ้าขนาดใหญ่ (ซ้าย) และเครื่องทอผ้าธรรมดา (ขวา) (Wang Peng, 2023)

ปัจจุบัน สถานาสวัสดิการคุ้มครองการผลิตมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แห่งนี้มีเครื่องทอผ้าขนาดใหญ่ 1 เครื่อง และเครื่องทอผ้าธรรมดา 8 เครื่อง เครื่องทอผ้าขนาดใหญ่ต้องใช้คนสองคนในการยืนพร้อมๆ กันเพื่อใช้งาน จุดประสงค์หลัก คือ การทอผ้าห่มฤดูเจียแบบดั้งเดิม และราคาสูง ราคาของผ้านวมโดยทั่วไปประมาณ 10,000 หยวน เวลาในการผลิตของพื้นผิวผ้านวมต้องใช้คนถึงสองคนในการทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหนึ่งเดือนจึงจะทอเสร็จสมบูรณ์ และขั้นตอนการทำเกลียวเพียงอย่างเดียวใช้เวลาสองวัน ใช้เวลานาน กระบวนการซับซ้อน และข้อกำหนดทางเทคนิคสำหรับผู้ปฏิบัติงานนั้นสูง ดังนั้น ความถี่ในการใช้เครื่องทอผ้าขนาดใหญ่จึงค่อนข้างต่ำ

สำหรับเครื่องทอแบบธรรมดา ส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้งานสองด้าน ด้านหนึ่งสำหรับหลิวไต้เออร์ เพื่อสอนนักเรียนชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวจีนและชาวต่างชาติ อาจารย์วิทยาลัยและนักศึกษา ฯลฯ ด้านที่สองใช้สำหรับสาวทอผ้าในหมู่บ้านเพื่อทอผ้าที่ถูกสั่งทอโดยเฉพาะ และเมื่อทอเสร็จก็จะถูกจัดจำหน่ายไปยังทั่วประเทศ นี่คือเหตุผลสำคัญที่เธอวาดหวังว่าจะสามารถช่วยผลักดันให้ชาวบ้านได้มีกินมีใช้มากขึ้น และในฐานะตัวแทนผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ เธอได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลและจังหวัด แต่ก็ทำให้เธอสุขใจจากความรักในงานและได้ห่างจากเขตเมืองที่วุ่นวาย ทำในสิ่งที่เธอต้องการได้อย่างเงียบๆ จดจ่อกับการค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน และเผยแพร่ทักษะเกี่ยวกับการทอผ้าทอฤดูเจียไปทั่วประเทศ

ภายใต้การนำของหลิวไต้เออร์ สถาบันฯ ได้รับการพัฒนาและได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อยๆ สภาพการณ์ได้ดึงดูดผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และเด็กฝึกงานเพิ่มขึ้นตามลำดับ รวมถึงอาจารย์

และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย ช่างฝีมือจากพื้นที่โดยรอบ และนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศต่างเข้ามารับการอบรม เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในด้านการวิจัยส่วนบุคคล หลิวใต้เออร์ไม่เคยหยุดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ นอกจากการจัดการสถาบันแล้ว เธอยังพัฒนาผ้าทอสองด้าน โดยใช้ขนสัตว์ธรรมชาติเป็นวัตถุดิบในการทอผ้าพันคอผ้าทอฤดูเจีย แบบกำหนดเอง รูปแบบคู่ของตะขอแปดอันและดอกดามัสกัสที่งดงาม อย่างไรก็ตาม หลิวใต้เออร์ยังไม่พอใจกับสิ่งนี้และยังคงศึกษาผ้าทอสองด้านที่มีตะขอ 48 ตะขอ เธอเชื่อว่าภารกิจของเธอคือการคิดค้นวิธีการทอผ้าอย่างต่อเนื่องโดยยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ศึกษาต่อไป จากนั้นจึงส่งเสริมการพัฒนาผ้าทอฤดูเจียแบบดั้งเดิม

2. บริษัทผ้าทอฤดูเจีย

ในช่วงปี ค.ศ. 2006 บริษัทผ้าทอฤดูเจียและสถานปฏิบัติการทอผ้ากลายเป็นรูปแบบของกิจการสิ่งทอที่มีการดำเนินการขึ้น โดยกลุ่มบุคคลต่างๆ นักลงทุน โดยเฉพาะบุคคลต่างได้ทยอยเข้ามาเปิดบริษัทเพื่อทำกำไรในด้านการค้า โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ การผลิต การแปรรูป และการขายงานศิลปะผ้าทอ เนื่องจากในปีนั้นได้มีการเสนอซื้อลงโครงการตัวแทนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ระดับชาติชุดแรกโดยรัฐบาลเขตปกครองตนเองชนเผ่าม้งมณฑลหูหนาน เซียงซี เขตหลงชาน และรัฐบาลเองเริ่มให้ความสำคัญกับงานฝีมือแบบดั้งเดิมของชนเผ่าฤดูเจีย รวมถึงวิสาหกิจบางแห่ง จึงส่งผลให้ศิลปินผ้าพื้นบ้านได้ค้นพบโอกาสทางธุรกิจและสร้างธุรกิจจำนวนมากเกี่ยวกับผ้าทอ เพื่อพัฒนาและใช้ประโยชน์จากการใช้ทักษะการทอผ้าทอฤดูเจีย

ธุรกิจผ้าทอฤดูเจียในเขตหลงชาน มณฑลหูหนาน และเขตไหลเฟิง มณฑลหูเป่ย์ จึงเริ่มมีการขยายตัวและมีผู้เข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจผ้าทอฤดูเจียมากขึ้น โดยมีการขยายบริษัท สามารถรวบรวมดังตารางนี้

ตารางที่ 4-1 บริษัทผ้าทอฤดูเจียในเขตปกครองตนเองชนเผ่าฤดูเจียชนเผ่าม้งมณฑลหูหนาน เขตหลงชาน จำนวน 16 แห่ง

ชื่อบริษัท	ตัวแทนทางกฎหมาย	วันที่ก่อตั้ง
1. Longshan County Chengju Tujia Brocade Co., Ltd.	Li Chengju	2012-10-16
2. Longshan County Qiumei Tujia Brocade Development Co., Ltd.	Li Qiumei	2010-05-25
3. Longshan County Chengfeng Tujia Brocade Farmers Professional Cooperative	Li Chengfeng	2011-08-17

ชื่อบริษัท	ตัวแทนทางกฎหมาย	วันที่ก่อตั้ง
4. Longshan Juxiu Tujia Brocade Technique Inheritance Co., Ltd.	Ye Juxiu	2014-03-20
5. Longshan Ada Tujia Brocade R&D Co., Ltd.	Zhang Anning	2016-01-07
6. Yerunjiang Tujia Brocade Store in Longshan County	Ye Runjiang	2012-12-06
7. Longshan County Liu's Tujia Brocade Workshop	Liu Daiying	2015-11-25
8. Longshan Tujia Brocade Workshop	Zhang Guangzun	2006-05-09
9. Longshan County Liu's Three Sisters Tujia Brocade Co., Ltd.	Liu Daie	2011-07-08
10. Longshan County Ye's Tujia Brocade Store	Li Lijun	2016-01-12
11. Longshan County Wang's Tujia Brocade Wholesale Department	Wang Xianguo	2013-06-03
12. Longshan County Liu Dai'e Brocade Textile Co., Ltd.	Liu Daie	2021-06-18
13. Longshan County Ye's National Craft Co., Ltd.	Ye Liping	2010-12-02
14. Longshan County Zhimei Tujia Textile Management Department	Tian Hongmei	2021-07-06
15. Longshan County Juxiu Brocade Workshop	Ye Juxiu	2009-10-19
16. Longshan County Fengyue Kapu Skills Inheritance Co., Ltd.	Li Yue	2017-12-06

ตารางที่ 4-2 บริษัทผ้าทอภูเจียในเขตไหลเผิง จำนวน 2 แห่ง

ชื่อบริษัท	ตัวแทนทางกฎหมาย	วันที่ก่อตั้ง
1. Laifeng County Tujia Brocade Village Ethnic Craft Co., Ltd.	Tang Hongxiang	2007-05-21
2. Laifeng manmei trading co., ltd.	Zhao Weidong	2005-01-03

สถานที่ประกอบธุรกิจของบริษัทเหล่านี้โดยพื้นฐานแล้วดำเนินการโดยคนในท้องถิ่นชาวภูเจีย และส่วนใหญ่จดทะเบียนและดำเนินการโดยผู้สืบทอดผ้าทอภูเจียในทุกระดับ มีทั้งบุคคลที่เป็นศิลปินพื้นบ้าน และผู้ปฏิบัติงานวิจัยทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง บริษัทส่วนใหญ่มีการใช้วัสดุและรูปแบบกรรมวิธีที่ใกล้เคียงกัน โดยมีการนำเอาเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงาน และวัสดุเป็นลักษณะของเส้นด้ายใยสังเคราะห์หลากสีสันมากกว่ามาจากธรรมชาติ ซึ่งแตกต่างจากดั้งเดิมโดยเลือกซื้อจากตลาดทั่วไป ทำให้คุณภาพของวัสดุอาจไม่เทียบเท่าผ้าทอดั้งเดิม การใช้เครื่องจักรช่วยให้ประหยัดเวลาและแรงงานได้มากขึ้น และมีวัตถุประสงค์เพื่อความรวดเร็วกระบวนการทอ จากนั้นในกระบวนการเย็บผลิตภัณฑ์ผ้าทอทุกชนิดก็ยังคงใช้เครื่องจักร เช่น เสื้อผ้า รองเท้า หมวก ผ้าพันคอ หมอนอิง ที่รองนั่ง เป้สะพายหลัง และของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยวอื่น ๆ

ภาพที่ 4-3 บทนำและการแสดงประวัติของ Chengju Tujia Brocade Co., Ltd. ในเขตหลงชาน (Wang Peng, 2023)

ภาพที่ 4-4 ศิลปินผ้าทอกำลังทำการทอผ้า (ภาพซ้าย) และแสดงผลผลิตภัณฑ์ผ้าทอ (ภาพขวา) (Wang Peng, 2023)

จากการศึกษาและลงพื้นที่ภาคสนามพบว่า วิธีการจัดการของบริษัทเหล่านี้มีบทบาทเพียงเล็กน้อยต่อการสืบทอดงานฝีมือผ้าทอฤดูเจีย โดยทักษะเหล่านี้อาจถูกแทนที่ด้วยวัสดุและเครื่องมือที่ทันสมัยมากขึ้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าบริษัทที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับผ้าทอฤดูเจียมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยต่อการสืบทอดความเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอฤดูเจีย

ในการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาตัวอย่างการบริหารจัดการของบริษัทแห่งหนึ่งและสรุปพัฒนาการของบริษัท ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ผลิตผ้าทอ ดังนี้

บริษัท Chengju Tujia Brocade Company ในเมืองหลงชาน ก่อตั้งโดย Li Chengju ซึ่งเป็นตัวแทนระดับรัฐที่สืบทอดทักษะด้านผ้าทอฤดูเจีย

ปี ค.ศ. 1998 จัดกิจกรรมเวิร์กช็อปงานฝีมือผ้าทอฤดูเจียด้วยตัวเอง

ปี ค.ศ. 2005 เปิดร้านผ้าทอ “Sister Li” Tujia

ปี ค.ศ. 2012 บริษัท “Chengju Tujia Brocade” จัดทะเบียนอย่างเป็นทางการ โดยมีขอบเขตธุรกิจ ประกอบด้วยการแปรรูปผ้าทอฤดูเจียเพื่อการขาย การฝึกอบรมด้านเทคนิคของผ้าทอฤดูเจีย เป็นต้น

ปี ค.ศ. 2015 ก่อตั้ง “ศูนย์วิจัยและพัฒนาและส่งเสริมเครื่องแต่งกาย ผ้าทอฤดูเจีย” และจ้างบุคลากรด้านเทคนิคด้านเสื้อผ้า การออกแบบและการแปรรูปเพื่อพัฒนาและผลิตเสื้อผ้าและเครื่องประดับผ้าทอฤดูเจีย

บริษัทเอกชนผู้ผลิตแห่งนี้มีโครงสร้างแผนกที่ชัดเจน โดยแบ่งเป็น แผนกออกแบบ รับผิดชอบการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ แผนกแปรรูป รับผิดชอบการผลิตและตรวจสอบผลิตภัณฑ์

และแผนกขาย รับผิดชอบการพัฒนาการขายในตลาด ดังนั้น บริษัทของหลี่เฉิงจิ้งจึงมีกลไกการจัดการ แผนกที่สมบูรณ์ จากมุมมองของการดำเนินงานของบริษัท ผลิตภัณฑ์บางอย่างมาจากการผลิตโดยใช้ เครื่องจักรของโรงงาน เส้นด้ายที่ซื้อจากตลาด และกระบวนการผลิตของสายการประกอบของโรงงาน สามารถเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าทอฤดูเจียวอย่างมาก ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและให้ผลตอบแทน ทางเศรษฐกิจ อีกส่วนหนึ่งของเสื้อผ้า ผ้าทอฤดูเจียวที่ปรับแต่งด้วยมือยังสามารถทอด้วยเส้นด้ายที่ซื้อ จากตลาดหลังจากการบิดแบบธรรมชาติ ซึ่งช่วยปรับปรุงวงจรการผลิตของผลิตภัณฑ์งานฝีมือให้ รวดเร็วขึ้น ประหยัดเวลาและค่าแรงได้อีกด้วย

3. วิฤตวัตตฤติบตั้งเดิมของผ้าทอฤดูเจียว

ในอดีตวัตตฤติบในการทอผ้ามาจากการเก็บหรือพีช แร่ธาตุ ฯลฯ ซึ่งใช้เวลานาน กว่าจะได้ ด้ายฝ้ายที่มีสีสันท้องใช้เวลานานในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การสรรหาวัตตฤติบ การเก็บวัตตฤติบ การปรุงแต่งสีผสมเพื่อการทำด้ายฝ้าย ฯลฯ แม้แต่ตัวช่างฝีมือที่สามารถทำด้ายฝ้ายใช้เองก็น้อยลง อีกทั้งปัญหาการขาดแคลนวัตตฤติบจากธรรมชาติที่หาได้ยากมากขึ้น นอกจากนั้นยังได้รับอิทธิพลจาก การพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวที่มากเกินไป ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจผ้าจำนวนมาก ได้รับผลกระทบและหันมาเลือกเส้นใยสังเคราะห์ทดแทนเส้นไหมและด้ายฝ้ายเพื่อเร่งการผลิตและลด ต้นทุน ส่งผลให้ช่วงหนึ่งของการทอผ้าทอฤดูเจียวเลือกใช้เส้นใยสังเคราะห์เป็นวัตตฤติบหลัก ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นเส้นด้ายและเส้นใยขนสัตว์ แต่ในปัจจุบันวัตตฤติบหลักที่ใช้ทอผ้าทอฤดูเจียวได้กลับไปเป็นด้ายฝ้าย และเส้นไหมเหมือนดั้งเดิม ซึ่งสามารถหาซื้อได้โดยตรงจากตลาดโดยบริษัทหรือโรงงานที่ดำเนินการ ทอผ้าฤดูเจียว

อย่างไรก็ตาม การให้ความสำคัญกับเทคนิคการทอผ้าฤดูเจียวอย่างเคร่งครัด โดย“การปั่น ด้าย” ถือเป็นขั้นตอนแรกในเทคนิคการทอผ้าฤดูเจียวตามแบบดั้งเดิม หากกระบวนการนี้ขาดหายไป ศิลปะการทอผ้าทอฤดูเจียวก็ไม่สมบูรณ์อีกต่อไป ดังนั้น ในการปกป้องและสืบทอดทักษะมรดกทาง วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นี้ จึงสมควรอนุรักษ์และนำเสนอทุกขั้นตอนของกระบวนการทออย่าง เต็มที่ ยืนหยัดในการใช้วัตตฤติบผ้าและกระบวนการผลิต เช่น การปั่นและการย้อม ตลอดจนพื้นฟูและ ปกป้องผ้าทอฤดูเจียว

ในทางกลับกันจากมุมมองของการปกป้องสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน ไม่ ควรสนับสนุนการใช้เส้นด้ายใยสังเคราะห์ ด้ายฝ้ายที่ใช้กันทั่วไปในผ้าทอฤดูเจียวล้วนมาจากโรงงาน ด้าย เหล่านี้ผลิตขึ้นในระบบอุตสาหกรรม โดยสูญเสียทักษะการใช้มือและอุณหภูมิตั้งเดิม และใช้สีย้อม สีสังเคราะห์ทางเคมีในกระบวนการย้อม ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นอันตรายต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เท่านั้นแต่ไม่เหมาะกับผู้สวมใส่หรือใช้นานๆ

ดังนั้น ในการจัดการด้านการสืบทอด จึงควรเริ่มต้นจากแหล่งที่มาของงานฝีมือบนพื้นฐาน ของการปกป้องนิเวศวิทยาวัฒนธรรมเพื่อให้แน่ใจว่า วัตตฤติบผ้าทอมีพื้นที่ใช้สอยเพียงพอ เมื่อสร้าง

งานผ้า เราควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานผ้าทอนำเสนอที่สมบูรณ์ กระบวนการทางเทคโนโลยีและยืนหยัดในการดำเนินการตามหลักการของการคุ้มครองและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

4. แนวคิดของประชาชนและช่างฝีมือในพื้นที่การทอผ้าภูเจีย

องค์ประกอบหลักของการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่แท้จริงคือ มนุษย์ ดังนั้นมุมมองของผู้คนเกี่ยวกับงานหัตถกรรมดั้งเดิม หรือระดับการยอมรับวัฒนธรรมดั้งเดิมจึงมีบทบาทสำคัญในการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การสืบทอดหลักของผ้าทอภูเจียตั้งอยู่ในเขตหลางซาน เซียงซี มณฑลหูหนาน และเมืองไหลเผิง จังหวัดเฮนชื้อ มณฑลหูเป่ย์ จนถึงช่วงการปฏิรูปในช่วงทศวรรษที่ 1980 และ 1990 เทคนิคการทอผ้าทอภูเจียกลับมาได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ผู้คนในพื้นที่กลับมาตระหนักในการปกป้องและอนุรักษ์การทอผ้าภูเจีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงทศวรรษปี 1985 ถึง 1995 การพัฒนาผ้าทอภูเจียก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ผู้ประกอบการอาชีพทอผ้าในท้องถิ่นอย่างมหาศาล

อย่างไรก็ตาม ด้วยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เข้ามามีบทบาททำให้การใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูเจียมากเกินไป ทำให้คุณภาพของงานหัตถกรรมเริ่มลดลง การผลิตภาคอุตสาหกรรมที่รวดเร็วขึ้นได้เข้ามาแทนที่การทอผ้าแบบดั้งเดิมตั้งแต่เรื่องของวัตถุดิบไปจนถึงเทคโนโลยีการทอ จึงมีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างการอนุรักษ์และการสืบทอดทักษะแบบดั้งเดิม กับการพัฒนาของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดผลกระทบอย่างมากกับโรงงานผ้าที่ทยอยปิดตัวลง และคนงานจำนวนมากต้องตกงานเพราะเหตุนี้ จนต้องออกไปทำงานนอกสถานที่

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ประกาศใช้นโยบายคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จำนวนหนึ่ง เพื่อช่วยในการส่งเสริมเศรษฐกิจ บรรเทาความยากจนไปพร้อมๆ กัน การปรับปรุงการขนส่งและระบบคมนาคมให้ดีขึ้น และการพัฒนาอย่างรวดเร็วของยุคดิจิทัล สื่อวิทยุโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทและครอบคลุมวงจรการดำเนินชีวิตมากขึ้น ทำให้แนวคิดและทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นโดยเฉพาะงานหัตถกรรมและวัฒนธรรมดั้งเดิมถูกปรับเปลี่ยนให้มีมุมมองใหม่ ๆ

ในการลงพื้นที่เพื่อสำรวจวิจัยภาคสนาม ผู้วิจัยได้คัดเลือกสัมภาษณ์ผู้หญิงชาวภูเจีย 2 กลุ่มอายุ คือ สตรีวัย 40-55 ปี และสตรีอายุมากกว่า 55 ปี พบว่า จำนวนสตรีอายุต่ำกว่า 40 ปีที่อยู่ในชุมชนภูเจียมีน้อยมาก เป็นที่ทราบกันดีว่า สตรีที่อายุต่ำกว่า 40 ปี มักออกไปทำงานนอกบ้าน ดังนั้นผู้ที่อาศัยอยู่บ้านโดยพื้นฐานเป็นผู้หญิงอายุ 40 ปีขึ้นไป ในทางกลับกัน ภายใต้อิทธิพลของการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคมและเศรษฐกิจสมัยใหม่ ผู้หญิงอายุต่ำกว่า 40 ปีมีการรับรู้เกี่ยวกับผ้าทอภูเจียค่อนข้างต่ำ เหตุเพราะพวกเขาโยยหาชีวิตในเมืองใหญ่มากขึ้นและไม่อยากอยู่บ้าน

ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยยังได้แบ่งผู้หญิงอายุ 40 กว่าๆ ออกเป็นสองกลุ่มในหมู่พวกเขา ผู้หญิงอายุ 40-55 ปี โดยทั่วไปมีร่างกายแข็งแรงและพลังงานหลักของพวกเขา คือ การสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว คุณค่าทางเศรษฐกิจที่พวกเขาสร้างขึ้นไม่ได้สะท้อนให้เห็น

ในส่วนบุคคลเท่านั้น ในการทอผ้าฤดูเจียมีช่องทางอื่นในการได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น การจัดตั้งบริษัทและดำเนินกิจการบ้านพักตากอากาศ ผู้หญิงที่อายุมากกว่า 55 ปี จากการเติบโตของพวกเธอ ซึ่งได้สัมผัสผ้าการเรียนการทอผ้าทอฤดูเจียตั้งแต่เด็ก และมีทักษะความเชี่ยวชาญด้านผ้าทอในระดับสูง

4.1. แนวคิดของกลุ่มสตรีวัย 40-55 ปี

ในกระบวนการสืบทอดมรดกผ้าทอฤดูเจีย กลุ่มสตรีอายุ 40-55 ปี มีการยอมรับวัฒนธรรมดั้งเดิมในระดับที่สูงกว่า แต่เป้าหมายหลักของพวกเธอ คือ การได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ถ้าหากจะให้พวกเธอปรับเปลี่ยนเป้าหมายไปที่การอนุรักษ์และการสืบทอดผ้าทอฤดูเจียไปสู่การปกป้องและสืบทอดผ้าทอฤดูเจียคงยากที่จะเป็นไปได้

ตัวอย่างเช่น Chengju Tujia Brocade Co., Ltd. ซึ่งดำเนินการโดย Li Chengju ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอฤดูเจียเป็นหลักโดยจะผลิตตามคำสั่งซื้อ เส้นด้ายที่ผลิตจำนวนมากจะถูกจัดซื้อและส่งมอบให้กับคนงานเพื่อการผลิต ซึ่งไม่เพียงแต่ลดการผลิตแต่ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยผลิตภัณฑ์ผ้าจะได้รับการออกแบบตามความต้องการของลูกค้าซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการและในขณะเดียวกันก็ได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจอีกด้วย

4.2. แนวคิดของกลุ่มสตรีวัย 55 ปีขึ้นไป

ผู้หญิงที่มีอายุมากกว่า 55 ปีขึ้นไป มีการยอมรับวัฒนธรรมดั้งเดิมในระดับที่สูงมาก ส่วนใหญ่เรียนรู้การทอผ้าจากแม่หรือพี่สาวตั้งแต่วัยเด็ก พวกเขาเชื่อว่าการเรียนรู้การทอผ้าเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับสตรีชาวฤดูเจียเช่นเดียวกันกับหลิวใต้เออร์ที่อยู่ในหมู่บ้านเพื่อศึกษาและทำวิจัยเกี่ยวกับผ้าทอฤดูเจียทั้งชีวิต เพื่อสืบทอดทักษะดั้งเดิมนี้ให้กับลูกหลานสตรีชาวฤดูเจีย

อย่างไรก็ตามยังคงมีปัญหามากมายในการจัดการผ้าทอฤดูเจีย ในมุมมองของหลิวใต้เออร์ ซึ่งเป็นผู้สืบทอด เธอเชื่อว่ายังมีคนที่ได้รับการศึกษาด้านผ้าทอฤดูเจียน้อยเกินไปในหมู่บ้าน มีเพียงผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่เคยมาเยี่ยมเธอเท่านั้นที่รู้คุณค่าของผ้าทอ หลายคนไม่เข้าใจและไม่รู้สึกหวงแหน ดังนั้น สตรีช่างทอผ้าจึงลดน้อยลงไปทุกที ยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบันช่างทอผ้าหลายคนทำงานในบริษัทต่างๆ และมีผ้าทอฤดูเจียที่จริงจังๆ น้อยลงเรื่อยๆ ซึ่งปรมาจารย์แห่งผ้าทอฤดูเจียหลิวใต้เออร์และลูกสะใภ้ของเธอยังคงมีความตั้งใจที่จะสร้างผ้าทอฤดูเจียแบบดั้งเดิม เพราะเชื่อเสมอว่ามันคือวัฒนธรรมอันดีงาม เพื่อส่งต่อสิ่งที่ดีที่สุด

แนวคิดของผู้หญิงที่มีอายุมากกว่า 55 ปีอย่างหลิวใต้เออร์ คือ บุคคลตัวอย่างที่ควรให้ความสำคัญต่อการปกป้อง อนุรักษ์ และให้สืบทอดทักษะการทอผ้าฤดูเจีย การยื่นหยัดต่อการนำเสนองานฝีมือทุกกระบวนการในการทอผ้าฤดูเจียโดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งเร้าอื่นจากปัจจัยภายนอกคือ เหตุผลสำคัญที่จะช่วยให้ผ้าทอฤดูเจียเป็นมรดกตกทอดสืบไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยกับหญิงชราที่เคยเป็นช่างทอ อายุ 80 ปี ภายในหมู่บ้าน พบว่าหญิงชราผู้นี้ไม่สามารถนั่งหน้าเครื่องทอผ้าได้นาน ด้วยปัญหาสุขภาพและอายุที่สูงมาก ทำให้ร่างกายไม่แข็งแรงจึงต้องเลิกทอผ้าในท้ายที่สุด

จากผลวิจัยผ่านการสัมภาษณ์สตรีสองช่วงวัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า ทักษะการทอผ้าถูกละเลยได้รับการสอนจากประสบการณ์ของมนุษย์ หากมีช่องว่างระหว่างวัย ทักษะการทอผ้าย่อมจะต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์สูญหาย เสื้อผ้า เครื่องประดับ และผ้าห่มที่ทำจากผ้าทอพื้นเมืองถูกละเลยซึ่งเป็นสัญลักษณ์ภายนอกที่สำคัญของวัฒนธรรมถูกละเลยอาจจะไม่ปรากฏอยู่ในโลกแห่งความจริง แต่อาจจะถูกวางแสดงในพิพิธภัณฑ์แทน ซึ่งมีเหตุผลหลายประการที่ส่งผลให้ “ผ้าทอถูกละเลย” อาจสูญหายได้ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์มาจากปัจจัย ต่อไปนี้

1) วิถีชีวิตสมัยใหม่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว เมื่อผู้คนอาศัยอยู่ในสังคมที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ย่อมต้องการให้สินค้าขายออกได้เร็ว จึงมองหากระบวนการผลิตที่ใช้เวลาน้อย เช่น สายการผลิตประกอบยานยนต์ เสื้อผ้า เครื่องประดับ และผลิตภัณฑ์เครื่องนอเน เหล่านี้มีวงจรการผลิตที่สั้น แต่เป็นของคุณภาพสูง ราคาถูก โดยส่วนใหญ่แล้ว มันตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวันของผู้คน ดังนั้น คนหนุ่มสาวโดยทั่วไปจึงเชื่อว่า ไม่ต้องใช้เวลาและพลังงานในการผลิตเสื้อผ้าแบบดั้งเดิม ดังนั้นพวกเขาเชื่อว่าไม่จำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝนทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

2) ทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวภูเจียและผลิตภัณฑ์ไม่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชาวบ้านในท้องถิ่นได้โดยตรง และไม่สามารถปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ได้อย่างรวดเร็ว เพราะจากการทอผ้าด้วยมือหนึ่งชิ้น แล้วเสร็จสมบูรณ์ใช้เวลานาน 1 เดือน และในแต่ละวันกินเวลาทอานราว 7-8 ชั่วโมง ซึ่งใช้เวลานานและใช้แรงงานมาก ดังนั้น คนหนุ่มสาวจึงไม่เต็มใจที่จะเรียนรู้และไม่อยากมีส่วนร่วมในงานฝีมือแบบดั้งเดิมของการทอผ้าจากแม่ ป้า และย่าของพวกเขา จึงเกิดวิกฤตครั้งใหญ่ในการสืบทอดมรดกของคนรุ่นนี้

3) ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคมสมัยใหม่ และการมาถึงของยุคอินเทอร์เน็ต ชาวบ้านในท้องถิ่นมีโอกาสเข้าใจโลกภายนอกมากขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาการด้านการคมนาคม เป็นเรื่องยากสำหรับเราที่จะเห็นหญิงสาวอายุต่ำกว่า 40 ปี ในหมู่บ้านภูเจีย แต่พวกเขาโดยส่วนใหญ่เน้นการทำงานในเมืองใหญ่ และคนหนุ่มสาวมีการยอมรับสิ่งใหม่ๆ ในระดับสูงตามแนวคิดของพวกเขา เสื้อผ้าและผ้าห่มผ้าทอภูเจียนั้นหนักและยากต่อการถอดและซักซึ่งไม่ตอบสนองความต้องการในการใช้ชีวิตในปัจจุบัน เห็นได้จากพฤติกรรมการแต่งงาน คนหนุ่มสาวส่วนใหญ่ในสัญชาติภูเจีย ในปัจจุบันเลือกชุดแต่งงานและชุดที่เพ้าเมื่อเข้าพิธีวิวาห์ และมีน้อยคนนักที่จะสวมเครื่องแต่งกายผ้าทอภูเจียสำหรับพิธีแต่งงาน

ระหว่างการวิจัยภาคสนามในเมืองหลวงซาน ผู้วิจัยได้เรียนรู้ว่า คนหนุ่มสาวไม่เต็มใจที่จะสวมเสื้อผ้าแบบดั้งเดิม เหตุเพราะมันไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของพวกเขาสำหรับความสวยงามแบบ

สมัยใหม่ ในทางกลับกัน ชุดแต่งงานผ้าทอภูเจียมีราคาแพง พวกเขาไม่มีกำลังทรัพย์พอที่จะซื้อชุดเหล่านั้น จึงเห็นได้ว่าคนหนุ่มสาวชาวภูเจียส่วนใหญ่ไม่ต้องการสวมชุดประจำชาติของตนเอง ดังนั้นพวกเขาจึงสูญเสียความจำเป็นในการผลิต เมื่อเวลาผ่านไปทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมนี้อาจสูญหายไป

5. การขาดแคลนกลุ่มเยาวชนในการสืบทอด

การสืบทอดทักษะการทอผ้าภูเจียส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ การสืบทอดภายในครอบครัว และสมาชิกในครอบครัวเป็นหลัก เช่น แม่สู่ลูก แม่สามีกับลูกสะใภ้ พี่สาวสู่น้องสาว เป็นต้น เพราะเดิมงานผ้าทอมีขึ้นเพื่อสนองความต้องการของชีวิตครอบครัว การเรียนรู้ การส่งต่องานหัตถกรรมนี้จึงเป็นเรื่องธรรมชาติ ดังนั้น วิธีการสืบทอดนี้จึงมีข้อจำกัดบางประการ ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคมและอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศ วิถีชีวิตดั้งเดิมได้ถูกทำลายและมีความแตกต่างอย่างมากระหว่างสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา กับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของหมู่บ้านดั้งเดิม การนำผ้าทอภูเจียมาใช้ในชีวิตประจำวันนั้นนับวันยิ่งน้อยลงเรื่อยๆ คุณค่าของวัฒนธรรมผ้าทอแบบดั้งเดิมก็ยิ่งถูกลดคุณค่าลงในหมู่คนหนุ่มสาว และยากที่จะสร้างความตระหนักถึงคุณค่าทางเศรษฐกิจของงานหัตถกรรมผ้า เนื่องจากความยากจนของชุมชนในหมู่บ้าน สภาพความเป็นอยู่ของช่างทอผ้ายังไม่ได้รับการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ และเยาวชนเลือกที่จะออกไปทำงานนอกพื้นที่เพื่อหาเลี้ยงปากท้องของตนเองและครอบครัว

ในระหว่างการสำรวจหมู่บ้านลาวเซอ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เบื้องต้นกับเลขานุการพรรค ฮวงหย่ายูน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลหมู่บ้านลาวเซอ เป็นที่เข้าใจกันว่า จำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้านคือ 502 ครัวเรือน ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 กลุ่มสำหรับการจัดการ ปัจจุบันแหล่งรายได้หลักของผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านคือ ผู้อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ วัยกลางคน และวัยสูงอายุ บางคนประกอบอาชีพเกษตรกรรม และบางส่วนประกอบอาชีพร้านอาหาร ในระหว่างการเยี่ยมชมหมู่บ้านลาวเซอ จากการลงพื้นที่ผู้วิจัยพบว่า ผู้หญิงที่สามารถทอผ้าในหมู่บ้านได้มักมีอายุมากกว่า 40 ปี ส่วนคนหนุ่มสาวอายุ 20 และ 30 ปีไม่สนใจและเต็มใจที่จะทอผ้าแล้ว เนื่องจากงานทอต้องใช้เวลามากในการทอผ้า รายได้ต่ำ ช่างทอผ้าธรรมดาสามารถมีรายได้ประมาณ 2,000-3,000 หยวนต่อเดือนจากงานทอผ้า ซึ่งน้อยกว่ารายได้จากการทำงานอยู่ในเมือง ที่มีรายได้ ราว 4,000-5,000 หยวนต่อเดือน และอีกแง่หนึ่งคือ คนหนุ่มสาวคิดว่าวิธีการทอผ้าซับซ้อนเกินไป ต้องลงรายละเอียดมาก ยากที่จะเรียนรู้ให้ดี ส่วนใหญ่จึงล้มเลิกความตั้งใจไปในท้ายที่สุด

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างทางอายุของสตรีจากทักษะการทอผ้าภูเจียแล้ว ช่างทอผ้าฝีมือที่มีอายุมากกว่า 55 ปี มักจะถูกจัดอยู่บนสุดของห่วงโซ่การสืบทอด เพราะพวกเขาเชี่ยวชาญกระบวนการทั้งหมดของทักษะการทอผ้าและเป็นหลักในการถ่ายทอดทักษะ แต่พวกเขายังต้องเผชิญกับปัญหาสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ตามไม่ทันเนื่องจากอายุที่มากขึ้น ช่วงกลางของห่วงโซ่การสืบทอดมรดก คือ ผู้หญิงชาวภูเจียอายุระหว่าง 40-55 ปี ส่วนใหญ่ได้เรียนรู้ทักษะการทอผ้ามาแต่เยาว์วัย

แม้พวกเขาจะไม่เก่งเท่าช่างทอผ้าที่อายุมากแต่ก็ไม่ค่อยฝีมือ และในฐานะผู้หญิงชาวภูเจียที่มีอายุระหว่าง 40-55 ปี จึงกลายเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งต่อและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตาม ระหว่างการลงพื้นที่ในหมู่บ้านลาวเซอ ผู้วิจัยยังพบว่า อาชีพหลักที่ทำให้ผู้หญิงส่วนหนึ่งในหมู่บ้านยังคงอาศัยอยู่และไม่ออกไปทำงานนอกเมือง คือ การทำงานในร้านอาหาร โดยเป็นผู้ช่วยพ่อครัวหรือแม่ครัว และมีเพียงไม่กี่คนที่เชี่ยวชาญในการทอผ้า จากที่ควรเป็นกำลังหลักในการสืบทอดทักษะการทอผ้า แต่พวกเขาเลือกที่จะทิ้งการสืบทอดทักษะการทอผ้าไป เพราะต้องเลือกงานที่สามารถมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และหวังโช่สุดท้ายในการสืบทอด คือ วัยรุ่นสาวในช่วงอายุ 20 ถึง 30 ปี หญิงสาวจำนวนมากอพยพเข้าไปใช้ชีวิตในเมือง เนื่องจากระดับการศึกษา และระดับการยอมรับในวัฒนธรรมดั้งเดิมน้อย ไม่เต็มใจที่จะกลับไปบ้านเกิดเพื่อสืบทอดทักษะการทอผ้าของชาติพันธุ์ตนเอง ดังนั้น ห่วงโช่ของการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมก็เผชิญกับความท้าทายโดยไม่มีผู้สืบทอด

6. การขาดแหล่งเงินทุนและการสนับสนุนด้านนโยบาย

เงินทุนและผู้มีความรู้ความสามารถเป็นหลักประกันที่สำคัญสำหรับการอนุรักษ์และการสืบทอดทักษะการทอผ้าทอภูเจีย เขตภูเขาวู่หลิงเป็นพื้นที่ชายแดนข้ามเขตที่มีขนาดใหญ่ มีชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์จำนวนมาก และคนยากจนกระจายเป็นวงกว้าง ในฐานะพื้นที่ยากจนที่อยู่ติดกันเข้มข้นในประเทศ รัฐบาลทุกระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงค่อยๆ ส่งเสริมงานบรรเทาความยากจนในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ในการสัมภาษณ์กับเลขานุการพรรค ฮวงหย่ายุน ผู้ดูแลหมู่บ้านลาวเซอ ผู้วิจัยทราบว่า เลขานุการฮวงได้เข้ามารับตำแหน่งในหมู่บ้านเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ. 2021 เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการของมณฑลหูหนาน ดูแลช่วยเหลือในงานส่วนบริหารจัดการหมู่บ้านและงานอื่นๆ เกี่ยวกับหัตถกรรมในการฟื้นฟูชนบทที่กล่าวถึง เลขานุการฮวงได้ว่า ความเชื่อมโยงระหว่างการบรรเทาความยากจนและการฟื้นฟูชนบทกำลังดำเนินการตามนโยบายที่ออกโดยมณฑลไม่มีรายละเอียดเฉพาะเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้นำเขตคนปัจจุบันกำลังจะถูกย้ายและอาจมีความล่าช้าเนื่องจากเหตุผลนี้

เมื่อเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วในการปกป้องและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในประเทศจีน กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การส่งเสริมอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มพลังในการฟื้นฟูชนบท” ซึ่งงานหัตถกรรมถือเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญ งานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมควรได้รับความสนใจและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามระหว่างการเดินทางตรวจสอบหมู่บ้านลาวเซอพบว่า ด้านหนึ่ง ระยะเวลาที่กำหนดในการดำเนินนโยบายนั้นนานเกินไป รวมถึงพิธีกรรมผ้าที่จัดเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาอยู่ระหว่างการวางแผน ไม่มีการดำเนินการเฉพาะในขั้นตอน และจุดชมวิวเล่อปาลาซึ่งเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านลาวเซอก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากนักจากเมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว วงจรของการดำเนินนโยบายนั้นยาวเกินไปและขาดการวางแผนอย่าง

เป็นระบบ ในขั้นตอนของการรวมความสำเร็จในการบรรเทาความยากจน ความยากลำบากที่เกิดจากความยากจน รวมทั้งการขาดเงินทุนนั้นเป็นเรื่องที่ประสบปัญหาจริง รัฐบาลของมณฑลกำลังวางแผนสนับสนุนการทอผ้าทอฝ้ายในระยะหลัง แต่ปัจจุบันไม่มีนโยบายและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่มีคำแนะนำชัดเจนในเรื่องนี้

ดังนั้นการสืบทอดทักษะการทอผ้าทอฝ้าย ด้านหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมโดยรวมและผู้คนในด้านการหนึ่งยังคงยึดติดอยู่กับกลุ่มคนที่จะมีบทบาทในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมนี้โดยเฉพาะกลุ่มคนเยาวชน ดังนั้นการค้นหาวิธีการหรือมาตรการที่เป็นไปได้จริงและดีที่สุดในการอนุรักษ์และสืบทอด ถึงจะสามารถทำให้ผ้าทอฝ้ายยังคง “มีชีวิต” ต่อไปได้

7. วิฤตการตลาดของผลิตภัณฑ์ของงานฝีมือผ้าทอฝ้าย

บรรพบุรุษของชาวภูเจียอาศัยอยู่ในบริเวณภูเขาสูงหลายชั่วอายุคน และหมู่บ้านของชนเผ่าภูเจียส่วนใหญ่กระจายอยู่ในพื้นที่ภูเขาและเนินเขา เนื่องจากลักษณะของภูมิประเทศที่เป็นที่ราบสูง ชาวภูเจียจึงไม่ถูกรบกวนจากโลกภายนอก ดังนั้นชาวภูเจียจึงได้มีวิถีชีวิตที่เกิดเป็นวิถีการอยู่ร่วมกันที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ตัวอย่างเช่น หมู่บ้านเหล่าเฉอ เมืองเมียวเออร์ตัน เมืองหลงซาน จังหวัดเชียงซี ด้วยการพัฒนาของสังคมสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาในพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชาวภูเจีย ได้เปลี่ยนไปซึ่งสร้างผลกระทบต่อความท้าทายอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนต่อสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวภูเจีย วัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดงามบางอย่างยังคงอยู่ปรากฏออกมาในสายตาของผู้คนและส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ของงานฝีมือด้วยเช่นกัน

7.1 ปัจจัยในการพัฒนาพื้นที่ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์

ในปัจจุบันการพัฒนาของหมู่บ้านภูเจียแบบดั้งเดิมแสดงให้เห็นถึง “การทำให้เกิดช่องว่าง” และ “การกระจาย” การพัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่องทำให้วัฒนธรรมภูเจียแบบดั้งเดิมสูญเสียคุณค่าการทำงานและบทบาททางสังคมดั้งเดิม เทคนิคการทอผ้าทอฝ้ายเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมของภูเจียจึงต้องมีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่ปรับให้เข้ากับมัน เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อและพัฒนาได้ในอนาคต ยกตัวอย่างหมู่บ้านเหล่าเซอเฮอ เมืองหลงซาน จังหวัดเชียงซี ในกระบวนการส่งเสริม “การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในชนบทและการปรับเปลี่ยนทัศนียภาพในชนบทที่สวยงาม” ในปี ค.ศ. 2021 หมู่บ้านเหล่าเซอเฮอได้รับการจัดอันดับให้เป็นหมู่บ้านคุณภาพสูงที่เป็นแบบอย่าง และรูปลักษณ์ของหมู่บ้านได้รับการเปลี่ยนแปลงจากอดีตในทางที่ดีขึ้น ทั้งระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า ถนน วิทยุและโทรทัศน์ โครงสร้างพื้นฐานในเมืองและชนบท และความเท่าเทียมกันของบริการสาธารณะได้รับการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ การดำเนินการตามแผนเหล่านี้เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นสิ่งที่ดี จากมุมมองของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชนบท แต่อาจเป็นการยากที่จะคำนึงถึงความรับผิดชอบในการปกป้องและสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมโดยมีปัจจัยที่ส่งผลดังนี้

1) ในกระบวนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมดั้งเดิม และการเปลี่ยนบ้านแบบดั้งเดิมด้วยโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กได้ทำลายรูปแบบวัฒนธรรมดั้งเดิม

2) ด้วยความนิยมของวิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต คนหนุ่มสาวจำนวนมากออกไปทำงานนอกพื้นที่ และการตระหนักถึงใจความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมก็หายไป ซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อความต่อเนื่องของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ท้ายที่สุด มีความยากลำบากมากมายในกระบวนการของงานหัตถกรรมผ้าทอภูเจียที่มุ่งสู่เศรษฐกิจตลาด และจำเป็นต้องทำลายสถานการณ์ที่เฉื่อยชาเพื่อหาทางรอดที่เหมาะสมต่อไป

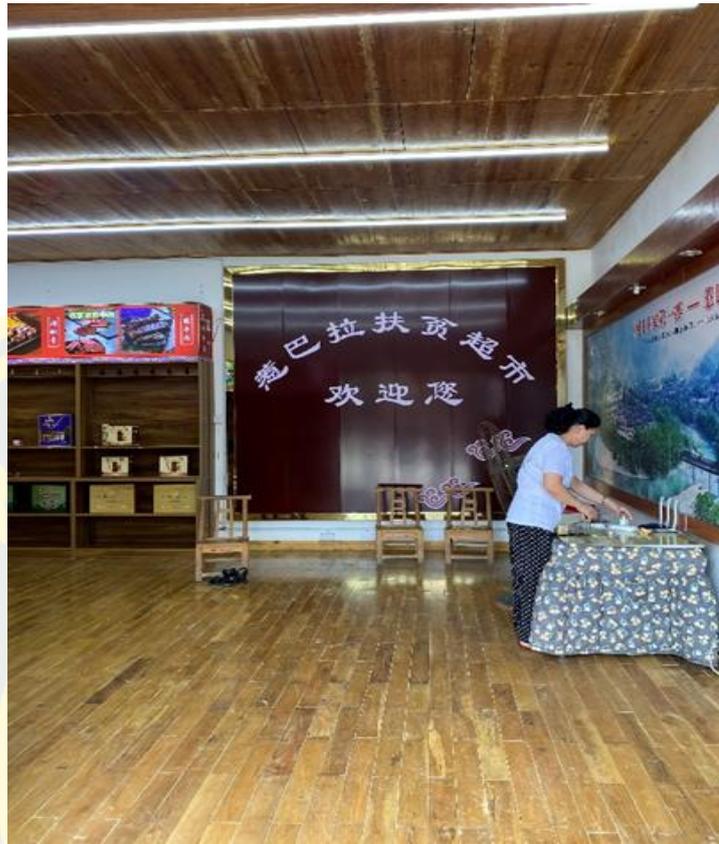
7.2 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูเจีย

สำหรับในเมืองหลางซานที่ซูเปอ์มาร์เก็ตโอท็อปเล่อปาลามีผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูเจียโดยนำมาจัดแสดงอยู่กลางห้องโถงด้านใน จากการสำรวจพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูเจียในร้านดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูเจียเหล่านี้มีราคาแพงมาก ผ้าพันคอหลายแปดตะขอเดียวราคาอยู่ที่ 880 หยวน เป็นสไตล์ที่เรียบง่าย ส่วนผ้าพันคอสีพื้นเป็นผืนเดียวหลายแปดตะขอเดียวราคาสูงถึง 580 หยวน เป้าหมายการขายในซูเปอ์มาร์เก็ตบรรเทาความยากจนด้านการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวตามข้อเสนอแนะจากพนักงานเฝ้าร้านว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะลังเลเพราะราคาที่สูง

2) รูปแบบการนำเสนอผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูเจียในร้านนั้นค่อนข้างเรียบง่าย ตั้งแต่การจับคู่สีไปจนถึงรูปแบบ ลวดลายทำให้ยากที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยว และยังมีข้อบกพร่องในด้านสุนทรียภาพและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้ สถานการณ์การอยู่รอดของผ้าทอภูเจียยังแสดงให้เห็นในรูปแบบของ “การอนุรักษ์เชิงการทำลาย” ในมรดกงานฝีมือผ้าทอภูเจีย ซึ่งเป็นปัญหาทั่วไปในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แม้ว่างานหัตถกรรมผ้าทอภูเจียจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ใช้ประโยชน์ และผสมผสานกับการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจการตลาดเพื่อให้เกิดการแปลงมูลค่า อย่างไรก็ตาม หากไม่มีการพัฒนาอย่างมีเหตุผล การพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่มากเกินไป การผลิตด้วยเครื่องจักร นวัตกรรมที่ไม่เพียงพอ ฯลฯ จนทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมเหล่านี้หยุดชะงักลงด้วยพฤติกรรมการปกป้อง จึงเป็น “การอนุรักษ์เชิงการทำลาย” มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เสียมากกว่า

ภาพที่ 4-5 ซูเปอร์มาร์เก็ตโอท็อปเล่อปาลาในหมู่บ้านลาวเซอเฮอ (Wang Peng,2023)

ภาพที่ 4-6 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอถู่เจียซูเปอร์มาร์เก็ตโอท็อปเล่อปาลา (Wang Peng,2023)

อาจกล่าวได้ว่า เมื่อมองจากภายนอกแล้วดูเหมือนว่าชุมชนจะมีการพัฒนาจากความเจริญรุ่งเรืองของโครงการที่ได้รับการคุ้มครอง แต่ในความเป็นจริงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการทำลายขั้นพื้นฐานต่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ซึ่งละเมิด “ความถูกต้อง” “ความสมบูรณ์” “การตีความ” และ “การพัฒนาแบบยั่งยืน” ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั่นเอง

8. การสืบทอดทักษะการทอผ้าทอผ้าเจีย

จากการประชุมสภาแห่งชาติครั้งที่ 18 ของจีน ที่ประชุมให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการคุ้มครองและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 2022 “เทคนิคการชงชาจีนแบบดั้งเดิมและประเพณีที่เกี่ยวข้อง” รวมอยู่ในผลงานชิ้นเอกของ UNESCO ของรายการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษย์” ปัจจุบันจีนมีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งหมด 43 รายการรวมอยู่ในรายการ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับแรกของโลก

ประธานาธิบดี สีจิ้นผิง กล่าวไว้ว่า “เราควรทำหน้าที่ที่ดีในการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างเป็นระบบ และส่งเสริมวัฒนธรรมจีนให้ออกสู่สายตาชาวโลกให้ดียิ่งขึ้น” ผ้าทอผ้าเจียในฐานะตัวแทนโครงการระดับชาติของจีน เทคนิคการทอผ้าทอผ้าเจีย คือ การตกผลึกของภูมิปัญญาของชาวเจีย และกลายเป็นสมบัติของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของชาวเจีย จึงควรรักษารากเหง้าและจิตวิญญาณเอาไว้เพื่อให้มัน “มีชีวิต” ต่อไป และทำให้ผู้คนรู้จักผ้าทอผ้าเจียวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมมากขึ้น

จากคำกล่าวที่ว่า ทุกวันนี้ “เตี้ยวัยเยาว์โหลบ้านทรงสูงทุกหลัง มักมีช่างทอดอกไม้ผู้เชี่ยวชาญอยู่” แต่ปัจจุบันได้หายไปจากชุมชนเจีย การพัฒนาและความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เปลี่ยนเนื้อหาและรูปแบบการใช้ชีวิตของชาวเจีย การเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ทำให้การอยู่รอดของการทอผ้าเจียตกอยู่ในที่นั่งลำบาก และวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดั้งเดิมกำลังสูญหายไปไม่ช้า การทอผ้าทอผ้าเจียนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ดังนั้น เราต้องหาสถานะของการดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบันให้ได้ และต้องมีคำตอบให้ได้ว่าจะสามารถดำรงอยู่อย่างไรในสังคมที่ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วในทุกวันนี้ Zhu (1994)

คุณค่าร่วมสมัยของการทอผ้าเจีย

การทอผ้าเจียเป็นงานหัตถกรรมดั้งเดิมของชนกลุ่มน้อยและเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมเจีย ซึ่งมีคุณค่าทางการวิจัยมากมาย “สังคมหลังอุตสาหกรรม” งานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมจำนวนมากกำลังเผชิญกับวิกฤตที่จะค่อยๆ หายไป ดังนั้น การปกป้องและสืบทอดทักษะการทอผ้าพื้นเมืองเจียจึงมีความสำคัญในทางปฏิบัติอย่างยิ่ง คุณค่าร่วมสมัยของผ้าทอผ้าเจียสะท้อนให้เห็นในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. คุณค่าทางสังคมและประวัติศาสตร์

ผ้าทอภูเจียบันทึกทุกช่วงประวัติศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาของภูเจียและบอกเล่าความก้าวหน้าของอารยธรรมโบราณของภูเจีย ดังนั้น ผ้าทอภูเจียจึงมีคุณค่าทางสังคมและประวัติศาสตร์มากมาย และเป็นที่ยึดมั่นในชื่อ “ประวัติศาสตร์ที่เขียนบนผืนผ้า”

2. คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม

ในฐานะที่เป็นตัวแทนทั่วไปของนัยยะทางวัฒนธรรมของชาวภูเจียผ้าทอภูเจีย แสดงถึงประเพณีทางวัฒนธรรมและต้นกำเนิดทางวัฒนธรรมของชาวภูเจียและสะท้อนความรู้สึกทางสุนทรียะและสำนึกในชาติของชาวภูเจียอย่างสมบูรณ์ ลักษณะประจำชาติตามธรรมชาติของสวรรค์และโลกคือคุณค่าของ ผ้านุ่งในด้านศิลปวัฒนธรรมภูเจีย

3. คุณค่าทางสุนทรียภาพ

ความสมดุลของโครงสร้างที่สมมาตร ความงามของการตกแต่งแบบนามธรรม และการใช้สีที่เข้มข้น คือ ศูนย์รวมของความเข้าใจชีวิตและสุนทรียภาพทางศิลปะของสตรีชาวภูเจีย ช่างฝีมือทุกคนมีการจับคู่สีเฉพาะของตนเองเมื่อทอผ้า แต่รูปแบบเดียวกันจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน การแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน นี่คือนคุณค่าทางสุนทรียะที่ผู้คนมอบให้กับผ้าทอภูเจีย

4. คุณค่าทางชาติพันธุ์

ชนชาติภูเจียเป็นชนชาติที่ไม่มีลายลักษณ์อักษร ในอดีต การวิจัยเกี่ยวกับผ้าทอภูเจียมักอาศัยปัจจัยสามด้าน ได้แก่ ผ้าทอภูเจีย ภาษาภูเจีย และขนบธรรมเนียมของชาวภูเจีย ผ้าทอภูเจียและการดำเนินชีวิตของชาวภูเจียส่งผลโดยตรงต่อประเพณีพื้นบ้านของชาวภูเจีย ผู้คน ประเพณีพื้นบ้านคือความเชื่อมโยงระหว่างชีวิตทางวัตถุและชีวิตจิตวิญญาณของชาวภูเจีย ดังนั้น ผ้าทอภูเจียจึงมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาชาติพันธุ์วิทยา

5. มรดกและมูลค่าการใช้ประโยชน์

กระบวนการทอผ้าของผ้าภูเจียนั้นซับซ้อน และช่างฝีมือที่มีประสบการณ์ใช้เวลา 2-3 วันในการทำให้กระบวนการทางเทคโนโลยีครบชุด ซึ่งไม่สามารถลอกเลียนแบบและแทนที่ด้วยการผลิตโดยใช้เครื่องจักรได้ ด้วยการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างแข็งขันของจีน และการส่งเสริมความเชื่อมั่นทางวัฒนธรรมของชาติอย่างจริงจัง ผ้าทอภูเจียจึงเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมประจำชนชาติภูเจีย การสืบทอดและใช้ประโยชน์จากทักษะงานฝีมือนี้สามารถรวบรวมความแข็งแกร่งของชาติและส่งเสริมความสามัคคีของชาติ

ดังนั้น เพื่อปกป้องและสืบทอดทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวภูเจียให้มีประสิทธิภาพ จึงได้มีการสร้างกลไกในการรับประกันที่สอดคล้องกัน คือ ปัญหาหลักที่กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ งานวิจัยนี้รวบรวมสภาพที่เป็นอยู่ของการคุ้มครองและสืบทอดผ้าทอภูเจีย วิเคราะห์แนวโน้มการ

พัฒนาและปัญหาที่มีอยู่ รวมคุณค่าร่วมสมัยของผ้าทอภูเจีย สรรวจเส้นทางการปกป้องและสืบทอด
และนำเสนอวิธีการและแนวทางสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนของผ้าทอภูเจีย

บทที่ 5

กลยุทธ์และแผนการจัดการเพื่อสืบทอดผ้าทอพื้นเมืองภูเก็ต

ประเทศจีน เข้าเป็นภาคีสมาชิกในองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งว่าด้วย “อนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) ซึ่งรับรองโดยองค์การยูเนสโกเมื่อปี ค.ศ. 2003 มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีนจึงต้องปรับปรุงแนวคิดในการคุ้มครอง และวิธีการของวัฒนธรรมต่างๆ ภายใต้แนวคิดในมุมมองใหม่ตามอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. 2003 และได้ให้คำนิยามของ “มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้”(Intangible Cultural Heritage)" หมายถึง ชุมชน กลุ่ม และบางครั้งคือปัจเจกบุคคล ถือว่ามรดกนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของสิ่งนั้นๆ Wang (2007)

มรดกวัฒนธรรมถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติทางสังคมต่างๆ เช่น การแสดงออก แนวคิด รูปแบบการแสดงออก ความรู้ ทักษะ และเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง วัตถุ หัตถกรรม และสถานที่ทางวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นี้ได้ถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นและถูกสร้างขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง เมื่อชุมชนและกลุ่มต่างๆ ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและประวัติศาสตร์ ทำให้ชุมชนและกลุ่มเหล่านี้มีความรู้สึกถึงเอกลักษณ์และความต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเคารพในความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์มากขึ้น

นับตั้งแต่ประเทศจีนเข้าเป็นภาคีสมาชิก อนุสัญญา ว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ค.ศ. 2003 ยังคงเดินหน้าดำเนินการปกป้องและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และค่อยๆ พัฒนา การนำคำศัพท์ต่างประเทศที่ไม่คุ้นเคยมาใช้จนเป็นคำศัพท์ที่รู้จักกันดี ในระดับประเทศสู่ท้องถิ่น จากรัฐบาลสู่สาธารณะ การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในทางปฏิบัติมีการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง มีการทำงานคุ้มครองในท้องถิ่นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ในการดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ มีการคุ้มครองที่หลากหลายและยั่งยืนและสืบทอดไปยังรุ่นสู่รุ่น ในบทนี้ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางกลยุทธ์และแผนการจัดการเพื่อการสืบทอดผ้าทอพื้นเมืองภูเก็ต ดังนี้

กลยุทธ์เพื่อการจัดการพื้นฐานของการอนุรักษ์และสืบทอด

การกำหนดความชัดเจนในสาระสำคัญของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คือ “ปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมที่ต่อเนื่องและพลวัตที่ยังรากลึกในประเพณีวัฒนธรรมระดับชาติและระดับภูมิภาค และลักษณะพื้นฐานที่สำคัญที่สุด คือ พลวัตในระดับภูมิภาคและระดับชาติ” ด้วยประสบการณ์ของประเทศที่พัฒนาแล้วจึงมีข้อกำหนดเบื้องต้นหลายประการสำหรับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง คือ การยอมรับของชาวชุมชนและการดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมปัจจุบันในมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

ประการที่สอง คือ ความคิดริเริ่มส่วนตัวของผู้สืบทอด ความรักที่มีต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมนี้ และความคงอยู่ในการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านความพยายามส่วนบุคคล

ประการที่สาม คือ ความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

ประการที่สี่ คือ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องจัดตั้งผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการเพื่อทำการวิจัยภาคสนามในชุมชน

ประการที่ห้า คือ รัฐบาลทุกระดับจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ กำหนดและออกนโยบายและระเบียบการอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้อง ส่งคณะกรรมการธิการไปยังชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น

จากการยึดหลักความถูกต้องในการอนุรักษ์ ในมาตรา 4 ของ “กฎหมายว่าด้วยมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” ซึ่งประกาศใช้ในประเทศจีนเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ระบุว่า “การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ควรให้ความสำคัญกับความถูกต้อง ความสมบูรณ์ทางมรดก และการสืบทอดดังกล่าวจะเอื้อต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความสามัคคีของชาติ และส่งเสริมความปรองดองทางสังคมและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประชาชาติจีน” Zhu (2021)

จึงเห็นได้ว่า การปกป้องทักษะและวัฒนธรรมการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชนเผ่าถู่เจี๋ย จำเป็นต้องอิงตามสภาพแวดล้อมดั้งเดิมของวัฒนธรรมถู่เจี๋ย บริบททางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และความหมายแฝงทางวัฒนธรรม และด้านอื่นๆ เพื่อการอนุรักษ์และสืบทอด ยึดมั่นในความถูกต้องของวัฒนธรรม และปฏิเสธที่จะสร้างสรรค์และบิดเบือน โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่

1. ด้านการสร้างสรรค์เพื่อรักษาความมั่นคง

ในเรื่องของการทอผ้าจะต้องเป็นผู้หญิงในชนเผ่าทอผ้าทอในหมู่บ้านหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ติดกัน ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นเรื่องของการทอผ้าทอผ้าทอหรืองานผ้าทอที่ใช้เครื่องจักรเป็นผ้าทอผ้าทอ แต่สามารถนำมาเป็นที่ของที่ระลึกสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเท่านั้น

2. ด้านวัตถุดิบผ้าทอ

บางส่วนเป็นเส้นด้ายที่ทำจากฝ้ายธรรมชาติ ป่าน ไหม ฯลฯ ย้อมด้วยแร่ธาตุในท้องถิ่น สี ย้อมสัตว์ และพืช เช่น ชาต แมตเตอร์ เพอร์ลลา เป็นต้น มีเพียงการรักษาความถูกต้องของวัสดุผ้าเท่านั้นที่จะสามารถปกป้องและฟื้นฟูเอกลักษณ์ที่แท้จริงของผ้าทอผ้าทอได้อย่างแท้จริง

3. ด้านทักษะการทอผ้า

ต้องรักษาความสมบูรณ์ของทักษะการทอผ้าทอผ้าทอ เริ่มตั้งแต่แหล่งที่มาของงานฝีมือ ใช้ทุกระบวนกรทางเทคโนโลยี ยืนยันการใช้เครื่องทอผ้าแบบดั้งเดิมในการเลือกเครื่องมือสิ่งทอ และรักษาวิธีการด้านเทคนิคการทอผ้าแบบดั้งเดิม ผ้าที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้นจึงไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นผ้าทอผ้าทอได้

4. ด้านการจับคู่ รูปแบบ ลวดลาย และคู่สี

การเลือกรูปแบบ ลวดลายจะอิงจากรูปแบบดั้งเดิมเป็นหลัก เช่น ดอกไม้ญี่ปุ่นและตะขอสี่สิบแปดแบบที่ชาวทอผ้าทอนิยมใช้ ด้านการจับคู่สีเน้นวิธีดั้งเดิมเป็นตัวเลือกหลัก ซึ่งวัฒนธรรมการจับคู่สีในการทอผ้าทอผ้าทอจำเป็นต้องเลือกรูปแบบและสีที่สามารถสะท้อนเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมดั้งเดิมของทอผ้าทอ

กลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม

วัฒนธรรม ก่อตัวขึ้นภายใต้เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมเฉพาะ การก่อตัวของวัฒนธรรมนี้หมายถึงรวมถึงชุมชน ชาวบ้าน ผู้สืบทอด วัตถุศิลปะ เครื่องมือ และแง่มุมอื่นๆ ส่วนการก่อตัวของวัฒนธรรมผ้าทอผ้าทอนั้นเป็นการรวมกันตามลักษณะข้างต้นจัดเป็นการปกป้องแบบองค์รวม หมายความว่าถึงความต้องการปกป้องเนื้อหาและรูปแบบทั้งหมดของมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงเรื่องของมรดกและสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา ในกระบวนการปกป้องผ้าทอผ้าทอและวัฒนธรรมที่ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรวมที่วัฒนธรรมพึ่งพาอยู่และปกป้องทุกขั้นตอนในกระบวนการสร้างและการก่อตัวขึ้นของวัฒนธรรม

กลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ต้องปฏิบัติตามหลักการของ “การอนุรักษ์เป็นหลัก และการใช้ประโยชน์อย่างสมเหตุสมผล” ความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นั้น กำลังได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากประชาคมระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ.2003 การประชุมสมัชชาใหญ่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) สมัยที่ 32 ได้รับรอง “อนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” ข้อ 2 ของอนุสัญญาระบุว่า มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทำให้กลุ่มและกลุ่มต่างๆ รวมถึงปัจเจกบุคคลมีความรู้สึกว่าคุณสมบัติและความเป็นประวัติศาสตร์ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สามารถรับประกันและส่งเสริมความต่อเนื่องของความคิดสร้างสรรค์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ Zhong & Mo (2022)

อย่างไรก็ตาม ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยเชิงลบ เช่น การลดลงของผู้ปฏิบัติงานและผลกระทบจากการขาดเงินทุน ทำให้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และกำลังเผชิญกับอันตรายจากการสูญหายไป วิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดวิธีหนึ่งในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ยั่งยืนนั้น คือ การทำให้แน่ใจว่าผู้สืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สามารถพัฒนาความรู้และทักษะเหล่านี้เพิ่มเติมและส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไปได้

ในการอนุรักษ์ทักษะการทอผ้าและวัฒนธรรมการทอผ้าฤดูเดียวแบบดั้งเดิมของชนเผ่าชาวภูเจียวให้บรรลุไปถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ได้นั้น ต้องตระหนักอย่างเต็มที่ถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทักษะนี้ในระยะยาวและต่อเนื่อง ต้องมีความมั่นใจและยืนยันที่จะทำหน้าที่อนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้ดีที่สุด ซึ่งหลักการเบื้องต้นที่จะทำให้บรรลุสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้คือ “คน” ถือเป็นหัวใจสำคัญของการสืบทอดและการอนุรักษ์ทักษะแบบดั้งเดิมของการทอผ้า ตั้งแต่การประสานงานและความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการเป็นพื้นฐาน และให้ปฏิบัติตามแนวทางระดับชาติสำหรับการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คือ “การอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพและการใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุผล” ปฏิเสธการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ที่มากเกินไป ทุกคนจะต้องตระหนักให้มากกว่าจุดประสงค์ของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมผ้าทอฤดูเดียวคือการสืบทอดและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

กลยุทธ์เพื่อการอนุรักษ์การตีความทางวัฒนธรรม

งานฝีมือแบบดั้งเดิมของชนเผ่าภูเจียวเป็นพื้นฐานในการอนุรักษ์ หากต้องตีความงานผ้าทอฤดูเดียว ไม่เพียงแต่ต้องตีความยุคสมัยทางประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของงานผ้าทอฤดูเดียวเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งที่ครอบคลุมวิถีชีวิต

ของชาวญี่ปุ่น ความเชื่อทางศาสนา ขนบธรรมเนียมชาติพันธุ์ ค่านิยม และอื่นๆ ตัวอย่างเช่น ผู้หญิงชาวญี่ปุ่นในกลุ่มแม่น้ำโทโฮกุสมัยธรรมนิยม “ผู้ชายเลือกผู้หญิงแบก” ซึ่งหมายถึง “ตะกร้าหลัง” เป็นหนึ่งในเครื่องมือของการดำรงชีวิตที่ผู้หญิงชาวญี่ปุ่นใช้บ่อยที่สุด พวกเขาใช้ประสบการณ์ชีวิตในการประดิษฐ์ผ้าให้เป็นตะกร้าหลัง การก่อตัวของรูปแบบที่คล้ายกันเป็นวิธีการบันทึกชีวิตจริงของผู้หญิงชาวญี่ปุ่น

ภายใต้เบื้องหลังความก้าวหน้าของยุคสมัยและผลกระทบของวัฒนธรรมที่หลากหลาย ปัจจัยต่างๆ เช่น จำนวนผู้สืบทอดลดลงอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจท้องถิ่นที่ด้อยพัฒนา ความยากลำบากทางการเงิน และการขาดความตระหนักในการปกป้อง นำไปสู่ความเปราะบางของกลไกการปกป้องชนเผ่าญี่ปุ่น การตั้งถิ่นฐาน แม้ว่าทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาวญี่ปุ่นมีมากมาย แต่ทักษะและวัฒนธรรมการทอผ้าญี่ปุ่นถือเป็นหนึ่งสัญลักษณ์สำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมของญี่ปุ่น จึงไม่เพียงแต่ต้องสืบต่อรูปแบบทางวัฒนธรรมของงานหัตถกรรมดั้งเดิมนี้นี้เท่านั้น แต่มีความความหมายแฝงทางวัฒนธรรม ฉะนั้น วิธีการอนุรักษ์ด้านการตีความอย่างเจาะลึกทางวัฒนธรรมรอบด้านก็จะช่วยปกป้องและสืบต่องานหัตถกรรมดั้งเดิมให้คงอยู่สืบไปโดยไม่สูญเสียคุณค่าพื้นฐานทางวัฒนธรรมและความหมายแฝง

กลยุทธ์มาตรการเฉพาะในการอนุรักษ์การสืบทอด

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คือ ทักษะหรือจารีตประเพณีดั้งเดิมที่ปลูกฝังอย่างลึกซึ้ง ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ซึ่งสืบทอดมาจากวิถีชีวิตของผู้คนจากรุ่นสู่รุ่น คุณค่าและความหมายแฝงของมรดกทางวัฒนธรรมได้รับการรับรองผ่านชุดของกระบวนการทางเทคโนโลยีที่สมบูรณ์ ซึ่งก่อให้เกิดข้อกำหนดสำหรับสภาพแวดล้อมในการผลิต ดังนั้น หากต้องการใช้การอนุรักษ์มรดกของทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชนเผ่าญี่ปุ่นก็ต้องประสานเงื่อนไขและจุดแข็งของสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาและเงื่อนไขอื่นๆ เพิ่มเติม พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อดำเนินมาตรการอนุรักษ์เพื่อให้ทักษะการทอผ้าญี่ปุ่นสามารถ “ดำรงอยู่” ได้และสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป ดังนี้

1. การสร้างพื้นที่อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศระดับชาติ

“พื้นที่อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศแห่งชาติ” หมายถึง การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นหลักการคุ้มครองโดยรวมของรูปแบบวัฒนธรรมที่มีการสะสมประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมาอย่างยาวนาน การคงอยู่ที่ดี คุณค่าสำคัญ และลักษณะเด่น และได้รับอนุมัติจากกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวในพื้นที่เฉพาะที่จัดตั้งขึ้นโดยความยินยอม

ชุมชนชาวญี่ปุ่น อุดมไปด้วยทรัพยากรทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม โดยรายการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ทักษะการทอผ้าญี่ปุ่น ทักษะการก่อสร้างอาคารไม้ค้ำถ่อญี่ปุ่น การ

เต็นท์ผ้าใบเย็บเย็บ และเพลงพื้นบ้านภูเจีย การสร้างพื้นที่อนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศจะมีเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้โดยรวม

ปี ค.ศ. 1998 ฟางหลี่ นักวิชาการที่มีชื่อเสียงได้ยกประเด็น “ความไม่สมดุลทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศในการพัฒนาขั้นสูงเกี่ยวกับมานุษยวิทยา” ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยปักกิ่ง เธอได้อธิบายความหมายของ “นิเวศวิทยาวัฒนธรรม” ในภายหลังลงในบทความที่ตีพิมพ์ว่า “ทุกวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นล้วนเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีพลวัต วัฒนธรรมทุกชนิดรวมตัวกันเป็นกลุ่มวัฒนธรรม แวดวงวัฒนธรรม หรือแม้แต่ห่วงโซ่วัฒนธรรมที่คล้ายกับห่วงโซ่อาหารสัมพันธ์กันเป็นชีวิตที่มีพลวัต เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมมนุษย์มีคุณค่าในตัวเอง และมีบทบาทในการรักษาความสมบูรณ์ของวัฒนธรรมของมนุษย์” ความหมายพื้นฐาน คือ การถือว่าวัฒนธรรมของมนุษย์เป็นระบบนิเวศ จากนั้น การสร้างเขตอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศระดับชาติในสถานที่ที่รวบรวมวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนภูเจียไว้ด้วยกัน จะเป็นการรับประกันขั้นพื้นฐานสำหรับการสืบทอดและการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในพื้นที่นี้

จากมุมมองเชิงปฏิบัติ การแบ่งเขตพื้นที่ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศได้ดำเนินการในส่วนต่างๆ ของประเทศ โดยให้มีการจัดตั้งสถานที่แสดงผลงานทางศิลปะที่สื่อถึงลักษณะทางชาติพันธุ์ที่แข็งแกร่ง ตัวอย่างเช่น “พิพิธภัณฑ์เชิงนิเวศภูเจีย” พิพิธภัณฑ์เชิงนิเวศแห่งแรกในประเทศจีน ซึ่งเป็นโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลระบบนิเวศพร้อมบันทึกข้อมูลต่างๆ ทั้งประเพณี วิถีชีวิต และมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งขอบเขตของพิพิธภัณฑ์ครอบคลุมไปยัง 12 หมู่บ้านในเมืองชวเจีย โดยมีศูนย์ข้อมูลอยู่ที่หมู่บ้านหลงเจีย ซึ่งพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ได้รับการสนับสนุนระหว่างฝ่ายบริหารมรดกทางวัฒนธรรมแห่งรัฐและรัฐบาลมณฑลกุ้ยโจว (Chinese Society of Museology) และหน่วยงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแห่งนอร์เวย์ (Norwegian Agency for Development Cooperation)

ภายในพิพิธภัณฑ์เชิงนิเวศชวเจียได้จัดแสดงวิถีชีวิตชาวบ้านในท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี การผลิต และวิธีการจัดการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะพื้นบ้านเชิงอนุรักษ์ของชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก ส่วนด้านการบริหารประกอบด้วย ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานมรดกทางวัฒนธรรมและวัฒนธรรมระดับอำเภอ ตัวแทนที่ได้รับการยอมรับจากหมู่บ้านชนเผ่า 12 แห่ง บุคลากรด้านการจัดการ และเจ้าหน้าที่บัญชีที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกัน ไม่นานนักเกิดพิพิธภัณฑ์ระบบนิเวศชนเผ่าปู้ยี่ ในอำเภอฮวาซี เมืองกุ้ยหยางในเวลาต่อมา

กลุ่มพิพิธภัณฑ์เชิงนิเวศในกุ้ยโจวจัดตั้งขึ้นเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นบ้านของมณฑลกุ้ยโจว ในปี ค.ศ. 2002 รัฐบาลมณฑลกุ้ยโจวได้ประกาศจัดตั้งหมู่บ้านและเมืองอนุรักษ์ชาติพันธุ์ที่สำคัญชุดแรกจำนวน 20 แห่ง รวมถึงหมู่บ้านและเมืองของชนกลุ่มน้อยชนเผ่าม้ง ชนเผ่าต้ง ชนเผ่าปู้ยี่ ชนเผ่าอี๋ ชนเผ่าซู่ยี่ ชนเผ่าเย้า ชนเผ่าเกอเหล่า และหมู่บ้าน และเมืองอื่นๆ

จากกรณีข้างต้น สำหรับชุมชนชนเผ่าภูเขาถือว่า การสร้างเขตอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม และระบบนิเวศระดับชาติ เป็นหนึ่งในภารกิจหลักต่อการสร้างเขตอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศ เพราะไม่เพียงให้การอนุรักษ์ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยังให้การรับรองวรรณกรรมและศิลปะพื้นบ้านในรูปแบบต่างๆ แล้วยังมีบทบาทเชิงบวกในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาทั้งด้านการศึกษาและเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้มีความมั่นคง แข็งแรงได้อย่างยั่งยืน

2. การอนุรักษ์โดยใช้การสืบทอดเป็นหลัก

องค์ประกอบหลักของการสร้างวัฒนธรรม คือ มนุษย์ และวัฒนธรรมก็ถูกสร้างขึ้นเพื่อมนุษย์ด้วย รากฐานของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้คือ “มนุษย์” และผู้ขับเคลื่อนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ก็คือ มนุษย์เช่นกัน ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมหรือมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ก็ต้องมีอยู่ในชีวิตจริงของคนในชุมชนนั้นๆ เพื่อให้ได้รับการอนุรักษ์และรักษาให้คงอยู่ไปตราบนานเท่านาน

เมื่อต้องอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ควรเปลี่ยนแนวคิดที่ผิดพลาดของการให้คุณค่า “สิ่งของ” มากกว่า “มนุษย์” แต่ควรให้ความสำคัญกับ “มนุษย์” ตามความต้องการพื้นฐานของเรื่องการสืบทอด แกนหลักของการสืบทอดทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวภูเขา คือ สตรีชาวภูเขา หากต้องการรักษาคนกลุ่มนี้ไว้ ต้องดำเนินการแก้ปัญหาชีวิตและการจ้างงานก่อน เพราะความมั่นคงในการดำรงชีวิตและเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข หากปัญหาส่วนนี้ได้รับการแก้ไขแล้ว ปัญหาของห่วงโซ่การสืบทอดก็จะได้รับการแก้ไขตามมา เช่นนี้จึงจะสามารถดำเนินการคุ้มครองการสืบทอดมรดกได้

นอกจากผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าภูเขาวัยเยาว์แล้ว ช่างทอผ้าผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเปราะบางที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์การสืบทอดด้วยเช่นกัน เพราะพวกเขามีทักษะการทอผ้าภูเขาแบบดั้งเดิมที่สมบูรณ์แบบทั้งระบบ ตั้งแต่การปลูกวัตถุดิบ การรวบรวมคุณลักษณะ รูปแบบการทอ การออกแบบลวดลาย การย้อมสี การจับคู่สี การแปรรูป การย้อม การปั่นด้าย การทอ ฯลฯ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดทักษะการทอให้แก่ผู้สืบทอดรุ่นต่อไป รวมถึงการอนุรักษ์ทักษะการทอผ้าทอภูเขาแบบดั้งเดิมให้คงอยู่สืบไป

ดังนั้น หนึ่งในมาตรการการอนุรักษ์การสืบทอด คือ ให้การสนับสนุนเชิงนโยบายและสนับสนุนทางการเงินแก่ช่างทออาวุโสและทายาทรุ่นเยาว์ที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเริ่มจาก “ค่าครองชีพ” ที่สามารถให้พวกเขาสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข เพราะนอกจากเป็นหลักประกันการครองชีพ ยังสร้างกำลังใจให้พวกเขาเป็นตัวแทนการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างผ้าทอภูเขาให้คงอยู่สืบไปได้อย่างแน่นอน

3. การสร้างแพลตฟอร์มการอนุรักษ์ผ่านทางสื่อดิจิทัล

เมื่อวันที่ 13 มกราคม ค.ศ.2023 กรมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวแห่งมณฑลซานซีได้เปิดตัวคอลเลกชันดิจิทัลของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นครั้งแรก ผู้ใช้สามารถขอรับข้อมูลคอลเลกชันมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้แบบดิจิทัลของซานซีได้ฟรี โดยสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อลงทะเบียน ตรวจสอบ และยืนยันตัวตน นับเป็นครั้งแรกที่กรมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวแห่งมณฑลซานซีเปิดตัวคอลเลกชันดิจิทัลของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และทันทีที่เผยแพร่ออกไปในรูปแบบของสวัสดิการสาธารณะ ก็ได้รับผลตอบรับที่ดีเมื่อคอลเลกชันดิจิทัลถูกจองจนหมดในเวลาไม่กี่นาที หลังจากได้รับการปรับปรุงข้อมูลแบบบูรณาการร่วมกับนวัตกรรมใหม่ โดยใช้ดิจิทัลนำเสนอผลงานมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ทำให้สามารถเรียกความสนใจและการตอบรับจากสาธารณชนได้ดีมาก การบริการในรูปแบบนวัตกรรมใหม่นี้จึงทรงคุณค่าต่อการเรียนรู้และนำไปใช้อ้างอิง

กระบวนการในการสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการอนุรักษ์การสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ควรได้รับการจัดการร่วมกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน เช่น การสร้างฐานข้อมูล ซึ่งข้อดีของการสร้างฐานข้อมูล คือ ความจุขนาดใหญ่ สะดวกต่อการค้นหา ง่ายต่อการเข้าถึง ไม่จำกัดเวลา มีการรักษาความปลอดภัยที่เป็นระบบ และการทำงานที่สะดวก ซึ่งแน่นอนว่าการสร้างระบบฐานข้อมูลผ้าทอภูเจียในรูปแบบมรดกแพลตฟอร์มดิจิทัลจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและบูรณาการกระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในการสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลของทักษะการทอผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ต้องดำเนินการตรวจสอบและบันทึกอย่างครอบคลุม และดำเนินการงานพื้นฐานของการสร้างฐานข้อมูลให้เสร็จสิ้น จัดตั้งทีมวิจัยเชิงลึกในชุมชนภูเจียเพื่อบันทึกสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของงานฝีมือผ้าทอภูเจีย รวมถึงข้อความและรูปภาพโดยละเอียดเกี่ยวกับการปลูก วัตถุดิบ เครื่องมือทอผ้า ผังกระบวนการ ลักษณะกระบวนการ รูปแบบ การใช้ผลิตภัณฑ์ และลักษณะพิเศษของประเพณีพื้นบ้านอีกด้วย

2) ต้องมีการถ่ายทำวิดีโอเกี่ยวกับทักษะการทอผ้าภูเจียเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลรูปแบบดิจิทัล การถ่ายทำวิดีโอจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากรัฐบาลทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระบวนการทอผ้าแบบดั้งเดิมของภูเจีย การถ่ายทำจริงและถูกบันทึกอย่างละเอียดในรูปแบบของภาพและวิดีโอเพื่อจัดเก็บไว้เป็นเอกสารสำคัญในการสืบค้น

3) ดำเนินการถ่ายภาพดิจิทัลเกี่ยวกับทักษะ และกระบวนการทอผ้าทอภูเจียจากผู้สืบทอดผ้าทอภูเจียระดับจังหวัดไปจนถึงระดับชาติ เชิญชวนให้พวกเขาสร้างรูปแบบข้อมูลอย่างเป็นระบบและขั้นตอนการสาธิต ทำบันทึกการสัมภาษณ์ อ่าน และอธิบายผลงานตัวแทนของผู้สืบทอดผ้าทอภูเจียในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อธิบายและจัดเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุดในระบบฐานข้อมูลสำหรับการ

จำแนกทางวิทยาศาสตร์และการจัดการ สร้างรูปแบบการจัดการแบบดิจิทัลผ่านงานข้างต้นเพื่อชะลอการหายสาบสูญของทักษะการทอผ้าพื้นเมืองสู่เจีย

กลยุทธ์การสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

สำหรับการอนุรักษ์การสืบทอดของทักษะการทอผ้าทอสู่เจียแบบดั้งเดิม นอกเหนือจากการสร้างสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาที่ดีแล้ว ยังต้องให้ความสนใจกับความต้องการของทักษะการเรียนรู้ที่สืบทอด และดำเนินการจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และมาตรการเฉพาะอื่นๆ รวมถึงการปรับกลไกการจัดการด้านการอนุรักษ์ให้มีความก้าวหน้าเท่าทันตามยุคสมัย การสร้างฐานการฝึกอบรม และฝึกอบรมผู้สืบทอดให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาและใช้วัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างสมเหตุสมผล เสริมสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษาและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยน และให้ความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของการเคารพวัฒนธรรมดั้งเดิม ด้วยองค์ประกอบดังนี้

1. กลไกการจัดการ

การจัดตั้งกลไกการจัดการเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการสืบทอดและการอนุรักษ์ทักษะการทอผ้าพื้นเมืองสู่เจีย ผ้าทอสู่เจียกระจายอยู่หลายเขตพื้นที่ โดยส่วนใหญ่อยู่ในมณฑลหูหนานและมณฑลหูเป่ย์ มีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์กว้างและกลุ่มชาติพันธุ์หนาแน่น ความรับผิดชอบในการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานของภาครัฐ เช่น หน่วยงานด้านวัฒนธรรม หน่วยงานด้านมรดกวัฒนธรรมทุกระดับ และหน่วยงานที่ดูแลกลุ่มชาติพันธุ์ ตามมาตรา 7 ของ “กฎหมายมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” “แผนวัฒนธรรมที่มีอำนาจของสภาแห่งรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ” หน่วยงานรัฐบาลของประชาชนในระดับมณฑลขึ้นไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการคุ้มครองและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ภายในขอบเขตหน้าที่ของตน โดย

1.1 การชี้แจงขอบเขตงานของแต่ละหน่วยงานเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา เช่น กำลังคนและต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง การดำเนินการตามความรับผิดชอบที่ไม่ชัดเจน และความยากลำบากในการดำเนินการป้องกันและสืบทอดงานที่เกิดจากการทับซ้อนและทับซ้อนกัน

ทักษะการทอผ้าทอสู่เจียแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่กระจายอยู่ในอำเภอหลงชาน เมืองชานซี มณฑลหูหนาน และเมืองไหลเผิง จังหวัดเอนชือ มณฑลหูเป่ย์ ฝ่ายบริหารวัฒนธรรมของรัฐบาลประชาชนระดับมณฑลมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในการบริหาร โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

เผยแพร่และบังคับใช้กฎหมาย ข้อบังคับ แนวปฏิบัติ และนโยบายเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

กำหนดและจัดระเบียบการดำเนินการตามแผนการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

จัดการสอบสวน การระบุ การบันทึก และการจัดตั้งแฟ้มมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

จัดระเบียบการทบทวน เสนอแนะโครงการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และระบุตัวแทนผู้สืบทอด

จัดและดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

จัดการกองทุนพิเศษเพื่อการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และดูแลการใช้งาน

กำหนดบทลงโทษสำหรับการละเมิดข้อบังคับ

การดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

1.2 การใช้กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องใน “กฎหมายมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” โดยหน่วยงานบริหารวัฒนธรรมของรัฐบาลประชาชนระดับเทศมณฑล ควรใช้หลักการคุ้มครอง การสืบทอด และการพัฒนาอย่างมีเหตุผล เน้นความถูกต้องตามข้อเท็จจริง เพื่อให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มีความสมบูรณ์แบบที่สุด เพื่อประโยชน์ในการส่งต่อไปยังผู้สืบทอดรุ่นต่อรุ่น ในขณะเดียวกันกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการดำเนินงานของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จะต้องเคารพรูปแบบและความหมายแฝงของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และห้ามนำมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ไปใช้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำให้เกิดความเสียหาย เช่น การบิดเบือนข้อมูล

1.3 หน่วยงานบริหารวัฒนธรรมและผู้ปฏิบัติงานชั้นนำของรัฐบาล ประชาชน ระดับเทศมณฑลจะต้องตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการช่วยเหลือ ปกป้อง และสืบทอดทักษะการทอผ้าฤดูเดียวแบบดั้งเดิม ในขณะเดียวกันต้องมองเห็นคุณค่าที่อยู่เบื้องหลังทรัพยากรทางวัฒนธรรมผ้าทอฤดูเดียวจากมุมมองของการพัฒนาในการพัฒนาเชิงพาณิชย์และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผ้าทอฤดูเดียว จำเป็นต้องปฏิบัติตามแนวคิดของ “การอนุรักษ์และการพัฒนาส่งเสริมการอนุรักษ์” ไม่สามารถเสียสละทรัพยากรทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อแลกกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะสั้นได้ การวางแผนอย่างรอบคอบ การจัดระเบียบ และการนำไปปฏิบัติเท่านั้นที่จะสามารถส่งเสริมการสืบทอดและการอนุรักษ์ทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชนเผ่าฤดูเดียวได้ โดยเริ่มจากการสร้างฐานการฝึกอบรมการทอผ้าฤดูเดียวที่สมบูรณ์แบบ

การจัดตั้งฐานการฝึกอบรมการทอผ้าฝ้ายในแบบครบวงจร จะช่วยเอื้อต่อการเรียน การสอน การสื่อสาร และการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการทอผ้าพื้นเมืองฝ้าย และจะทำให้ทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมกลับมาเป็นนิยมได้อย่างแน่นอน ฉะนั้น ในอำเภอหลงซาน เมืองเซียงซี มณฑลหูหนาน และไหลเผิง เมืองเอนซือ มณฑลหูเป่ย์ ควรจัดตั้งฐานการฝึกอบรมพิเศษตั้งแต่ระดับเขตไปจนถึง ชุมชนหมู่บ้าน และเชิญตัวแทนผู้สืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งระดับเขตและระดับชาติมา เป็นผู้บรรยายอยู่เป็นประจำ รวมถึงเชิญผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องมาให้คำแนะนำทาง ทฤษฎีก็จะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการฝึกอบรมมีความมั่นคงเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้แต่ละหมู่บ้าน แต่ละมณฑลควรเลือกตัวแทนทางวัฒนธรรมที่มีรากฐานที่ดี เพื่อส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ โดยสร้างเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการทอผ้าทอฝ้ายที่มีรากฐานด้าน มรดกทางวัฒนธรรมที่ดี ทำให้ช่างทอผ้าสามารถเดินทางไปหมู่บ้านเพื่อเรียนรู้ทักษะการทอผ้าทอ ฝ้าย ซึ่งหมู่บ้านลาวเซอเหอจะกลายเป็นศูนย์กลางหลักและมีการขยายโดยเลือกสองหรือสามหมู่บ้าน เพื่อสร้างฐานการฝึกอบรมการทอผ้าทอฝ้ายแบบดั้งเดิม ให้เอื้อต่อการส่งเสริมเพิ่มความนิยม ตลอดจนพัฒนาทักษะการทอผ้าให้มากยิ่งขึ้น สำหรับฐานการฝึกอบรมทักษะการทอผ้าทอฝ้ายใน เมืองไหลเผิง มณฑลหูเป่ย์ มีศูนย์กลางของฐานการฝึกอยู่แล้วในเมือง การเลือกหมู่บ้านและชุมชนที่มี รากฐานสืบทอดที่ดีเพื่อสร้างฐานฝึกทักษะผ้าทอฝ้าย เป็นการรับประกันการสืบทอดทักษะการทอ ฝ้ายแบบดั้งเดิม และสามารถช่วยเผยแพร่และส่งเสริมทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิม

2. กลไกการฝึกอบรมผู้สืบทอด

มนุษย์” เป็นผู้ดำเนินการทางมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และสร้างสรรค์ชิ้นงาน มากมายมาหลายร้อยหลายพันปีที่เราเรียกว่า “ประวัติศาสตร์มีชีวิต” ส่งต่อมรดกทางวัฒนธรรมจากรุ่นสู่ รุ่นโดยมนุษย์ และถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดของวัฒนธรรมที่ขาดไม่ได้ เทคนิคการทอผ้าแบบดั้งเดิมของ ชนชาติฝ้ายเป็นเทคนิคที่ดัดแปลงเพื่อการดำรงชีพ จัดเป็นวัฒนธรรมการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาว ฝ้ายที่ยังคงดำรงอยู่บนพื้นที่เดิม และใช้เป็น “ฐานข้อมูล” เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนในการดำรงชีวิตและ พัฒนามรดกผ้าทอต่อไปในอนาคต

แต่เมื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว การสืบทอดทักษะการทอผ้า แบบดั้งเดิมของชาวฝ้ายจึงตกอยู่ในภาวะวิกฤต การสืบทอดทักษะงานฝีมือเป็นกระบวนการที่ไม่หยุด นิ่ง เป็นวัฒนธรรมที่มีชีวิตที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่จริงของชาวฝ้าย การดำรงอยู่ การ พัฒนา และวิวัฒนาการต่างๆ คือ สิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ และการอนุรักษ์ระยะยาวให้มี ประสิทธิภาพจำเป็นต้องสร้างชุดกลไกการฝึกอบรมผู้สืบทอดในภาคปฏิบัติ โดยพิจารณาจาก

2.1 รูปแบบการสืบทอดตระกูลแบบดั้งเดิม

ทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวฝ้ายมักจะส่งต่อกันภายในครอบครัว การถ่ายทอด จากแม่สู่ลูก และพี่สาวสู่น้องสาว ถือเป็นวิธีการสืบทอดที่พบได้บ่อยที่สุด ปัจจุบันช่างทอผ้าที่

เชี่ยวชาญการทอผ้าฝ้ายดั้งเดิมในรูปแบบครอบครัวมักมีอายุมากเกินไป และศิลปินผู้สูงอายุบางคนก็มีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงหรือเจ็บป่วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงต้องเน้นกลไกไว้ 2 ประการดังนี้

1) การดูแลช่วยเหลือศิลปินช่างทอผ้าสูงอายุให้สามารถมีความมั่นคงในชีวิตและเศรษฐกิจ โดยให้พวกเขาสอนทักษะการทอผ้าด้วยความสบายใจและไร้กังวล

2) การส่งเสริมให้หญิงสาวชาวภูเจียเรียนรู้ทักษะการทอผ้าจากช่างทอผ้ารุ่นเก่า เพื่อช่วยขยายขอบเขตเส้นทางการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม และหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ศิลปินอาวุโสค่อนข้างจะรักษาทักษะเทคนิคเฉพาะตัวไว้มากกว่า และไม่ยอมรับศิษย์รุ่นหลังที่จะมาเรียนรู้ทักษะการทอผ้าเพราะมักจะถ่ายทอดกันเฉพาะในครอบครัว หรือในสถานการณ์ที่วัยรุ่นผู้หญิงมีความสนใจในการเรียน แต่ไม่มีใครเต็มใจสอนทักษะในกระบวนการสืบทอด หน่วยงานของรัฐควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญในการคุ้มครองช่างทอผ้ากลุ่มนี้

นอกจากนี้ผู้สืบทอดควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อแสดงทักษะและความสำเร็จในการทอผ้าแบบดั้งเดิมของตนอย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้คนจำนวนมากสามารถเข้าใจและชื่นชอบการทอผ้าฝ้าย และยังสามารถดึงดูดวัยรุ่นหนุ่มสาวให้มีส่วนร่วมในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม และเข้าร่วมการฝึกอบรมผู้มีความรู้ ความสามารถให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสืบทอด

องค์การยูเนสโก UNESCO ชี้แนวทางในการจัดตั้ง “สมบัติที่มีชีวิตของมนุษย์” และให้ความคิดเห็นด้านแนวทางในการจัดตั้งอย่างเป็นระบบของ “สมบัติที่มีชีวิตของมนุษย์” ไว้ว่า วิธีที่มีประสิทธิภาพที่สุดวิธีหนึ่งที่ช่วยให้บรรลุด้านการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่ยั่งยืน คือ การทำให้แน่ใจว่า ผู้สืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มีการพัฒนาความรู้และทักษะเหล่านี้ต่อไป และส่งต่อความรู้และทักษะต่างๆ ไปยังคนรุ่นถัดไป ซึ่งหมายรวมถึงเทคนิคการผลิตงานฝีมือ ทักษะการเตรียมวัตถุดิบ ทักษะเทคนิคต่างๆ ซึ่งทักษะของพวกเขานั้นมีอยู่ในคนที่ทำเท่านั้น ผู้สืบทอดที่มีทักษะ เทคโนโลยี หรือความรู้ด้านมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นปัจจัยชี้ขาดในการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จากนั้นในกระบวนการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จะสามารถฝึกฝนผู้สืบทอดที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมากขึ้น และเป็นสิ่งรับประกันว่าทักษะและเทคนิคการทอผ้าฝ้ายทอภูเจียนี้จะยังคงสืบทอดต่อไป Xie (2011)

2.2 ระบบการประเมินและการระบุผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม

รัฐบาลจำเป็นต้องพัฒนาระบบการประเมินและการระบุผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมแบบจับต้องไม่ได้ให้สมบูรณ์อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น การอนุรักษ์และการสืบทอดทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของภูเจียนั้นแยกออกจากการปกป้อง ช่วยเหลือ และการฝึกฝนวิชามรดกโดยรัฐบาลทุกภาคส่วน ควรเข้าใจมาตรฐานอย่างดี ตัวอย่างเช่น เมืองไหลเผิง จังหวัดเฮนชือ มณฑลหูเป่ย์ ควรกำหนดระบบการประเมินไว้อย่างชัดเจนเริ่มจากท้องถิ่นไปจนถึงระดับชาติ จากล่างขึ้นบน เพื่อสร้างระบบใดเรกทอรีที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการจัดการแบบแยกประเภทอย่างเป็นระบบ

ในการระบุผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าพื้นเมืองภูเจีย ควรระบุผู้สืบทอดระดับมณฑลใน หมู่ช่างทอผ้าในแต่ละหมู่บ้าน ผู้สืบทอดระดับจังหวัดควรระบุผู้สืบทอดระดับมณฑล และสุดท้ายคือ ผู้ สืบทอดระดับชาติ ควรระบุในหมู่ผู้สืบทอดระดับจังหวัด การระบุผู้รับมรดกสามารถอ้างถึง “มาตรการชั่วคราวสำหรับการระบุและการจัดการผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ แห่งชาติ” (กฎศกีกาฉบับที่ 45 ของกระทรวงวัฒนธรรมแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน) โครงการมรดก วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ: (1) เป็นผู้เชี่ยวชาญและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ของชาติบางโครงการ (2) ได้รับการยอมรับว่าเป็นตัวแทนและมีอิทธิพลในภูมิภาคหรือบางสาขา (3) ดำเนินกิจกรรมการสืบทอดอย่างเข้มแข็งและปลูกฝังความรู้ความสามารถให้ผู้สืบทอด การจัดทำ รายชื่อผู้สืบทอดทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของภูเจีย และการระบุวัตถุประสงค์เป้าหมายเพิ่มเติมที่จำเป็นต้อง ได้รับการช่วยเหลือและอนุรักษ์อย่างเร่งด่วน จะช่วยดำเนินการอนุรักษ์และฝึกฝนทักษะการทอผ้า ทอภูเจียแบบดั้งเดิมในระยะต่อไป

หลังจากสร้างชุดข้อมูล (Directory) หน่วยงานรัฐบาลทุกระดับควรดำเนินการช่วยเหลือ อนุรักษ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างเข้มแข็ง ให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้สืบทอด ตามสถานการณ์จริงในพื้นที่ชนเผ่าภูเจีย และช่วยผู้สืบทอดจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น งานประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมและดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากเบี้ยเลี้ยงที่รัฐแจกจ่ายให้กับผู้รับมรดก อย่างสม่ำเสมอแล้ว สำหรับหน่วยงานระดับจังหวัดและเทศบาลที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มการลงทุนและเพิ่ม เงินพิเศษอุดหนุนด้านการประชาสัมพันธ์และการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้อง ไม่ได้ รวมถึงโครงการอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะการสร้างกลไกการสืบทอดอย่างสมเหตุสมผลของ ทักษะการทอผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิมไม่เพียงแต่ให้ความมั่นคงในชีวิต แต่ยังสร้างคุณค่าให้กับพวกเขา เพื่อจะได้มีความตั้งใจในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ให้กับผู้สืบทอดรุ่นใหม่โดยไม่ต้องวิตกกังวลกับ ปัจจัยอื่นๆ ที่บั่นทอนคุณภาพชีวิต

ผู้ปฏิบัติงานแนวหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียจำเป็นต้อง เสริมสร้างนโยบายการศึกษาวัฒนธรรมสำหรับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การพัฒนาทาง เศรษฐกิจของพื้นที่ภูเจียนั้นล้ำหลัง และยังคงเป็นหนึ่งในพื้นที่ระหว่างสองเมือง เมืองไทลเผิงกับเมืองหู เปยที่ประสบกับความยากจนมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของ ผู้ปฏิบัติงานชั้นนำในภูมิภาค ผู้ปฏิบัติงานแนวหน้าในทุกระดับควรใช้นโยบายวัฒนธรรมของรัฐบาล เสริมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางความคิด เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างถูกต้องถึงความจำเป็นในการพัฒนา วัฒนธรรมผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิม ปรับปรุงความรู้เชิงทฤษฎีในการสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรม ควร ให้ความสนใจกับมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคอย่างมีสติ เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ควรกำหนดกลไก การฝึกอบรมบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติงานชั้นนำควรเป็นผู้นำและผู้เผยแพร่วัฒนธรรมผ้า ทอภูเจียแบบดั้งเดิม

แนวทางการอนุรักษ์การสืบทอดและการใช้ประโยชน์จากการพัฒนา

การอนุรักษ์การสืบทอดและการใช้ประโยชน์จากการพัฒนา มีผลขึ้นอยู่กับการเคารพวัฒนธรรมดั้งเดิมบนพื้นฐานของการรักษาความถูกต้องของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เทคนิคการทอผ้าทอผ้าทอผ้า การวิจัย การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากเทคนิคการทอผ้าทอผ้าแบบดั้งเดิมถือเป็นกุญแจสำคัญในการอนุรักษ์และสืบสานเทคนิคการทอผ้าพื้นเมืองทอผ้า มาตราการสำคัญตาม “แนวทางความคิดเห็นของกระทรวงวัฒนธรรมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” (Wenfeiyifa (2012) หมายเลข 4) เพื่อสร้างมาตรฐานและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ตาม “ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมรดกคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (คำสั่งประธานาธิบดีหมายเลข 42) และความเห็นของสำนักงานทั่วไปของสภาแห่งรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีน (Guobanfa (2005) ฉบับที่ 18) ดังต่อไปนี้

การเสนอแนวทางเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้มีประสิทธิผล ดังนี้:

- 1) ทำความเข้าใจถึงความสำคัญของการดำเนินการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้อย่างถ่องแท้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์
 - 2) เข้าใจแนวทางและหลักการของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง
 - 3) ใช้วิทยาศาสตร์ในการส่งเสริมงานอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในเชิงลึก
 - 4) สร้างและปรับปรุงกลไกการทำงานเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้
- การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้เกิดประสิทธิผลจำเป็นต้องอาศัย

กระบวนการปฏิบัติในการผลิตโดยแกนหลักของการอนุรักษ์ คือ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และการสืบทอดทักษะของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการหมุนเวียน การจำหน่าย และวิธีการอื่นๆ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และทรัพยากรในวิธีการอนุรักษ์ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม

เทคนิคการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชนชาติทอผ้าถิ่นจ้วงสรรคั้งขึ้นโดยสตรีชนเผ่าทอผ้าในวิถีปฏิบัติทางสังคมในระยะยาว คุณลักษณะและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับการผลิตและการดำรงชีวิต ทั้งหมดมีต้นกำเนิดมาจากการผลิตและการปฏิบัติในการดำรงชีวิต ดังนั้น ในทางปฏิบัติจึงสามารถเข้าใจ ค้นพบคุณสมบัติ และการใช้วัตถุตีความเชิงวิทยาศาสตร์และการใช้เทคนิคการทอผ้าทอผ้าเพื่อบันทึกและสร้างรูปแบบผ้า และกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานผ้าทอโดยศิลปินทอผ้า ดังนั้น ความมีชีวิตชีวาและแรงจูงใจของการทอผ้าถิ่นจ้วงสรรคั้งสามารถเสริมความแข็งแกร่งในการป้องกันการผลิต ขณะเดียวกัน เราควรสำรวจและแสวงหาวิธีการใหม่ๆ และแบบจำลองใหม่ๆ

สำหรับการพัฒนาทักษะการทอผ้าทอเงี้ยว แล้วนำวัฒนธรรมผ้าทอเงี้ยวแบบดั้งเดิมมารวมเข้าไว้ในชีวิตของผู้คนมากขึ้น

การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ควรมีประสิทธิภาพเป็นไปตามคำแนะนำผ่านมุมมองทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนา ตามบทบัญญัติของ “กฎหมายมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน” ได้ดำเนินนโยบาย “การอนุรักษ์เป็นหลัก ช่วยเหลือเป็นประการแรก ใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุผล การพัฒนาและการสืบทอด” เพื่อการอนุรักษ์ประสิทธิภาพของทักษะการทอผ้าทอเงี้ยวแบบดั้งเดิม และรักษาความสัมพันธ์ระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่ควรได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของการไม่ทำลายความถูกต้องพื้นฐาน การพัฒนาและการใช้ประโยชน์ต้องเป็นไปตามความต้องการของการปกป้องและการสืบทอด และไม่สามารถดำเนินการพัฒนาโดยไม่มีหลักเกณฑ์ ดังนั้นการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทักษะการทอผ้าทอเงี้ยวแบบดั้งเดิม จึงมีปัจจัยสำคัญดังนี้

1. การสร้าง “รูปแบบใหม่” เพื่อแสดงถึง “งานฝีมือแบบดั้งเดิม”

การผสมงานศิลปะที่ทันสมัยเป็นรูปแบบการบริโภคที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในหมู่ผู้บริโภควัยรุ่นหนุ่มสาว การออกแบบงานศิลปะ “แฟชั่น” กับงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมเป็นวิธีใหม่ในการชุบชีวิต “งานฝีมือแบบเก่า” จุดประสงค์ คือ การทำลายขอบเขตระหว่างงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมและกระแสนิยม ให้ทั้งสองสามารถออกสู่สายตาสาธารณชนแบบบูรณาการและเชื่อมโยงกัน ใช้รูปแบบใหม่แสดงออกถึงงานหัตถศิลป์แบบเก่า สร้างสรรค์ผลงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตร่วมสมัย ความสำเร็จรวมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จากมุมมองของเยาวชน เถ่าเรื่องมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ด้วยวาทกรรมเยาวชน คิดค้นและพัฒนามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้บนพื้นฐานของการศึกษาประเพณีดั้งเดิมอย่างถ่องแท้ เช่น การทอผ้าทอเงี้ยวในรูปแบบกระบวนการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) เราต้องให้ความสนใจกับการแสดงออกของความหมายแฝงทางวัฒนธรรมดั้งเดิมเสมอ ให้ความสนใจกับแนวคิดของผู้ชมในกระบวนการเจาะลึกทางการตลาด กำหนดหัวข้อในกระบวนการสร้างและเผยแพร่อย่างถูกต้อง

2. ส่งต่องานฝีมือแบบดั้งเดิมผ่านผู้สืบทอดที่ไม่ใช่ผู้สืบทอดทางพันธุกรรม

การสืบทอดและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต้องผสมผสานเข้ากับชีวิตสมัยใหม่และสะท้อนถึงคุณค่าของยุคสมัย ในการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทักษะการทอผ้าพื้นเมืองเงี้ยวควรส่งเสริมให้ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้รุ่นใหม่ได้รับการสนับสนุนในการลงทุนเพื่อพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านการรับรู้ถึงความอ่อนไหวของกระแสแห่งกาลเวลาและทำความเข้าใจในยุคสมัยที่เปลี่ยนไป การบริโภคกระแสวัฒนธรรมควรยึดอยู่กับปัจจุบัน และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ทั้งการสร้างแบรนด์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบใหม่ ภายใต้งานฝีมือแบบดั้งเดิม ผ่านการวางแผนที่ครอบคลุมรอบด้าน

3. การสร้างรูปแบบใหม่ของมรดกทางวัฒนธรรมในฐานะผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

การวิจัยและความเข้าใจในประเพณีควรถือเป็นรากฐานของนวัตกรรม และบนพื้นฐานนี้สามารถสร้างรูปแบบตราสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์และแตกต่าง สามารถระบุตำแหน่งตราสินค้า และทำการตลาดได้ สามารถพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและดึงดูดใจผู้บริโภคและได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้บริโภควัยหนุ่มสาวมากขึ้น

ในทางกลับกัน จำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากการเติบโตและประสบการณ์การเรียนรู้ของตัวเองอย่างเต็มที่เพื่อเปลี่ยนให้เป็นวัฒนธรรมของแบรนด์และสร้างกลยุทธ์การพัฒนาแบรนด์ที่ไม่เหมือนใคร หยวนป้อคณบดีแห่ง Academy of Fine Arts of Tsinghua University และหัวหน้างานระดับปริญญาเอก แนะนำว่า: “สำหรับผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จะมีวิธีเปลี่ยนฉลากและกลิ่นอายของผู้สืบทอดเป็นทรัพย์สินของแบรนด์ได้อย่างไร เปลี่ยนประสบการณ์การเติบโตของตนเองให้เป็นแบรนด์ เรื่องราว และรูปแบบของวัฒนธรรมแบรนด์ที่ไม่เหมือนใคร ทำให้สามารถสร้างกลยุทธ์แบรนด์ที่แตกต่างระหว่างตัวมันเองกับผู้สืบทอดของโครงการประเภทเดียวกัน ซึ่งเป็นวิธีการสร้างแบรนด์ตามทรัพยากรของตนเองอย่างแท้จริง”

สำหรับแนวคิดการพัฒนาที่เป็นเอกลักษณ์และจิตวิญญาณของแบรนด์ ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ควรให้ความสนใจกับแนวคิดของกลุ่มเป้าหมายบนพื้นฐานของการทำหน้าที่สืบทอดที่ดี เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้แม่นยำยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้บริโภคได้รับความพึงพอใจทางจิตใจเมื่อสัมผัสกับผลิตภัณฑ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จึงเพิ่มความรู้สึกถึงเอกลักษณ์ด้วยคุณค่าทางวัฒนธรรมดั้งเดิม

การเสริมสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์

การสอนทักษะการทอผ้าทอพื้นเมืองสู่เจียเป็นหนึ่งในโลกที่มีประสิทธิภาพในการสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมผ้าทอสู่เจีย ในกระบวนการความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ มุ่งเน้นการปรับปรุงระบบการศึกษาภาคปฏิบัติที่มีมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นต้นนำและขยายช่องทางใหม่ ๆ ในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านเส้นทางการศึกษาภาคปฏิบัติ

1. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต้องร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ

ในความร่วมมือเริ่มตั้งแต่การสร้างฐานการเรียนรู้ ศูนย์ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ: มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่ร่วมมือกันควรสร้างฐานการศึกษาเชิงปฏิบัติ ย้ายการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ไปยังสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย สร้างศูนย์ฝึกอบรมที่มี

หัวข้อการสอนทักษะมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และสำรวจการสอนอย่างต่อเนื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติการสอน ต้องมีความครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อสำรวจความหลากหลายของการถ่ายทอดทางพันธุกรรมและไม่ใช่มรดกวัฒนธรรม ผสมผสานการฝึกอบรมในมหาวิทยาลัยเข้ากับการฝึกปฏิบัตินอกมหาวิทยาลัย จัดให้นักศึกษาไปที่ Tujia Brocade Instruction Institute เพื่อเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สำหรับการฝึกสอนนอกสถานที่ในช่วงปิดภาคเรียนฤดูหนาวและฤดูร้อน และไปที่หน่วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อฝึกงานสำรวจเส้นทางการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอย่างเต็มที่

ในทางกลับกัน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่ร่วมมือกันสามารถดำเนินกิจกรรมทางสังคมได้อย่างสม่ำเสมอโดยใช้หัวข้อทักษะการทอผ้าฝ้ายแบบดั้งเดิม และจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมหรือสมาคมในหัวข้อ “มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้” โดยจัดให้นักศึกษาแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการรักษาและพัฒนาในช่วงวันหยุดและช่วงเทศกาลสำคัญต่างๆ เพื่อทำกิจกรรมกลุ่มหรือจัดตั้งชมรมผ่านประสบการณ์ จัดการแสดงผ้ารูปแบบต่างๆ และทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวฝ้ายภายในมหาวิทยาลัย ชุมชน และกลุ่มอื่นๆ ได้ผ่านความร่วมมือจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

2. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ร่วมมือกับสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดั้งเดิมของประเทศจีน การเสริมสร้างความแข็งแกร่งเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หากได้รับความร่วมมือกับสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์จะช่วยผลักดันทั้งทางด้านทฤษฎีและด้านเทคนิคสำหรับการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การวิจัยเชิงวิชาการเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของการสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของจีน และมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงการสืบทอดและการพัฒนามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

ในความร่วมมือระหว่างมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เราควรปฏิบัติตามข้อกำหนดต่อไปนี้

2.1 จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบภาคสนามเชิงลึกก่อนที่จะทำการวิจัยมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพื่อทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงการมีอยู่จริงในปัจจุบันและการสืบทอดของโครงการมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ จะต้องให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการในการดำรงชีวิตของผู้สืบทอด จากนั้นทำการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร และนำผลการวิจัยจากแนวทางปฏิบัติในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่ไม่ใช่การสืบทอดทางครอบครัวมาต่อยอดเพื่อหาแนวทางการพัฒนาต่อไป

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ควรอยู่บนพื้นฐานของการเคารพวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างเต็มที่ และนักวิจัยควรทำการวิจัยเชิงวิชาการเกี่ยวกับหลักการแสวงหาความจริงและการปฏิบัติจริง

2.3 ในการศึกษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จำเป็นต้องทำการวิจัยทางประวัติศาสตร์และการวิจัยเปรียบเทียบเพิ่มเติม ด้วยความช่วยเหลือจากประสบการณ์การพัฒนาที่ยอดเยี่ยมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของประเทศจีนจากมุมมองของมนุษย์ทั่วโลกที่มีต่อวัฒนธรรมดั้งเดิม และทำให้ตัวแทนวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนก้าวไปสู่ความเป็นสากล

แนวทางการเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศ

มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมอันดีงามของประเทศจีน และการสร้างเส้นทางสู่มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ก็เป็นหนึ่งในวิธีสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองทางวัฒนธรรม เราควรสำรวจโลกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับประสบการณ์และบทเรียนจากการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมและมรดกที่จับต้องไม่ได้ระหว่างประเทศอย่างเต็มที่ ปลูกฝังทั้งภายในและภายนอก สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและร่วมกันสำรวจ เส้นทางแห่งการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

การเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นการเชื่อมโยงที่สำคัญในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ วัฒนธรรมผ้าทอแบบดั้งเดิมของฉู่เจียเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศจีน เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมนั้นนอกเหนือจากเส้นทางสืบทอดภายในประเทศที่กล่าวถึงข้างต้น เรายังจำเป็นต้องเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศ จากประสบการณ์จริงของการวิจัย ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมทางชาติพันธุ์ โดยผู้วิจัยได้เสนอยุทธศาสตร์และข้อเสนอแนะดังนี้

1. เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างประเทศ

การแลกเปลี่ยนอารยธรรมและการเรียนรู้ร่วมกันเป็นแรงผลักดันที่ทรงพลังสำหรับการพัฒนาอารยธรรม การศึกษาวัฒนธรรมผ้าทอฉู่เจียแบบดั้งเดิมไม่ควรจำกัดเฉพาะการตั้งถิ่นฐานของชาวฉู่เจีย และไม่ควรจำกัดเฉพาะในพื้นที่มณฑลหูหนานและหูเป่ย์ บนพื้นฐานของการวิจัยในท้องถิ่นจึงควรทำการวิจัยเปรียบเทียบจากมุมมองที่กว้างขึ้น นักวิชาการจากประเทศต่างๆ มีเอกลักษณ์ของตนเองในเรื่องของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในประเทศของตนและทั่วโลก ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง

ยิ่งที่จะต้องเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งจะช่วยให้เราสามารถสำรวจวัฒนธรรมของชาติของได้อย่างลึกซึ้งจากมุมมองของการพัฒนามนุษย์โดยรวม

2. เสริมสร้างความร่วมมือในโครงการระหว่างประเทศในฐานะผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม

เราจำเป็นต้องขยายช่องทางการสื่อสารและคิดค้นวิธีการสื่อสารโดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ ทั่วโลก วัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมบางอย่างไม่เพียงดึงดูดความสนใจของนักวิชาการในประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงนักวิชาการต่างชาติด้วย จากนั้น งานวิจัยของโครงการมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้สามารถเริ่มต้นจากทิศทางทั้งในระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับนานาชาติ และส่งเสริมความร่วมมือของโครงการระดับนานาชาติได้ ขณะเดียวกันยังสามารถมุ่งมั่นในการอัดฉีดเงินทุนสนับสนุนและข้อมูลทางเทคนิคจากประชาคมระหว่างประเทศให้มีบทบาทเชิงบวกในการส่งเสริมวัฒนธรรม

3. ดำเนินการความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศ

ในการสืบทอดและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ควรสำรวจจุดตัดของการแลกเปลี่ยนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของประเทศจีนอย่างจริงจัง เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาและวัฒนธรรม ปฏิบัติตามแผนริเริ่มโครงการ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง The Belt and Road” ระดับชาติและร่วมมือกับประเทศต่างๆ ตามรอย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ดำเนินการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศต่างๆ ตามเส้นทางและเผยแพร่วัฒนธรรมดั้งเดิมอันดีงามของประเทศจีนสู่สากล

4. ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

เพื่อเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และสำรวจการเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมของมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ควรเปลี่ยนวิธีการสื่อสารและการเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ระหว่างประเทศในอดีต ใช้วิธีการสมัยใหม่อย่างมีเหตุผลเพื่อบูรณาการวัฒนธรรมดั้งเดิม จึงได้นำเทคโนโลยีสร้างแพลตฟอร์มบูรณาการสื่อดิจิทัลเพื่อเป็นประโยชน์สาธารณะแก่ผู้ชมทั้งในและต่างประเทศได้สัมผัสกับความลึกซึ้งของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนา มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีน และการส่งเสริมอิทธิพลของคุณค่าทางวัฒนธรรมของจีนสู่โลกภายนอก

กล่าวโดยสรุป ในการฝึกฝนการสืบทอดและอนุรักษ์ทักษะการทอผ้าทอถู่เจี้ยนพื้นเมืองของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เราควรเรียนรู้จากประสบการณ์ของการพัฒนาอุตสาหกรรมมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ทั้งในและต่างประเทศ ผสมผสานวิธีการที่มีประสิทธิภาพและโดดเด่นยิ่งขึ้นเพื่อการอนุรักษ์และสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้อย่างทรงคุณค่า เร่งเข้าช่วยเหลือ

คุ้มครอง อนุรักษ์ และสืบทอดทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวภูเจีย ค่อยๆ สร้างกลยุทธ์การอนุรักษ์มรดกที่สมบูรณ์เพื่อการพัฒนาและสืบทอดอย่างมีคุณภาพต่อไป

จากแนวทางและกลยุทธ์ที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแนวทางของแผนการจัดการเพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย โดยมีตัวอย่างโครงการการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมลวดลายผ้าทอภูเจีย เพื่อเป็นแนวทางและแรงบันดาลใจให้กับศิลปิน นักออกแบบ และผู้ที่มีความชอบในด้านนี้ โดยมีจุดประสงค์ของแผนโครงการการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมลวดลายผ้าทอภูเจีย เป็นตัวอย่างการจัดการเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมผ้าทอแบบดั้งเดิมของภูเจียให้แก่สาธารณชน ได้เห็นความงามของวัฒนธรรมของชาติ ทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมทันสมัยและผสมผสานความงามให้เข้ากับชีวิตประจำวัน

แนวทางแผนโครงการการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมลวดลายผ้าทอภูเจีย

การปกป้องแบบดิจิทัลของผ้าทอภูเจีย เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับการพัฒนา การสร้างฐานข้อมูลรูปแบบลวดลายผ้าทอภูเจีย ไม่เพียงแต่เป็นการส่งเสริมนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและศิลปะของผ้าทอภูเจีย เท่านั้น แต่ยังเพิ่มคุณค่าวิธีการสื่อสารทางวัฒนธรรมของผ้าทอภูเจีย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชาวภูเจีย แสดงออกถึงความนับถือในตนเองของผู้คนต่อวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย อัตลักษณ์ และความเป็นส่วนหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำเสนอการจัดการข้อมูลในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมลวดลายผ้าทอภูเจียด้วยแนวคิดผ่านการจัดการในรูปแบบของห้องสมุดทรัพยากรของผ้าทอภูเจีย

จากการดำเนินการสำรวจภาคสนามของผู้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบผ้าทอภูเจียในปัจจุบัน ผู้วิจัยมีแนวคิดในการนำเทคโนโลยีการจดจำรูปแบบมาใช้ในการจัดการ เพื่อรวบรวมรูปแบบผ้าทอแบบดั้งเดิมของผ้าทอภูเจีย ตามหัวข้อหลัก 4 รูปแบบลวดลายได้แก่ สัตว์ พืช เครื่องใช้ในการดำรงชีวิต และตัวอักษรทางเรขาคณิต ด้วยรูปแบบของมรดกผ่านกระบวนการทางดิจิทัลและนวัตกรรมของมรดกทางวัฒนธรรม และการผสมผสานประสบการณ์เชิงปฏิบัติเพื่อการสร้างฐานข้อมูลรูปแบบลวดลายผ้าทอภูเจีย ในการจัดสร้างเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็นฐานข้อมูลในการจัดการห้องสมุดทรัพยากรทางวัฒนธรรมของผ้าทอภูเจียในอนาคต

1. แผนโครงการ

1.1 เนื้อหาการวิจัย

โครงการสำรวจสถานะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันในการอนุรักษ์และการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย และสำรวจและศึกษาองค์ประกอบของลวดลายผ้าแบบดั้งเดิมของ ผ้าทอภูเจียบนพื้นฐาน เนื้อหาการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกรวบรวมและจัด

ระเบียบสถานการณ์ปัจจุบันและปัญหาของการอนุรักษ์ทางดิจิทัลของลวดลายผ้าแบบดั้งเดิมของผ้าทอภูเจียและเสนอทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยอิงจากประสบการณ์การปกป้องทางดิจิทัลของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อื่น ๆ ส่วนที่สองคือ ดำเนินการวิจัยข้อมูลวัฒนธรรมการทอผ้าแบบดั้งเดิมและการปฏิบัติงานจริง ส่วนที่สาม เป็นบทสรุปจากการวิจัยและการปฏิบัติที่ผ่านมา

1.2 วิธีการวิจัยและเส้นทางทางเทคนิค

ในระยะแรกของโครงการจัดการนี้ รูปแบบดั้งเดิมที่เป็นตัวแทนมากที่สุดได้รับการคัดเลือกผ่านการรวบรวมผลงานผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิม ในระยะกลาง มีการวิเคราะห์รูปแบบดั้งเดิมรูปแบบเดียวจากชื่อผ้า องค์ประกอบโครงสร้าง แหล่งข้อมูล สถานที่รวบรวมผ้า การทอ การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและการเรนเดอร์ดิจิทัลจะดำเนินการในด้านต่างๆ เช่น อายุ การแยกรูปแบบหลัก และการแสดงค่าสี รูปภาพ รูปแบบ ข้อมูล และการผสมสีที่มีความละเอียดสูงทั้งหมดจะถูกกรวมเข้าด้วยกันในภายหลัง

1.3 ประเด็นสำคัญด้านนวัตกรรม

นอกเหนือจากการรวบรวมและคัดแยกลวดลายผ้าแบบดั้งเดิมของ ผ้าทอภูเจียแล้ว การวิจัยยังจะอนุรักษ์และสืบทอดผ้าทอของชาวภูเจีย ผ่านการออกแบบและการผลิตหลายครั้ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความนิยมให้กับวัฒนธรรมหัตถกรรมแบบดั้งเดิมของชาวภูเจีย และมุ่งมั่นที่จะบรรลุความสมดุล ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติจริง การรวมกัน ทำให้โครงการจัดการนี้มีคุณค่ามากขึ้นสำหรับการชี้แนะในทางปฏิบัติ

1.4 กำหนดเวลาของโครงการ

คาดว่าโครงการนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนของกิจกรรมการวิจัย ได้แก่ การวิจัยเบื้องต้นและการรวบรวมข้อมูล การทดลองภาคปฏิบัติ และการเขียนผลการวิจัยในภายหลัง
ระยะแรกเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2024 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2025 โดยดำเนินการวิจัย รวบรวมข้อมูล และรวบรวมข้อมูล

ระยะที่สองคือตั้งแต่เดือนมีนาคม ค.ศ. 2025 ถึงกรกฎาคม ค.ศ. 2025 เพื่อดำเนินการวิจัยเชิงทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูลให้เสร็จสิ้น

ระยะที่สามคือตั้งแต่เดือนสิงหาคม ค.ศ. 2025 ถึงธันวาคม ค.ศ. 2025 เพื่อดำเนินการเขียนและเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เสร็จสิ้น

1.5 สถานที่รวบรวมรูปแบบและลวดลาย

พิพิธภัณฑ์ประจำจังหวัดหุบเปย, พิพิธภัณฑ์เขตปกครองตนเองเอินซือภูเจียและม้ง ที่อยู่อาศัยของผู้สืบทอดผ้าทอภูเจีย ที่อยู่อาศัยของนักสะสมผ้าทอภูเจีย ที่อยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัยในชุมชนทั่วไป ฯลฯ

พิพิธภัณฑ์ประจำจังหวัดอุเทน, พิพิธภัณฑ์เขตปกครองตนเองเซียงซีเถี่ยและมั่ง ที่อยู่อาศัยของผู้สืบทอดผ้าทอเถี่ย ที่อยู่อาศัยของนักสะสมผ้าทอเถี่ย ที่อยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัยในชุมชนทั่วไป ฯลฯ

1.6 กระบวนการดำเนินโครงการ

1) การรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรมและรูปแบบของผ้าดั้งเดิม โดยรวบรวม จำแนก และจัดการรูปแบบผ้าทอเถี่ยแบบดั้งเดิมซึ่งได้จากระหว่างการศึกษาภาคสนามภายใต้ขอบเขตการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลรูปแบบที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับวิจัย และการออกแบบและการพัฒนาที่ต่อยอดในภายหลัง เนื่องจากลายผ้าทอเถี่ยมีความหมายเฉพาะตัว และเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมเถี่ย ความหมายของลวดลายจึงจะมีการอธิบายเบื้องต้นในข้อมูลลายผ้า

2) สร้างแหล่งข้อมูลด้านรูปแบบเชิงนวัตกรรม : ฐานข้อมูลรูปแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่จะใช้สำหรับการเรียนรู้และการวิจัย ในขณะที่ฐานข้อมูลรูปแบบเชิงนวัตกรรม จะถูกรวบรวมตามข้อมูลรูปแบบเดิมและนำไปสู่การสร้างลวดลายใหม่ที่อ้างอิงฐานดั้งเดิม และแบ่งรูปแบบตรงกลางและรูปแบบตามต้นฉบับ หลังจากแยกโครงสร้างออกแล้ว จะมีการสร้างเวกเตอร์รูปแบบเดียวขึ้น จุดประสงค์คือเพื่อให้ผู้ใช้สามารถแยกและอำนวยความสะดวกในการสร้างลวดลายได้อย่างรวดเร็วโดยใช้เวกเตอร์รูปแบบในฐานข้อมูลรูปแบบที่เป็นนวัตกรรมใหม่ เพื่อพัฒนาลวดลายผ้าทอเถี่ยให้มีความหลากหลายมากขึ้นในสังคมร่วมสมัยในปัจจุบัน

3) การรวมข้อมูลจากการศึกษาและวิเคราะห์เข้าด้วยกัน : จากการจำแนกตามรูปแบบผ้าทอเถี่ยแบบดั้งเดิมสี่ประเภท ได้แก่ สัตว์ พืช เครื่องใช้ประจำวัน และอักขระทางเรขาคณิต เป็นการผสมผสาน รูปแบบวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน เมื่อผู้ใช้ค้นหาแบบใดรูปแบบหนึ่ง ภาพถ่ายจริงของผ้าทอดั้งเดิม เวกเตอร์ลายผ้า เวกเตอร์รูปแบบตรงกลาง เวกเตอร์ลายขอบ เลขสี่ที่สอดคล้องกับพื้นผิวของผ้า ความหมายของรูปแบบ ฯลฯ โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ลวดลายปรากฏขึ้น ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลทั้งหมดที่อยู่ในรูปแบบนี้ได้ผ่านการค้นหาเพียงครั้งเดียว ทำให้ง่าย สะดวกต่อการใช้งานและการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

2. แผนการบริหารโครงการ

2.1 สร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการทรัพยากรดิจิทัลของรูปแบบผ้าทอเถี่ย

ผ้าทอเถี่ยมีลวดลายมากมาย และลวดลายที่สามารถตรวจสอบได้มีมากกว่า 100 ลายในการศึกษาผ้าทอเถี่ย ตามหัวข้อของลวดลายผ้าจะแบ่งออกเป็นสี่หัวข้อหลัก ได้แก่ สัตว์ พืช เครื่องใช้ในการดำรงชีวิต และลักษณะทางเรขาคณิต การรวบรวมรูปแบบลวดลายผ้าทอเถี่ยแบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบตามการจำแนกหัวข้อ และการสร้างระบบการจัดการรูปแบบลวดลายผ้าทอเถี่ย

เจียเพื่อให้เรียกค้นได้ง่าย โดยสามารถให้เงื่อนไขพื้นฐานที่ดีสำหรับการเก็บรักษา การวิจัย และการแบ่งปันข้อมูลของรูปแบบลวดลายผ้าทอญี่ปุ่น

ฐานข้อมูลเป็นที่จัดระเบียบจัดเก็บและจัดการข้อมูลตามโครงสร้างข้อมูล ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจำนวนมากที่จัดเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน มีการจัดระเบียบ แบ่งปันได้ และการจัดการแบบครบวงจร โลกปัจจุบันเป็นโลกอินเทอร์เน็ตที่เต็มไปด้วยข้อมูล ด้วยการปรับปรุงเทคโนโลยีการประมวลผลภาพและฟังก์ชันอุปกรณ์ส่งสัญญาณ ทำให้ภาพที่มีความคมชัดสูงสามารถเชื่อมต่อกับเทอร์มินัลมือถือได้อย่างรวดเร็วผ่านอุปกรณ์เอาท์พุต เทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลนี้ถือว่าการสนับสนุนทางเทคนิคที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างฐานข้อมูล ผ้าทอญี่ปุ่นถือเป็นผลงานตัวแทนของวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อยเผ่าญี่ปุ่น โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัยใหม่เพื่อสร้างฐานทรัพยากรดิจิทัล เพื่อให้วัฒนธรรมผ้าทอญี่ปุ่นได้รับการเผยแพร่และแบ่งปันในวงกว้างมากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ริเริ่มใช้และนำรูปแบบลวดลายเหล่านี้ไปต่อยอดมากขึ้น ทำให้ผู้คนสนใจวัฒนธรรมผ้าทอญี่ปุ่นมากขึ้น ด้วยการดึงข้อมูลแบบดิจิทัลและการวิเคราะห์โครงสร้างของรูปแบบลวดลายดั้งเดิมของผ้าทอญี่ปุ่น ทำให้สร้างรูปแบบลวดลายใหม่ จัดเก็บข้อมูลรูปแบบลวดลายผ้าทอญี่ปุ่นเข้าฐานข้อมูลตามการจำแนกหัวข้อ ตามแนวความคิดการออกแบบที่ทันสมัย ดึงลวดลายหลักและลวดลายขอบแยกออกจากรูปแบบลวดลายดั้งเดิมและมีเฉดสีให้เลือกมากมาย ผู้ริเริ่มสามารถพิมพ์ตามหัวข้อเพื่อค้นหาภาพแบบธรรมดาหรือภาพแบบเวกเตอร์ การดึงลายจากภาพแบบเวกเตอร์ออกมาใช้จะถูกตั้งให้เป็นแบบชำระเงินในราคาต่ำ เพื่อให้ผู้ริเริ่มสามารถดึงลวดลายแยกออกมาสร้างเป็นผลงานใหม่ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีพื้นที่ในการพัฒนามากขึ้นสำหรับการประยุกต์ใช้ลวดลายผ้าทอญี่ปุ่นในการออกแบบร่วมสมัย

2.2 ปรับให้เข้ากับวิธีการออกแบบลวดลายสมัยใหม่ผ่านการออกแบบโดยใช้

คอมพิวเตอร์

ปัจจุบัน ลวดลายผ้าทอญี่ปุ่นมักใช้กับผ้าทอแบบดั้งเดิมเป็นหลัก มีข้อจำกัดในด้านการใช้ลวดลายและเผยแพร่ จากการสร้างฐานข้อมูลทรัพยากร สามารถทำให้ลวดลายผ้าทอญี่ปุ่นได้นำไปใช้กับสาขาอื่น ๆ ได้มากขึ้น เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบกราฟิก เป็นต้น

โครงการนี้จะรวบรวมและจัดระเบียบรูปแบบลวดลายผ้าทอดั้งเดิมภายในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยเผ่าญี่ปุ่นตามวิธีการวิจัยของโครงการและเส้นทางทางเทคนิค ดำเนินการศึกษาและพัฒนาผ่านการออกแบบโดยใช้คอมพิวเตอร์ และสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรรูปแบบลวดลายผ้าทอญี่ปุ่นแบบนวัตกรรมใหม่

2.3 ใช้แอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่รูปแบบลวดลายผ้าทอฤดูเจียให้ขยายเป็นที่รู้จักมากขึ้น

ฐานข้อมูลทรัพยากรรูปแบบลวดลายผ้าทอฤดูเจียแบบนวัตกรรมใหม่สามารถเผยแพร่ได้สองวิธี: วิธีแรก สำหรับบุคลากรด้านการออกแบบและการสร้างสรรค์ที่มีพื้นฐานทางวิชาชีพ ฐานข้อมูลทรัพยากรจะถูกนำเสนอในรูปแบบของเว็บไซต์ผ่านทางเทอร์มินัล PC นักออกแบบสามารถจ่ายเงินเพื่อดาวน์โหลดภาพเวกเตอร์สำหรับการแยกเลเยอร์ระดับมืออาชีพและการออกแบบที่สร้างสรรค์ วิธีที่สอง สำหรับบุคลากรที่ชอบการออกแบบ สามารถใช้แอปพลิเคชันในอุปกรณ์เคลื่อนที่เพื่อดาวน์โหลดรูปแบบลวดลายในฐานข้อมูลทรัพยากรแล้วนำไปออกแบบใหม่ เนื่องจากอุปกรณ์เคลื่อนที่ใช้งานง่ายและเผยแพร่ได้กว้างกว่าเว็บไซต์ PC

ด้วยการลงชื่อเข้าใช้แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ผู้ริเริ่มสามารถค้นหาข้อมูลผ้าทอฤดูเจียได้อย่างรวดเร็ว และนำลวดลายไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่แบบเรียลไทม์ เมื่อเผยแพร่ผลงาน ผู้ริเริ่มสามารถดึงดูดผู้ที่สนใจให้เข้าชมและแบ่งปันรูปภาพโดยใช้ฟังก์ชันแฮชแท็ก เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมผ้าทอฤดูเจีย

ผู้ริเริ่มยังสามารถสั่งทำผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ผ่านแอปพลิเคชันได้อีกด้วย ผลิตภัณฑ์สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันหรือมอบเป็นของขวัญให้กับผู้อื่นได้ ผลงานการออกแบบที่ดียังสามารถร่วมมือและจำหน่ายได้ที่พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยขยายขอบเขตการใช้งาน และทำให้ผู้คนได้รู้จักและใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีลวดลายผ้าทอฤดูเจียมากขึ้น ซึ่งจะช่วยขยายอิทธิพลของลวดลายผ้าทอฤดูเจีย

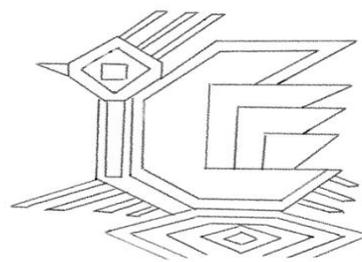
2.4 ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ

ในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาผ้าทอฤดูเจียได้สร้างวัฒนธรรมและศิลปะอันวิจิตรงดงาม โดยมีลวดลายผ้าทอเป็นหนึ่งในตัวแทนลวดลายผ้า เช่น ลวดลายนกคัคคูในรูปแบบผ้านั้นดูสนุกสนานและสดใสและเสมือนจริง ลายตะขอสี่สิบแปดนั้นดูสง่างาม และลวดลายเก้าอี้ดอกไม้ นั้นเรียบง่ายรูปแบบเหล่านี้ทั้งสวยงามและมีความหมายทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง การใช้รูปแบบเหล่านี้ในสถานการณ์ต่างๆ ไม่เพียงแต่เป็นการส่งเสริมแต่เป็นการพัฒนาโครงสร้างรูปแบบผ้าทอฤดูเจียให้มีความหลากหลาย

ผ้าทอฤดูเจียมีลักษณะลวดลายแบบเป็นมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ พืช หรือเครื่องใช้ต่างๆ ส่วนใหญ่จะจัดเรียงและรวมตัวตามรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงสามเหลี่ยม เป็นต้น ในหลายท่วงเขี้ยวประกอบด้วยรูปทรงสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมูและเส้น เราจะวาดโครงร่างพื้นฐานของนกหลายเขี้ยวผ่านการวาดเส้นด้วยมือและใช้ซอฟต์แวร์จัดองค์ประกอบดิจิทัลเพื่อสร้างรูปแบบพื้นฐานตั้งชื่อว่า “นกหลายเขี้ยว” และป้อน

ข้อมูลลวดลายนี้เข้าไปในฐานข้อมูลทรัพยากร รูปแบบลวดลายผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิมอื่นๆ อีกร้อยกว่าลายก็เช่นเดียวกัน จะถูกป้อนเข้าไปในฐานข้อมูลทรัพยากรโดยใช้วิธีทางเทคนิคเดียวกัน

ผู้วิจัยจะจำลองกระบวนการออกแบบจากมุมมองแรกของผู้ออกแบบและอธิบายตัวอย่างสั้น ๆ เกี่ยวกับกระบวนการออกแบบทั้งหมดโดยใช้แอปพลิเคชัน Procreate

ภาพที่ 5-1 ผ้าทอภูเจียจริงของ“ดอกหยางเซวี่”และตัวอย่างลวดลายที่ดึงออกจากผ้าทอภูเจีย“นกหยางเซวี่”

1) ผู้ออกแบบเลือกรูปแบบลวดลายนกหยางเซวี่ตามความต้องการในการออกแบบและนำเข้ามาลงในแอปพลิเคชัน Procreate บนพื้นฐานนี้ สามารถจับคู่สีตามความต้องการและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างเป็นผลงานของตนเอง

ภาพที่ 5-2 ผลงานออกแบบตามรูปแบบลวดลายของนกหยางเซวี่

2) ผู้ออกแบบสามารถออกแบบจับคู่สีที่หลากหลายตามความต้องการส่วนบุคคลเพื่อเพิ่มเอฟเฟกต์การออกแบบ ดังที่แสดงในภาพ เราได้ออกแบบจับคู่สีผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิมไว้หกสี

ภาพที่ 5-3 ตัวอย่างการจับคู่สีสำหรับผลงานออกแบบ 1

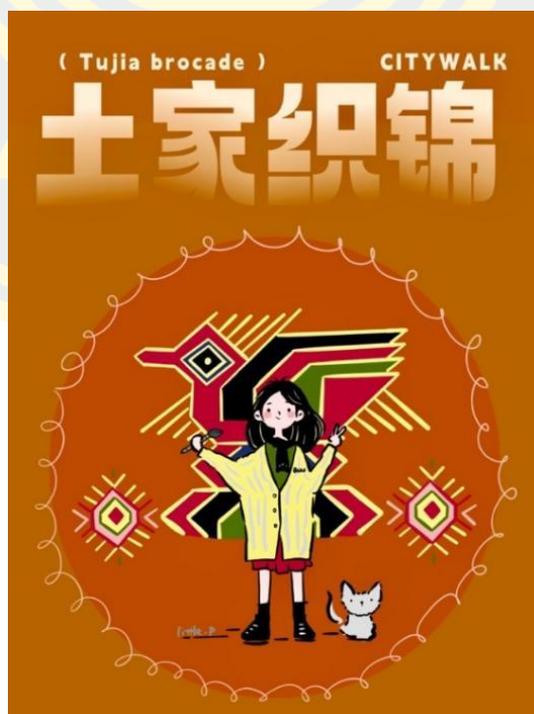

ภาพที่ 5-4 ตัวอย่างการจับคู่สีสำหรับผลงานออกแบบ 2

ภาพที่ 5-5 ตัวอย่างการจับคู่สีสำหรับผลงานออกแบบ 3

3) ผู้ออกแบบจะทำการเรนเดอร์การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เสร็จสมบูรณ์ผ่านกระบวนการปรับแต่ง หลังจากถูกนำไปผลิต ผู้ออกแบบจะได้รับผลิตภัณฑ์การออกแบบพิเศษเฉพาะของตนเอง ตัวอย่างเช่น โปสเตอร์โปรโมตกิจกรรมและพดกลม ด้วยการนำแบบสร้างเป็นภาพกราฟิกหลังจากการจัดเรียงตามความต้องการแล้วจึงนำไปผลิต

ภาพที่ 5-6 การออกแบบโปสเตอร์กิจกรรม

ภาพที่ 5-7 การออกแบบพัดกลม

ข้างต้นเป็นแผนการดำเนินงานเฉพาะสำหรับการประยุกต์ใช้รูปแบบลวดลายผ้าทอคู่เจียแบบนวัตกรรมใหม่ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ จากการสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรรูปแบบลวดลาย เรายังสามารถนำรูปแบบลวดลายผ้าทอคู่เจียไปใช้กับสาขาต่าง ๆ ได้มากขึ้น เพื่อขยายอิทธิพลร่วมสมัยของผ้าทอคู่เจียต่อไป

3. แผนการออกแบบกิจกรรม

เพื่อที่จะปรับปรุงความเข้าใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และเสริมสร้างความมั่นใจและการยอมรับวัฒนธรรมผ้าทอที่ยอดเยี่ยมของประเทศชาติ เราจะเลือกโรงเรียนประถมศึกษาชนชาติในอำเภอไหลเผิงเขตปกครองตนเองเผ่าคู่เจียและเผ่าเหมียวเอนซิมณฑลหูเป่ย์เป็นสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมสืบทอด โรงเรียนประถมศึกษาแห่งนี้ตั้งอยู่ในอำเภอไหลเผิง และเคยได้จัดกิจกรรมเพื่อนำวัฒนธรรมดั้งเดิมมาสู่โรงเรียน ดังนั้น นักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาแห่งนี้จึงมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผ้าทอคู่เจียในระดับหนึ่ง ซึ่งทำให้การทำกิจกรรมต่างๆ ง่ายขึ้น

ปัจจุบัน เราอยู่ในยุคของสังคมสารสนเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับกระบวนการผลิตเครื่องทอผ้าแบบดั้งเดิมที่ซับซ้อน นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเปิดรับทรัพยากรดิจิทัลมากขึ้น เราจะใช้เทคโนโลยีการฉายภาพดิจิทัลเพื่อให้นักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาชนชาติอำเภอไหลเผิงได้สัมผัสกับความสนุกสนานอย่างรวดเร็วของการผสมผสานลวดลายผ้าทอคู่เจีย ตั้งแต่การจับคู่สี

ลวดลายไปจนถึงการผสมผสานลวดลายสามารถออกแบบส่วนบุคคลตามที่ต้องการ ผลงานการออกแบบลวดลายแต่ละงานสามารถนำไปประกวดในชั้นเรียน เลือกผลงานดีเด่นลงบนเว็บไซต์ PC ของโรงเรียนเพื่อดึงดูดนักเรียนให้เข้าร่วมมากขึ้น การออกแบบกิจกรรมนี้สอดคล้องกับลักษณะอายุของกลุ่มเป้าหมาย และช่วยเพิ่มความเข้าใจและความชอบต่อลวดลายผ้าทอภูเจียของนักเรียน

ในระยะต่อมา เราจะจัดกิจกรรมปฏิบัติการออกแบบผ้าทอภูเจียแบบดิจิทัลร่วมกับโรงเรียนประถมศึกษาชนชาติเป็นประจำ เพื่อให้นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสามารถเพิ่มความชอบในวัฒนธรรมภูเจียดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมในลักษณะที่สอดคล้องกับอายุ และเป็นส่วนหนึ่งในการสืบทอดวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย

3.1 เป้าหมายของกิจกรรม :

- 1) จากกิจกรรมนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะมีความเข้าใจเรื่องประวัติศาสตร์ สถานะการพัฒนา และคุณค่าที่มีอยู่ของทักษะการทอผ้าภูเจีย ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาวภูเจีย
- 2) จากการใช้งานจริงของการออกแบบลวดลายผ้าทอภูเจียแบบดิจิทัล ช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้รับการยอมรับและความชื่นชอบวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียมากขึ้น
- 3) จากการศึกษา มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะตระหนักว่าทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชาวภูเจียเป็นหนึ่งในมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของจีน และเป็นตัวแทนทางศิลปะที่โดดเด่นของชาวภูเจีย ซึ่งกระตุ้นความรู้สึกที่แข็งแกร่งในความภาคภูมิใจและเอกลักษณ์ของชาติและเพิ่มความมั่นใจทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยม

3.2 เนื้อหากิจกรรม

- 1) เพื่อปรับให้เข้ากับลักษณะอายุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และช่วยให้พวกเขาเข้าใจทักษะการทอผ้าภูเจียที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ได้ง่ายขึ้น การพัฒนาทางประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของทักษะการทอผ้าจะมีการแนะนำสั้น ๆ ในรูปแบบของภาพยนตร์สั้นแอนิเมชัน ภาพยนตร์แอนิเมชันขนาดสั้นช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจโดยรวมเกี่ยวกับวัฒนธรรมผ้าทอของภูเจีย เข้าใจว่าทำไมพวกเขาจึงต้องเรียนรู้และเข้าใจรูปแบบผ้า และความสำคัญของการเรียนรู้รูปแบบผ้าแบบดั้งเดิมของภูเจียเพื่อการสืบทอดทางวัฒนธรรม
- 2) เพื่อเพิ่มความสนใจของนักเรียนในวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย เราจะใช้การสอนแบบดิจิทัลเพื่อให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีการฉายภาพดิจิทัลเพื่อสร้างรูปแบบผ้าเป็นทรัพยากรรูปแบบและสัมผัสประสบการณ์ผ่านการวาดภาพลวดลายผ้าด้วยตนเอง และสนุกกับนิทรรศการผลงานดีเด่น ใน

กระบวนการนี้ กระบวนการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ของนักเรียนยังเป็นกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมผ้าทอผ้าทออีกด้วย

3.3 การดำเนินกิจกรรม

1) การจัดเวลา: ระยะเวลาของกิจกรรมคือ 3 ชั่วโมง แต่ละส่วนเวลาการเข้าร่วมคือ 1 ชั่วโมง

ส่วนที่ 1: การแนะนำครั้งแรกเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ “ผ้าทอผ้าทอ” เป็นการแนะนำผ่านภาพยนตร์แอนิเมชันนำเสนอคำจำกัดความพื้นฐาน การพัฒนา

และวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ รวมถึงการคุ้มครองในปัจจุบันและสถานะการสืบทอดของเทคนิคการทอผ้าทอผ้าทอที่จับต้องไม่ได้ให้กับนักเรียน เพื่อให้พวกเขามีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับผ้าทอผ้าทอ และชี้แนะพวกเขาในหัวข้อที่จำเป็นเรียนรู้ในกิจกรรมนี้ เช่น เหตุใดจึงควรเรียน และเพิ่มความสนใจของนักเรียนในกิจกรรมนี้

ส่วนที่ 2: DIY รูปแบบลวดลายผ้าทอผ้าทอ นับตั้งแต่การถือกำเนิดของเทคนิคการทอผ้าทอผ้าทอในสมัยก่อนราชวงศ์ฉิน ที่มีลวดลายผ้าทอผ้าทอมากกว่าร้อยแบบ นักเรียนสามารถเลือกรูปแบบที่ชื่นชอบได้จากห้องสมุดทรัพยากรลวดลายผ้าทอผ้าทอ เพื่อออกแบบโทนสีหรือเพิ่มบุคลิกภาพของตนเองผสมผสานเข้ากับลายผ้าแบบดั้งเดิมเพื่อสร้างลวดลายผ้าทอผ้าทอใหม่ๆ

ส่วนที่ 3: การประเมินการออกแบบลวดลายที่เป็นนวัตกรรม เราจะดำเนินการจัดแสดงผลงานแนะนำ การอภิปราย และการประเมินผลแบบครบวงจรผ่านทางผลงานแพทเทิร์นผ้าที่นักเรียนมัธยมต้นส่งมาในส่วนที่สอง นอกจากนี้เรายังทำงานร่วมกับแผนกประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมผลงานที่ยอดเยี่ยมบนเว็บไซต์ทางการของโรงเรียนและแพลตฟอร์มอื่น ๆ

2) แบบฟอร์มการจัดกิจกรรม

สร้างห้องกิจกรรมผ้าทอผ้าทอมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เพื่อแสดงผลงานที่โดดเด่นมายาวนาน กิจกรรมจะจัดขึ้นเป็นประจำในห้องกิจกรรม

3.4 การประเมินกิจกรรม

1) การประเมินกระบวนการ: สำหรับผลงานของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การมีส่วนร่วม ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ฯลฯ ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ 4 มาตรฐาน ได้แก่ ดีเยี่ยม ดี มีคุณวุฒิ และไม่มีคุณสมบัตินี้

2) การประเมินผลลัพธ์: สำหรับงานดิจิทัลที่ออกแบบโดยนักศึกษา จะมีกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ 4 มาตรฐาน ได้แก่ ดีเยี่ยม ดี มีคุณวุฒิ และไม่มีคุณสมบัตินี้

ในอนาคต เราจะยังคงร่วมมือระยะยาวกับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอื่น ๆ ในอำเภอไหลเผิงและโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอื่น ๆ ในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยเผ่าถู่เจีย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมปฏิบัติการออกแบบผ้าทอถู่เจียแบบดิจิทัล

บทที่ 6

บทสรุป

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และผู้คนจากทุกกลุ่มชาติพันธุ์ ได้สร้างวัฒนธรรมทั้งทางวัตถุและที่ไม่ใช่วัตถุขึ้นมากมายโดยผ่านกระบวนการพัฒนาทางสังคมที่แตกต่างไปตามสภาพแวดล้อม ภูมิศาสตร์ กาลเวลา ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งปรากฏให้เห็นเป็นร่องรอยทางประวัติศาสตร์ผ่านรูปแบบบันทึก ภาพจำ เล่าขาน ฯลฯ นับร้อยนับพันปี ดังเช่น วัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนชาวเผ่าถู่เจียอีกหนึ่งชาติพันธุ์บนผืนแผ่นดินจีนที่ได้รังสรรค์ “วัฒนธรรมการทอผ้าทอถู่เจีย” ซึ่งเป็นมรดกล้ำค่าของชาวถู่เจียส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นผ่านกระบวนการทางสังคมที่สมบูรณ์ เป็นแรงผลักดันให้เกิดการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และเป็นวัฒนธรรมชนเผ่าที่อยู่ในฐานะสมบัติศิลปของแผ่นดินจีนตราบถึงทุกวันนี้

ทักษะการทอผ้าพื้นเมืองถู่เจีย เป็นทักษะดั้งเดิมชุดแรกที่ได้รับการอนุมัติจากสภาประชาชนแห่งชาติของประเทศจีนให้รวมอยู่ในรายการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีบทบาทสำคัญในการสืบสานวัฒนธรรมชนเผ่าถู่เจีย แต่ด้วยกระแสด้านการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด โลกกำลังเห่อเหิมกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เชื่อมโยงถึงกัน แพลตฟอร์มเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โครงสร้างของสังคมเมืองและการหลั่งไหลของประชากรเข้าสู่เมืองใหญ่อย่างรวดเร็ว ต่างๆ เหล่านี้ยิ่งทำให้มรดกทางวัฒนธรรมที่มีมากมาย โดยเฉพาะมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่างค่อยๆ สูญหายไป จึงเห็นสมควรที่จะต้องเร่งหาทางอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมให้คงอยู่สืบไป

จากการวิจัยพบว่า “ผ้าทอพื้นเมืองถู่เจีย” คือ อัตลักษณ์ทางความคิดและอารมณ์ที่ชาวเผ่าถู่เจียแสดงออกผ่านลวดลายกราฟิกสะท้อนถึงวิถีชีวิต กิจวัตร ขนบธรรมเนียม ประเพณี และธรรมชาติ พืช ดอกไม้ ท้องทุ่งนา นกบนฟ้า ปลาในน้ำ ฯลฯ ต่างๆ เหล่านี้สื่อถึงเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ถู่เจีย ที่มีความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและคุณค่าที่อยู่ในนั้น จำเป็นต้องสะท้อนให้เห็นถึงความพิเศษเฉพาะเนื่องจากลักษณะของมรดกทางนิเวศวิทยาในการดำเนินการอนุรักษ์มรดกของทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของถู่เจีย จำเป็นต้องส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา ทักษะสืบทอด และด้านอื่นๆ และต้องใช้เทคโนโลยีการจัดการแบบดิจิทัลเพื่อชะลอการหายไปของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

เทคนิคการทอผ้าพื้นเมืองของชาวถู่เจีย สตรีชนเผ่าถู่เจียเรียนรู้ทักษะการทอมาตั้งแต่เยาว์วัย ผ่านกระบวนการทอเริ่มจากการเลือกใช้วัสดุในการทอ ได้แก่ ฝ้าย ป่าน ไหม และเส้นใยพืช

อื่นๆ เพื่อใช้ทอผ้าไหม หรือสิ่งทออื่นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยีที่ซับซ้อน เช่น การแปรรูปอิสระ การย้อมสี การใช้เครื่องจักร การปั่นด้าย และการทอผ้า ซึ่งเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านอย่างหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและทักษะการทอผ้าพิเศษเฉพาะสตรีชาวภูเจีย

นอกจากการเลือกวัสดุธรรมชาติในการทอ แม้แต่สีที่ใช้ย้อมเส้นด้ายให้เป็นที่ต้องการก็ใช้สีจากวัสดุธรรมชาติเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นสีที่ได้จากหินแร่ หรือพืชทั่วไป เช่น ชาด แมดเดอร์ เพริลลา หรือแม้แต่วิธีการเลือกจับคู่สีให้เข้ากับเส้นด้ายหลากสีสันและทอเป็นงานผ้าทอภูเจียที่วิจิตรงดงาม ซึ่งงานผ้าทอเหล่านี้ยังคงส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นในรูปแบบที่ยังหลงเหลืออยู่ในประวัติศาสตร์ที่เพิ่มคุณค่าให้กับวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน และคงความสง่างามของวัฒนธรรมชาวภูเจียไว้เบื้องหลัง ภายหลังผ้าทอภูเจียส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในกิจกรรมพื้นบ้าน เช่น งานรื่นเริง งานพิธี งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ หรืองานเทศกาลที่แสดงถึงวัฒนธรรมประเพณีภูเจีย รวมถึงการบูชา ความเชื่อ วิถีชีวิต และความคิดของชาติพันธุ์ผู้วัฒนธรรมของชาติ

งานวิจัยฉบับนี้วิเคราะห์และคิดอย่างครอบคลุมเกี่ยวกับสถานะการวิจัย แนวโน้มการพัฒนา และปัญหาที่มีอยู่ของการอนุรักษ์และการสืบทอดทักษะผ้าทอ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาวภูเจีย วัฒนธรรมการดำรงชีวิตที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่แท้จริงของชาวภูเจีย ความอยู่รอดและวิวัฒนาการ เพื่อให้ได้รับการปกป้องอย่างมีประสิทธิภาพเป็นเวลานานในการปฏิสัมพันธ์ของธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และความเป็นจริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยภาคสนามเกี่ยวกับชุมชนภูเจียจากมุมมองของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

การอภิปรายผล

จากการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการของทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าภูเจีย ดังนี้

ประการแรก นับตั้งแต่ประเทศจีนเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาในปี ค.ศ. 1985 จีนได้ดำเนินการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดกรอบการวิจัยสำหรับการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ด้วยทฤษฎีการจัดการมรดกวัฒนธรรม เสริมในมุมมองทฤษฎีกลไกประสิทธิผลในการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในช่วง 40 ปีที่ผ่านมาของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในประเทศจีน หากต้องการทราบว่า การอนุรักษ์และการสืบทอดทักษะผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิมกำลังเผชิญหน้ากับความยากลำบากในทางปฏิบัติประเภทใด จำเป็นต้องแยกแยะพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของผ้าทอภูเจียในด้านต่างๆ เพื่อค้นหาปัญหาในกระบวนการต่อเนื่อง เช่น วิกฤตของวัตถุดิบ อายุของผู้สืบทอดมรดก การเปลี่ยนแปลงทางอุดมการณ์

ของกลุ่มมรดกเป้าหมาย “การป้องกันความเสียหาย” ของผ้าทอภูเจีย และการขาดแคลนทุนทรัพย์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประสานงานเงื่อนไขและจุดแข็งของสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา ฯลฯ ให้มากขึ้น เพื่อตระหนักถึงการอนุรักษ์มรดกของทักษะการทอผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิม และกำหนดมาตรการป้องกันที่ใช้ได้จริงและเป็นไปได้ เพื่อให้มีความมั่นใจว่า มรดกทางวัฒนธรรมยังคง “มีชีวิต” และถูกสืบทอดต่อไป

ประการที่สอง ในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าภูเจีย ผู้วิจัยหยิบยกเอาผลการวิจัยเกี่ยวกับการผลิตและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทั่วประเทศ และผสมผสานการพัฒนาทักษะผ้าทอพื้นเมืองภูเจียเพื่ออนุรักษ์มรดกของผ้าทอพื้นเมืองภูเจีย ทักษะการทอผ้า มาตรการเสริม หลังจากการวิจัยพบว่า เราสามารถให้การอนุรักษ์โดยรวมเพื่อความอยู่รอดของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในท้องถิ่นผ่านการสร้างพื้นที่คุ้มครองทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศในชุมชนภูเจีย ความมั่นคงในชุมชน และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับทักษะการทอผ้าแบบดั้งเดิมของภูเจียและสร้างฐานข้อมูลอย่างจริงจัง การดำเนินการตามมาตรการเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทั้งจากภาครัฐบาลทุกระดับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้สืบทอดผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการ โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายอย่างเหมาะสม และค่อยๆ ส่งเสริมงานสืบทอดและปกป้องทักษะการทอผ้าพื้นเมืองภูเจีย

งานวิจัยฉบับนี้ได้แสดงถึงปัจจัยต่างๆ ในกลยุทธ์ด้านการจัดการสืบทอด โดยเสนอให้มีมาตรการเฉพาะ เช่น การสร้างสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาที่ดี การให้ความสนใจกับความต้องการทักษะที่สืบทอด และการดำเนินการจัดการสืบทอดที่ถูกปกป้องด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างกลไกการจัดการ สร้างฐานการฝึกอบรม สร้างกลไกการฝึกอบรมสำหรับผู้สืบทอด การพัฒนาและการใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุผล สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสร้างรูปแบบการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าภูเจีย

แม้ว่าการสืบทอดทักษะการทอผ้าพื้นเมืองภูเจียจะเผชิญกับวิกฤตต่างๆ นานา แต่วิกฤตก็เป็นโอกาสและเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการเช่นกัน เราควรยึดมั่นในแนวคิดโดยรวม วางแผนโดยรวมสำหรับการสืบทอดและการอนุรักษ์ทอผ้าภูเจียพื้นเมือง เสนอข้อเสนอที่สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศจีน เสนอกลไกการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของภูเจีย ค่อยๆ สร้างและปรับปรุงเพื่อให้การรับประกันในการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับการสืบทอดและการอนุรักษ์ทักษะการทอผ้าพื้นเมืองภูเจีย และนี่คือส่วนความสำคัญทางทฤษฎีและการปฏิบัติของงานวิจัยนี้

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

ในระหว่างกระบวนการวิจัย บทความนี้ได้เสนอข้อเสนอแนะต่อไปเกี่ยวกับภาวะที่กลิ่นไม่เข้าคายไม่ออกในการเอาชีวิตรอดที่ทักษะการทอผ้ามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาวภูเจียที่ต้องเผชิญ

1. บนพื้นฐานของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยเชิงลึกต่อไปเกี่ยวกับวิธีการสร้างการ สร้างฐานข้อมูลรูปแบบลวดลายผ้าทอภูเจีย จำแนกผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิมที่มีอยู่ตามรูปแบบของ ลวดลาย และจำแนกแต่ละชิ้นตามวัฒนธรรม ลักษณะเฉพาะ การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบของงานผ้า แต่ละชิ้นดำเนินการเพื่อให้ผู้คนจำนวนมากขึ้นรู้สึกถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและศิลปะของผ้า ทอภูเจีย และอำนวยความสะดวกในการค้นหา อ้างอิง การวิจัย และการศึกษา

2. การสร้างฐานข้อมูลรูปแบบลวดลายผ้าทอภูเจีย เสริมสร้างความร่วมมือกับช่างฝีมือที่มี ส่วนร่วมใน บริษัท ทอผ้าและออกแบบผ้าทอภูเจียที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของผ้าทอภูเจีย ผ่านการจำแนกและการปฐมนิเทศอย่างเป็นระบบช่างฝีมือรุ่น เยาว์และบุคลากรนักร้องออกแบบ สามารถเชี่ยวชาญความรู้พื้นฐานของวัฒนธรรมผ้าทอแบบดั้งเดิมของ ชาวภูเจียได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นแหล่งแรงบันดาลใจและพื้นฐานทางทฤษฎีทางศิลปะอันอุดมสมบูรณ์ สำหรับการพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ในภายหลัง

3. การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลรูปแบบลวดลายผ้าทอภูเจีย สามารถใช้ เป็นหัวข้อการวิจัยสำหรับครูและนักศึกษาสาขาวิชาการออกแบบในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย บน พื้นฐานของการเคารพรูปแบบผ้าทอภูเจียแบบดั้งเดิม ผสมผสานกับแนวคิดการออกแบบร่วมสมัย ผ่านการปรับโครงสร้างใหม่และการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ในรูปแบบแบบดั้งเดิม การสกัดสี การ ผสมผสานดังกล่าวจะสร้างแนวคิดการออกแบบและผลงานใหม่ๆ ซึ่งจะช่วยให้วัฒนธรรมการทอผ้า แบบดั้งเดิมของชาวภูเจียเป็นที่นิยม และเพิ่มความยั่งยืนร่วมสมัยของผ้าทอภูเจียผ่านการวิจัยและการ ทดลอง

สรุป

งานวิจัยฉบับนี้ยังมีข้อจำกัดในการวิจัยเมื่อเสร็จสิ้น เนื้อหาส่วนใหญ่ศึกษาชุมชนภูเจียใน มณฑลหูหนานและมณฑลหูเป่ย์ และยังมีพื้นที่อื่นๆ ของชนเผ่าภูเจียที่ไม่สามารถกล่าวถึงอย่าง ครบครันได้ เนื่องจากทางเลือกขอบเขตการวิจัยไม่เพียงพอ และยังมีข้อจำกัดที่จะเข้าใจถึงความ สมบูรณ์ของกระบวนการพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าภูเจีย วิธีการสร้าง รูปแบบการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของภูเจียยังอยู่ในขั้นตอนการสำรวจเจาะลึก ต่อไป ความไม่สมบูรณ์ยังคงเป็นแรงผลักดันในการศึกษาวิจัย ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในอนาคตจะ

สามารถทำการวิจัยในเชิงลึกและสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการสืบทอดและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชนเผ่าภูเขา

บรรณานุกรม

- An, d. (2020). *Research on the Predicament and Its Practical Solutions in Sustainable Conservation of Medium-and-small Historic Cities in West China* Tianjin University]. Tianjin.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFD9908&filename=2006050975.nh>
- Ba, Z. (2008). *School education and local knowledge from an anthropological perspective* Central University for Nationalities]. Beijing.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFD0911&filename=2009069527.nh>
- Bennion, L., & Kelly, M. J. (2021). Conservation clashes: First Nations community and cultural sites in Australian cultural heritage management. *Journal of the Institute of Conservation*(3).
- Chang, J. (2017). *Research on classification and protection of intangible cultural heritage of Gansu ethnic minorities* Lanzhou University]. Lanzhou.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2018&filename=1017713986.nh>
- Chen. (2018). Research on the inheritance and inheritance of Tujia weaving in the Wuling Mountains area. *Journal of the Hubei Academy of Fine Arts* (3), 18-25.
- Chen, H. (2021, December 20). *Context and self-confidence: the ultimate value of regional collective protection*. http://www.ihchina.cn/luntan_details/24386.html
- Chen, W. (2008). Protection of intangible cultural heritage and national cultural development strategy. *Journal of Central China Normal University* (2), 81-89.
- Chen, Y. (2009). *The Soul of the Nation* Central University]. Beijing.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFD0911&filename=2009194101.nh>.
- Fan, Y. (1965). *The Later Han Dynasty*. Zhonghua Book Company.
- Folorunso, C. A. (2021). Globalization, Cultural Heritage Management and the Sustainable Development Goals in Sub-Saharan Africa: The Case of Nigeria.

Heritage(3). <https://doi.org/10.3390/HERITAGE4030094>

Fu. (2004). "Xi Man Cong Xiao" from the perspective of social history research - including the status of "Xi Man Cong Xiao" in the study of ethnic minority social history. *Journal of Jishou University*(3), 81-85.

<https://doi.org/10.13438/j.cnki.jdxh.2004.03.014>.

Gao, J. (2021). *A comparative study of Chinese and Western cultural heritage management according to cultural perspectives* [Shandong University]. Jinan.

<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDTEMP&filename=1021041305.nh>.

Gregor, A. (2011). "Conservation, Conservation and Heritage: Approaches to the Past in the Present through the Built Environment".

<https://doi.org/10.1080/1683478X.2011.10552601>

He, J. (2017). *Xiangxi Tujia Brocade Vector Illustration*. Hunan Normal University.

Huang, Y. (2013). Protection of intangible cultural heritage from the perspective of "cultural ecology" *Cultural Heritage* (5), 1-12,157.

Li, G. (2019, October 22). Seminar on Chinese Intangible Cultural Heritage.

<http://www.ihchina.cn/Article/Index/detail?id=19177>

Liu, S. (2016). *Research on the Sustainable Development of Chinese Cultural Resources* [Shanghai Jiao Tong University]. Shanghai.

<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2020&filename=1019682118.n>

Liu, X. (2015). Research on GCPM model. of the protection of the intangible cultural heritage of Minority group *Academic Forum Journal*(3), 154-158.

Lu, P. (2009). Reviving handicraft production and protecting intangible cultural heritage *Journal of South-Central University for Nationalities (Humanities and Social Sciences Edition)*(4), 4-5.

Luo, D. (2015). Research on the application of digital media technology in displaying traditional handicraft skills: Hmong embroidery in western Hunan as a case study *Popular Literature and Art*(6), 125-126.

Luo, Y., Zhang, Y., Gao, C., Zhang, X., Wang, F., & Liu, Y. (2021). General report on the

- protection status of China's World Cultural Heritage in 2020. *Chinese Cultural Heritage Journal*(5), 64-79.
- Mao, R. (2018). Exploring the construction of a local folklore exhibition from the perspective of cultural geography. *Chinese Museum*, 51-57.
- Mu, X. (2019). *Research on self-management and participation of Chinese urban communities in the governance of community culture* China Academy of Art]. Hangzhou.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2020&filename=1019078370.nh>
- Qi, Q. (2009). Survival "living heritage" is a basic criterion for measuring the reasonableness of Protect intangible cultural heritage *Journal of South-Central University for Nationalities (Humanities and Social Sciences Edition)*(3), 1-4.
- Qiao, X. (2021). Village and Modernity-Notes on Art Practice. *Journal of Fine Arts*(2), 60-66.
- Ran, H. (2007). Summary of research on Tujia weaving culture since the 1980s. *Zhongnan University*, 22-25.
- Ruan, P. (1989). History of Tujia art (excerpt). *New Art Journal*, 51-62,71.
- Sun, J. (2019). Cultural heritage and area governance based on cultural sentiment in the background of Modern interpretation of the column "Cultural Heritage and Space Governance" *Geographic Research*. (6), 1283-1289.
- Tan, & Huo, X. (2013). Research on the protection and inheritance of Tujia weaving from the perspective of cultural space. *Southwest University for Nationalities Journal*(10), 48-51.
- Tang, J. (2020). *Research on the types of policy implementation in ethnic areas* Shandong University]. Jinan.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2021&filename=1020134771.nh>.
- Tian, M. (2008). *Tujia woven fabric*. Xueyuan Publishing House.
- Tu, D. (2017). *Research on the heritage, protection, development and utilization of Wuhan's intangible cultural heritage from the perspective of world cultural protection* Huazhong Normal University]. Wuhan.

<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFDLAST2018&filename=1018237114.nh>

- Wang. (2007). "Introduction to Intangible Cultural Heritage". *Literary Theory and Criticism*(1), 4-6. <https://doi.org/10.16532/j.cnki.1002-9583.2007.01.001>
- Wang, S. (2014). Research on innovative management models for intangible cultural heritage. *Guangxi Journal of Science and Social Sciences*(5), 59-64.
- Wang, W. (2009). The Heirs of Xilan Kapu: Tujia Brocade Master and Inherited Population Narrative History. *Central Compilation and Translation Press*.
- Xie, F. (2011). Review of foreign research on intangible cultural heritage. (3), 93-98. <https://doi.org/10.13965/j.cnki.gzmzyj10026959.2011.03.015>.
- Xing, Y., & Luo, B. (2001). Aesthetic characteristics of Tujia woven fabric *Journal of Huatong Normal University*(3), 71-77.
- Xu, Y. (2021). International cultural heritage management and research: paradigms, trends and future. *Cultural Heritage Journal*(2), 42-51.
- Yang, S. (2019). *Research on the succession model of Tujia weaving in western Hunan* [Xi'an University]. Xi'an. <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201902&filename=1019913969.nh>
- Ye, H., & Chen, L. (2014). About the spiritual legacy of Tujia cloth to Pachu culture. *Wuhan Textile University Journal*(5), 21-23.
- Zhang, R., & Sun, M. (2020). Heritage protection of ancient villages and cities based on the community model. *Culture: Take the ancient city of Xi Zhou in Dali as an example* (2), 321-338.
- Zhong, Q., & Mo, J. (2022). Three-dimensional protection of intangible cultural heritage: heritage protection, innovative development and participatory communication. (4), 35-42.
- Zhou, X., & Huang, J. (2021). Anthropological research on Chinese cultural heritage (Part 1). *China's intangible cultural heritage* (4), 20-35.
- Zhu. (1994). Origin, characteristics and duties of the Tujia Xilankhapu tribe. (4), 61-64. <https://doi.org/10.19683/j.cnki.mzlt.1994.04.015>

Zhu, F. (1920). Ximan Congxiao (Qing) Shanghai Hanfen Tower was copied from the collection of The Shao Clan in Liu'an City.

Zhu, P. (2021). Interpreting the main content and system of "The Intangible Cultural Heritage Law of the People's Republic of China" China's Intangible Cultural Heritage. (1), 6-14.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ : ผ้าทอภูเจีย เส้นด้ายลายวิวัฒน์ : การจัดการเพื่ออนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย เมืองไหลฝิ่ง จังหวัดเอนซือ มณฑลหูเป่ย์

สาขา : คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา

ชื่อผู้วิจัย : Wang Peng

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.ภวษา เรืองชีวิน

แบบสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	เนื้อหาในการสัมภาษณ์ (ข้อความที่เลือกมา)
หลิวใต้เออร์	<p>1.คุณเกิดปีอะไร? ในช่วงที่คุณยังเป็นเด็กมีผู้หญิงที่ทอผ้าเป็นเยอะไหม?</p> <p>ตอบ ฉันเกิดในปี พ.ศ. 2498 ในตอนที่ฉันยังเด็กมีหลายคนมากที่รู้วิธีทอผ้า เช่น ทุกรอบครัวที่รุ่นราวคราวเดียวกับฉันก็ทอผ้าเป็นกันทุกคน</p> <p>2.คุณช่วยแนะนำประสบการณ์ในการเรียนรู้การทอผ้าทอภูเจียและประสบการณ์การทำงานในการสืบทอดทักษะการทอผ้าทอภูเจียให้เราฟังได้ไหม?</p> <p>ตอบ ฉันเป็นพี่น้องทั้งหมดสาวคน หลิวใต้ใหญ่พี่สาวของฉันตอนนี้อายุมากกว่า 70 ปี และเธออาศัยอยู่ที่ฉางซา นอกจากจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมทอผ้าแบบดั้งเดิมที่จัดโดยท้องถิ่นแล้ว เธอแทบจะไม่มีเวลาทำอย่างอื่นเลย ส่วนหลิวใต้อิงน้องสาวของฉันเธอยังคงทำงานอยู่ ในช่วงทศวรรษที่ 1980 และ 1990 ของการปฏิรูปเศรษฐกิจจีนฉันเปิดโรงงานที่นี่ ตอนนั้นฉันจ้างคนงานมากกว่า 370 คนเป็นผู้คนในบริเวณใกล้เคียง คนงานในละแวกนั้นจะทำงานเสร็จตามคำสั่งที่บ้านและนำส่งมาให้ฉัน ผลิตภัณฑ์ผ้าที่ผลิตจากเราเวลานั้นเป็นที่นิยมอย่างมากโดยถูกจัดจำหน่ายไปที่เซียงไฮ้เป็นหลัก และไห่หนาน โดยขณะนั้นสามีของฉันก็ยุ่งกับการส่งผ้าไปจำหน่ายยังเมืองต่างๆตลอดทั้งปี ต่อมาก็ถูกจำหน่ายไปยังเมืองฉางซา จางเจียเจียและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ การตลาดกว้างขึ้น ทำให้กิจการได้รับผลประโยชน์อย่างมาก ต่อมาก็กิจการไม่ค่อยดีนัก ส่งผลให้ต่างคนต่างออกไปทำงานที่อื่น</p> <p>3.คุณคิดว่าลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์และมีความหมายทางวัฒนธรรมของผ้าทอภูเจียคืออะไร?</p> <p>ตอบ ในช่วงปี 1980ไม่กี่ปีฉันเชี่ยวชาญลวดลายดั้งเดิมมากกว่า 50 แบบ ลวดลายดั้งเดิมมีความสำคัญมากที่จะต้องส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาฉันได้ค้นคว้า</p>

	<p>เกี่ยวกับการทอผ้าสองหน้า โดยใช้ชนสัตว์ธรรมชาติเป็นวัตถุดิบหลัก ผ้าพันคอที่ทำเสร็จแล้วชิ้นนี้เป็นการทอแบบตะขอแปดตะขอเดี่ยวผสมกับดอกไม้ตามัสกัส ซึ่งถูกสั่งทำขึ้นโดยเฉพาะ และตอนนี้ฉันกำลังศึกษาการทอแบบสี่สับแปดตะขอโดยการทอแบบสองหน้า ฉันคิดว่าฉันจะอนุรักษ์รักษาและสร้างสรรค์นวัตกรรมการทอผ้าแบบใหม่บนพื้นฐานวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม วิจัยและพัฒนาต่อไป</p> <p>4. คุณมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างสำหรับการดำเนินการตามนโยบายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องของรัฐบาล?</p> <p>ตอบ ฉันคิดว่าสถานการณ์การทอผ้าในเมืองลงขันไม่ค่อยดีนัก การทอผ้าไม่ได้กลายเป็นอุตสาหกรรมการพัฒนาหลักที่สำคัญ อันที่จริงมีผลิตภัณฑ์ผ้าที่เป็นที่นิยมมากมายด้านนอกพื้นที่ เช่นฉันอยู่ในวงการทำงานฝีมือ และหลายคนที่ทำมันเป็นธุรกิจไม่เหมือนฉัน เพราะฉันทอผ้าซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่คุณภาพสูงหากถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ก็ควรที่จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างก้าวไกล</p> <p>5. คุณมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างสำหรับรูปแบบการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของผ้าทอภูเขา?</p> <p>ตอบ ฉันรู้สึกว่ในหมู่บ้านยังมีคนมีการศึกษาน้อย มีเพียงผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่มาเยี่ยมฉันเท่านั้นที่รู้คุณค่าของผ้าทอเหล่านี้ นอกจากนี้ ตอนนี้ช่างทอผ้าหลายคนไปเปิดบริษัทและผ้าทอภูเขาที่ตีจริง ๆ ลดน้อยลงเรื่อย ๆ ตอนนี้ฉันกำลังทอผ้าและลูกสะเ้าของฉันก็กำลังทำอยู่ ฉันคิดว่าสิ่งที่สำคัญและมีค่าที่สำคัญที่สุดคือการสืบทอดและส่งต่อ</p>
--	---

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ : ผ้าทอภูเจีย เส้นด้ายลายวิวัฒน์ : การจัดการเพื่ออนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย เมืองไหลฝิ่ง จังหวัดเอนซือ มณฑลหูเป่ย์

สาขา : คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา

ชื่อผู้วิจัย : Wang Peng

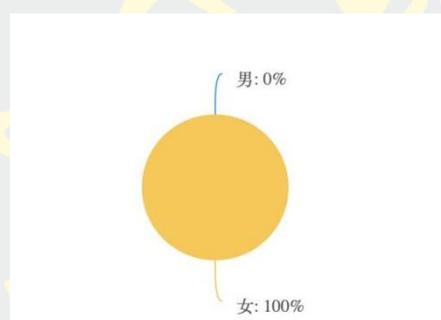
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.ภุษา เรืองชีวิน รศ. ภารดี พันธุภากร

แบบสำรวจ

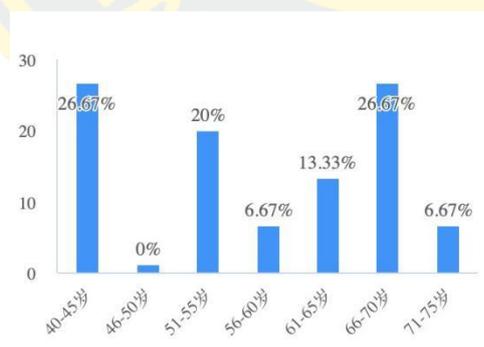
1. ข้อมูลเบื้องต้น :

1) ข้อมูลส่วนบุคคล

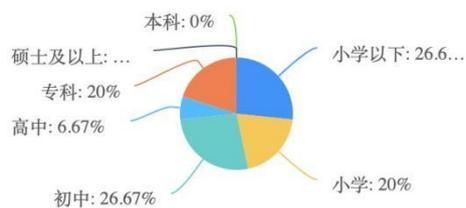
เพศ

อายุ

ระดับการศึกษา

2) อาชีพหลักของขอสมัคร :

การเกษตร

รายได้ในครัวเรือนต่อปี (หยวน)

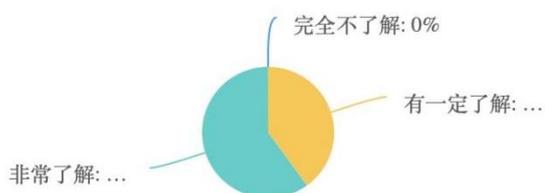
2. ท่านรู้จักผ้าทอภูเจียมากแค่ไหน

1) ท่านเคยรู้จักผ้าทอภูเจียหรือไม่?

ก. ไม่รู้เลย

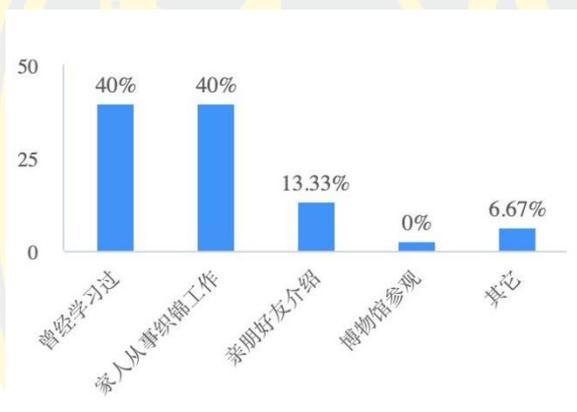
ข. รู้จักในระดับหนึ่ง

ค. รู้จักดี

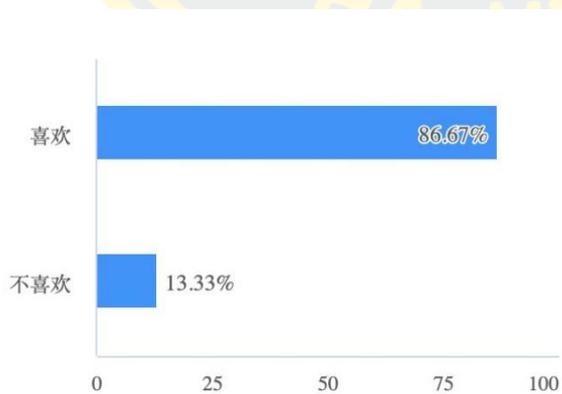
2) ท่านรู้จักผ้าทอภูเจียจากช่องทางใด

- ก. เคยเรียนมาก่อน ข. ครอบครัวประกอบอาชีพทอผ้าทอภูเจีย ค. เพื่อนๆและญาติแนะนำ ง.
จากการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ จ. อื่นๆ

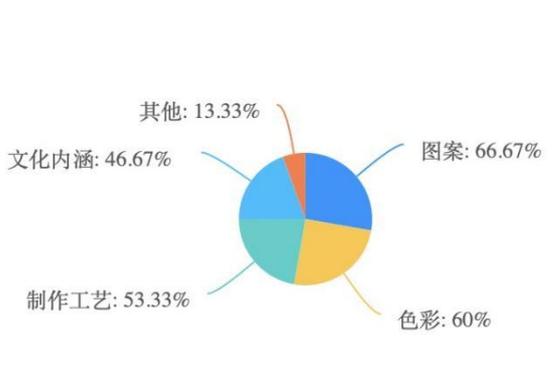
3) ท่านชอบผ้าทอภูเจียหรือไม่

- ก. ชอบ ข. ไม่ชอบ

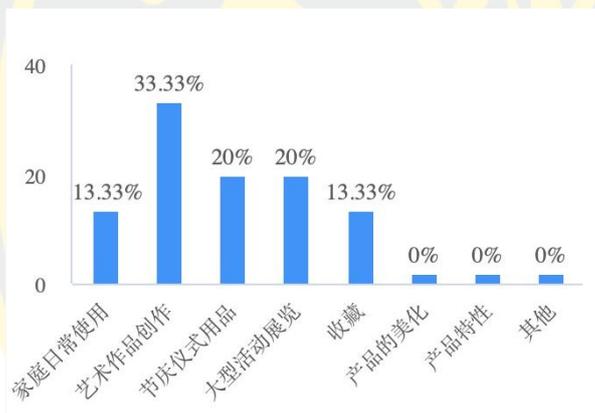
4) ท่านคิดว่าอะไรของผ้าทอภูเจียที่ดึงดูดความน่าสนใจที่สุด (ท่านสามารถเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือก)

- ก. ลวดลาย ข. สี ค. ทักษะฝีมือ ง. ความหมายแฝงทางวัฒนธรรม
จ. อื่นๆ

5) ท่านคิดว่าจุดประสงค์หลักของการใช้งานผ้าทอภูเจียคือ

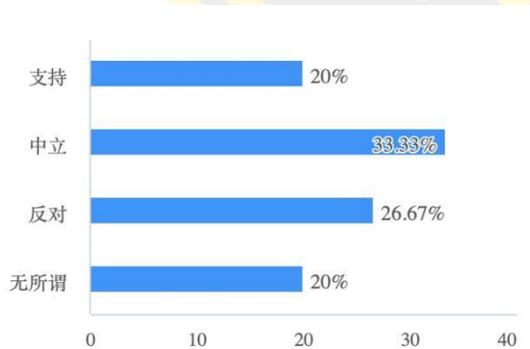
- ก. ใช้ในชีวิตประจำวัน ข. เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะ ค. ใช้เป็นอุปกรณ์ในงานพิธี ง. งานนิทรรศการขนาดใหญ่ จ. เก็บสะสม ฉ. ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ ช. ความมีลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์
ญ. อื่นๆ _____ ระบุ _____

3. ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องการสืบทอดมรดกวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย

1) ทศนคติของท่านที่มีต่อวัฒนธรรมผ้าทอภูเจียในเชิงพาณิชย์ คือ?

- ก. สนับสนุน ข. เป็นกลาง ค.ต่อต้าน ง. เฉยๆ

2) ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมผ้าทอภูเจีย (ท่านสามารถเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือก)

- ก. การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ ยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง สุนทรียภาพทางเปลี่ยนแปลง มาตรการนโยบายการสนับสนุนของ
ข. ยุคความสวยงามก็

ภาคผนวก ข
เอกสารราชการ

เลขที่ IRB4-229/2565

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU 199/2565

โครงการวิจัยเรื่อง : ผ้าทอภูเจีย เส้นด้ายลายวิวัฒน์: การจัดการเพื่ออนุรักษ์สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนภูเจีย
เมืองไหลเผิง จังหวัดเชียงใหม่

หัวหน้าโครงการวิจัย : MRS.WANG PENG

หน่วยงานที่สังกัด : นิติระดับบัณฑิตศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ 1 วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565
2. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ 1 วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565
5. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565
6. เอกสารอื่นๆ	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

วันที่หมดอายุ : วันที่ 4 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ลงนาม

(ดร.พิมพรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำหรับโครงการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาตรี
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

Journal of Roi Kaensarn Academi

Modern Learning Development Centre

Modern Learning Development Co.,Ltd. 141 Village No.6 Banchai Sub-district, Ban Dung District, Udon Thani, Thailand, 41190

Phone number. +6694-7095636 ID Line. teekapko

Date : January 4, 2024

Acceptance Letter

Dear Author (S) : Wang Peng, Puvasa Ruangchewin and Poradee Panthupakorn

Paper ID : 670422

PaperTitle : The Research on Protection and Inheritance Strategies of Intangible Cultural Heritage: A Case Study of Traditional Tujia Brocade Weaving Technique in China

This is to enlighten you that above manuscript reviewed and appraised by the review committee member of Journal of Roi Kaensarn Academi by 3 assessors and it is accepted for the purpose of publication in Journal of Roi Kaensarn Academi at Group 1 of Thai journal citation Index Centre (TCI) with ISSN 2697-5033 (Online) Volume 9 Issue 4 April 2024 that will be available at <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKS/A/index>

Sincerely

Dr. Teedanai Kapko

Editor Journal of Roi Kaensarn Academi

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	Wang Peng
วัน เดือน ปี เกิด	13 October 1989
สถานที่เกิด	Shandong Province, China
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	Hubei Province, China
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	Hubei Institute of Fine Arts Scientific research manager of handicraft Center
ประวัติการศึกษา	M.F.A.(Design Art), Wuhan Textile University, China B.F.A.(Design Art), Wuhan Textile University, China

